EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 23.2.2021
COM(2021) 87 final

2021/0048 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega luuakse ühisettevõtted programmi „Euroopa horisont“ raames

{SEC(2021) 100 final} - {SWD(2021) 37 final} - {SWD(2021) 38 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

- **Ettepaneku põhjused ja eesmärgid**

ELi uue teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Euroopa horisont“ (2021–2027) eesmärk on suurendada ELi teadusuuringute ja innovatsiooni mõju, ühendades Euroopa partnerluse kaasinvesteeringud täiendavate avaliku ja erasektori vahenditega valdkondades, kus teadusuuringute ja innovatsiooni jaoks eraldatavate ressursside ulatus ja maht aitaks saavutada programmi „Euroopa horisont“ prioriteete, eelkõige neid, mis on seotud selle II sambaga „Üleilmsed probleemid ja Euroopa tööstuse konkurentsivõime“.

Programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse [artikli 8 lõike 1 punktis c] on sätestatud, et ELi toimimise lepingu artiklitel 185 ja 187 põhinevaid institutsioonilisi Euroopa partnerlusi rakendatakse üksnes juhul, kui muude programmi „Euroopa horisont“ osadega, sealhulgas muude Euroopa partnerluse vormidega, „ei oleks võimalik saavutada eesmärke või vajalikku mõju, ning kui seda õigustab pikaajaline perspektiiv ja kõrge integratsioonitase“.

Kaasseadusandjad on määranud programmi „Euroopa horisont“ käsitlevas määruses kindlaks ka kaheksa prioriteetset valdkonda võimalike institutsiooniliste Euroopa partnerluste loomiseks ELi toimimise lepingu artikli 185 või 187 alusel. Nende põhjal valiti koordineeritud mõju hindamiseks välja kaksteist algatust[1].

Käesolev ettepanek hõlmab üheksat ELi toimimise lepingu artiklil 187 põhinevat institutsioonilist Euroopa partnerlust, mille rakendamiseks asutatakse eraldi ühisettevõtted. Peale selle on Euroopa Komisjon võtnud vastu ettepaneku, mis käsitleb ELi toimimise lepingu artiklil 187 põhinevat institutsioonilist Euroopa partnerlust kõrgjõudlusega andmetöötluse valdkonnas [COM(2020) 569 final], ning tal on kavas võtta vastu ettepanek ELi toimimise lepingu artiklil 185 põhineva Euroopa metroloogiapartnerluse kohta [lisada viide]. Algselt oli institutsiooniliste Euroopa partnerluse kandidaatide seas veel kaks algatust – üks koostoimelise, ühendatud ja automatiseeritud liikuvuse ning teine uuenduslike väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate kohta. Paraku jõuti mõju hindamise käigus järeldusele, et asjakohasem oleks mõnes muus vormis sekkumine.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Programmis „Euroopa horisont“, mis on osa mitmeaastasest finantsraamistikust aastateks 2021–2027, lähtutakse rohkem mõjust, pannes suurt rõhku Euroopa lisaväärtuse loomisele. Samuti rakendatakse seda tõhusamalt ja tulemuslikumalt, eelkõige tagades sidususe, koordineerimise ja vastastikuse täiendavuse programmi enda sees, ent ka muude ELi, kohalike, piirkondlike, riiklike ja vajaduse korral rahvusvaheliste algatustega ja nende vastavate rahastamisallikatega[2].

---

[1] Koordineeritud mõju hindamine tehti vaid kaheteistkümne algatuse puhul, sest ühe kõrgjõudlusega andmetöötluse algatuse mõju oli 2017. aastal juba hinnatud (SEC(2018) 47).

[2] Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Tänapäevane eelarve liidu jaoks, mis hoiab, kaitseb ja avardab võimalusi. Uus mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2021–2027“, COM(2018) 321 final.

Programmi „Euroopa horisont“ eesmärk on reageerida ELi ees seisvatele üleilmsetele probleemidele, mis nõuavad „täiesti uue lähenemisviisi rakendamist kodanike ja planeedi jaoks uue tehnoloogia ja uuenduslike lahenduste väljatöötamisel ja kasutuselevõtmisel ulatuses ja kiirusega, mida ei ole kunagi varem saavutatud, ning poliitika ja majandusraamistiku kohandamisel, et muuta üleilmsed ohud meie ühiskonna ja majanduse, kodanike ja ettevõtjate jaoks uuteks võimalusteks“. Ehkki programmi „Euroopa horisont“ raames jätkatakse jõupingutusi, et tugevdada ELi teaduslikku ja tehnoloogilist baasi ning suurendada konkurentsivõimet, rakendatakse selles ELi teadus- ja innovatsiooniinvesteeringute puhul strateegilisemat ja mõjupõhisemat lähenemisviisi. Sellest tulenevalt rõhutatakse **programmi „Euroopa horisont“ eesmärkides** vajadust „viia ellu liidu strateegilised prioriteedid, aidata kaasa ELi eesmärkide ja poliitika elluviimisele ning anda panus üleilmsete probleemide lahendamisse, sealhulgas kestliku arengu eesmärkide saavutamisse, järgides 2030. aasta tegevuskava ja Pariisi kokkuleppe põhimõtteid“. [3]

Euroopa partnerlused on peamine programmis „Euroopa horisont“ rakendatav lähenemisviis. Nad täiendavad kehtivat poliitikaraamistikku, keskendudes sellistele üleilmsetele probleemidele ja ELi prioriteetidele, mille jaoks on vaja kriitilist massi ning asjaomaste sektorite kokku lepitavat ja järgitavat pikaajalist nägemust. Selleks et tegeleda kliima- ja keskkonnamuutustega seotud probleemidega, saavutada Euroopa juhtpositsioon tehnoloogia valdkonnas ja avatud strateegiline autonoomia ning tagada kestlik ja kaasav taastumine, tuleb teadusuuringute ja innovatsiooni alased hajutatud jõupingutused viia kooskõlla ühise nägemusega vajalikust ümberkujundamisprotsessist.

Tehes koostööd nii avaliku kui ka erasektoriga, aitavad Euroopa partnerlused leida kiiremini uusi lahendusi, eelkõige neid, mis aitaksid vähendada 2030. aastaks kasvuhoonegaaside heidet kooskõlas Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärkidega ning saavutada rohe- ja digiülemineku. Nad võimaldavad suhelda süstemaatiliselt mitmesuguste sidusrühamade ja lõppkasutajatega, sealhulgas standardiorganisatsioonide ja rahvusvaheliste partneritega, kandmaks hoolt selle eest, et kõnealused lahendused võetakse kasutusele ja need aitavad saavutada püstitatud kõrgelennulisi eesmärke. Samuti aitavad nad tugevdada Euroopa teadusruumi, kuna nendega kooskõlastatakse teadusuuringute ja innovatsiooni kavasid, parandatakse oskusi ning suurendades Euroopa ettevõtjate suutlikkust abi ära kasutada.

Need üheksa ELi toimimise lepingu artiklil 187 põhinevat institutsioonilist Euroopa partnerlust on igati kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ uue mõjupõhise lähenemisega Euroopa partnerlustele. Nad on osa 49 potentsiaalset Euroopa partnerlust hõlmavast portfellist, millega on tagatud sidusus. Strateegilise planeerimise raames otsustati, et institutsioonilisi Euroopa partnerlusi kasutatakse eesmärkide ja mõju jaoks, mida ei ole võimalik muus vormis Euroopa partnerlusega saavutada, ning prioriteetide jaoks, millel on pikaajaline perspektiiv ja kõrge integratsioonitase.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

ELi uus teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Euroopa horisont“ mängib mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 osana keskset rolli ELi poliitiliste prioriteetide saavutamiseks vajaliku sotsiaalse, majandusliku ja keskkonnaalase ülemineku suunamisel. Programmi „Euroopa horisont“ strateegilise planeerimise raames on välja töötatud esimene strateegiline kava aastateks 2021–2024. Koos sidusrühmadega kavandatud peamised strateegilised suunad teadusuuringute ja innovatsiooni toetamisel on igati kooskõlas ELi prioriteetidega. Seepärast keskendutakse programmi „Euroopa horisont“ II samba „Üleilmsed

[3] Ühisseisukoht raamprogrammi „Euroopa horisont“ käsitleva ettepaneku kohta, artikkel 3.

probleemid ja Euroopa tööstuse konkurentsivõime“ meetmetes valitud suure mõjuga valdkondadele, mis võivad anda märkimisväärse panuse ELi poliitiliste prioriteetide elluviimisse.

Euroopa partnerlused luuakse kindlalt programmi „Euroopa horisont“ raames, võttes arvesse ühiskonnaprobleeme, mis on selle programmi II samba teadusuuringute ja innovatsiooni prioriteetideks. Partnerlustel on oluline roll komisjoni strateegiliste eesmärkide saavutamisel, nimelt kiirendavad nad üleminekut keskkonnahoidlikule, kliimaneutraalsele ja digitaalsele Euroopale, suurendades samal ajal Euroopa vastupanu- ja konkurentsivõimet. Käesoleva ettepanekuga hõlmatud üheksa institutsioonilise Euroopa partnerluse panus ELi prioriteetide saavutamisse on järgmine.

Bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa. See partnerlus aitab märkimisväärselt kaasa 2030. aasta kliimaeesmärkide saavutamisele, sillutades teed, et jõuda 2050. aastaks kliimaneutraalsuseni, ning suurendab tootmis- ja tarbimissüsteemide kestlikkust ja ringluspõhisust kooskõlas Euroopa rohelise kokkuleppega. Selle eesmärk on arendada ja laiendada biomassi kestlikku hankimist ja muundamist bioressursipõhisteks toodeteks, keskendudes mitmetasandilisele biorafineerimisele ning rakendades ringmajanduse lähenemisviise, nagu põllumajanduses, tööstuses ja munitsipaalsektoris tekkivate bioloogiliste jäätmete kasutamine. Samuti on selle eesmärk toetada uuenduslike bioressursipõhiste lahenduste kasutuselevõttu piirkonna tasandil, et taaselustada maa- ja rannikupiirkondi ning äärealasid, kaasates aktiivselt kohalikke osalejaid.

Keskkonnahoidlik lennundus. See partnerlus edendab kliimaneutraalsuse saavutamist lennunduses, kiirendades peamiselt murranguliste teadus- ja innovatsioonilahenduste väljatöötamist, lõimimist ja valideerimist, et neid saaks võimalikult kiiresti kasutusele võtta. Samuti on partnerluse eesmärk töötada välja järgmine põlvkond uudsete jõuallikate, mootorite ja süsteemidega ülitõhusaid vähese CO_2-heitega õhusõidukeid, mille puhul tehnoloogia valmidusaste on teadusuuringute ja tutvustamise etapist väljumisel kõrge. Lennundusega seotud teadusuuringute ja innovatsiooni toetamisel paraneb lennundussektoris konkurentsivõime ja tööhõive, mis on eriti oluline taastumiseks. Üks 2030. aastaks seatud eesmärke on tutvustada õhusõidukite jaoks mõeldud uuenduslikke murrangulisi tehnoloogialahendusi, mille abil saab vähendada kasvuhoonegaaside netoheidet 2030. aastaks 1990. aasta tasemetega võrreldes vähemalt 55 % ja mis aitavad liikuda eesmärgi poole saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalsus.

Saastevaba vesinik. Selle partnerlusega kiirendatakse Euroopa väärtusahela väljatöötamist ja kasutuselevõttu saastevaba vesiniku tehnoloogia jaoks, panustades kestlikusse, vähese CO_2-heitega ja täielikult lõimitud energiasüsteemi ning komisjoni teatises (COM(2020) 301 final) sätestatud kliimaneutraalse Euroopa vesinikustrateegia elluviimisse. Rõhku pannakse saastevaba vesiniku tootmisele, jaotamisele ja hoiustamisele ning selliste sektorite varustamisele, kus CO_2-heidet on keeruline vähendada, nagu rasketööstus ja raskesõidukid. Mõned eesmärgid 2030. aastaks: toota saastevaba vesinikku hinnaga 1,5–3 eurot/kg, milleks tuleb saavutada 2030. aastaks seatud tõhususe suurendamise eesmärgid ja vähendada kapitalikulusid. Lisaks eeldab see soodsa hinnaga taastuvelektri kättesaadavust ja luba siseneda massiturule, samuti vesiniku suuremahulise jaotamise kulude viimist alla 1 euro/kg.

Euroopa raudteesektor. Partnerlus kiirendab uuendusliku tehnoloogia väljatöötamist ja kasutuselevõttu (eelkõige digitehnoloogia ja automatiseerimine), et saavutada raudteesüsteemi põhjalik ümberkujundamine ja Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärgid, näiteks eesmärk suunata oluline osa praegu 75 % ulatuses mööda maanteed toimuvast sisemaisest kaubaveost ümber raudteedele ja siseveeteedele. Partnerluse raames töötatakse välja lahendused, mida

toetatakse laialdaselt kogu ELis (tänu millele võtab kuni 75 % turust need lahendused 2030. aastaks kasutusele) ning millega suurendatakse raudteesektori konkurentsivõimet ja toetatakse Euroopa tehnoloogilist juhtpositsiooni raudteetranspordi valdkonnas.

Ülemaailmne tervisealgatus EDCTP3. Selle partnerluse raames töötatakse välja uued lahendused Sahara-taguses Aafrikas esinevate nakkushaiguste põhjustatava koormuse vähendamiseks ning suurendatakse teadussuutlikust, et valmistuda taas esilekerkivateks nakkushaigusteks ning neile reageerida selles piirkonnas ja kogu maailmas. Partnerluse eesmärk on litsentsida 2030. aastaks tervishoiu valdkonnas vähemalt kaks uut nakkushaiguste tõrjumiseks mõeldud tehnoloogialahendust ning toetada vähemalt 100 uurimisinstituuti 30 riigis, et oleks võimalik tõhusalt, kiiresti ja teaduspõhiselt välja töötada tervisetehnoloogia võitluseks taas puhkeda võivate epideemiate vastu.

Uuendusliku tervishoiu algatus. See algatus aitab luua kogu ELi hõlmava tervisega seotud teadusuuringute ja innovatsiooni ökosüsteemi, mis hõlbustab teaduslike teadmiste muutmist käegakatsutavateks uuenduslikeks lahendusteks. Algatus aitab välja töötada ohutuid, tõhusaid, inimesekeskseid ja kulutasuvaid tooteid ja teenuseid, millega täidetakse peamisi seni rahuldamata rahvatervisealaseid vajadusi, ning edendada valdkonnaülest tervishoiuinnovatsiooni, et tagada ülemaailmselt konkurentsivõimeline Euroopa tervishoiusektor. Algatus hõlmab ennetamist, diagnostikat, ravi ja haiguste ohjamist. Üks algatuse 2030. aastaks püstitatud eesmärke on käivitada vähemalt 30 ulatuslikku valdkonnaülest projekti, milles keskendutakse tervishoiualastele uuendustele ning mis näitavade tervishoiutoodete või -teenuste lõimimise teostatavust. Algatus aitab saavutada Euroopa vähktõvevastase võitluse kava,[4] Euroopa uue tööstusstrateegia[5] ja Euroopa ravimistrateegia[6] eesmärke.

Peamised digitehnoloogiad. Peamised digitehnoloogiad hõlmavad elektroonikakomponente, nende projekteerimist, tootmist ja integreerimist süsteemidesse, ning tarkvara, mis määrab kindlaks selle, kuidas need komponendid töötavad. Selle partnerluse üldeesmärk on toetada digiüleminekut kõigis majandus- ja ühiskonnasektorites, kanda hoolt selle eest, et Euroopa saab sellest üleminekust kasu, ning toetada Euroopa rohelist kokkulepet. Partnerlusega püütakse jõuda 2030. aastaks selleni, et Euroopa juhtpositsioon peamiste digitehnoloogiate valdkonnas võimaldaks tugevdada tööstuse tugipunkte, kasutades ära tekkivaid võimalusi saavutada tehnoloogiline sõltumatus ja edendada konkurentsivõimet.

Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteem (SESAR). Algatusega püütakse teha digitaalsed ümberkorraldused lennuliikluse korraldamises, et muuta Euroopa õhuruum lendamiseks kõige tõhusamaks ja keskkonnahoidlikumaks õhuruumiks maailmas, ning toetada Euroopa lennundussektori konkurentsivõimet ja taastumist pärast COVID-19 kriisi. Algatuse eesmärk on muu hulgas parandada ühenduvust, integreerida ja automatiseerida õhk-maa-süsteemid, suurendada õhuruumi korraldamise paindlikkust ja kohandatavust ning integreerida ohutult mehitamata õhusõidukid. 2030. aastaks püütakse kasutusele võtta lennuliikluse korraldamise üldkavas etapi D jaoks kindlaks määratud lahendused, mis vastavad tehnoloogia valmidusastmele 6.

Nutivõrgud ja -teenused. Selle partnerlusega toetatakse nuti-võrkude ja -teenuste tehnoloogilist sõltumatust kooskõlas Euroopa uue tööstusstrateegiaga ja 5G küberturvalisuse meetmete paketiga. Partnerluse eesmärk on lahendada ühiskonnaprobleeme ning võimaldada digi- ja roheüleminekut. COVID-19 kriisi lahendamiseks toetatakse partnerlusega

[4] https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12154-Europe-s-Beating-Cancer-Plan.
[5] COM(2020) 102.
[6] COM(2020) 761.

tehnoloogiat, millega reageeritakse nii tervisekriisile kui ka vajadusele taastada majandus. Partnerlus võimaldab Euroopa osalejatel arendada 2030. aastaks välja tehnoloogiline suutlikkus tulevaste digiteenuste aluseks olevate 6G-süsteemide jaoks. See aitab juhtivatel 5G taristu ja teenuste turgudel Euroopas areneda, kooskõlastades 5G kasutuselevõttu Euroopa ühendamise rahastu teise etapi (CEF 2) digiprogrammiga.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Need institutsioonilisi Euroopa partnerlusi käsitlevad ettepanekud põhinevad ELi toimimise lepingu artiklil 187, mille kohaselt EL võib asutada ühisettevõtteid või luua muid struktuure, mis on vajalikud ELi teadus--, tehnoloogiaarendus- või tutvustamisprogrammide edukaks elluviimiseks.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Teadusuuringud on valdkond, kus ELil ja selle liikmesriikidel on ELi toimimise lepingu kohaselt jagatud pädevus. Artikli 4 lõikes 3 on sätestatud, et teadusuuringute, tehnoloogia arendamise ja kosmose valdkonnas võib EL võtta konkreetseid meetmeid, sealhulgas koostada ja ellu viia programme, kahjustamata liikmesriikide vabadust tegutseda samades valdkondades.

Kavandatud algatused keskenduvad valdkondadele, kus ELi tasandil tegutsemisel on tõendatav lisaväärtus, võttes arvesse nende jõupingutuste mahtu, kiirust ja ulatust, mis tuleb teha, et EL saavutaks aluslepingus kindlaks määratud pikaajalised eesmärgid ning suudaks ellu viia oma strateegilised poliitilised prioriteedid ja täita oma kohustusi. Kavandatud algatused peaksid ka täiendama ja tugevdama sama valdkonna riiklikke ja piirkondlikke meetmeid.

Kuna Euroopa partnerlused põhinevad ühisel pikaajalisel strateegilisel teadusuuringute ja innovatsiooni kaval, sobivad nad hästi keeruliste piiriüleste probleemide lahendamiseks. Nende raames on võimalik tegeleda rea süsteemsete, turu- ja üleminekutõrgetega, mis on uuenduslike lahenduste kiirema loomise ja levitamise eeltingimus. Nendega püütakse eelkõige

- tõhustada peamiste Euroopa teadus- ja innovatsioonisüsteemis osalejate vahelist koostööd ja teadmiste vahetamist, sealhulgas valdkonna- ja sektoriülest koostööd ning väärtusahelate ja ökosüsteemide lõimimist;
- tagada Euroopa, riiklike/piirkondlike ning tööstusharude teadus- ja innovatsioonistrateegiate, programmide ja investeeringute vastavusse viimine kokkulepitud suundadega;
- saavutada ühistesse prioriteetidesse tehtavate investeeringute kriitiline maht ning suurendada erasektori investeeringuid teadusuuringutesse ja innovatsiooni;
- vähendada tööstuse jaoks riske ja ebakindlust, mis on seotud investeerimisega teadus- ja innovatsioonitegevusse ning uutesse tehnoloogialahendustesse, jagades riske ja tagades investeeringute prognoositavuse.

Liikmesriigi tasandil või vaid asjaomase tööstusharu võetavate meetmetega ei ole võimalik toetada teadusuuringuid ja innovatsiooni mahus, kiirusega ja ulatuses, mida EL vajab, et saavutada aluslepingus kindlaks määratud pikaajalised eesmärgid, viia ellu oma strateegilised

poliitilised prioriteedid (sh Pariisi kokkuleppes ja Euroopa rohelises kokkuleppes sätestatud kliima- ja energiaeesmärgid) ning panustada üleilmsete probleemide lahendamisse ja kestliku arengu eesmärkide saavutamisse.

- **Proportsionaalsus**

Kogu lähenemisviis, mis viis käesoleva ettepanekuni, tugineb proportsionaalsuse põhimõttele. Poliitiline ja õiguslik olukord on pärast praeguste partnerluste loomist muutunud. Nüüd pööratakse rohkem tähelepanu vajadusele otstarbekohastada ELi peamisi poliitilisi prioriteete ning kanda hoolt selle eest, et neil on mõõdetav mõju. Seda uut olukorda arvesse võttes on oluline otsustada Euroopa partnerluse kasuks vaid siis, kui sellel on tõeline ja tõendatav lisaväärtus. Seetõttu peab iga institutsiooniline Euroopa partnerlus tõendama oma lisaväärtust – nimelt seda, et partnerluse eesmärke ei ole võimalik tõhusamalt saavutada lihtsamate vahenditega, mille hulka kuuluvad vaikimisi valitav lähenemisviis ehk tavapärased programmi „Euroopa horisont“ projektikonkursid või lihtsamas vormis partnerlused, nagu ühiselt kavandatud partnerlus.

Potentsiaalsete partnerluste proportsionaalsuse hindamisel lähtuti järgmisest loogikast:

(1) kas on õigustatud kasutada konkreetses valdkonnas partnerlust (sh kaalutlused, mis puudutavad täiendavust, suunatust ja seost strateegiliste prioriteetidega), selle asemel et kasutada muid programmi „Euroopa horisont“ raames kättesaadavaid sekkumise vorme;

(2) kui partnerlust peeti asjakohaseks, hinnati proportsionaalsusega seotud kaalutluste põhjal, mis liiki partnerlus (ühiselt kavandatud, kaasrahastatav või institutsiooniline) oleks kavandatud eesmärkide saavutamiseks kõige tõhusam.

- **Vahendi valik**

Käesoleva ettepaneku eesmärk on asutada üheksa ELi toimimise lepingu artiklil 187 põhinevat ühisettevõtet. Sellise struktuuri jaoks tuleb vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 188 lõikele 1 vastu võtta nõukogu määrus.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Programmi „Euroopa horisont“ väljatöötamisel kaaluti põhjalikult varasemate hindamiste järeldusi. Need järeldused on aidanud ka kujundada partnerluste jaoks uut mõjupõhist lähenemisviisi ning rakendada partnerluste valimise, elluviimise, järelevalve ja järkjärgulise lõpetamise kriteeriume. Nagu on märgitud programmi „Euroopa horisont“ mõjuhinnangu 5. lisas, tuli teha täiustusi järgmistes valdkondades.

- Programmi „Horisont 2020“ vahehindamisel jõuti järeldusele, et kogu partnerlusmaastik oli muutunud liiga keeruliseks ja killustatuks. Kuigi programmi „Horisont 2020“ teadus- ja innovatsioonipartnerluste koguarv on umbes 100, on nende kasutada ligikaudu 25 % programmi eelarvest, kusjuures avaliku ja erasektori partnerluste käsutuses on umbes 17,5 % programmi eelarvest. Vahehindamise käigus tehti kindlaks vajadus otstarbekohastada Euroopa üldist teadus- ja innovatsioonipartnerluste maastikku, suurendada partnerluste avatust ja läbipaistvust ning siduda partnerlused ELi tulevaste strateegiliste teadus- ja innovatsiooniprioriteetidega ja programmi „Euroopa horisont“ eesmärkidega.

- Artikli 187 kohasel hindamisel juhiti tähelepanu sellele, et avaliku ja erasektori partnerluste tegevus tuleb viia kooskõlla ELi, riikliku ja piirkondliku poliitikaga. Soovitati läbi vaadata põhilised tulemusnäitajad ning kaasata juhtimisstruktuuridesse või ettepanekute esitamisse rohkem sidusrühmi. Samuti rõhutati vajadust parandada ja tõhustada teabevahetust, eelkõige selleks, et tagada projektide tulemuste edukas levitamine.

Seda, kuidas varasemate hindamiste raames saadud õppetunde – nii positiivseid kui ka negatiivseid – on arvesse võetud konkreetsete algatuste puhul, on selgitatud käesolevale ettepanekule lisatud mõjuhinnangute teemavaldkondades.

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Käesoleva ettepaneku ja sellele lisatud mõjuhinnangute teemal konsulteeriti ulatuslikult sidusrühmadega, nii programmi „Euroopa horisont“ käsitleva ettepaneku koostamise ajal kui ka hiljem kõigi potentsiaalsete Euroopa partnerluste puhul:

– liikmesriikidega konsulteerimiseks kasutati programmi „Euroopa horisont“ komitee strateegilist varikomiteed;

– 11. septembrist kuni 6. novembrini 2019 toimus seoses ELi toimimise lepingu artiklitel 185 ja 187 põhinevate potentsiaalsete institutsiooniliste partnerlustega avatud avalik konsultatsioon, mille käigus saadi 1 600 vastust;

– korraldati sihtotstarbelisi konsultatsioone, et koostada 12 potentsiaalse institutsioonilise partnerluse mõjuhinnang. Iga potentsiaalse partnerluse puhul küsitles väliskonsultant sidusrühmi (esindav valim), kellelt küsiti nende arvamust ELi tegevuse vajalikkuse ja sellega kaasneva lisaväärtuse kohta.

Sidusrühmadega peetud konsultatsioonide tulemused kajastuvad kavandatud partnerluste mõjuhinnangutes ja need on aidanud kindlaks määrata eelistatud rakendamisviisi.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Käesoleva ettepaneku mõjuhinnangu koostamiseks palus komisjon välistöövõtjal teha potentsiaalseid institutsioonilisi partnerlusi käsitleva uuringu ning töötada välja ühine metoodika algatuste tulemuslikkuse, tõhususe, sidususe ja liidu lisaväärtuse hindamiseks, et tagada võrreldavus. Välisuuring on üldsusele kättesaadav EU Bookshopi veebilehel ja sellele on osutatud iga algatuse mõjuhinnangus. Komisjon kasutas uuringu jaoks kogutud tõendeid, eeskätt sidusrühmade arvamusi, järelhindamise tulemusi ning teavet lahendamist vajavate probleemide ja poliitikavariantide eeldatava mõju kohta, kuid analüüsis seda teavet ka ise, võttes arvesse hiljutisi muudatusi poliitikas ja lisatõendeid, mis muutusid kättesaadavaks pärast uuringu lõppu.

- **Mõjuhinnang**

Pärast potentsiaalsete institutsiooniliste Euroopa partnerluste väljaselgitamist alustati mõju hindamist, et valida iga algatuse jaoks kõige sobivam rakenduskord järgmiste poliitikavariantide seast:

variant 0 – lähtestsenaarium: tavapärased raamprogrammi raames korraldatavad projektikonkursid;

variant 1 – ühiselt kavandatud Euroopa partnerlus;

variant 2 – kaasrahastatav Euroopa partnerlus;

variant 3 – institutsiooniline partnerlus:

- allvariant 3a – ELi toimimise lepingu artiklil 185 põhinev institutsiooniline partnerlus,
- allvariant 3b – ELi toimimise lepingu artiklil 187 põhinev institutsiooniline partnerlus.

Variantide võrdleval hindamisel analüüsiti sekkumise asjakohasust, proportsionaalsust ja tõhusust kavandatud eesmärkide saavutamisel. Selle tulemusel soovitati iga potentsiaalse partnerluse jaoks kohandatud lähenemisviisi, mis ulatus halduslikult lihtsamatest koostöövormidest institutsiooniliste vormideni, sõltuvalt potentsiaalse partnerluse puhul kavandatud poliitikaeesmärkidest, kindlaks määratud konkreetsetest probleemidest ja soovitud tulemusest.

Mõjuhinnangud esitati õiguskontrollikomiteele kolmel eraldi istungil ajavahemikus 2020. aasta märtsist juunini. Kahe mõjuhinnangu kohta esitati positiivne arvamus esimesel lugemisel, kuue kohta reservatsioonidega positiivne arvamus; nelja mõjuhinnangu kohta esitati negatiivne arvamus ja need tuli esitada õiguskontrollikomiteele uuesti. Negatiivse arvamuse saanud algatuste kohta esitatud kriitika oli seotud peamiselt kavandatud algatuse ulatusega, vajadusega selgitada probleeme ja eesmärke, mida saaks kavandatud algatuse abil tõhusalt käsitleda järgmise raamprogrammi raames, olemasoleva algatuse katkestamise mõjuga (kui see oli asjakohane) ning mõnel juhul erinevusega eelistatud variandi ja muude variantide vahel.

Neli mõjuhinnangut, mille kohta esitati esimesel lugemisel negatiivne arvamus, esitati uuesti. Neist kolme kohta esitati reservatsioonidega positiivne arvamus ja ühe kohta positiivne arvamus.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Kavandatud algatustega reageeritakse vajadusele lihtsustada partnerluste puhul rakendatavat lähenemisviisi, nagu on sätestatud programmi „Euroopa horisont“ käsitlevas ettepanekus. Seda vajadust on kinnitanud Euroopa Parlament ja nõukogu. Seetõttu lepiti kokku, et programmi „Euroopa horisont“ raames toetatakse kolme liiki partnerlusi: kaasrahastatavaid, ühiselt kavandatud ja institutsioonilisi partnerlusi (mis põhinevad ELi toimimise lepingu artiklil 185 või 187 ning Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituudi teadmis- ja innovaatikakogukondadel). See on kooskõlas õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmi eesmärkidega.

Käesolevale ettepanekule lisatud mõjuhinnangus vaadeldakse kõiki algatusi eraldi, kuid rakendatakse ka valdkonnaülest lähenemisviisi, tehes kindlaks tõhususe ja sidususe suurendamise viisid, millega maksimeeritakse iga partnerluse mõju. Selles määratakse kindlaks ühised elemendid, mis aitavad kõigi algatuste puhul saavutada püstitatud eesmärgid, vähendades samal ajal kulusid, näiteks kohandades juhtimiskorda, et tagada sidusus teiste algatustega. See lähenemisviis on igati kooskõlas parema õigusloome raamistikuga ja lihtsustamispüüdlustega.

Üks ühine alusakt aitab saavutada ELi teadusuuringute ja innovatsiooni rahastamise otstarbekohastamise eesmärki ning rakendada Euroopa partnerluste puhul strateegilist ja mõjupõhist lähenemisviisi. Programmi „Euroopa horisont“ käsitlev määrus sisaldab mitut

ühist nõuet Euroopa partnerluste loomiseks ja rakendamiseks. Moodulipõhise lähenemisviisi rakendamine alusaktis võimaldab tõlgendada kõigi ühisettevõtete ühissätteid (esimeses osas) sidusalt, jättes piisava paindlikkuse iga ühisettevõtte erivajaduste rahuldamiseks (teises osas).

- **Põhiõigused**

Käesolevas määruses järgitakse Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud põhiõigusi.

Enamikul kavandatud algatustel ei ole otsest mõju põhiõigustele. Mõju olemasolu korral on erihindamine lisatud iga mõjuhinnangu punkti 6.

4. MÕJU EELARVELE

Liidu maksimaalne rahaline panus ühisettevõttesse on 9 600 miljonit eurot,[7] mis hõlmab Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni riikide panust, ning see makstakse liidu üldeelarvest raamprogrammi „Euroopa horisont“ rakendamise eriprogrammi jaoks eraldatud assigneeringutest. See panus antakse II samba „Üleilmsed probleemid ja tööstuse konkurentsivõime“ raames. Muude liikmete kui liidu panus peab olema vähemalt sama suur kui vahendid, mis liit teeb kättesaadavaks tegevuskulude katmiseks.

Ühisettevõtete halduskulud ettevõtete tegevuse ajal ei ületa 501 174 miljonit eurot. Need kulud kaetakse liidu ja muude liikmete kui liit rahaliste panustega.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Partnerlusi jälgitakse ja hinnatakse kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse artiklitega 45 ja 47. Vahe- ja järelhindamisi toetavad välistöövõtjad ning nende hindamiste tulemusi kasutatakse programmi „Euroopa horisont“ üldisel hindamisel. Vastavalt Euroopa partnerluste jaoks kehtestatud kriteeriumidele selgitatakse hindamise käigus välja kõige tõhusam poliitilise sekkumise viis mis tahes tulevase tegevuse jaoks ning kaalutakse partnerluse võimalikku uuendamist üldisel Euroopa partnerluste maastikul. Kui uuendamist ei toimu, töötatakse välja asjakohased meetmed, et järk-järgult lõpetada raamprogrammist vahendite eraldamine kooskõlas partnerluses osalevate partneritega kokku lepitud tingimustel ja ajakavaga.

- **Ettepaneku teatavate sätete üksikasjalik selgitus**

Institutsioonilised Euroopa partnerlused on kavandatud selleks, et suurendada sidusust ja maksimeerida mõju areneval teadus- ja innovatsioonimaastikul. Kavandatud nõukogu määrus koosneb kolmest osast.

- Esimeses osas esitatakse sätted, mis on kõigi ühisettevõtete puhul ühised, et kooskõlastada ja ühtlustada õiguslikke piire ning tagada moodulipõhine lähenemisviis, millele ühisettevõtted saavad rajada oma talitlusstruktuuri.
- Teine osa sisaldab konkreetsetele ühisettevõtetele eriomaseid sätteid, mis tagavad vajaliku paindlikkuse tegevus- ja poliitikavajaduste arvessevõtmiseks.
- Kolmandas osas on lõppsätted, mida kohaldatakse kõigi ühisettevõtete suhtes.

[7] Kavandatud summa jooksevhindades.

- Artikkel 4. Ühisettevõtete **eesmärgid ja põhimõtted** rajanevad kindlalt programmi „Euroopa horisont“ eesmärkidel ja struktuuril ning on tihedalt seotud ELi poliitikaeesmärkide saavutamisega. Koordineeritud mõjuhinnangu põhjal on kindlaks määratud hulk ühiseid eesmärke.
- Artikkel 5. **Tegevuseesmärgid ja ülesanded.** Neis sätetes kajastatakse Euroopa partnerluste jaoks kehtestatud nõudeid ja rakendamiskriteeriume, sealhulgas vajadust tagada eesmärkide saavutamisel süsteemne lähenemine, juurdepääs tulemustele, poliitikaeesmärkide saavutamisel tehtavate edusammude jälgimise kontroll, sidusrühmade kaasatuse edendamine ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate kaasamine.
- Artikkel 7. sätestatakse uute liikmete valimise ühtne kord, millega tagatakse kõigi algatuste puhul läbipaistvus ja avatus kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määrusega.
- Artikkel 11. nähakse ette raamistik, et tagada **partnerite panus** kogu algatuse kestuse jooksul ning kulude jagamine ELi ja muude partnerite kui liit vahel, mis on üks partnerluse põhieeldusi. Selles artiklis sätestatakse, et panused ja kohustused peavad kvalitatiivselt ja kvantitatiivselt suurenema kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määrusega. Sellega kehtestatakse kõigi ELi toimimise lepingu artikli 187 kohaste algatuste puhul tööstuspartnerite panuse suhtes rakendatav süsteemne lähenemisviis, mis on vastutustundlik, toetab algatuste avatust ning on sidus, läbipaistev ja õiglane, tagades samal ajal algatuse atraktiivsuse uute liikmete jaoks.
- **Raamprogrammi vahendite eraldamise järkjärgulist lõpetamist** käsitlevad sätted on tihedalt seotud konkreetsete eesmärkide saavutamisega. Artikli 16 lõike 2 punktis y nõutakse juhatuselt realistliku kava koostamist 2022. aasta lõpuks, et jätkata algatuse elluviimist väljaspool institutsioonilist partnerlust, mis võimaldab kasutada seda kava programmi „Euroopa horisont“ vahehindamisel. See kava peaks tagama levitamistegevuse jätkumise pärast liidu osalemise lõppemist ning seoste loomise tööstus- ja muu poliitikaga, et liikuda teadusuuringute ja innovatsiooni juurest lahenduste kasutuselevõtmise juurde.
- **Juhtimist käsitlevate sätetega** ühtlustatakse ühisettevõtete eri organite toimimist. Iga ühisettevõtte toetamiseks on loodud nõuanderühmad, et saada teaduslikku ja eksperdinõu, konsulteerida sidusrühmadega ja kaasata liikmesriike (kui nad ei ole partnerid). Ühisettevõtetel on siiski vabadus kasutada nõuandvas rollis olemasolevaid rühmi või moodustada üks rühm, mis toetab mitut ühisettevõtet.
- **Sidusus ja koostoime** (artiklid 5, 16, 18, 24). Programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määrusega on ette nähtud „koordineerimine ja/või ühistegevus koos asjakohaste teadus- ja innovatsioonitegevuse algatustega, et tagada optimaalsel tasemel omavaheline seotus ja tulemuslik sünergia“. Seda arvesse võttes sätestatakse esimeses osas, kuidas ühisettevõtted peaksid tegema koostööd muude partnerlustega ja suhtlema laiema ökosüsteemiga, nimelt ühisettevõtete ja nende juhatuse ülesanded, riikide esindajate rühma roll ja iga-aastase tegevusaruande kaudu toimuv aruandlus. Teises osas loetletakse mõned esmatähtsad Euroopa partnerlused, kellega ühisettevõtted peaksid sisse seadma ametliku ja korrapärase koostöö.

2021/0048 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega luuakse ühisettevõtted programmi „Euroopa horisont“ raames

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 187 ja artikli 188 esimest lõiku,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust[8],

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust[9]

ning arvestades järgmist:

(1) Selleks et saavutada liidu rahastamise võimalikult suur mõju ja anda kõige tõhusam panus liidu poliitikaeesmärkide saavutamisse, kehtestati Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega [XXXX][10] (edaspidi „programmi „Euroopa horisont“ käsitlev määrus“) poliitika- ja õigusraamistik Euroopa partnerluste loomiseks era- ja/või avaliku sektori partneritega. Euroopa partnerlused on programmis „Euroopa horisont“ rakendatava poliitilise lähenemisviisi väga oluline element. Nad luuakse selleks, et viia ellu liidu prioriteedid, mis kuuluvad programmi „Euroopa horisont“ alla, ja tagada selge mõju avaldumise ELile ja seal elavatele inimestele, mida saab tõhusamalt saavutada partnerluses – rakendades partnerite ühist strateegilist nägemust – võrreldes olukorraga, kui liit tegutseks üksi.

(2) Selliste strateegiliste eesmärkide saavutamisel nagu kiirem liikumine kestliku arengu eesmärkide saavutamise ning keskkonnahoidliku ja digitaalse Euroopa loomise poole on tähtis roll eeskätt programmi „Euroopa horisont“ samba „Üleilmsed probleemid ja Euroopa tööstuse konkurentsivõime“ raames loodud Euroopa partnerlustel, mis peaksid ka aitama taastuda enneolematust COVID-19 viirusega seotud kriisist. Euroopa partnerlused tegelevad keeruliste piiriüleste probleemidega, mille lahendamiseks on vaja terviklikku lähenemisviisi. Nad võimaldavad kõrvaldada käesolevale määrusele lisatud mõjuhinnangutes kirjeldatud ülemineku-, süsteemseid ja turutõrkeid, tuues kokku mitmesugused osalejad eri väärtusahelatest ja ökosüsteemidest, et teha tööd ühise nägemuse kujundamiseks ning selle rakendamiseks konkreetsetes tegevuskavades ja tegevuse koordineeritud elluviimisel. Peale selle võimaldavad nad koondada jõupingutused ja vahendid ühistele prioriteetidele, et lahendada keerulisi probleeme.

(3) Et viia ellu prioriteete ja saavutada mõju, tuleks Euroopa partnerluste loomisse kaasata ulatuslikult asjaomaseid sidusrühmi kõikjalt Euroopast, sealhulgas tööstus, teadusasutused, kohalikul, piirkondlikul, riigi või rahvusvahelisel tasandil avalikke

[8] ELT ... [EP arvamus].
[9] ELT ... [majandus- ja sotsiaalkomitee arvamus].
[10] ELT [….].

teenuseid osutavad asutused ning kodanikuühiskonna organisatsioonid, nagu teadusuuringuid ja innovatsiooni toetavad ja/või sellega tegelevad sihtasutused. Partnerlused peaksid olema ka üks vahenditest, mille abil tugevdada koostööd era- ja/või avaliku sektori partnerite vahel rahvusvahelisel tasandil, sealhulgas ühendades teadus- ja innovatsiooniprogrammid ning piiriülesed investeeringud teadusuuringutesse ja innovatsiooni, millega tuuakse vastastikust kasu inimestele ja äriühingutele, tagades samal ajal, et liit suudab kaitsta oma huve strateegilistes valdkondades.

(4) Programmi „Horisont 2020“ vahehindamise käigus ilmnes, et aja jooksul on kasutusele võetud märkimisväärne hulk partnerlusvahendeid ja -algatusi – programmi raames kasutatakse seitset rakendamisviisi ja viiakse ellu peaaegu 120 partnerlusalgatust. Lisaks vahendite ja algatuste arvukusest tingitud keerukusele on leitud, et nende suutlikkus anda panus seonduva poliitika elluviimisse liidu ja liikmesriigi tasandil ei ole kokkuvõttes piisav, hoolimata sellest, et nad avaldavad oma eesmärkide poole liikumisel mitmesugust positiivset mõju, näiteks pikaajaliste tegevuskavade kehtestamise, hajutatud osaliste vahelise teadus- ja innovatsioonikoostöö struktureerimise ning lisainvesteeringute võimendamise kaudu. Seepärast tehti programmi „Euroopa horisont“ mõjuhinnangus kindlaks vajadus käsitleda ja otstarbekohastada liidu teadusuuringute ja innovatsiooni rahastamist, eelkõige partnerluste puhul, ning suunata partnerlused ümber suurema mõju saavutamisele ja liidu prioriteetide elluviimisele.

(5) Selliste küsimustega tegelemiseks ja Euroopa investeeringute puhul seatud kõrgema eesmärgi saavutamiseks tuleks programmi „Euroopa horisont“ raames ette näha teadus- ja innovatsioonipartnerlusi käsitleva komisjoni poliitika märkimisväärne lihtsustamine ja reformimine. Et kajastada programmi „Euroopa horisont“ süsteemsust, mille eesmärk on aidata kaasa liiduülestele üleminekutele kestlikkusega seotud eesmärkide saavutamiseks, tuleks neid partnerlusi kasutada programmi raames tõhusamalt, rakendades strateegilisemat, sidusamat ja mõjupõhisemat lähenemisviisi.

(6) Määrusega (EL) 2020/852[11] on kehtestatud üldine raamistik selle kindlaksmääramiseks, kas konkreetne majandustegevus liigitub kestlike investeeringute määratlemisel keskkonnasäästlikuks tegevuseks. Sellega on loodud ühine alus, mida investorid, pangad, tööstus ja teadlased saavad kasutada investeerimisel majandustegevusse ja projektidesse, mis avaldavad märkimisväärset positiivset mõju kliimale ja keskkonnale ega kahjusta oluliselt kumbagi neist. See on alus keskkonnahoidlike investeeringute tegemiseks liidus.

(7) Kui see on asjakohane, peaksid partnerlused arvesse võtma määruse (EL) 2020/852 artiklis 3 osutatud tehnilisi sõelumiskriteeriume ja artikli 17 kohast olulise kahju ärahoidmise põhimõtet kui vahendeid, mille abil suurendada oma projektide valmidust ja väljavaateid keskkonnahoidlikuks rahastamiseks, mis on oluline partnerluste pakutavate uuenduslike tehnoloogialahenduste laialdasemaks kasutuselevõtuks turul. Tehniliste sõelumiskriteeriumide keskmes on teaduslikud tõendid. Partnerluste raames elluviidav teadus- ja innovatsioonitegevus peaks mängima olulist rolli selle tagamisel, et ettevõtjad saavutavad või ületavad määrusega kehtestatud standardid ja piirmäärad ning säilib tehniliste sõelumiskriteeriumide ajakohasus ja kooskõla Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärkidega.

[11] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2020. aasta määrus (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.6.2020, lk 13).

(8) Programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse alusel peaks olema võimalik luua Euroopa partnerlusi kolmes eri vormis, nimelt kaasrahastatava, ühiselt kavandatud ja institutsioonilise partnerlusena. Institutsiooniliste partnerluste loomisega peaks kaasnema uus liidu õigusakt ja spetsiaalsete rakendusstruktuuride loomine kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 185 või 187.

(9) Programmi „Euroopa horisont“ käsitlevas määruses on määratud kindlaks kaheksa prioriteetset valdkonda, kus võiks kavandada institutsioonilisi partnerlusi. Neis prioriteetsetes valdkondades on esitatud mitu institutsioonilise partnerluse loomise algatust, millest üheksa on hõlmatud käesoleva määrusega.

(10) Ühisettevõtete teadus- ja innovatsioonitegevust tuleks rahastada programmist „Euroopa horisont“. Võimalikult suure mõju saavutamiseks peaksid ühisettevõtted arendama tihedat koostoimet liidu muude programmide ja rahastamisvahenditega, eelkõige nendega, mis toetavad uuenduslike lahenduste kasutuselevõttu, haridust ja regionaalarengut, et suurendada majanduslikku ja sotsiaalset ühtekuuluvust ning vähendada tasakaalustamatust.

(11) Euroopa partnerluste ja eelkõige institutsiooniliste Euroopa partnerluste puhul rakendatav uus poliitiline lähenemisviis eeldab partnerluste tegevust reguleeriva õigusraamistiku kehtestamist uudsel viisil. Ehkki ühisettevõtete loomine ELi toimimise lepingu artikli 187 alusel programmi „Horisont 2020“ elluviimiseks on osutunud edukaks, tuleb nende rakendamist edendada. Seepärast on käesoleva määruse eesmärk suurendada rakendamise sidusust, tõhusust, tulemuslikkust ja mõjupõhisust, koostades programmi „Euroopa horisont“ käsitlevate sätete ja programmi „Horisont 2020“ rakendamisel saadud kogemuste põhjal ühissätted, mida kohaldatakse kõigi ühisettevõtete suhtes ühetaoliselt. Selle eesmärk on hõlbustada Euroopa partnerluste vahelise koostöö sisseseadmist ja koostoime loomist, millega kasutatakse täielikult ära partnerluste omavahelised seosed organisatsioonilisel tasandil. Ühisettevõtted peaksid otsima võimalusi kaasata oma tööprogrammide koostamisel aruteludesse teiste Euroopa partnerluste esindajaid, tegema kindlaks valdkonnad, kus vastastikku täiendava või ühistegevusega saaks lahendada probleemid tõhusamalt ja tulemuslikumalt, vältima kattumist, kooskõlastama oma tegevuse ajakava ning tagama juurdepääsu tulemustele ja muudele asjakohastele teadmiste vahetamise vahenditele.

(12) Pärast omavahelise koostoime väljaselgitamist peaksid ühisettevõtted määrama kindlaks selle osa eelarvest, mida tuleks kasutada vastastikku täiendava või ühistegevuse jaoks. Peale selle on käesoleva määruse eesmärk suurendada tõhusust ja ühtlustada eeskirju, elavdades tegevusalast koostööd ja uurides võimalusi saavutada mastaabisääst, sealhulgas luua ühised tugiteenused, et pakkuda ühisettevõtetele horisontaalset tuge. Ühised tugiteenused peaksid lihtsustama suurema mõju saavutamist ja ühiste huvipunktide ühtlustamist, säilitades samal ajal teatud paindlikkuse, et täita iga ühisettevõtte erivajadusi. Teenuste sisseseadmiseks tuleks kasutada ühisettevõtete ühiselt sõlmitavaid teenustaseme kokkuleppeid. Ühised tugiteenused peaksid hõlmama koordineerimist ja haldustoe pakkumist valdkondades, kus tehtud analüüs on kinnitanud nende teenuste kasutamise tõhusust ja kulutasuvust, ning arvesse tuleks võtta iga eelarvevahendite käsutaja vastutust käsitleva nõude täitmist. Õiguslik ülesehitus tuleks kavandada nii, et saaks kõige paremini täita ühisettevõtete ühiseid vajadusi, tagada ühisettevõtete tiheda koostöö ja uurida igasugust võimalikku koostoimet Euroopa partnerluste seas ja seega ka programmi „Euroopa horisont“ eri osade vahel, samuti ühisettevõtete hallatavate muude programmide vahel.

(13) Käesoleva määrusega asutatavaid ühisettevõtteid käsitlevates mõjuhinnangutes on esitatud tõendid, mis õigustavad partnerluste rakendamist kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ määrusega, kuna programmi teiste osadega, sealhulgas muus vormis Euroopa partnerlusega, ei saavutataks eesmärke või vajalikku mõju ning sellist rakendamist õigustab pikaajaline perspektiiv ja kõrge integratsioonitase.

(14) Programmis „Euroopa horisont“ on võetud Euroopa partnerluste puhul kasutusele strateegilisem, sidusam ja mõjupõhisem lähenemisviis, tuginedes programmi „Horisont 2020“ vahehindamisel saadud kogemustele. Kooskõlas selle uue ambitsioonika lähenemisviisiga püütakse käesolevas määruses kasutada institutsioonilisi Euroopa partnerlusi tõhusamalt, eeskätt keskendudes 2030. aastaks püstitatud selgetele eesmärkidele, tulemustele ja mõjule ning tagades selge panuse sellega seotud liidu prioriteetide ja poliitika elluviimisse. Suurema mõju saavutamisel ja tulemuste kasutuselevõtu tagamisel on väga oluline tihe koostöö ja koostoime muude asjaomaste algatustega liidu, riigi ja piirkonna tasandil, eelkõige teiste Euroopa partnerlustega. Üldise mõju hindamisel tuleks arvesse võtta ühisettevõtetest tulenevaid laiemaid investeeringuid, mis tehakse partnerite panusele lisaks ja aitavad saavutada partnerluste eesmärke.

(15) Käesolev määrus põhineb programmi „Euroopa horisont“ käsitlevas määruses sätestatud põhimõtetel ja kriteeriumidel, mille hulka kuuluvad avatus ja läbipaistvus, suur võimendav mõju ja kõigi asjaosaliste pikaajalised kohustused. Üks käesoleva määruse eesmärke on tagada, et algatused oleksid avatud mitmesugustele üksustele, sealhulgas uustulnukatele. Partnerlused peaksid olema avatud üksustele, kes soovivad töötada ühise eesmärgi nimel ja on selleks suutelised, nad peaksid soodustama sidusrühmade ulatuslikku ja aktiivset osalemist oma tegevuses ja juhtimises ning kandma hoolt selle eest, et tulemused toovad kasu kõigile eurooplastele, eelkõige tulemuste laialdase levitamise ja kasutuselevõtueelsete meetmete võtmisega üle kogu liidu.

(16) Liidu strateegiliste varade, huvide, sõltumatuse või julgeolekuga seotud meetmete puhul peaksid ühisettevõtete tööprogrammide suhtes olema kohaldatavad programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse [artikli 16] sätted.

(17) Programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse [III lisa] kohaselt on nõutav, et institutsiooniliste Euroopa partnerluste korral peavad rahalised ja/või mitterahalised panused muudelt partneritelt kui liit moodustama vähemalt 50 % ja võivad ulatuda kuni 75 %ni Euroopa partnerluse eelarvekohustuste koondsummast. Sellest tulenevalt tuleks käesolevas määruses määrata ühisettevõtete liikmetelt nõutav panus kindlaks samal või kõrgemal tasemel kui liidu panus. Liidul peaks olema võimalik oma panust vähendada, kui muud liikmed kui liit ei täida oma kohustusi.

(18) Kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ käsitlevas määruses sätestatud eesmärkidega tuleb institutsioonilise partnerluse loomise ühe eeltingimusena tagada, et partnerid annavad panuse kogu algatuse kestuse jooksul. Sellega seoses peaksid erasektori partnerid andma märkimisväärse osa oma panusest mitterahalise panuse kujul ühisettevõtte tegevuskulude katteks. Ühisettevõtetel peaks olema võimalik võtta meetmeid, et hõlbustada sellist panustamist kogu oma tööprogrammi kestel, eelkõige vähendades rahastamismäärasid. Need meetmed peaksid põhinema ühisettevõtte konkreetsetel vajadustel ja tegevusel. Põhjendatud juhtudel peaks olema võimalik kehtestada lisatingimused, milles nõutakse ühisettevõtte liikme, tema koosseisu kuuluvate üksuste või temaga seotud üksuste osalemist tegevuses, kus ühisettevõtte tööstuspartneritel võib olla oluline roll, nagu ulatuslikud näidis- ja juhtprojektid, ja kus

nad saavad panustada madalamate rahastamismäärade kaudu rohkem. Tegevdirektor peaks jälgima liikmete osalemise taset, et juhatus saaks võtta asjakohaseid meetmeid, tagades tasakaalu partnerite võetud kohustuste ja avatuse vahel. Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel võib kapitalimahutust, mis on tehtud näiteks ulatuslike näidis- või juhtprojektide jaoks, käsitada rahastamiskõlbliku kuluna kooskõlas kohaldatava õigusraamistikuga.

(19) Koosõlas põhimõttega, et panused peavad jagunema ühisettevõtete liikmete seas õiglaselt, peaksid ühisettevõtete halduskulude katteks tehtavad rahalised panused jagunema võrdselt liidu ja muude liikmete kui liit vahel. Kõrvalekaldumist sellest põhimõttest tuleks kaaluda üksnes erandlikel ja nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, näiteks kui ühisettevõtte mõne muu liikme kui liit suuruse või liikmeskonna struktuuri tõttu oleks koosseisu kuuluva või seotud üksuse, eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) panuse tase nii kõrge, et see seaks tõsiselt ohtu ajendi saada või jääda ühisettevõtte liikme koosseisu kuuluvaks või temaga seotud üksuseks. Sellistel juhtudel peaks muude liikmete kui liit iga-aastane rahaline panus ühisettevõtte halduskulude katteks moodustama vähemalt 20 % iga-aastastest halduskuludest ning VKEde panus peaks olema märkimisväärselt väiksem kui suuremate liikme koosseisu kuuluvate või liikmega seotud üksuste panus. Kui on saavutatud liikmete kriitiline mass, mis võimaldab suuremat panust kui 20 % iga-aastastest halduskuludest, tuleks iga-aastased panused liikme koosseisu kuuluva või liikmega seotud üksuse kohta säilitada või tuleks neid suurendada, et järk-järgult kasvatada muude liikmete kui liit osakaalu üldises panuses ühisettevõtte iga-aastaste halduskulude katmisse. Ühisettevõtte muud liikmed kui liit peaksid püüdma suurendada enda koosseisu kuuluvate või endaga seotud üksuste arvu, et suurendada panust algatuse kestuse jooksul 50 %ni ühisettevõtte halduskuludest.

(20) Programmi „Euroopa horisont“ käsitlevas määruses nõutakse, et partnerid peavad tõendama oma pikaajalisi kohustusi, sealhulgas avaliku ja/või erasektori investeeringute miinimumosakaalu. Sellest tulenevalt peab liit määrama käesolevas määruses kindlaks liikmesriikides või programmiga „Euroopa horisont“ assotsieerunud riikides asuvad või rahvusvahelistest organisatsioonidest asutajaliikmed. Ühisettevõtte liikmeskonda peaks siiski olema võimalik pärast ühisettevõtte loomist vajaduse korral laiendada assotsieerunud liikmetega, kes on valitud avatud ja läbipaistva menetluse käigus, võttes arvesse eeskätt tehnoloogia arengut või uute riikide ühinemist programmiga „Euroopa horisont“. Võimalus saada ühisettevõttesse panustavaks partneriks ilma ühisettevõtte liikmeks hakkamata tuleks anda ka juriidilistele isikutele, kellel on huvi toetada ühisettevõtte eesmärke oma konkreetsetes uurimisvaldkondades.

(21) Ühisettevõtte asutamisega tagatakse kaasatud liikmetele vastastikku kasu toov avaliku ja erasektori partnerlus, sealhulgas suurendatakse asjaomastele tööstusharudele seitsme aasta jooksul tehtavate suurte eelarveeraldiste kindlust. Asutajaliikmeks või assotsieerunud liikmeks või nende koosseisu kuuluvaks või nendega seotud üksuseks saamine võimaldab saavutada kas otse või tööstusharu esindajate kaudu mõju ühisettevõtte juhatuses. Juhatus on ühisettevõtte otsuseid tegev organ, kes määrab kindlaks partnerluse pikaajalise strateegilise suuna ja iga-aastased prioriteedid. Seepärast peaksid asutajaliikmed ja assotsieerunud liikmed – vajaduse korral esindades enda koosseisu kuuluvaid üksuseid – saama panustada ühisettevõtte tegevuskava ja prioriteetide kindlaksmääramisse, mida tehakse strateegilise teadusuuringute ja innovatsiooni kava vastuvõtmise ja võimaliku muutmisega, samuti iga-aastase tööprogrammi vastuvõtmisse, sealhulgas projektikonkursside sisu,

konkreetse projektikonkursi teema puhul kohaldatava rahastamismäära ning seonduvate esitamis-, hindamis-, valimis-, määramis- ja läbivaatamismenetluste eeskirjade kindlaksmääramisse.

(22) On asjakohane, et muud liikmed kui liit kohustuvad rakendama käesolevat määrust kinnituskirjaga. Need kinnituskirjad peaksid olema õiguslikult kehtivad kogu algatuse kestuse jooksul ning ühisettevõte ja komisjon peaksid neid hoolikalt kontrollima. Ühisettevõtted peaksid looma õigus- ja organisatsioonilise keskkonna, mis võimaldab liikmetel täita oma kohustusi, ning samal ajal tagama algatuse pideva avatuse ja läbipaistvuse selle elluviimise ajal, eelkõige prioriteetide kehtestamiseks ja osalemiseks projektikonkurssidel.

(23) Raamprogrammi „Euroopa horisont“ nurgakivi on edasine lihtsustamine. Sellega seoses peaks olema partneritel, kes ei pea enam aru andma rahastamiskõlbmatutest kuludest, lihtsustatud aruandlusmehhanism. Mitterahalisi panuseid tegevuskulude katteks tuleks arvutada üksnes rahastamiskõlblike kulude põhjal. See võimaldab arvutada tegevuskulude katteks tehtud mitterahalisi panuseid automatiseeritult, kasutades programmi „Euroopa horisont“ IT-vahendeid, vähendab partnerite halduskoormust ja muudab panustest teatamise mehhanismi tõhusamaks. Ühisettevõtted peaksid tähelepanelikult jälgima tegevuskulude katteks antud mitterahalisi panuseid ning juhatusse kuuluv tegevdirektor peaks koostama korrapäraseid aruandeid, et teha kindlaks, kas mitterahaliste panustega seotud eesmärkide saavutamisel tehtavad edusammud on rahuldavad. Juhatus peaks hindama nii tegevuskulude katmisse panustavate liikmete jõupingutusi kui ka tulemusi, samuti muid tegureid, nagu VKEde osalemise tase ja algatuse atraktiivsus uustulnukate jaoks. Vajaduse korral peaks juhatus rakendama asjakohaseid parandusmeetmeid, võttes arvesse avatuse ja läbipaistvuse põhimõtet.

(24) Ühisettevõtted peaksid andma muudele liikmetele kui liit pidevalt võimaluse ja stiimuli ühendada oma teadus- ja innovatsioonitegevus ühisettevõtte teadus- ja innovatsioonitegevusega. Lisategevuse jaoks ei tuleks anda ühisettevõttest rahalist toetust. Küll aga võib seda arvestada liikmete mitterahalise panusena, kui see aitab saavutada ühisettevõtte eesmärke ja on otseselt seotud ühisettevõtte tegevusega. Sellise seose saab kindlaks teha ühisettevõtte rahastatavate kaudsete meetmete või selle varasemate algatuste tulemuste kasutuselevõtu või märkimisväärse liidu lisaväärtuse tõendamise kaudu. Käesolevas määruses tuleks sätestada iga ühisettevõtte puhul täpsemalt lisategevuse ulatus, mis on vajalik soovitud suunatuse ja mõju saavutamiseks. Seejärel peaksid ühisettevõtete juhatused otsustama, kas panuste hindamisel on vaja kasutada lihtsustatud meetodeid, nagu kindlasummalised maksed või ühikuhinnad, et saavutada lihtsustamine, kulutasuvus ja konfidentsiaalsete äriandmete asjakohasel tasemel kaitse.

(25) Ühisettevõtete juhtimisega tuleks tagada sobivad otsustusprotsessid, et tulla toime kiiresti muutuva sotsiaal-majandusliku ja tehnoloogilise keskkonnaga ning üleilmsete probleemidega. Ühisettevõtted peaksid kasutama kõigi asjakohaste sidusrühmade eksperditeadmisi, nõu ja tuge, et tõhusalt täita oma ülesandeid ning tagada koostoime liidu ja riigi tasandil. Seepärast tuleks ühisettevõtetele anda õigus luua nõuandeorganeid, kes annavad eksperdinõu ja täidavad mis tahes muid nõuandva iseloomuga ülesandeid, mis on vajalikud ühisettevõtete eesmärkide saavutamiseks. Nõuandeorganite loomisel peaksid ühisettevõtted tagama oma tegevusvaldkondade ekspertide tasakaalustatud esindatuse, sealhulgas soolise tasakaalu. Nende organite antav nõu peaks hõlmama teaduslikku vaatenurka, nagu ka riiklike ja piirkondlike ametiasutuste ja ühisettevõtete muude sidusrühmade seisukohti.

(26) Ühisettevõtetel peaks olema võimalik luua teaduslik nõuandeorgan. See organ või selle liikmed peaksid suutma pakkuda ühisettevõttele sõltumatut teaduslikku nõu ja tuge. Teaduslik nõu peaks olema seotud eeskätt iga-aastaste töökavade ja lisategevusega ning vajaduse korral ühisettevõtte ülesannete mis tahes muu aspektiga.

(27) Ühisettevõtted peaksid tagama, et liikmesriike teavitatakse piisavalt nende tegevusest, et nad suudavad anda liikmesriikides elluviidava tegevuse kohta õigeaegset teavet ning et neil on võimalus panustada ettevalmistus- ja otsustusprotsessi. Selline dialoog liikmesriikidega on eriti oluline, pidades silmas koostoimet ning vajadust tagada jõupingutuste ja tegevuse kooskõla riigi, piirkonna, liidu ja Euroopa tasandil, et saavutada suurem mõju. Ühisettevõtted, milles liikmesriigid partneritena otseselt ega kaudselt ei osale, peaksid looma riikide esindajate rühma, et kooskõlastada oma tegevus poliitika ja meetmetega, mis viiakse ellu riigi ja piirkonna tasandil.

(28) Et ühisettevõtted oleksid teadlikud oma tegevusvaldkondade sidusrühmade seisukohtadest ja arvamustest kogu väärtusahela lõikes, peaks ühisettevõtetel olema võimalik luua nõu andvad sidusrühmade rühmad, kellega konsulteerida vastavalt ühisettevõtte vajadustele horisontaalsetes või konkreetsetes küsimustes. Sellised rühmad peaksid olema avatud kõigile ühisettevõtte tegevusvaldkonnas tegutsevatele avaliku ja erasektori sidusrühmadele, sealhulgas organiseeritud huvirühmadele ja rahvusvahelistele huvirühmadele liikmesriikidest, assotsieerunud riikidest ja muudest riikidest.

(29) Ühisettevõtted peaksid tegutsema avatult ja läbipaistvalt, edastama oma asjakohastele organitele õigeaegselt kogu nõutava teabe ning tutvustama oma tegevust, sealhulgas avalikkusele suunatud teavitamis- ja levitamistegevuse kaudu.

(30) Ühisettevõtete rakendamisel tuleks kasutada struktuuri ja eeskirju, mis suurendavad tõhusust ja tagavad lihtsustamise. Sellega seoses peaksid ühisettevõtted võtma vastu spetsiaalselt enda vajadustele kohandatud finantsreeglid kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 2018/1046[12] artikliga 71.

(31) Ühisettevõtete rakendamine peaks põhinema kriteeriumidel, mis on sätestatud institutsiooniliste partnerluste jaoks programmi „Euroopa horisont“ käsitlevas määruses. Rakendamise toetamiseks tuleks kasutada komisjoni hallatavaid elektroonilisi vahendeid. Teave, mis on seotud ühisettevõtete rahastatavate kaudsete meetmetega, sealhulgas tulemustega, on oluline, et töötada välja, viia ellu, jälgida ja hinnata liidu poliitikat või programme. Seepärast peaksid ühisettevõtted tagama, et liidu institutsioonidel, organitel ja asutustel on juurdepääs kogu teabele, mis on seotud ühisettevõtete rahastatavate kaudsete meetmetega, sealhulgas kaudsetes meetmetes osalevate toetusesaajate tulemustele. Sellist juurdepääsuõigust peaks olema võimalik kasutada üksnes mitteärilisel otstarbel ja konkurentsiväliselt ning see peaks olema kooskõlas kohaldatavate konfidentsiaalsuseeskirjadega. Liidu institutsioonide, organite ja asutuste töötajatele sellele teabele juurdepääsu andmisel tuleks kohaldada asjakohaseid IT- ja infoturbe standardeid ning vajalikkuse ja proportsionaalsuse põhimõtet.

[12] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrus (EL, Euratom) 2018/1046, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1).

(32) Osalemine kaudsetes meetmetes, mida ühisettevõtted rahastavad programmi „Euroopa horisont“ alusel, peaks toimuma kooskõlas seda programmi käsitlevas määruses sätestatud eeskirjadega. Ühisettevõtted peaksid tagama nende eeskirjade järjekindla kohaldamise, tuginedes komisjoni võetud asjakohastele meetmetele. Ühisettevõtted peaksid kasutama komisjoni koostatud üldise toetuslepingu näidist. Mis puudutab aega, mille jooksul saab esitada vastuväiteid tulemuste omandiõiguse üleandmise suhtes, millele on osutatud programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse [artikli 36 lõikes 4], siis arvesse tuleks võtta innovatsioonitsüklite kestust valdkondades, kus asjaomane ühisettevõte tegutseb.

(33) Üks ühisettevõtete põhieesmärke on suurendada liidu majanduslikku suutlikkust ning eelkõige liidu teaduslikku ja tehnoloogilist sõltumatust. Peale selle kerkib pandeemiajärgse taastumise raames jõuliselt esile vajadus investeerida peamistesse tehnoloogiatesse, nagu 5G, tehisintellekt, pilvtehnoloogia, küberturvalisuse tehnoloogia ja keskkonnahoidlik tehnoloogia ning seda tehnoloogiat liidus väärtustada. Siin mängivad tähtsat rolli kõigi osalejate tulemused. Projekti raames saavutatud tulemuste ja neile ligipääsemise õiguse kaudu saavad liidu rahastamisest kasu kõik osalejad, isegi need, kes ei ole saanud liidult rahalisi vahendeid. Seepärast peaks ühisettevõtete õigus esitada vastuväiteid tulemuste omandiõiguse üleandmise ja tulemuste kasutamiseks ainulitsentside andmise suhtes kehtima liidu huvide kaitsmiseks ka nende osalejate puhul, kellele liit ei ole eraldanud rahalisi vahendeid. Selle vastuväidete esitamise õiguse kasutamisel peaks ühisettevõte tagama kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega õiglase tasakaalu liidu huvide ja osalejate tulemustega seotud põhiõiguste kaitsmise vahel, võttes arvesse seda, et need osalejad ei saanud meetme jaoks, millega tulemused saavutati, liidult mingeid rahalisi vahendeid.

(34) Liidu rahalist panust tuleks hallata kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttega ja eelarve kaudset täitmist reguleerivate normidega, mis on sätestatud määruses (EL, Euratom) 2018/1046.

(35) Lihtsustamise eesmärgil tuleks vähendada kõigi poolte halduskoormust. Vältida tuleks topeltauditeid ning ülemäärasel hulgal dokumente ja aruandlust. Käesoleva määruse kohaste liidu vahendite saajate auditid tuleks teha kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määrusega ja muude asjakohaste liidu rahastamisprogrammidega.

(36) Liidu ja ühisettevõtete teiste liikmete finantshuve tuleks kaitsta kogu kulutuste tegemise tsükli vältel proportsionaalsete meetmetega, mille hulgas on rikkumiste ennetamine, avastamine ja uurimine; kaduma läinud, valesti makstud või ebaõigesti kasutatud vahendite tagasinõudmine ning vajaduse korral haldus- ja rahalised karistused kooskõlas määrusega (EL, Euratom) 2018/1046. Pidades silmas mõne ühisettevõtte elluviidavate meetmete eripära, mis eeldab meetmete rakendamise lõpetamist järk-järgult mitme aasta jooksul, peaks olema võimalik jagada komisjoni ja ühisettevõtte mitmeaastased eelarvekohustused iga-aastasteks osamakseteks. Sellega seoses saab ühisettevõtete eelarvekohustused, millele on osutatud artikli 3 lõike 1 punktides b, d ja h, jagada iga-aastasteks osamakseteks. 31. detsembrini 2024 ei ületa nende eelarvekohustuste kogusumma 50 % artiklites 10 ja 145 sätestatud liidu maksimaalsest panusest. Alates 1. jaanuarist 2025 ei tohi vähemalt 20 % järelejäänud aastate koondeelarvest olla kaetud iga-aastaste osamaksetega.

(37) Pidades silmas ühisettevõtete eripära ja praegust staatust, tuleks nende suhtes jätkuvalt kohaldada eraldiseisvat eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetlust. Raamatupidamisarvestust ning selle aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust peaks auditeerima kontrollikoda.

(38) Vastavalt programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse [artikli 8 lõike 2 punktile c] peaksid ühisettevõtted rakendama selget kestuspõhist lähenemisviisi. Liidu finantshuvide piisavaks kaitsmiseks tuleks ühisettevõtted luua ajavahemikuks, mis lõpeb 31. detsembril 2031, et võimaldada neil täita oma toetuste kasutamisega seotud kohustusi seni, kuni viimaste algatatud kaudsete meetmete elluviimine on lõppenud.

(39) Seoses Euroopa Komisjoni Euroopa rohelise kokkuleppe[13] prioriteediga, mida toetavad liidu läbivaadatud biomajanduse strateegia,[14] ELi bioloogilise mitmekesisuse strateegia,[15] teatis „Puhas planeet kõigi jaoks“,[16] ringmajanduse tegevuskava[17] ja uus teatis „Talust taldrikule“,[18] peaks Euroopa bioressursipõhine sektor, sealhulgas VKEd, piirkonnad ja esmatootjad, muutuma kliimaneutraalseks, ringluspõhisemaks ja kestlikumaks, jäädes samal ajal konkurentsivõimeliseks üleilmsel tasandil. Tugev, ressursitõhus ja konkurentsivõimeline bioressursipõhine innovatsiooni ökosüsteem aitab vähendada sõltuvust taastumatust fossiilsest toorainest ja taastumatutest maavaradest ning kiirendada nende asendamist. See aitab välja arendada kestlikkuse ja ringluspõhise innovatsiooni kaudu taastuvaid bioressursipõhiseid tooteid, materjale ja protsesse ning jäätmetest ja biomassist saadavaid toitaineid. Selline ökosüsteem võimaldab luua väärtust ka kohalikest lähteainetest, sealhulgas jäätmetest, jääkidest ja kõrvalsaadustest, ning seeläbi luua töökohti ja soodustada majanduskasvu ja arengut kogu liidus – mitte üksnes linnapiirkondades, vaid ka biomassi tootvates maapiirkondades ja rannikualadel, mille puhul on sageli tegemist äärealadega, kus tööstuse arengust saadakse harva kasu.

(40) Programmi „Horisont 2020“ alusel asutatud biotoorainel põhinevate tööstusharude ühisettevõte on keskendunud ressursside säästvale kasutamisele, eelkõige ressursimahukates ja suure mõjuga sektorites, nagu põllumajandus, tekstiilitööstus ja ehitus, võttes sihikule ennekõike kohalikud ettevõtjad, tootjad, vabrikud ja tehased. 2017. aasta oktoobris avaldatud ühisettevõtte vahehindamise aruanne sisaldas 34 soovitust, mida on arvesse võetud käesoleva määrusega asutatava bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühisettevõtte kavandamisel. Bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühisettevõte ei ole biotoorainel põhinevate tööstusharude ühisettevõtte otsene jätk, vaid pigem programm, mis tugineb oma eelkäija saavutustele ja mille raames tegeletakse selle vajakajäämistega. Esitatud soovituste kohaselt peaks bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühisettevõte kaasama suurema hulga sidusrühmi, kelle hulka kuuluvad primaarsektor (põllumajandus, vesiviljelus, kalandus ja metsandus) ning jäätmete, jääkide ja kõrvalsaaduste tootjad, piirkondlikud ametiasutused ja investorid, et vältida turutõrkeid ja mittekestlikke bioressursipõhiseid protsesse. Oma eesmärkide saavutamiseks peaks ühisettevõte rahastama üksnes selliseid projekte, mille puhul on arvesse võetud ringluse ja kestlikkuse põhimõtet ning planeedi taluvuspiire.

(41) Bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühisettevõte peaks looma lahenduste kasutuselevõtule keskenduvad rühmad kui nõuandeorganid, kes osalevad aktiivselt strateegilistes aruteludes, mille raames määratakse kindlaks partnerluse tegevuskava. On väga oluline kaasata need nõuandeorganid juhtimisstruktuuri, et tagada laiem osalemine ja suuremad erasektori investeeringud biotoorainel põhinevas

[13] https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_et.
[14] COM(2018) 673 final.
[15] COM(2020) 380 final.
[16] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018DC0773&from=ET.
[17] COM(2020) 98 final.
[18] COM(2020) 381 final.

ringmajandussektoris. Need rühmad peaksid eelkõige pakkuma tuge juhatuse strateegiliste koosolekute jaoks, kus tööstuse juhid ja sidusrühmade esindajad koos komisjoni kõrgetasemeliste esindajatega ühinevad alalise juhatusega, et pidada arutelusid ja määrata kindlaks partnerluse strateegiline suund.

(42) Keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõtte põhieesmärk peaks olema aidata lennunduse ökoloogilise jalajälje vähendamiseks kiirendada kliimaneutraalse lennundustehnoloogia väljatöötamist selle võimalikult varajaseks kasutuselevõtuks, et anda märkimisväärne panus Euroopa rohelise kokkuleppe kõrgelennuliste keskkonnamõju leevendamise eesmärkide saavutamisse, st aidata saavutada eesmärk vähendada 2030. aastaks heidet võrreldes 1990. aasta tasemega 55 % ja saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalsus. Seda eesmärki on võimalik saavutada üksnes siis, kui kiirendatakse ja optimeeritakse lennundusvaldkonna teadus- ja innovatsiooniprotsesse ning parandatakse liidu lennundustööstuse üleilmset konkurentsivõimet. Keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõte peaks tagama ka selle, et keskkonnahoidlikum lennundus on endiselt ohutu, turvaline ja tõhus inimeste ja kaupade vedamiseks õhuteed pidi.

(43) Keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõte tugineb ühisettevõtete Clean Sky ja Clean Sky 2 puhul saadud kogemustele. Uus partnerlus peaks olema edasipüüdlikum, keskendudes murranguliste näidisprojektide arendamisele. Kooskõlas ühisettevõtte Clean Sky 2 vahehindamise järeldustega tuleks uue algatuse puhul tagada, et iga näidisprojekt on äriliselt põhjendatud, kandmaks hoolt selle eest, et väljaarendatud tehnoloogia võetaks tõepoolest kasutusele võimalikult vara, mis on esmatähtis. Seepärast tuleks uues algatuses keskenduda selle üksikute kasutuselevõtueesmärkide nähtavuse suurendamisele ning ühisettevõtte järelevalve-, haldus- ja aruandlussuutlikkuse parandamisele, et kajastada partnerluse eesmärkide saavutamiseks vajalike teadus- ja innovatsioonialaste jõupingutuste keerukust.

(44) Keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõtte liikmeskond peaks olema mitmekesine, koondades kõikvõimalikke sidusrühmi ja ideid. Et teha kindlaks kõige paljutõotavamad lähenemisviisid ja üksused, kes suudavad neid rakendada, avaldas komisjon ideede väljendamiseks potentsiaalsetele liikmetele osalemiskutse[19]. Juhatusel peaks olema lubatud valida selle osalemiskutse tulemuste põhjal assotsieerunud liikmed, et laiendada kiiresti liikmeskonda.

(45) Selleks et keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõtte ja Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) arendava kolmanda ühisettevõtte teadus- ja innovatsioonitegevuse mõju saaste edukale vähendamisele ja lennundussektori digiteerimisele oleks võimalikult suur ning et kiirendada selle mõju avaldumist, peaksid kõnealused ühisettevõtted tegema partnerluse raames tihedat koostööd Euroopa Liidu Lennundusohutusametiga (EASA), mis tagab väljatöötatud uue tehnoloogiaga seotud teadmiste operatiivse vahetamise. See on väga oluline, et kiirendada selle tehnoloogia kasutuselevõttu turul, lihtsustades seonduvate toodete ja teenuste sertifitseerimise protsessi, nagu nõutakse määruses (EL) 2018/1189[20].

(46) Selleks et saavutada võimalikult suur koostoime programmide vahel liidu, riigi ja piirkonna tasandil, peaksid keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõtte riikide esindajate rühma liikmed uurima võimalusi anda riigi tasandil rahalist toetust

[19] https://ec.europa.eu/info/news/new-call-ideas-clean-aviation-partnerships-2020-aug-26_en.

[20] ELT L 212, 22.8.2018, lk 1.

suurepärastele ettepanekutele, mida ühisettevõte ei valinud rahastamiseks välja ettepanekute laekumise suure hulga tõttu.

(47) Euroopa seisab silmitsi keerulise olukorraga, kus tal tuleb mängida juhtrolli kasvuhoonegaaside heitkoguste ühiskondlike kulude arvessevõtmisel lennutranspordi ärimudelis ning samal ajal tagada Euroopa toodetele võrdsed tingimused maailmaturul. Seepärast peaks keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõte toetama Euroopa esindajaid nende rahvusvahelistes standardimise ja seadusandluse alastes jõupingutustes.

(48) Viimase viie aasta jooksul on kasvanud järsult huvi vesiniku vastu – kõik liikmesriigid on allkirjastanud ja ratifitseerinud ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi 21. istungjärgul (COP21) vastu võetud Pariisi kokkuleppe. 2019. aasta lõpus tutvustas komisjon Euroopa rohelist kokkulepet, mille eesmärk on muuta liit õiglaseks ja jõukaks nüüdisaegse ressursitõhusa ja konkurentsivõimelise majandusega ühiskonnaks, kus 2050. aastal puudub kasvuhoonegaaside netoheide. Esmatähtsate valdkondade hulka kuuluvad saastevaba vesinik, kütuseelemendid ja muud alternatiivkütused ning energia salvestamine. Vesinik on olulisel kohal 2020. aasta juulis avaldatud teatistes kliimaneutraalse Euroopa vesinikustrateegia ja ELi energiasüsteemi lõimimise strateegia kohta, samuti on see oluline selleks, et kutsuda ellu Euroopa saastevaba vesiniku liit, mis koondab kõik sidusrühmad, et teha liidu saastevaba vesiniku ökosüsteemi väljakujundamiseks kindlaks tehnoloogiaga seotud vajadused, investeerimisvõimalused ja regulatiivsed tõkked.

(49) Alates 2008. aastast on toetatud vesinikurakendustele keskenduvat teadus- ja innovatsioonitegevust, peamiselt kütuseelementide ja vesiniku valdkonna ühisettevõtete kaudu (FCH ühisettevõte ja ühisettevõte FCH 2) seitsmenda raamprogrammi ja programmi „Horisont 2020“ raames, ent samuti tavapäraste koostööprojektidega, mis hõlmavad kõiki vesiniku väärtusahela etappe/valdkondi. Saastevaba vesiniku ühisettevõte peaks suurendama ja integreerima liidu teadussuutlikkust, et kiirendada turuleviimiseks valmis kõrgtehnoloogiliste saastevaba vesiniku rakenduste väljatöötamist ja täiustamist lõppkasutamiseks energia-, transpordi-, ehitus- ja tööstussektoris. See on võimalik vaid siis, kui samal ajal tugevdatakse liidu saastevaba vesiniku väärtusahelat, eelkõige VKEsid.

(50) Selleks et saavutada saastevaba vesiniku ühisalgatuse teaduslikud eesmärgid, tuleks kõigile vesinikumajandusega seotud sektoritele anda võimalus osaleda ühisettevõtte teadusuuringute ja innovatsiooni strateegilise kava koostamises ja elluviimises. Kaasata tuleks ka avalik sektor, eelkõige piirkondlikud ja riiklikud ametiasutused (viimati nimetatud vastutavad kliimapoliitika ja turumehhanismidega seotud meetmete kehtestamise eest), et kaotada lõhe turustamisvalmis tehnoloogia väljatöötamise ja ulatusliku kasutuselevõtu vahel.

(51) Kuna vesinikku saab kasutada kütusena, energiakandjana ja energia salvestamiseks, on oluline seada saastevaba vesiniku partnerluse raames sisse struktureeritud koostöö mitmete teiste programmi „Euroopa horisont“ partnerlustega, eelkõige lõppkasutuse jaoks. Saastevaba vesiniku partnerlus peaks looma sidemed eelkõige heitevaba maantee- ja veetranspordi, Euroopa raudteesektori, keskkonnahoidliku lennunduse, planeedi heaolu toetavate protsesside ja puhta terase partnerlustega. Sellega seoses tuleks luua juhatusele aru andev struktuur, et tagada nende partnerluste koostöö ja koostoime vesiniku valdkonnas. Saastevaba vesiniku algatus oleks ainus partnerlus, mis keskendub vesiniku tootmise tehnoloogiale. Koostöös lõppkasutuse partnerlustega

tuleks keskenduda ennekõike tehnoloogia tutvustamisele ja ühisele tehniliste kirjelduste koostamisele.

(52) Raudteed annavad panuse Euroopa ühtse transpordipiirkonna toimimisse ning on oluline osa liidu pikaajalisest kestliku arengu strateegiast. Kui vaadelda majanduslikku suurust, siis Euroopa raudteesektori loodav otsene kogulisandväärtus on 69 miljardit eurot ja kaudse väärtuse suuruseks hinnatakse 80 miljardit eurot. Raudteesektor pakub tööd otseselt 1,3 miljonile inimesele ja kaudselt enam kui miljonile inimesele[21].

(53) Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärk on muuta liit õiglaseks ja jõukaks nüüdisaegse ressursitõhusa ja konkurentsivõimelise majandusega ühiskonnaks, kus 2050. aastaks ei ole enam kasvuhoonegaaside netoheidet ja kus majanduskasv on ressursikasutusest lahutatud. Esmatähtsate valdkondade hulka kuulub säästvale ja arukale liikuvusele ülemineku kiirendamine.

(54) Komisjoni teatises Euroopa uue tööstusstrateegia kohta[22] (märts 2020) rõhutatakse, et säästva ja aruka liikuvuse sektoril, näiteks raudteesektoril, on nii vastutus kui ka potentsiaal juhtida digi- ja roheüleminekut, toetada Euroopa tööstuse konkurentsivõimet ja parandada ühenduvust. Seepärast peaksid nii raudtee-, maantee-, lennu- kui ka veetransport andma oma panuse eesmärki vähendada transpordist pärit heidet 2050. aastaks 90 %. Esmajärjekorras peaks oluline osa praegu 75 % ulatuses mööda maanteed toimuvast sisemaisest kaubaveost minema üle raudteele ja siseveeteedele.

(55) 2014. aastal loodi ühisettevõte Shift2Rail, et juhtida algatuse Shift2Rail teadus-, arendus- ja valideerimistegevust, ühendades oma liikmete eraldatud avaliku ja erasektori vahendid ning kasutades ära sisemised ja välised tehnilised vahendid. Ühisettevõte lõi uusi konkurentsieeskirjadele vastavaid koostöövorme raudteesektori kogu väärtusahela sidusrühmade ja traditsioonilise raudteesektori väliste sidusrühmade vahel ning kasutas Euroopa Liidu Raudteeameti kogemusi ja eksperditeadmisi koostalitlusvõime ja ohutusega seotud küsimustes.

(56) Euroopa raudtee ühisettevõtte eesmärk peaks olema tagada suure läbilaskevõimega integreeritud Euroopa raudteevõrk, kaotades koostalitlusvõimet pärssivad tõkked ja pakkudes täielikuks integreerimiseks lahendusi, mis hõlmavad liikluskorraldust, sõidukeid, taristut ja teenuseid. Seda tehes tuleks Euroopa Liidu Raudteeameti koordineerimisel ära kasutada digiteerimise ja automatiseerimise pakutavad tohutud võimalused vähendada raudteesektoris kulusid, parandada läbilaskevõimet ning suurendada paindlikkust ja usaldusväärsust ning see peaks põhinema sektori ühisel usaldusväärsel ja toimival süsteemi ülesehitusel.

(57) Euroopa raudtee ühisettevõte peaks oma üldkavas määrama kindlaks oma esmatähtsa teadus- ja innovatsioonitegevuse, süsteemi üldise ülesehituse ja ühtlustatud talitluskontseptsiooni, sealhulgas ulatusliku tutvustamistegevuse, millega kiirendatakse Euroopa ühtse raudteepiirkonna toetamiseks vajalike lõimitud, koostalitlusvõimeliste ja standarditud uuenduslike tehnoloogialahenduste levikut.

(58) Raudteesektor on keeruline süsteem, kus taristuettevõtjate, raudtee-ettevõtjate (rongiettevõtjad) ja nende vastavate seadmete (taristu ja veerem) vahel on väga tihe seos. Uuendusi ei ole võimalik teha ilma ühiste tehniliste kirjelduste ja ühise strateegiata, mida rakendatakse kogu raudteesüsteemis. Seepärast peaks Euroopa

[21] http://cer.be/topics/economic-footprint (2019).

[22] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?qid=1593086905382&uri=CELEX:52020DC0102.

raudtee ühisettevõtte süsteemisammas võimaldama sektoril ühtlustuda, tuginedes ühtsele talitluskontseptsioonile ja ühtsele süsteemi ülesehitusele, sealhulgas raudteesüsteemi aluseks olevate teenuste, funktsionaalsete üksuste ja liideste määratlusele. Ühisettevõte peaks tagama üldise raamistiku, kandmaks hoolt selle eest, et teadusuuringud on kooskõlas ühiselt kokku lepitud ja ühiste tegevusvajaduste ja klientide nõudmistega. Euroopa raudtee ühisettevõtte juhtimismudelis ja otsustusprotsessis peaks kajastuma komisjoni juhtiv roll Euroopa raudteesüsteemi ühtlustamisel ja integreerimisel, eelkõige ühtse talitluskontseptsiooni ja süsteemi ülesehituse kiirel ja tõhusal väljatöötamisel, kaasates nõuandja ja tehnilise toe pakkuja rollis erasektori partnereid.

(59) Kandmaks hoolt selle eest, et madalate tehnoloogia valmidusastmetega seotud teadusuuringute tulemusi kasutatakse tulemuslikult kõrgematel tehnoloogia valmidusastmetel, eeskätt Euroopa raudtee ühisettevõttes, peaks sellist tegevust juhtima ühisettevõte programmibüroo.

(60) Selleks et tagada kiire üleminek ja liikmeskonna laienemine, peaks Euroopa raudtee ühisettevõtte juhatusel olema lubatud valida assotsieerunud liikmed komisjoni avaldatud osalemiskutse tulemuste põhjal.

(61) Kooskõlas Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kestliku arengu eesmärkide, eelkõige 3. eesmärgi kohaste komisjoni prioriteetidega ja teatisega „Tervikliku Aafrika strateegia suunas“[23] on liit võtnud kindlalt nõuks anda oma panus, et tagada kõigile tervislik elu ja edendada kõigi heaolu, seada sisse veelgi tugevam partnerlus kahe mandri vahel ning toetada teadus- ja innovatsioonisuutlikkuse arengut Aafrikas. Ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõte peaks keskenduma nakkushaiguste, näiteks HIVi, malaaria ja tuberkuloosi tõrjumiseks vajaliku diagnostika ja ravi ning asjakohaste vaktsiinide, nagu ka muu tervisetehnoloogia puudumise probleemile, kuid samuti Aafrikas, eelkõige Sahara-taguses Aafrikas, levivatele vaesusega seotud ja tähelepanuta jäetud nakkushaigustele. COVID-19 pandeemia on näidanud, et olukorras, kus maailma eri piirkonnad on kaubanduse ja turismi kaudu üksteisega rohkem ühendatud, võivad nakkushaigused levida kiiresti üle kogu maailma. Seepärast on väga tähtis arendada tervisetehnoloogiat, et piirata nakkushaiguste levikut ning võidelda nende vastu, kui nad on juba levinud, kaitsmaks asjaomaste riikide ja liidu kodanike tervist. Selleks et saavutada maailmas tervishoiu valdkonnas tugevam juhtpositsioon, kui on saavutatud praeguse EDCTP2 algatuse raames, tuleks partnerluse ulatust laiendada, et hõlmata reageerimine tekkivatele nakkushaiguste ohtudele, suurenevatele antimikroobikumiresistentsusega seotud probleemidele ja mittenakkuslike haiguste puhul esinevale komorbiidsusele.

(62) Sahara-tagust Aafrikat kahjustavate nakkushaiguste tõrjumiseks nüüdisaegsete tehnoloogiliste vahendite abil on vaja kaasata suur hulk osalejaid ja võtta pikaajalisi kohustusi. Ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõte peaks vahendama tulemuslikku ja kestlikku võrgustike loomist ja koostööd põhja-lõuna ja lõuna-lõuna suunal, luues sidemeid arvukate era- ja avaliku sektori organisatsioonidega, et tugevdada projektide raames ja asutuste vahel tehtavat koostööd. Samuti peaks programm aitama sisse seada uut põhja-lõuna ja lõuna-lõuna suunalist koostööd mitut riiki ja toimumiskohta hõlmavate uuringute tegemiseks Sahara-taguses Aafrikas. Peale selle peaks korrapäraselt korraldatav rahvusvaheline konverents – EDCTP foorum –

[23] Ühisteatis Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Tervikliku Aafrika strateegia suunas“, 9.3.2020, JOIN(2020) 4 final.

andma Euroopast, Aafrikast ja mujalt pärit teadlastele ja asjaomastele võrgustikele võimaluse jagada tulemusi ja ideid ning luua koostöösidemeid.

(63) Ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõte peaks tuginema programmide EDCTP ja EDCTP2 raames saadud kogemustele ning saavutama liidu, liikmesriikide, assotsieerunud riikide ja Aafrika riikide investeeringuid kaasates tulemusi, mida riikidel üksi või üksnes liidu teadusuuringute raamprogrammiga ei oleks võimalik saavutada. EDCTP ühendus, mis esindab programmis osalevaid riike, peaks panustama rahaliselt ja lisategevusega EDCTP3 programmi ja selle elluviimisse. See peaks tagama Sahara-taguste riikide sisulise osalemise otsustusprotsessis, mis on oluline haigustest tuleneva koormuse vähendamiseks neis riikides. Algatusse tuleks kaasata teised rahvusvaheliste teadusuuringute rahastajad, nagu heategevusorganisatsioonid, ravimitööstus ja muud kolmandad riigid, kes peaksid osalema partnerluses panustavate partneritena vajaduspõhiselt. Et suurendada programmi mõju, peaks ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõttel lisaks olema konkreetsete projektikonkursside puhul võimalus määrata kindlaks juriidilised isikud, kes võivad osaleda kaudsetes meetmetes. Tööprogrammis peaks olema võimalik näha ette, et sellistel juriidilistel isikutel ei ole õigust saada ühisettevõttelt rahalisi vahendeid.

(64) On oluline, et ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõtte rahastatavad või ühisettevõtte tööprogrammiga muul moel hõlmatud teadusuuringud oleksid täielikult kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga, Euroopa inimõiguste konventsiooniga ja selle lisaprotokollidega, Maailma Arstide Liidu 2008. aasta Helsingi deklaratsioonis esitatud eetikapõhimõtetega, inimravimite tehniliste nõuete rahvusvahelise ühtlustamisnõukogu vastu võetud hea kliinilise tava standarditega, asjakohaste liidu õigusaktidega ning teadusuuringute asukohariikide eetikanormidega. Peale selle peaks ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõte nõudma, et uuenduslikud lahendused ja sekkumised, mis töötatakse välja programmi raames toetatavate kaudsete meetmete tulemuste põhjal, peavad olema taskukohased ja kättesaadavad haavatavatele elanikkonnarühmadele.

(65) Selleks et ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõte oleks edukas ja kannustaks partnerluses kaasa lööma, peaks ühisettevõte rahastama üksnes selliseid juriidilisi isikuid, kes on programmi „Euroopa horisont“ alusel rahastamiskõlblikud ning kes on asutatud Euroopa ja arengumaade kliiniliste uuringute partnerluses osalevas riigis. Teistes liidu liikmesriikides, assotsieerunud riikides ja Sahara-taguse Aafrika riikides asutatud üksustel peaks siiski olema võimalik osaleda projektikonkurssidel, ilma et neile eraldataks rahalisi vahendeid. Lisaks peaksid üksused, mis on asutatud mõnes muus kui EDCTP3 liikmeks olevas riigis, olema rahastamiskõlblikud teatavate projektikonkursside teemade või rahvatervist ohustava hädaolukorraga seotud projektikonkursside puhul, kui see on ette nähtud tööprogrammis. Ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõte peaks võtma asjakohaseid meetmeid, sealhulgas lepingulisi, et kaitsta liidu finantshuve. Tuleks taotleda teadus- ja tehnoloogialepingute sõlmimist kolmandate riikidega. Kui üksused, mis asuvad kolmandas riigis, kellega ei ole sellist lepingut sõlmitud, osalevad rahaliste vahenditega kaudses meetmes, peaks EDCTP3 ühisettevõte kohaldama liidu huvide kaitseks alternatiivseid abinõusid: meetme finantsjuhtimine peaks toimuma liikmesriigis või assotsieerunud riigis ning eelmaksete summat ja toetuslepingu vastutust käsitlevaid sätteid tuleks kohandada, et neis võetaks asjakohaselt arvesse finantsriske.

(66) Seoses komisjoni prioriteetidega „inimeste hüvanguks toimiv majandus“ ja „digiajastule vastav Euroopa“ peaks Euroopa tööstus, sh VKEd, muutuma keskkonnahoidlikumaks, ringluspõhisemaks ja digitaalsemaks, jäädes samal ajal konkurentsivõimeliseks üleilmsel tasandil. Komisjon on rõhutanud meditsiiniseadmete ja digitehnoloogiate rolli tekkivate probleemide lahendamisel ning e-teenuste kasutamist kvaliteetsete tervishoiuteenuste osutamisel ja on kutsunud üles tagama varustamise taskukohaste ravimitega, et täita liidu vajadusi, toetades samal ajal uuenduslikku ja maailmas juhtpositsioonil olevat Euroopa ravimitööstust. Uuendusliku tervishoiu algatuse ühisettevõtte eesmärk on aidata parandada liidu tervishoiusektori kui liidu teadmispõhise majanduse nurgakivi konkurentsivõimet ning suurendada majandustegevust tervisetehnoloogia, ennekõike terviklike terviselaheduste väljatöötamisel, olles niiviisi vahend, mis aitab suurendada tehnoloogilist sõltumatust ja edendada meie riikide ühiskonna digiüleminekut. Sellised poliitilised prioriteedid on võimalik saavutada, kui tuua tervisega seotud teadusuuringute ja innovatsiooni jaoks loodava avaliku ja erasektori partnerluse raames kokku olulised osalejad: akadeemilised ringkonnad, eri suuruses ettevõtted ja tervishoiualaste uuenduste lõppkasutajad. Uuendusliku tervishoiu algatuse ühisettevõte peaks aitama saavutada eesmärke, mis on sätestatud Euroopa vähktõvevastase võitluse kavas[24] ja Euroopa terviseühtsuse tegevuskavas antimikroobikumiresistentsuse vastu võitlemiseks[25]. Ühisettevõtte tegevus peaks olema kooskõlas Euroopa uue tööstusstrateegiaga,[26] Euroopa ravimistrateegiaga[27] ning VKEde strateegiaga kestliku ja digitaalse Euroopa kujundamiseks[28].

(67) Uuendusliku tervishoiu algatuse ühisettevõte tugineb innovatiivsete ravimite algatuse 2. ühisettevõtte (ühisettevõte IMI2) kogemustele, sealhulgas tööle, mida tehti selle algatuse raames COVID-19 pandeemia vastu võitlemiseks. Ühisettevõtte IMI2 vahehindamise[29] käigus esitatud soovituste kohaselt peab jätkualgatus „võimaldama muudel tööstussektoritel teha ravimitööstusega aktiivselt koostööd, et kasutada uute tervishoiuvaldkonna sekkumismeetmete väljatöötamisel ära nende eksperditeadmised“. Nende tööstussektorite hulka peavad kuuluma biofarmaatsia, biotehnoloogia ja meditsiinitehnoloogia sektor, sealhulgas digitaalvaldkonnas tegutsevad ettevõtted. Algatus peaks hõlmama haiguste ennetamist, diagnostikat, ravi ja ohjamist ning selle loomisel tuleb asjakohaselt arvesse võtta haiguse raskusest tulenevat suurt koormust patsientidele ja/või ühiskonnale ning/või mõjutatud isikute arvu, samuti haiguse suurt majanduslikku mõju patsientidele ja tervishoiusüsteemidele. Rahastatavad meetmed peavad vastama liidu rahvatervise vajadustele ning toetama ohutute, inimesekesksete, tõhusate, kulutasuvate ning patsientidele ja tervishoiusüsteemidele taskukohaste tervishoiualaste uuenduste tegemist.

(68) Selleks et tagada parimad võimalused genereerida uusi teaduslikke ideid ning tegeleda edukalt teadus- ja innovatsioonitegevusega, peaksid uuendusliku tervishoiu algatuse ühisettevõtte põhiosalejad olema teadlased eri liiki üksustest, nii avalikust kui ka erasektorist. Samal ajal peaksid andma algatuse strateegilisse kavandamisesse ja

---

24 https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12154-Europe-s-Beating-Cancer-Plan.

25 https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/antimicrobial_resistance/docs/amr_2017_action-plan.pdf.

26 COM(2020) 102.

27 COM(2020) 761.

28 COM(2020) 103.

29 The Interim Evaluation of the Innovative Medicines Initiative 2 Joint Undertaking (2014–2016) operating under Horizon 2020 (ISBN 978-92-79-69299-4).

meetmetesse panuse lõppkasutajad, nagu liidu kodanikud, tervishoiuspetsialistid ja tervishoiuteenuste osutajad, kandmaks hoolt selle eest, et algatus vastab nende vajadustele. Lisaks – suurendamaks tõenäosust, et rahastatavate meetmete tulemused vastavad kasutuselevõtuks täidetavatele nõuetele ja seega saavutatakse oodatud mõju – peaksid partnerluse tegevusse varakult panustama liiduülesed ja riiklikud reguleerivad asutused, tervisetehnoloogia hindamise asutused ja tervishoiu rahastajad, kelle puhul tuleb tagada mis tahes huvide konflikti puudumine. Kogu see panus peaks aitama keskendada teadustegevus paremini valdkondadele, kus esineb rahuldamata vajadusi.

(69) Praegused terviseprobleemid ja -ohud on üleilmsed. Seepärast peaks algatus olema avatud osalemiseks rahvusvahelistele teadusringkondade, tööstuse ja reguleerivate asutuste esindajatele, et saada kasu laiemast juurdepääsust andmetele ja oskusteabele, reageerida tekkivatele terviseohtudele ja saavutada vajalik ühiskondlik mõju, eelkõige paremad tervisetulemused liidu kodanikele. Samal ajal tuleks lõviosa partnerluse tegevusest ellu viia liidu liikmesriikides ja programmiga „Euroopa horisont“ assotsieerunud riikides.

(70) Partnerluse eesmärkides tuleks keskenduda konkurentsieelsele etapile, millega luuakse turvaline keskkond tervisetehnoloogia valdkonnas tegutsevate ettevõtjate tõhusaks koostööks. Et kajastada algatuse integreerivat laadi, aidata vähendada tervishoiusektori eri valdkondade kapseldumist ning tugevdada tööstuse ja akadeemiliste ringkondade koostööd, peaks enamik algatuse raames rahastatavaid projekte olema valdkonnaülesed.

(71) Mõiste „peamised digitehnoloogiad“ osutab elektroonikakomponentidele ja -süsteemidele, millele tuginevad kõik peamised majandussektorid. Komisjon on rõhutanud vajadust seda tehnoloogiat Euroopas kasutada, eriti Euroopa poliitikaprioriteetide elluviimisel, näiteks digitehnoloogia sõltumatuse saavutamisel[30]. Valdkonna olulisus ja liidu sidusrühmade ees seisvad probleemid nõuavad kiiret tegutsemist, et Euroopa innovatsiooni- ja väärtusahelatesse ei jääks ühtegi nõrka lüli. Seetõttu tuleks luua liidu tasandil mehhanism, mille abil ühendada ja suunata liikmesriikide, liidu ja erasektori toetus elektroonikakomponentide ja -süsteemide valdkonna teadusuuringutele ning innovatsioonile.

(72) Peamiste digitehnoloogiate ühisettevõte peaks tegelema selgelt määratletud teemadega, mis võimaldaksid Euroopa tööstusel laiemalt projekteerida, toota ja kasutada elektroonikakomponentide ja -süsteemide sektoris kõige uuenduslikumat tehnoloogiat. Selleks et aidata uurimisrühmadel ja Euroopa tööstusel säilitada tiheda konkurentsiga rahvusvahelises kontekstis oma praegune tugevus ja liidrikoht ning kaotada lüngad tehnoloogias, mis on oluline liidu väärtusi, sealhulgas privaatsust ja usaldust, turvalisust ja ohutust arvessevõtva digiülemineku toimumiseks Euroopas, on vajalik Euroopa tasandil struktureeritud ja kooskõlastatud rahaline toetus. Uue tehnoloogia väljatöötamiseks ja uuenduste kiireks kasutuselevõtuks turul on oluline koostöö ökosüsteemi väärtusahelate kõiki osi esindavate sidusrühmade seas. Sidusrühmade, eelkõige VKEde kaasamiseks tekkivates ja/või seotud tehnoloogiavaldkondades on väga tähtsad ka avatus ja paindlikkus.

(73) Peamiste digitehnoloogiate ühisettevõte peaks ühendama rahalised ja tehnilised vahendid, mis on tähtsad selleks, et pidada sammu sektoris toimuva üha kiirema innovatsiooniga, saavutada oluline mõju ülekandumine ühiskonnale ja jagada riske,

[30] Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa digituleviku kujundamine”, COM(2020) 67 final.

kooskõlastades strateegiaid ja Euroopa ühistes huvides tehtavaid investeeringuid. Seepärast peaksid peamiste digitehnoloogiate ühisettevõtte liikmed olema liit, liikmesriigid ja vabatahtlikkuse alusel programmiga „Euroopa horisont“ assotsieerunud riigid ning erasektorist pärit liikmetena ühendused, kes esindavad oma liikmeks olevaid ettevõtteid [ja muid juriidilisi isikuid, kes tegutsevad Euroopas elektroonikakomponentide ja -süsteemide valdkonnas]. Liikmesriikide osalemine lihtsustab järjekindlat kooskõlastamist riiklike programmide ja strateegiatega ning vähendab jõupingutuste kattumist ja killustatust, tagades samal ajal koostoime sidusrühmade ja meetmete seas.

(74) Kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse [artikli 8 lõike 1 punktiga c] peaksid osalevad riigid usaldama peamiste digitehnoloogiate ühisettevõttele oma rahalise panuse kasutamise nende kaudsetes meetmetes osalejate heaks, kes on pärit asjaomastest riikidest. Toetusesaajad peaksid sõlmima ühisettevõttega toetuslepingu, järgides programmi „Euroopa horisont“ eeskirju, sealhulgas vastavat intellektuaalomandi õiguste raamistikku, sõltuvalt liidu programmist, mille raames toetatakse tegevust, mille jaoks asjaomane toetus antakse. Peamiste digitehnoloogiate ühisettevõte peaks menetlema kulude hüvitamise nõudeid ja tegema toetusesaajatele makseid.

(75) Rakendades toetusi, mida osalevad riigid on andnud oma kaudsetes meetmetes osalevatele riiklikele osalejatele, peaks peamiste digitehnoloogiate ühisettevõte arvesse võtma seda, et osalevad riigid peavad järgima rangeid siseriiklikke eelarve-eeskirju. Sellega seoses peaksid osalevad riigid ja ühisettevõte sõlmima õiguslikult siduvad lepingud, milles on sätestatud osalevate riikide kohustus maksta kogu oma panus kaudsetesse meetmetesse kogu algatuse kestuse jooksul. Sellised lepingud tuleks sõlmida ühisettevõtte iga-aastase eelarvemenetluse ja tööprogrammi koostamise raames. Juhatus peaks võtma neid lepinguid asjakohaselt arvesse iga-aastase tööprogrammi vastuvõtmisel. Alles pärast seda peaks eelarvevahendite käsutaja võtma kooskõlas ühisettevõtte finantsreeglitega nende kaudsete meetmetega seotud eelarvelised ja juriidilised kohustused.

(76) Ühisettevõttes ECSEL juurutatud praktika jätkamiseks tuleb teha erand programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse [artiklist 30], et kõigist osalevatest riikidest pärit toetusesaajate suhtes oleks sõltuvalt osaleja liigist (VKEd ja mittetulunduslikud õigussubjektid) ja meetme liigist alati võimalik kohaldada erinevaid rahastamismäärasid. See peaks tagama õige tasakaalu sidusrühmade osalemises peamiste digitehnoloogiate ühisettevõtte rahastatavates meetmetes ning suurendama VKEde kaasalöömist, mille edendamist soovitati ühisettevõtte ECSEL vahehindamisel.

(77) Ühtse Euroopa taeva õigusraamistikuga[31] püütakse reformida institutsiooniliste, tegevus-, tehnoloogiliste ja regulatiivsete meetmete abil Euroopa lennuliikluse korraldamise süsteemi, et parandada selle toimimist, pidades silmas võimsust, ohutust, tõhusust ja keskkonnamõju.

(78) Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi teadus- ja arendusprojektiga (projekt SESAR)[32] püütakse ajakohastada lennuliikluse korraldamist ning ühendada omavahel tehnoloogiline ja tegevusalane innovatsioon, et toetada ühtset Euroopa

[31] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. märtsi 2004. aasta määrus (EÜ) nr 549/2004, millega sätestatakse raamistik ühtse Euroopa taeva loomiseks (ELT L 96, 31.3.2004, lk 1).

[32] Nõukogu 27. veebruari 2007. aasta määrus (EÜ) nr 219/2007 ühisettevõtte loomise kohta Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) väljaarendamiseks (ELT L 64, 2.3.2007, lk 1).

taevast. Selle eesmärk on töötada 2035. aastaks välja tehnoloogialahendused hästi toimiva lennuliikluse korraldamise süsteemi jaoks, et tagada lennutranspordisektor, mis ei ole ülekoormatud ning on veelgi turvalisem ja keskkonnahoidlikum. Projekt SESAR hõlmab kolme omavahel seotud, pidevat ja arenevat koostööprotsessi, mille raames määratakse kindlaks, töötatakse välja ja võetakse kasutusele uued tehnoloogilised süsteemid ja käitamisprotseduurid, millele tugineb Euroopa lennuliikluse korraldamise üldkavas määratletud digitaalne Euroopa taevas[33].

(79) Euroopa lennuliikluse korraldamise üldkava, millega ühendatakse lennuliikluse korraldamise alane teadus- ja innovatsioonitegevus kasutuselevõtustsenaariumidega, et saavutada ühtse Euroopa taeva tulemuslikkuse eesmärgid, on planeerimisvahend lennuliikluse korraldamise ajakohastamiseks kõikjal Euroopas.

(80) Ühisettevõte SESAR loodi 2007. aastal[34] eesmärgiga juhtida projekti SESAR määratlemis- ja arendusetappi, ühendades oma liikmetelt pärit avaliku ja erasektori rahalised vahendid ning tuginedes sisestele ja välistele tehnilistele ressurssidele, ent samuti selleks, et viia ellu ja vajaduse korral ajakohastada Euroopa lennuliikluse korraldamise üldkava. Sellega loodi uus ja tõhus sidusrühmadevahelise koostöö vorm sektoris, kus edasiminek on võimalik vaid siis, kui kõik sidusrühmad rakendavad uusi lahendusi sünkroniseeritud viisil. Võttes arvesse SESARi kaubamärgi edukat juurutamist, peaks uus Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) arendav kolmas ühisettevõte jätkama selle kaubamärgi kasutamist.

(81) Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) arendav kolmas ühisettevõte peaks tuginema ühisettevõtte SESAR kogemustele ja võtma üle selle liidus tehtavate lennuliikluse korraldamise alaste teadusuuringute koordineerija rolli. Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) arendava kolmanda ühisettevõtte põhieesmärk peaks olema tugevdada ja veelgi rohkem lõimida Euroopas teadus- ja innovatsioonisuutlikkust, aidates kiirendada sektori digiteerimist ning muuta sektor vastupidavamaks ja kohandatavaks liikluses esinevatele kõikumistele. Ühisettevõte peaks innovatsiooni abil suurendama mehitatud ja mehitamata õhusõidukeid kasutava lennutranspordi ning lennuliikluse juhtimissüsteemi teenuste konkurentsivõimet, et toetada majanduse taastumist ja kasvu. Ta peaks välja töötama uuenduslikud lahendused ja kiirendama nende kasutuselevõttu turul, et muuta ühtne Euroopa taevas lendamiseks kõige tõhusamaks ja keskkonnahoidlikumaks õhuruumiks maailmas.

(82) Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) arendav kolmas ühisettevõte peaks olema võimeline koostama ja valideerima tehnilise teabe, mis on komisjonile abiks lennuliikluse korraldamise reguleerimisel, näiteks valmistama ette kõik tehnilised dokumendid ühtset Euroopa taevast käsitleva määruse[35] kohaste ühisprojektide jaoks, tegema tehnilisi uuringuid ja toetama standardimistegevust. Samuti peaks ühisettevõte tagama nõukogu otsusega 2009/320/EÜ kehtestatud lennuliikluse korraldamise üldkava haldamise, sealhulgas järelevalve, aruandluse ja ajakohastamise. Peale selle peaks komisjoni häälte arv olema võrdeline liidu panusega eelarvesse ja moodustama vähemalt 25 % häälte koguarvust. Sellise korraldusega

[33] Nõukogu otsus 2009/320/EÜ, millega kinnitatakse ühtse Euroopa taeva Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) projekti Euroopa lennuliikluse korraldamise üldkava (ELT L 95, 9.4.2009, lk 41).

[34] Nõukogu 27. veebruari 2007. aasta määrus (EÜ) nr 219/2007 ühisettevõtte loomise kohta Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) väljaarendamiseks (ELT L 64, 2.3.2007, lk 1).

[35] Muudetud ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus ühtse Euroopa taeva algatuse rakendamise kohta (uuesti sõnastatud), COM(2020) 579.

tagatakse, et komisjon säilitab suutlikkuse juhtida poliitilisest vaatenurgast ühisettevõtte tööd nende ülesannete täitmisel, kasutades selliste asutuste jaoks loodud tugevdatud järelevalvemehhanismi.

(83) Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) arendav kolmandas ühisettevõttes peaks olema võimalik osaleda eri vormis võimalikult paljudel sidusrühmadel kõigist liikmesriikidest ja programmiga „Euroopa horisont“ assotsieerunud riikidest, sealhulgas VKEdel. Liikmete seas tuleks tagada sobiv tasakaal nii mehitatud kui ka mehitamata õhusõidukite seadmete tootjate, õhuruumi kasutajate, aeronavigatsiooniteenuse osutajate, lennujaamade, sõjaliste ühenduste ja kutseühingute vahel ning osalemisel tuleks pakkuda võimalusi VKEdele, akadeemiliste ringkondade esindajatele ja teadusasutustele. Et teha kindlaks kõige paljutõotavamad lähenemisviisid ja üksused, kes suudavad neid rakendada, avaldas komisjon potentsiaalsetele liikmetele osalemiskutse. Juhatusel peaks olema lubatud valida selle osalemiskutse tulemuste põhjal assotsieerunud liikmed, et oleks võimalik laiendada kiiresti liikmeskonda.

(84) Marsruudi navigatsioonitasusid kannavad täiel määral õhuruumi kasutajad, kes panustavad kaudselt teadus- ja arendustegevusse, mida rahastavad peamised lennuliikluse korraldamise sidusrühmad, nagu aeronavigatsiooniteenuse osutajad või õhuruumi kasutajate kasutatavaid sõidukeid ehitav või seadmetega varustav tööstus. Seetõttu peaksid õhuruumi kasutajad olema Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) arendava kolmanda ühisettevõtte juhatuses asjakohaselt esindatud.

(85) Kandmaks hoolt selle eest, et lennuliikluse korraldamise alaste ettevalmistavate uuringute tulemusi (madalad tehnoloogia valmidusastmed) kasutatakse tulemuslikult kõrgematel tehnoloogia valmidusastmetel, eeskätt Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) arendavas kolmandas ühisettevõttes, peaks sellist tegevust juhtima ühisettevõtte programmibüroo.

(86) Euroopa Lennuliikluse Ohutuse Organisatsioonil (EUROCONTROL) on olemas asjakohane taristu ning vajalikud haldusalased, IT, side ja logistika tugiteenused. Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) arendav kolmas ühisettevõte peaks seda taristut ja neid teenuseid ära kasutama. Sellega seoses olgu öeldud, et koostoime, mis on võimalik saavutada haldusressursside koondamisel teiste ühisettevõtetega, kasutades ühiseid tugiteenuseid, on vähene. Seepärast peaks Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) arendav kolmas ühisettevõte käesoleva määrusega sisse seatavatest ühistest tugiteenustest loobuma.

(87) Selleks et luua nutivõrkude ja -teenuste partnerluse eesmärkide saavutamiseks ulatuslik sidusrühmade baas, on loodud 5G taristu ühendus[36]. Kuna sellel uuel ühendusel on esimestel aastatel pärast loomist eeldatavasti vaid piiratud arv koosseisu kuuluvaid ja seotud üksuseid, on võetud eesmärk kaasata uusi liikmeid nutivõrkude ja -teenuste väärtusahelas tegutsevate sidusrühmade seast. Võttes arvesse kõnealuse ühenduse eeldatavasti mõõdukat suurust ning mõju selle koosseisu kuuluvatele väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele, ei ole ühenduse jaoks jätkusuutlik panustada algatuse kestuse jooksul nutivõrkude ja -teenuste ühisettevõtte halduskulude katmisse 50 % ulatuses, eriti esimestel aastatel pärast selle asutamist. Peale selle on

[36] 5G-taristu ühendusel on kavas muuta enne nutivõrkude ja -teenuste ühisettevõtte käivitamist oma nime, et selles kajastuksid paremini ühisettevõtte uued sidusrühmad ja laiendatud ulatus võrreldes programmi „Horisont 2020“ raames 5G valdkonnas loodud avaliku ja erasektori partnerlusega.

COVID-19 pandeemia põhjustatud kriis ja selle mõju majandusele tekitanud probleeme Euroopa ettevõtjatele, sealhulgas IKT valdkonnas. Seepärast tuleks tagada, et ühisettevõtte erasektorist pärit osalejad suudavad täita oma kohustusi ning et tingimused jäävad atraktiivseks ja innustavad uusi partnereid ühendusega liituma. Seetõttu peaks muude liikmete kui liit iga-aastane rahaline panus halduskulude katteks moodustama vähemalt 20 % iga-aastastest halduskuludest. Eelkõige peaks olema võimalik, et koosseisu kuuluvad väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad annavad väiksema panuse kui suuremad ettevõtjad. Ühisettevõtte muud liikmed kui liit peaksid püüdma suurendada enda koosseisu kuuluvate üksuste või endaga seotud üksuste arvu, et suurendada oma panust algatuse kestuse jooksul 50 %ni ühisettevõtte halduskuludest.

(88) Seoses Euroopa Komisjoni 2019.–2024. aasta prioriteetidega „digiajastule vastav Euroopa“ ja „inimeste hüvanguks toimiv majandus“ ning komisjoni teatise „Euroopa digituleviku kujundamine“ valguses kindlaks määratud poliitikaeesmärkidega peab Euroopa arendama välja 5G-võrkudel põhineva esmatähtsate digiteenuste taristu ja suurendama 2030. aastaks oma tehnoloogilist suutlikkust 6G-süsteemide jaoks. Sellega seoses on komisjon rõhutanud Euroopa nutivõrkude ja -teenuste partnerluse strateegilist tähtsust ühenduvusel põhinevate turvaliste teenuste pakkumiseks tarbijatele ja ettevõtetele. Nimetatud prioriteedid on võimalik saavutada, kui tuua Euroopa partnerlusse, mis tugineb 5G-alase avaliku ja erasektori partnerluse saavutustele 5G tehnoloogia ja standardite edukal väljatöötamisel, kokku peamised osalejad, st tööstus, akadeemilised ringkonnad ja avaliku sektori asutused.

(89) Nutivõrkude ja -teenuste ühisettevõte on kavandatud käsitlema digitaristu valdkonna poliitikaküsimusi ning laiendama teadusuuringuid ja innovatsiooni 6G-võrkude jaoks. Kaasates tihedalt liikmesriike, peaks ühisettevõte parandama reageerimist liidu poliitikale ja sotsiaalsetele vajadustele, mis on seotud võrkude energiatõhususe, küberturvalisuse, tehnoloogilise sõltumatuse, privaatsuse ja eetikaga. Ühisettevõte laiendab teadusuuringuid ja innovatsiooni võrkudelt pilvepõhiste teenuste osutamisele ning komponentidele ja seadmetele, mis võimaldavad osutada teenuseid kodanikele ja mitmesugustele sektoritele, nagu tervishoid, transport, tootmine ja massiteabevahendid.

(90) Nutivõrkude ja -teenustega seotud avaliku poliitika eesmärke ei saa käsitleda vaid asjaomane tööstus ja komisjon. Nende terviklikuks ja koordineeritud käsitlemiseks on vajalik liikmesriikide strateegiline kaasamine juhtimisstruktuuri osana. Seepärast peaks juhatus võtma võimalikult suurel määral arvesse riikide esindajate rühma arvamusi, eriti seoses tööprogramme ja rahastamisotsuseid käsitlevate strateegiliste suunistega.

(91) Kõrgtehnoloogilisele 5G taristule tuginedes töötatakse välja ökosüsteemid digi- ja roheülemineku jaoks ning järgmise sammuna 6G tehnoloogia kasutuselevõtuks Euroopas. Euroopa ühendamise rahastu (CEF 2) digiprogramm ning programmid „Digitaalne Euroopa“ ja „InvestEU“ pakuvad võimalusi 5G-põhiste ja hiljem 6G-põhiste digitaalsete ökosüsteemide väljaarendamiseks. Võttes arvesse sellistesse kasutuselevõtuprojektidesse kaasatavate avaliku ja erasektori sidusrühmade suurt hulka, on oluline koordineerida strateegilise kava kehtestamist, panustamist programmitöösse ning sidusrühmade teavitamist ja kaasamist selliste programmide raames. Nutivõrkude ja -teenuste ühisettevõte kui strateegiline alus nende ülesannete täitmisel peaks koordineerima strateegiliste kavade väljatöötamist asjakohaste valdkondade jaoks, näiteks 5G-süsteemide kasutuselevõtuks maanteedel ja raudteedel.

Need kavad peaksid hõlmama muu hulgas kasutuselevõtu tegevuskavu, peamisi võimalikke koostöömudeleid ja muid strateegilisi küsimusi.

(92) Programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse [artikli 16 lõikes 3] on sätestatud, et vajaduse korral peab komisjon või rahastamisasutus tegema selliste ettepanekute puhul, millega seoses ilmnevad julgeolekuküsimused, julgeolekukontrolli.

(93) Kooskõlas nõukogu 3. detsembri 2019. aasta järeldustega ja komisjoni 26. märtsi 2019. aasta soovitusega, mis käsitleb 5G-võrkude turvalisust liidu tasandil koordineeritavate meetmete võtmiseks, avaldas liikmesriikide võrgu- ja infoturbe koostöörühm 2020. aasta jaanuaris 5G-võrkude küberturvalisust käsitleva ELi riskimaandusmeetmete paketi. Paketis on hulk strateegilisi ja tehnilisi meetmeid ning toetavaid meetmeid, et maandada liidu koordineeritud riskihindamise aruandes esitatud peamisi 5G-võrkude küberturvalisuse riske ning anda suuniseid selliste meetmete valimiseks, mis tuleks seada esikohale riigi ja liidu tasandi riskimaandamiskavades. Komisjoni 29. jaanuari 2020. aasta teatises ELi meetmepaketi rakendamise kohta[37] kiidetakse heaks kõik paketis sätestatud meetmed ja suunised ning rõhutatakse vajadust kohaldada piiranguid, sealhulgas vajalikke erandeid, tarnijate suhtes, kelle riskitaset peetakse ELi koordineeritud riskihindamises kindlaks määratud tegurite põhjal kõrgeks, samuti vajadust võtta meetmeid, et vältida sõltuvust neist tarnijatest. Selles on kindlaks määratud ka rida konkreetseid meetmeid, mille komisjon võtab eelkõige selle tagamiseks, et asjaomaste tehnoloogiavaldkondadega seotud ELi rahastamisprogrammides osalemise eeltingimus on turvanõuete täitmine, kasutades täielikult ära ja rakendades edaspidigi turvalisust puudutavaid nõudeid. Seepärast tuleks käesoleva määruse rakendamiseks kehtestada asjakohased sätted, et kajastada turvameetmeid, mis võetakse nutivõrkude ja -teenuste ühisettevõtte rahastatava tegevuse raames, ning turvameetmeid, mille võtavad komisjoni soovituste põhjal muud rahastamisasutused, kes rakendavad nutivõrkude ja -teenuste valdkonnas muid liidu programme.

(94) Programmi „Horisont 2020“ kohased ühisettevõtted loodi ajavahemikuks, mis kestab kuni 31. detsembrini 2024. Ühisettevõtted peaksid jätkama vastavate teadusprogrammide toetamist, rakendades kuni oma tegevuse lõpetamiseni seni ellu viimata meetmeid, mis on algatatud või mille rakendamist on jätkatud määruste (EL) nr 560/2014, (EL) nr 558/2014, (EL) nr 559/2014, (EL) nr 557/2014, (EL) nr 561/2014, (EL) nr 642/2014 ja (EÜ) nr 219/2007 alusel, kooskõlas nende määrustega. Õiguskindluse ja selguse huvides tuleks need määrused seepärast kehtetuks tunnistada.

(95) Liit peaks tegutsema vaid siis, kui on võimalik tõendada, et liidu tasandi meetmed on tõhusamad kui riigi, piirkonna või kohalikul tasandil võetavad meetmed. Algatused keskenduvad valdkondadele, kus liidu tasandil tegutsemisel on tõendatav lisaväärtus, võttes arvesse nende jõupingutuste mahtu, kiirust ja ulatust, mis tuleb teha, et liit saavutaks oma aluslepingutes kindlaks määratud pikaajalised eesmärgid ning suudaks ellu viia oma strateegilised poliitilised prioriteedid ja täita oma kohustusi. Peale selle tuleks kavandatud algatusi käsitada sama valdkonna riiklikke ja piirkondlikke meetmeid täiendavate algatustena, mis peaksid neid meetmeid tugevdama.

(96) Kuna käesoleva määruse eesmärke ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab neid tarbetu dubleerimise vältimiseks, kriitilise massi säilitamiseks ning avalike vahendite optimaalseks kasutamiseks paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta

[37] COM(2020) 50, 29.1.2020.

meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Selles artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

ESIMENE OSA

ÜHISSÄTTED

I JAOTIS

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1
Reguleerimisese

Käesoleva määrusega asutatakse programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse [artikli 2 punktis 3] määratletud ja [artikli 8 lõike 1 punktis c] osutatud institutsiooniliste Euroopa partnerluste rakendamiseks üheksa ühisettevõtet Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 187 tähenduses. Selles määratakse kindlaks ühisettevõtete eesmärgid ja ülesanded, liikmeskond, töökorraldus ja muud tegevuseeskirjad.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

1. „muu liige kui liit“ – ühisettevõtte liikmeks olev osalev riik, erasektorist pärit liige või rahvusvaheline organisatsioon;
2. „asutajaliige“ – liikmesriigis või programmiga „Euroopa horisont“ assotsieerunud riigis asutatud juriidiline isik või rahvusvaheline organisatsioon, mida on nimetatud käesolevas määruses või mõnes selle lisas ühisettevõtte liikmena;
3. „assotsieerunud liige“ – liikmesriigis või programmiga „Euroopa horisont“ assotsieerunud riigis asutatud juriidiline isik või rahvusvaheline organisatsioon, kes ühineb ühisettevõttega, olles allkirjastanud artikli 7 lõike 4 kohase kinnituskirja ja saanud selle artikli alusel heakskiidu;
4. „osalev riik“ – liikmesriik või programmiga „Euroopa horisont“ assotsieerunud riik, kes on kinnituskirjaga teatanud osalemisest peamiste digitehnoloogiate ühisettevõtte tegevuses;
5. „erasektorist pärit liige“ – ühisettevõtte muu liige kui liit, osalevad riigid ja rahvusvahelised organisatsioonid;
6. „koosseisu kuuluvad üksused“ – üksused, mis kuuluvad ühisettevõtte erasektorist pärit liikme koosseisu vastavalt asjaomase liikme põhikirjale;
7. „panustav partner“ – riik või rahvusvaheline organisatsioon, kes ei ole ühisettevõtte liige, või juriidiline isik, kes ei ole ühisettevõtte liige, liikme koosseisu kuuluv üksus ega kummagagi seotud üksus, kuid kes toetab oma konkreetses uurimisvaldkonnas ühisettevõtte eesmärke ja kelle taotlus on artikli 9 lõike 3 kohaselt heaks kiidetud;
8. „mitterahaline panus tegevuskulude katteks“ – erasektorist pärit liikmete, nende koosseisu kuuluvate üksuste või nende kummagagi seotud üksuste, rahvusvaheliste organisatsioonide või panustavate partnerite panus, mis hõlmab nende rahastamiskõlblikke kaudsete meetmete rakendamise kulusid, millest on maha arvatud ühisettevõtte ja selles osalevate riikide panus ning mis tahes muu liidu panus nende kulude katmisse;

9. „lisategevus“ – väljapoole tööprogrammi põhiosa jääv tegevus, mille jaoks ühisettevõte ei anna rahalist toetust, kuid mis aitab saavutada ühisettevõtte eesmärke ja on otseselt seotud ühisettevõtte projektide või selle varasemate algatuste tulemuste kasutuselevõtuga või millel on märkimisvääne liidu lisaväärtus;

10. „mitterahaline panus lisategevusse“ – erasektorist pärit liikmete, nende koosseisu kuuluvate üksuste või kummagi nendega seotud üksuste panus, mis hõlmab nende lisategevuse elluviimisel tekkinud kulusid, millest on maha arvatud liidu ja ühisettevõttes osalevate riikide panus nende kulude katmisse;

11. „varasem algatus“ – ühisettevõtte tegevusvaldkonnas ellu viidud partnerlus, mille jaoks anti mõne varasema teadusuuringute raamprogrammi raames rahalist toetust;

12. „teadusuuringute ja innovatsiooni strateegiline kava“ – programmi „Euroopa horisont“ rakendusperioodi hõlmav dokument, milles on kindlaks määratud prioriteedid ning oluline tehnoloogia ja innovatsioon, mida on vaja ühisettevõtte eesmärkide saavutamiseks;

13. „tööprogramm“ – programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse [artikli 2 punktis 20] osutatud dokument;

14. „huvide konflikt“ – määruse (EL, Euratom) nr 2018/1046 artiklis 61 osutatud olukord, mis on seotud finantsjuhtimises osaleja või mõne muu isikuga.

Artikkel 3

Asutamine

1. Ajavahemikuks, mis lõpeb 31. detsembril 2031, asutatakse liidu asutustena järgmised ühisettevõtted:

   (a) bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühisettevõte;

   (b) keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõte;

   (c) saastevaba vesiniku ühisettevõte;

   (d) Euroopa raudtee ühisettevõte;

   (e) ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõte;

   (f) uuendusliku tervishoiu algatuse ühisettevõte;

   (g) peamiste digitehnoloogiate ühisettevõte;

   (h) Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) arendav kolmas ühisettevõte;

   (i) nutivõrkude ja -teenuste ühisettevõte.

2. Lõikes 1 nimetatud liidu ühisettevõtetele osutatakse ühiselt kui „ühisettevõtetele“.

3. Selleks et võtta arvesse raamprogrammi „Euroopa horisont“ kestust, algatatakse ühisettevõtete projektikonkursid hiljemalt 31. detsembriks 2027. Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel võib projektikonkursid algatada hiljemalt 31. detsembriks 2028.

4. Ühisettevõtted on juriidilised isikud. Neil on igas liikmesriigis kõige laialdasem õigus- ja teovõime, mis juriidilistele isikutele vastavalt asjaomase riigi õigusele

antakse. Eelkõige võivad nad omandada ja võõrandada vallas- ja kinnisvara ning olla kohtus menetlusosaliseks.

5. Ühisettevõtete asukoht on Belgias Brüsselis.

6. Kui ei ole märgitud teisiti, kohaldatakse esimese ja kolmanda osa sätteid kõigi ühisettevõtete suhtes. Teise osa sätteid kohaldatakse vastava konkreetse ühisettevõtte suhtes.

7. Käesoleva määruse esimeses ja kolmandas osas peetakse ühisettevõttele või selle organile viitamisel silmas kõiki ühisettevõtteid ja vastavaid organeid ning nende pädevust sama ühisettevõtte muude organite suhtes, kui ei ole märgitud teisiti.

II JAOTIS

ÜHISETTEVÕTETE TOIMIMINE

1. PEATÜKK

Eesmärgid ja ülesanded

Artikkel 4

Eesmärgid ja põhimõtted

1. Artiklis 3 osutatud ühisettevõtted aitavad saavutada programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse [artiklis 3] sätestatud üldeesmärke.

2. Kaasates partnerid teadus- ja innovatsiooniprogrammi väljatöötamisse ja rakendamisse, taotlevad ühisettevõtted järgmisi üldeesmärke:

   (a) tugevdada ja lõimida liidu teadus- ja tehnoloogilist suutlikkust, et toetada uute kvaliteetsete teadmiste loomist ja levitamist, eelkõige üleilmsete probleemide lahendamiseks, liidu konkurentsivõime kindlustamiseks, kestlikkuse suurendamiseks ja Euroopa teadusruumi tugevdamiseks;

   (b) kindlustada kestlikkusest lähtuv liidu väärtusahelate üleilmne juhtpositsioon ning liidu avatud strateegiline autonoomia peamiste tehnoloogiate ja tööstuse valdkonnas kooskõlas Euroopa tööstusstrateegiaga;

   (c) töötada välja uuenduslikud lahendused kliima-, keskkonna-, tervise- ja muude üleilmsete ühiskonnaprobleemide jaoks ning kiirendada nende kasutuselevõttu kogu liidus, aidates sellega ellu viia liidu strateegilisi prioriteete, eelkõige saavutada Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kestliku arengu eesmärgid ja jõuda liidus 2050. aastaks kliimaneutraalsuseni.

3. Ühisettevõtted taotlevad järgmisi erieesmärke:

   (a) suurendada kriitilist massi ja teadussuutlikkust sektori- ja valdkonnaüleses teadus- ja innovatsioonitegevuses kõikjal liidus;

(b) kiirendada sotsiaalset, ökoloogilist ja majanduslikku üleminekut valdkondades ja sektorites, mis on strateegilise tähtsusega liidu prioriteetide saavutamiseks, eelkõige et vähendada 2030. aastaks kasvuhoonegaaside heidet kooskõlas Euroopa rohelises kokkuleppes kindlaks määratud eesmärkidega;

(c) suurendada olemasolevate ja uute Euroopa teadusuuringute ja innovatsiooni väärtusahelate, sealhulgas väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) innovatsioonisuutlikkust ja tulemuslikkust;

(d) kiirendada uuenduslike lahenduste väljatöötamist, kasutuselevõttu ja levitamist Euroopa tugevdatud teadusuuringute ja innovatsiooni ökosüsteemides, sealhulgas lõppkasutajate, kodanike, reguleerivate asutuste ja standardiorganisatsioonide ulatusliku ja varajase kaasamise ja koosloomise kaudu;

(e) teha uute toodete ja teenuste puhul keskkonnatoime ja tootlikkuse alaseid täiustusi liidu suutlikkust ja ressursse kasutades.

4. Ühisettevõtetel on ka määruse teises osas sätestatud lisaeesmärgid.

5. Programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse rakendamisel peavad ühisettevõtted kinni selle määruse [artikli 6 punktis a] sätestatud põhimõtetest.

6. Ühisettevõtted järgivad tingimusi ja kriteeriume, mis on sätestatud Euroopa partnerluste jaoks programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse [artiklis 8] ja [III lisas].

Artikkel 5

Tegevuseesmärgid ja ülesanded

1. Ühisettevõtted juhinduvad järgmistest tegevuseesmärkidest kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse [III lisas] sätestatud kriteeriumidega ning aitavad saavutada programmi „Euroopa horisont“ tegevuseesmärke, mis on sätestatud programmi „Euroopa horisont“ rakendamise eriprogrammis, mis on kehtestatud nõukogu otsusega XXX/XXXX/EL[38] :

(a) tugevdada ja levitada tipptasemel teadmisi, sealhulgas edendades laialdasemat osalemist kogu liidus;

(b) soodustada VKEde teadus- ja innovatsioonitegevust ning aidata kaasa uuenduslike ettevõtete, eelkõike idufirmade, VKEde ja erandjuhul keskmise turukapitalisatsiooniga väikeettevõtete loomisele ja laiendamisele;

(c) tugevdada teadusuuringute ja innovatsiooni ning vajaduse korral hariduse ja muude poliitikavaldkondade vahelist seost, sealhulgas vastastikust täiendavust riigi, piirkonna ja liidu teadus- ja innovatsioonipoliitika ja -tegevusega;

(d) suurendada koostööd Euroopa teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas ning sektorite ja teadusharude, sealhulgas sotsiaal- ja humanitaarteaduste vahel;

(e) tugevdada rahvusvahelist koostööd;

[38] Sisestada täielik pealkiri ja ELT viide.

(f) suurendada üldsuse seas teadlikkust, omaksvõttu, nõudlust ja kasutuselevõttu, kaasates kodanikud ja lõppkasutajad uute lahenduste ühise kavandamise ja loomise protsessi;

(g) soodustada teadusuuringute ja innovatsiooni tulemuste kasutamist ning aktiivselt levitada ja kasutada neid tulemusi, eelkõige erasektori investeeringute võimendamiseks ja poliitikakujundamiseks;

(h) kiirendada tööstuse ümberkujundamist, sealhulgas parandades innovatsioonialaseid oskusi;

(i) toetada seonduva liidu poliitika tõenduspõhist rakendamist ning reguleerimis-, standardimis- ja kestlikku investeerimistegevust Euroopa ja üleilmsel tasandil.

2. Ühisettevõtted rakendavad eesmärkide saavutamisel süsteemset lähenemisviisi ja täidavad järgmisi ülesandeid:

(a) toetavad rahaliselt, peamiselt toetuste vormis, kaudseid teadus- ja innovatsioonmeetmeid, mis on välja valitud avatud ja konkurentsi põhimõttele tuginevate projektikonkursside kaudu, kui nende tööprogrammis ei ole märgitud teisiti;

(b) arendavad tihedat koostööd ja tagavad kooskõlastamise muude Euroopa partnerlustega, sealhulgas eraldades vajaduse korral osa ühisettevõtte eelarvevahenditest ühiste projektikonkursside jaoks;

(c) püüavad saavutada koostoimet seonduvate liidu, riigi ja piirkonna tasandi meetmete ja programmidega, eriti nendega, mis toetavad uuenduslike lahenduste kasutuselevõttu, haridust ja regionaalarengut, nagu ühtekuuluvuspoliitika fondid kooskõlas aruka spetsialiseerumise strateegiatega, ning vajaduse korral otsivad võimalusi saada nende meetmete ja programmide raames lisavahendeid;

(d) aitavad oma tegevusega kaasa mitmeaastasele strateegilisele planeerimisele, aruandlusele, järelevalvele ja hindamisele ning programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse [artiklites 45 ja 47] sätestatud programmi „Euroopa horisont“ muude nõuete täitmisele (nt poliitika kohta tagasiside andmise ühise raamistiku rakendamine);

(e) edendavad VKEde kaasamist oma tegevusse ja võtavad meetmeid, et tagada VKEde teavitamine, kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ eesmärkidega;

(f) kaasavad käesolevas määruses sätestatud eesmärkide saavutamiseks vajalikud avaliku ja erasektori vahendid;

(g) jälgivad kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse [artikliga 45] ja [V lisaga] edusamme käesolevas määruses sätestatud eesmärkide saavutamisel;

(h) koostavad ja viivad ellu oma tööprogrammi;

(i) teevad koostööd võimalikult suure hulga sidusrühmadega, sealhulgas detsentraliseeritud asutuste, teadusasutuste ja ülikoolide, lõppkasutajate ja avaliku sektori asutustega, eelkõige selleks, et määrata kindlaks iga algatuse prioriteedid ja tegevus ning tagada kaasatus;

(j) korraldavad teavitamis-, teabevahetus-, avalikustamis-, levitamis- ja kasutuselevõtutegevust, kohaldades *mutatis mutandis* programmi „Euroopa

horisont“ käsitleva määruse [artiklit 46], sealhulgas teevad ühises programmi „Euroopa horisont“ e-andmebaasis kättesaadavaks ja ligipääsetavaks üksikasjaliku teabe rahastatud teadus- ja innovatsioonitegevuse tulemuste kohta;

(k) pakuvad tehnilist, teaduslikku ja haldustuge, mida komisjon vajab oma ülesannete täitmisel, et tagada ühisettevõtete konkreetsete tegevusvaldkondade korralik toimimine ja areng liidus;

(l) aitavad tõhustada teaduse ja poliitika vahelist seost, edendada avatud teadust, tagades tulemuste parema kasutamise, täita poliitikavajadusi ning hoogustada tulemuste levitamist ja kasutuselevõttu;

(m) selgitavad välja teadus- ja innovatsiooniprojektide juhtimisel saadud teadmised ja nende projektide tulemused ning annavad neist kooskõlas poliitika kohta tagasiside andmise ühise raamistikuga ning Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärke toetavate strateegiate ja meetmetega aru komisjonile, et komisjon saaks kasutada neid olemasolevate poliitikameetmete jälgimisel, hindamisel ja (vajaduse korral) parandamisel või uute poliitikaalgatuste ja otsuste kujundamisel;

(n) toetavad komisjoni kestlikke investeeringuid käsitleva määruse (EL) 2020/852 artikli 3 kohaste usaldusväärsete teaduspõhiste tehniliste sõelumiskriteeriumide väljatöötamisel ja rakendamisel, jälgides ja hinnates nende rakendamist oma majandussektoris, et vajaduse korral anda poliitikakujundamise jaoks sihtotstarbelist tagasisidet;

(o) võtavad arvesse määruse (EL) 2020/852 artikli 17 kohast olulise kahju ärahoidmise põhimõtet ja kõnealuse määruse sätteid, et vajaduse korral parandada juurdepääsu kestlikule rahastamisele;

(p) täidavad mis tahes muid käesolevas määruses sätestatud eesmärkide saavutamiseks vajalikke ülesandeid.

3. Lisaks käesolevas artiklis ja teises osas sätestatud eesmärkidele võib ühisettevõtetele anda lisaülesandeid, mille jaoks on vajalik liidu programmide vaheline kumulatiivne, täiendav või ühine rahastamine.

2. PEATÜKK

Liikmed, panustavad partnerid ja panused

Artikkel 6

Liikmed

1. Artiklis 3 osutatud ühisettevõtete liikmed on

(a) liit, keda esindab komisjon;

(b) osalevad riigid;

(c) asutajaliikmed;

(d) assotsieerunud liikmed.

2. Ühisettevõtte liikmelisust ei saa loovutada kolmandale isikule ilma käesoleva jaotise 3. peatüki 1. jaos osutatud juhatuse eelneva nõusolekuta.

Artikkel 7

Assotsieerunud liikmete valimine

1. Ühisettevõtted võivad avaldada assotsieerunud liikmete valimiseks avatud osalemiskutse. Osalemiskutses kirjeldatakse suutlikkust, mis on vajalik ühisettevõtte eesmärkide saavutamiseks. Kõik osalemiskutsed avaldatakse ühisettevõtte veebisaidil ning edastatakse kõigi asjakohaste kanalite kaudu, sealhulgas vajaduse korral riikide esindajate rühma vahendusel, et tagada ühisettevõtte eesmärkide saavutamise huvides võimalikult laialdane osalemine.

2. Tegevdirektor kasutab liikmeks saamise taotluste hindamisel sõltumatute ekspertide ja vajaduse korral ühisettevõtte asjakohaste organite abi vaadeldes taotleja dokumenteeritud teadmisi, kogemusi ja võimalikku lisaväärtust ühisettevõtte eesmärkide saavutamisel, taotleja rahanduslikku usaldusväärsust ning võetud pikaajalist kohustust anda ühisettevõttesse rahaline ja mitterahaline panus ning võttes arvesse võimalikke huvide konflikte.

3. Juhatus hindab liikmeks saamise taotlusi ja kiidab need asjakohasel juhul heaks.

4. Väljavalitud assotsieerunud liikmed ja tegevdirektor ühisettevõtte esindajana kirjutavad alla kinnituskirjale, milles kirjeldatakse üksikasjalikult liikmelisuse ulatust, st sisu, tegevust ja kestust, assotsieerunud liikme panust ühisettevõttesse, sealhulgas artikli 11 lõike 1 punktis b osutatud kavandatud lisategevust, ning määratakse kindlaks assotsieerunud liikme esindatus ja hääleõigus juhatuses.

Artikkel 8

Liikmelisuse muutmine või lõpetamine

1. Ühisettevõtte iga liige võib lõpetada oma liikmelisuse ühisettevõttes. Lõpetamine jõustub pöördumatult kuus kuud pärast seda, kui on teavitatud ühisettevõtte tegevdirektorit, kes annab sellest teada teistele liikmetele. Lõpetamise kuupäevast alates vabastatakse liige kõigist kohustustest peale nende, mille ühisettevõte kiitis heaks või võttis enne liikmelisuse lõpetamist, kui ei ole kokku lepitud teisiti.

2. Iga liige teavitab ühisettevõtet igast liikmetevahelisest ühinemisest või omandamisest, mis võib mõjutada ühisettevõtet, või kui liikme võtab üle üksus, kes ei ole ühisettevõtte liige.

3. Juhatus otsustab, kas lõpetada lõikes 2 nimetatud liikme liikmelisus, et tagada talitluspidevus ja kaitsta liidu või ühisettevõtte huve. Lõpetamine jõustub pöördumatult hiljemalt kuus kuud pärast juhatuse otsust või selles otsuses kindlaks määratud kuupäeval, olenevalt sellest, kumb on varasem. Asjaomane liige (asjaomased liikmed) ei osale juhatuses toimuval hääletusel.

4. Iga erasektorist pärit liige teavitab ühisettevõtet mis tahes muust olulisest muudatusest oma omandilises kuuluvuses, kontrollis või koosseisus. Kui komisjon leiab, et muudatus tõenäoliselt mõjutab liidu või ühisettevõtte huve, mis on seotud julgeoleku või avaliku korraga, võib ta teha juhatusele ettepaneku asjaomase erasektorist pärit liikme liikmelisus lõpetada. Juhatus teeb otsuse asjaomase liikme

liikmelisuse lõpetamise kohta. Asjaomane erasektorist pärit liige ei osale juhatuses toimuval hääletusel.

5. Lõpetamine jõustub pöördumatult hiljemalt kuus kuud pärast juhatuse otsust või selles otsuses kindlaks määratud kuupäeval, olenevalt sellest, kumb on varasem.

6. Juhatus võib lõpetada iga sellise liikme liikmelisuse, kes ei täida oma käesolevast määrusest tulenevaid kohustusi. Kohaldatakse *mutatis mutandis* artikli 26 lõikes 6 sätestatud menetlust.

7. Liikmelisuse muutmise või lõpetamise korral avaldab ühisettevõte oma veebisaidil viivitamata oma liikmete ajakohastatud nimekirja, märkides ära kuupäeva, mil muudatus jõustub.

8. Vajaduse korral teeb juhatus kooskõlas artikli 15 lõikega 2 otsuse hääleõiguse ümberjaotamise kohta juhatuses.

Artikkel 9

Panustavad partnerid

1. Iga artikli 2 punktis 7 määratletud panustava partneri kandidaat peab esitama juhatusele kinnituskirja. Kinnituskirjas peab olema määratud kindlaks partnerluse ulatus, st sisu, tegevus ja kestus, ning kirjeldatud üksikasjalikult taotleja panust ühisettevõttesse.

2. Juhatus hindab kinnituskirja ning kiidab taotluse heaks või lükkab selle tagasi.

3. Kui taotlus kiidetakse heaks, võib liit tunnustada panustava partneri panust ühisettevõttesse, võimaldades täiendava rahalise panuse, mis ei ületa artikli 100 punktis b ja artikli 116 punktis b kindlaks määratud maksimumsummasid.

4. Panustavatel partneritel ei ole ühisettevõtte juhatuses hääleõigust.

Artikkel 10

Liidu rahaline panus

1. Liidu rahaline panus ühisettevõtetesse, sealhulgas EFTA assigneeringud, katab haldus- ja tegevuskulud teises osas kindlaks määratud maksimumsummade ulatuses. Teises osas osutatud liidu panust võib suurendada kolmandate riikide osalusega, kui see on kättesaadav.

2. Liidu panus makstakse liidu üldeelarvest nõukogu otsusega XXX/XXXX/EL kehtestatud programmi „Euroopa horisont“ rakendamise eriprogrammi jaoks eraldatud assigneeringutest kooskõlas määruse (EL, Euratom) 2018/1046 artikli 62 lõike 1 punkti c alapunktiga iv ja artikliga 154 selle määruse artiklis 71 osutatud asutustele.

3. Liit võib täiendada lõikes 2 osutatud panust ühisettevõttele eraldatavate lisavahenditega kooskõlas määruse (EL, Euratom) 2018/1046 artikli 62 lõike 1 punkti c alapunktiga iv ja artikliga 154.

4. Rahaliste vahendite suhtes, mis antakse artikli 5 lõike 3 või käesoleva artikli lõike 3 kohaselt ühisettevõtte lisaülesannete jaoks, kohaldatakse määruse (EL, Euratom) 2018/1046 artiklis 155 sätestatud nõudeid.

5. Lisavahendeid, mis on eraldatud käesoleva artikli lõike 3 või artikli 5 lõike 3 kohaselt liidu programmidest ühisettevõtte lisaülesannete jaoks, ei võeta arvesse teises osas kindlaks määratud liidu maksimaalse rahalise panuse arvutamisel.

Artikkel 11

Muude liikmete kui liit ja panustavate partnerite panus

1. Erasektorist pärit osalejate panus hõlmab järgmist:

   (a) mitterahaline panus tegevuskulude katteks;

   (b) mitterahaline panus lisategevusse, mille juhatus on artikli 16 lõike 2 punkti l kohaselt heaks kiitnud;

   (c) rahaline panus.

2. Kui teises osas ei ole sätestatud teisiti, annavad erasektorist pärit liikmed iga aasta 31. märtsiks juhatusele aru lõike 1 punktis b osutatud panuse väärtusest eelmisel eelarveaastal. Selle panuse väärtuse hindamiseks määratakse kulud kindlaks vastavalt asjaomaste üksuste tavapärasele kuluarvestustavale, üksuse asukohariigis kohaldatavatele raamatupidamisstandarditele ning kohaldatavatele rahvusvahelistele raamatupidamisstandarditele ja finantsaruandlusstandarditele. Kulud kinnitab asjaomase üksuse nimetatud sõltumatu välisaudiitor. Ühisettevõte võib kontrollida panuse väärtuse hindamise meetodit, kui kinnituses peaks esinema ebaselgust. Nõuetekohaselt kindlaks määratud juhtudel võib juhatus anda loa kasutada panuse hindamisel kindlasummalisi makseid või ühikuhindu.

3. Ühisettevõte ega ükski liidu asutus ei auditeeri käesoleva määruse kohaldamisel lisategevuse käigus tekkinud kulusid.

4. Osalevate riikide panus on rahaline.

5. Rahvusvaheliste organisatsioonide panus koosneb rahalisest panusest ja tegevuskulude katteks antavast mitterahalisest panusest.

6. Panustavate partnerite panus vastab summale, mille andmise kohustuse nad võtsid kinnituskirjas panustavaks partneriks saamise ajal ja mis koosneb järgmisest:

   (a) rahaline panus;

   (b) mitterahaline panus tegevuskulude katteks.

7. Komisjon võib lõpetada või peatada liidu rahalise toetuse ühisettevõttele, seda proportsionaalselt vähendada või algatada artiklis 43 osutatud lõpetamismenetluse järgmistel juhtudel:

   (a) kui ühisettevõte ei vasta liidu rahalise toetuse andmise tingimustele;

   (b) kui muud liikmed kui liit või nende koosseisu kuuluvad või nendega seotud üksused ei anna käesoleva artikli lõigetes 1, 4 ja 5 osutatud panust või annavad selle vaid osaliselt või ei pea kinni lõikes 2 sätestatud tähtajast, või

   (c) artikli 171 lõikes 2 osutatud hindamise tulemusel.

8. Komisjoni otsus liidu rahaline panus lõpetada või peatada või seda proportsionaalselt vähendada ei takista selliste rahastamiskõlblike kulude hüvitamist, mis on tekkinud muudel liikmetel kui liit enne otsusest ühisettevõttele teadaandmist.

9. Ühisettevõtte iga muu liige kui liit, kes ei ole täitnud oma käesolevas määruses osutatud panusega seotud kohustusi, kaotab artikli 26 lõikes 6 sätestatud menetluse kohaselt juhatuses hääleõiguse kuni oma kohustuste täitmiseni. Kui asjaomane liige ei täida oma kohustusi kuue kuu jooksul, lõpetatakse tema liikmelisus, välja arvatud siis, kui juhatus otsustab nõuetekohaselt põhjendatud juhul teisiti. Asjaomane liige ei osale juhatuses toimuval hääletusel.

3. PEATÜKK

Ühisettevõtete korraldus

Artikkel 12

Ühiste tugiteenuste kasutamisel saavutatav koostoime ja tõhusus

1. Ühisettevõtted sõlmivad aasta jooksul pärast käesoleva määruse vastuvõtmist ühiseid tugiteenuseid käsitlevad teenustaseme kokkulepped (v.a juhul, kui teises osas on sätestatud teisiti), võttes arvesse vajadust tagada liidu finantshuvide samaväärne kaitse eelarve täitmise ülesannete delegeerimisel ühisettevõtetele. Ühised tugiteenused hõlmavad järgmisi valdkondi (kus on kinnitust leidnud nende teenuste elujõulisus ja on tehtud ressursside taustauuring):

   (a) personalitugi;

   (b) õiguslik tugi;

   (c) info- ja kommunikatsioonitehnoloogia;

   (d) raamatupidamine (v.a varahaldus);

   (e) teabevahetus;

   (f) logistika, ürituste korraldamine ja koosolekuruumide haldamine;

   (g) ühisettevõtte auditistrateegia ja pettusevastase strateegiaga seotud tugi.

2. Lõikes 1 osutatud ühiseid tugiteenuseid osutab kõigile teistele ühisettevõtetele üks või mitu valitud ühisettevõtet. Omavahel seotud teenuste osutamine jäetakse samale ühisettevõttele, et tagada korralduse sidusus.

3. Lõikes 1 osutatud teenustaseme kokkulepped võimaldavad üle kanda assigneeringuid ja katta kulusid ühiste tugiteenuste osutamiseks ühisettevõtete vahel.

4. Ilma et see piiraks asjaomaste töötajate määramist muude ülesannete täitjaks ühisettevõttes või muu halduskokkuleppe rakendamist, võib töötajad, kes on määratud osutama tugiteenuseid, mille osutamise ülesanne läheb üle teisele ühisettevõttele, üle viia asjaomasesse teise ühisettevõttesse. Kui asjaomane töötaja väljendab kirjalikult oma keeldumist, võib ühisettevõte tema töölepingu lõpetada liidu muude teenistujate teenistustingimuste artiklis 47 osutatud tingimustel.

5. Lõikes 4 osutatud teise ühisettevõttesse üle viidava töötaja lepingu liik, tegevusüksus ja palgaaste jääb samaks ning kogu tema karjäär loetakse toimunuks selles ühisettevõttes.

Artikkel 13

Ühisettevõtete organid

1. Igal ühisettevõttel on juhatus ja tegevdirektor.
2. Ühisettevõttel võib olla ka teaduslik nõuandeorgan, riikide esindajate rühm ja sidusrühmade rühm ning muu organ kooskõlas teise osa sätetega.
3. Ühisettevõtte kõik organid taotlevad oma ülesannete täitmisel ainult käesolevas määruses sätestatud eesmärke ning tegutsevad vaid selle tegevuse piirides, mille jaoks ühisettevõte asutati.
4. Ilma et see piiraks lõike 3 kohaldamist, võivad kahe või enama ühisettevõtte organid otsustada sisse seada struktureeritud koostöö, sealhulgas korrapäraste koosolekute või ühiskomiteede kaudu.

1. JAGU

JUHATUS

Artikkel 14

Juhatuse koosseis

1. Juhatus koosneb vähemalt kahest liidu nimel tegutsevast komisjoni esindajast ning ühisettevõtte iga muu liikme kui liit esindajatest, kelle arv on iga ühisettevõtte puhul kindlaks määratud teises osas.
2. Kui ühisettevõtte liikmete hulka kuuluvad kooskõlas artikli 6 lõike 1 punktiga b osalevad riigid, määratakse juhatusse üks esindaja igast osalevast riigist.

Artikkel 15

Juhatuse toimimine

1. Juhatuse liikmed teevad kõik endast oleneva, et võtta otsuseid vastu konsensuse alusel. Kui konsensust ei saavutata, toimub hääletamine. Otsus loetakse vastuvõetuks, kui selle poolt on antud vähemalt 75 % häältest, kaasa arvatud puuduvate esindajate hääled.

   Juhatuse otsuste vastuvõtmise suhtes võidakse kohaldada ka teises osas sätestatud erieeskirju.
2. Liidule kuulub 50 % hääleõigusest, kui teises osas ei ole sätestatud teisiti. Liidu hääleõigus on jagamatu.

   Muude liikmete kui liit hääleõiguse suhtes kohaldatakse teises osas sätestatud erieeskirju.
3. Liit ja muud esindajad nimetavad kordamööda juhatuse esimehe, kes on ametis ühe aasta, kui teises osas ei ole sätestatud teisiti.

4. Juhatus peab korralise koosoleku vähemalt kaks korda aastas. Esimehe, tegevdirektori, komisjoni, muude liikmete kui liit esindajate enamuse või osalevate riikide esindajate enamuse taotlusel võidakse kokku kutsuda erakorraline koosolek. Juhatuse koosoleku kutsub kokku esimees ja see toimub ühisettevõtte asukohas, välja arvatud siis, kui juhatus otsustab nõuetekohaselt põhjendatud juhul erandkorras teisiti.

5. Tegevdirektor osaleb koosolekutel ja tal on õigus aruteludes kaasa lüüa, kuid tal ei ole hääleõigust.

6. Ühisettevõtte teiste organite esimeestel on õigus osaleda juhatuse koosolekutel vaatlejana, kui arutluse all on nende ülesannetega seotud küsimused. Nad võivad osaleda aruteludes, kuid neil ei ole hääleõigust.

7. Esimees võib vajaduse korral kutsuda koosolekutele vaatlejatena muid isikuid, eelkõige liidu ja Euroopa tehnoloogiaplatvormidega seotud muude Euroopa partnerluste, täitevasutuste või reguleerivate asutuste ja piirkondlike ametiasutuste esindajaid, pidades kinni konfidentsiaalsust ja huvide konflikti käsitlevatest eeskirjadest.

8. Juhatuse kvoorumi moodustavad komisjon, erasektorist pärit liikmed ja vajaduse korral vähemalt kolm osalevate riikide peaesindajat.

9. Liikmete esindajad ei vastuta juhatuses esindajana võetud meetmete eest isiklikult.

10. Juhatus võtab vastu oma töökorra.

11. Liikmete esindajad peavad järgima käitumisjuhendit. Käitumisjuhendis sätestatakse kõnealuste liikmete kohustus kaitsta ühisettevõtte ja liidu usaldusväärsust ja mainet.

Artikkel 16

Juhatuse ülesanded

1. Ühisettevõtte juhatus vastutab üldiselt ühisettevõtte strateegilise suunamise ja toimingute eest ning teeb järelevalvet ühisettevõtte tegevuse elluviimise üle.

   Komisjon püüab juhatuses oma rolli raames tagada ühisettevõtte tegevuse ja liidu rahastamisprogrammide raames elluviidava asjaomase tegevuse kooskõlastamise, et edendada teadusalase koostöö prioriteetide kindlaksmääramisel koostoimet ja vastastikust täiendavust.

2. Juhatus täidab eelkõige järgmisi ülesandeid:

   (a) tagab ühisettevõtte teadus- ja innovatsiooniprogrammi ja konkreetsete meetmete elluviimisel tehtavate edusammude hoolika ja õigeaegse jälgimise, võrreldes neid komisjoni ning strateegilise teadusuuringute ja innovatsiooni kava prioriteetidega, ning rakendab vajaduse korral parandusmeetmeid, et tagada ühisettevõtte eesmärkide saavutamine;

   (b) hindab liikmeks saamise taotlusi ning kiidab need heaks või lükkab tagasi vastavalt artiklile 7;

   (c) hindab panustavaks partneriks hakkamise taotlusi ning kiidab need heaks või lükkab tagasi vastavalt artiklile 9;

(d) võtab vastu otsuse sellise liikme liikmelisuse lõpetamise kohta ühisettevõttes, kes ei täida oma käesolevast määrusest tulenevaid või artikli 8 lõigete 2 ja 3 kohaseid kohustusi;

(e) võtab vastu ühisettevõtte finantsreeglid kooskõlas artikliga 25;

(f) võtab vastu aastaeelarve ja ametikohtade loetelu, milles on näidatud alaliste ja ajutiste ametikohtade arv tegevusüksuste ja palgaastmete kaupa ning lepinguliste töötajate ja riikide lähetatud ekspertide arv, väljendatuna täistööaja ekvivalentides;

(g) võtab vastu otsuse halduskulude jagamise kohta muude liikmete kui liit vahel, kui need liikmed ei jõua artikli 26 lõike 2 kohaselt kokkuleppele;

(h) kasutab kooskõlas lõikega 4 ühisettevõtte töötajate suhtes volitusi, mis on Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjade (edaspidi „personalieeskirjad“) kohaselt antud ametisse nimetavale asutusele, ning Euroopa Liidu muude teenistujate teenistustingimuste kohaselt (edaspidi „teenistustingimused“) teenistuslepingute sõlmimise pädevust omavale asutusele (edaspidi „ametisse nimetava asutuse volitused“);

(i) nimetab ametisse ja vabastab ametist tegevdirektori, pikendab tema ametiaega, annab talle suuniseid ja jälgib tema tegevuse tulemuslikkust;

(j) võtab algatuse elluviimise alguses vastu strateegilise teadusuuringute ja innovatsiooni kava ning vajaduse korral muudab seda kogu programmi „Euroopa horisont“ kestuse jooksul. Strateegilises teadusuuringute ja innovatsiooni kavas määratakse kindlaks partnerlusega saavutatav mõju, kavandatud tegevus, mõõdetavad eeldatavad tulemused, vahendid, väljundid ja kindlaksmääratud aja jooksul saavutatavad vahe-eesmärgid. Samuti määratakse selles kindlaks muud Euroopa partnerlused, kellega ühisettevõte seab sisse ametliku ja korrapärase koostöö, ning võimalused saavutada koostoime ühisettevõtte meetmete ja riiklike või piirkondlike algatuste ja poliitikapõhimõtete vahel, tuginedes osalevatelt riikidelt või riikide esindajate rühmalt saadud teabele, samuti koostoime liidu muude programmidega;

(k) võtab strateegilise teadusuuringute ja innovatsiooni kava rakendamise jaoks tegevdirektori ettepaneku alusel vastu tööprogrammi, milles on kindlaks määratud haldustegevus, projektikonkursside sisu, uurimisvaldkonnad, kus korraldada ühiseid projektikonkursse ja teha koostööd muude partnerlustega, konkreetsete projektikonkursi teemade puhul kohaldatavad rahastamismäärad ning seonduvad taotluste esitamise, hindamise, valimise, määramise ja läbivaatamise menetlused, pöörates erilist tähelepanu poliitikanõuete kohta saadud tagasisidele, ning võtab tegevdirektori ettepaneku alusel vastu vastavad kuluprognoosid;

(l) kiidab muude liikmete kui liit ettepanekul heaks tööprogrammi põhiosa lisas sätestatud iga-aastase lisategevuse kava, olles konsulteerinud teadusliku nõuandeorganiga või mõne muu teises osas nimetatud organiga;

(m) määrab kindlaks muude Euroopa partnerlustega tehtava koostöö strateegilise suuna kooskõlas strateegilise teadusuuringute ja innovatsiooni kavaga;

(n) hindab iga-aastast konsolideeritud tegevusaruannet, sealhulgas kulusid ja eelarvevahendeid, mis on eraldatud koos muude Euroopa partnerlustega korraldatavate ühiste projektikonkursside jaoks;

(o) esitab arvamuse ühisettevõtte lõpliku raamatupidamisaruande kohta;

(p) teeb vajaduse korral korraldusi ühisettevõtte siseauditiüksuse loomiseks;

(q) kiidab tegevdirektori soovituse alusel heaks programmibüroo organisatsioonilise struktuuri;

(r) kiidab tegevdirektori soovituse alusel heaks ühisettevõtte kommunikatsioonipoliitika;

(s) kiidab heaks rahastamiseks valitud meetmete nimekirja;

(t) võtab vastu rakenduseeskirjad, et jõustada personalieeskirjad ja muude teenistujate teenistustingimused vastavalt personalieeskirjade artikli 110 lõikele 2;

(u) võtab vastu eeskirjad, mis käsitlevad riikide ekspertide lähetamist ühisettevõttesse või praktikantide kasutamist;

(v) moodustab vajaduse korral, sealhulgas koostöös teiste ühisettevõtetega, kindlaksmääratud ajaks ja konkreetsel eesmärgil nõuande- või töörühmad lisaks ühisettevõtte organitele, millele on osutatud artiklis 13;

(w) esitab vajaduse korral komisjonile taotluse muuta käesolevat määrust, kui ühisettevõtte liige on teinud sellise ettepaneku;

(x) küsib ühisettevõtte teaduslikult nõuandeorganilt või selle liikmetelt teaduslikku nõu või taotleb analüüsi konkreetsetes küsimustes, sealhulgas seoses seotud sektorites toimuva arenguga;

(y) võtab 2022. aasta lõpuks tegevdirektori soovituse alusel vastu kava ühisettevõttele programmi „Euroopa horisont“ vahendite eraldamise järkjärgulise lõpetamise kohta;

(z) tagab iga sellise ülesande täitmise, mis ei ole määratud ühisettevõtte konkreetsele organile, kasutades võimalust määrata asjaomane ülesanne mõnele muule ühisettevõtte organile.

3. Ühisettevõtte juhatuse suhtes võidakse kohaldada ka teises osas sätestatud erieeskirju.

4. Juhatus võtab kooskõlas personalieeskirjade artikli 110 lõikega 2 vastu personalieeskirjade artikli 2 lõikel 1 ja teenistustingimuste artiklil 6 põhineva otsuse, millega delegeeritakse asjakohased ametisse nimetava asutuse volitused tegevdirektorile ja määratakse kindlaks tingimused, mille alusel volituste delegeerimise võib peatada. Tegevdirektor võib need õigused edasi delegeerida.

2. JAGU

TEGEVDIREKTOR

Artikkel 17

Tegevdirektori ametisse nimetamine, ametist vabastamine ja ametiaja pikendamine

1. Tegevdirektori nimetab pädevuse ja oskuste põhjal ametisse juhatus komisjoni esitatud kandidaatide nimekirjast, järgides avatud ja läbipaistvat valikumenetlust, milles austatakse soolise tasakaalu põhimõtet.

2. Komisjon esitab tegevdirektori kandidaatide nimekirja pärast konsulteerimist ühisettevõtte muude liikmetega kui liit. Selle konsulteerimise jaoks nimetavad ühisettevõtte muud liikmed kui liit ühisel kokkuleppel oma esindajad ja juhatuse nimel tegutseva vaatleja.

3. Tegevdirektor on personali liige ning ta võetakse teenistustingimuste artikli 2 punkti a alusel tööle ühisettevõtte ajutise teenistujana.

   Tegevdirektoriga lepingu sõlmimisel esindab ühisettevõtet juhatuse esimees.

4. Tegevdirektori ametiaeg on neli aastat. Selle ajavahemiku lõpuks hindab komisjon pärast konsulteerimist muude liikmetega kui liit tegevdirektori töö tulemuslikkust ning ühisettevõtte edasisi ülesandeid ja eesmärke.

5. Võttes aluseks komisjoni ettepaneku, milles on arvesse võetud lõikes 4 osutatud hindamist, võib ühisettevõtte juhatus pikendada tegevdirektori ametiaega üks kord kuni neljaks aastaks.

6. Tegevdirektor, kelle ametiaega on pikendatud, ei või osaleda sama ametikoha täitmiseks korraldatavas uues valikumenetluses.

7. Tegevdirektori võib ametist vabastada üksnes otsusega, mille juhatus on teinud komisjoni ettepanekul, olles vajaduse korral konsulteerinud ühisettevõtte muude liikmetega kui liit.

Artikkel 18

Tegevdirektori ülesanded

1. Tegevdirektor on tegevjuht, kes vastutab ühisettevõtte igapäevase juhtimise eest kooskõlas juhatuse otsustega. Ta esitab juhatusele kogu teabe, mida see vajab oma ülesannete täitmiseks. Ilma et see piiraks liidu institutsioonide ja juhatuse pädevust, ei taotle tegevdirektor juhiseid üheltki valitsuselt ega muult organilt ega allu sellistele juhistele.

2. Tegevdirektor on ühisettevõtte seaduslik esindaja. Ta annab aru ühisettevõtte juhatusele.

3. Tegevdirektor vastutab ühisettevõtte eelarve täitmise eest.

4. Tegevdirektor täidab ühisettevõtte jaoks järgmisi ülesandeid:

   (a) tagab ühisettevõtte jätkusuutliku ja tõhusa juhtimise;

(b) koostab ja esitab juhatusele vastuvõtmiseks aastaeelarve projekti ja ametikohtade loetelu;

(c) koostab ja esitab juhatusele vastuvõtmiseks ühisettevõtte tööprogrammi ja vastavad kuluprognoosid strateegilise teadusuuringute ja innovatsiooni kava rakendamiseks;

(d) esitab juhatusele arvamuse esitamiseks ühisettevõtte raamatupidamise aastaaruande;

(e) koostab ja esitab juhatusele hindamiseks ja heakskiitmiseks iga-aastase konsolideeritud tegevusaruande;

(f) jälgib artikli 11 lõike 1 punktis a osutatud rahalist panust, annab juhatusele korrapäraselt aru eesmärkide saavutamisel tehtud edusammudest ja teeb vajaduse korral ettepaneku parandusmeetmete kohta;

(g) seab sisse ametliku ja korrapärase koostöö strateegilises teadusuuringute ja innovatsiooni kavas nimetatud Euroopa partnerlustega kooskõlas juhatuse kindlaks määratud strateegilise suunaga;

(h) esindab ühisettevõtet programmi „Euroopa horisont“ juhtimise teemalistel kohtumistel;

(i) esitab juhatusele heakskiitmiseks ühisettevõtte poolseks rahastamiseks valitud meetmete nimekirja;

(j) hindab avatud osalemiskutse peale laekunud ühisettevõtte assotsieerunud liikmeks saamise taotlusi ja esitab juhatusele assotsieerunud liikmeks võtmise ettepanekuid;

(k) teavitab ühisettevõtte teisi organeid korrapäraselt seoses kõigi nende rolliga seotud küsimustega;

(l) allkirjastab oma volituste piires ühisettevõtte nimel konkreetseid toetuslepinguid ja -otsuseid;

(m) allkirjastab ühisettevõtte nimel hankelepinguid;

(n) viib ellu ühisettevõtte kommunikatsioonipoliitikat;

(o) korraldab ja suunab ühisettevõtte tegevust ja töötajaid ning teeb nende üle järelevalvet juhatuse delegeeritud volituste piires;

(p) kehtestab tulemusliku ja tõhusa sisekontrollisüsteemi ja tagab selle toimimise ning teavitab juhatust selle olulisest muutmisest;

(q) kaitseb liidu finantshuve, kohaldades pettuse, korruptsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse vastu ennetusmeetmeid, teeb selleks tõhusaid kontrolle, nõuab õigusnormide rikkumise tuvastamise korral tagasi alusetult väljamakstud summad ning kohaldab asjakohasel juhul tõhusaid, proportsionaalseid ja hoiatavaid haldus- ja rahalisi karistusi;

(r) tagab ühisettevõtte jaoks riskihindamise ja -juhtimise;

(s) võtab kõik muud meetmed, mis on vajalikud, et hinnata ühisettevõtte edusamme oma eesmärkide saavutamisel;

(t) koostab ja esitab juhatusele vastuvõtmiseks kava ühisettevõttele programmi „Euroopa horisont“ vahendite eraldamise järkjärgulise lõpetamise kohta;

(u) täidab muid ülesandeid, mille juhatus on talle usaldanud või delegeerinud, või mille täitmist võidakse nõuda käesolevas määruses;

(v) võib delegeerida oma volitused muudele töötajatele kooskõlas artikli 16 lõike 4 viimase lõigu kohaselt vastu võetavate eeskirjadega.

5. Tegevdirektori suhtes võidakse kohaldada ka teises osas sätestatud erieeskirju.

6. Tegevdirektor loob programmibüroo, kes täidab tema vastutusel kõiki käesolevast määrusest tulenevaid ühisettevõtte tugiülesandeid. Programmibüroo koosneb ühisettevõtte töötajatest ja täidab eelkõige järgmisi ülesandeid:

(a) pakub tuge asjakohase raamatupidamissüsteemi loomisel ja haldamisel kooskõlas ühisettevõtte finantsreeglitega;

(b) juhib ühisettevõtte tööprogrammi rakendamist kogu rakendamistsükli jooksul;

(c) pakub ühisettevõtte liikmetele ja organitele kogu asjakohast teavet ja tuge, mida nad vajavad oma ülesannete täitmisel;

(d) toimib ühisettevõtte organite sekretariaadina ja pakub tuge juhatuse loodud nõuanderühmadele.

3. JAGU

NÕUANDEORGANID

Artikkel 19

Teaduslik nõu

1. Ühisettevõte küsib sõltumatut teaduslikku nõu

(a) teaduslikult nõuandeorganilt, mille ta loob vastavalt teise osa asjakohastele sätetele ja koosõlas käesoleva artikliga, või selle liikmetelt ja/või

(b) konkreetsetes küsimustes välisekspertidelt ühisettevõtte juhatuse sihtotstarbelise taotlusega.

Nõuetekohaselt põhjendatud erandjuhtudel võivad teadusliku nõu andmise ülesannet osaliselt täita ühisettevõtte muud liikmed kui liit, tingimusel et puudub huvide konflikt.

2. Teadusliku nõuandeorgani liikmete seas tuleb tagada ühisettevõtte tegevusvaldkondade ekspertide tasakaalustatud esindatus, sealhulgas sooline tasakaal. Teadusliku nõuandeorgani liikmetel kollektiivselt peab olema asjaomases tehnilises valdkonnas vajalik pädevus ja vajalikud eksperditeadmised, et esitada ühisettevõttele teaduspõhiseid soovitusi, võttes arvesse selliste soovituste sotsiaal-majanduslikku mõju ja ühisettevõtte eesmärke.

3. Teadusliku nõuandeorgani liikmed ja kutsutud vaatlejad järgivad aluslepingutes ja nende rakenduseeskirjades sätestatud ametisaladuse hoidmise kohustust, mis kehtib kõigile institutsioonide liikmetele ja personalile, ning samuti komisjoni julgeolekunorme seoses tundliku, kuid salastamata teabe, ja liidu salastatud teabe

kaitsmisega, mis on sätestatud vastavalt komisjoni otsustes (EL, Euratom) 2015/443[39] ja (EL, Euratom) 2015/444[40].

4. Juhatus kehtestab konkreetsed kriteeriumid ja menetluse teadusliku nõuandeorgani koosseisu valimiseks ning nimetab ametisse selle liikmed. Asjakohasel juhul võtab juhatus arvesse riikide esindajate rühma pakutavaid võimalikke kandidaate.

5. Teaduslik nõuandeorgan valib oma liikmete hulgast endale esimehe.

6. Teadusliku nõuandeorgani koosolekud toimuvad vähemalt kaks korda aastas ja need kutsub kokku esimees. Esimees võib kutsuda koosolekutele vaatlejatena muid isikuid. Teaduslik nõuandeorgan võtab vastu oma töökorra.

7. Teaduslik nõuandeorgan täidab järgmisi ülesandeid:

   (a) annab nõu selle kohta, millistele teaduslikele prioriteetidele keskenduda tööprogrammides, kooskõlas strateegilise teadusuuringute ja innovatsiooni kavaga ning programmi „Euroopa horisont“ strateegilise planeerimisega;

   (b) annab nõu iga-aastases tegevusaruandes kirjeldatavate teaduslike saavutuste teemal;

   (c) vajaduse korral soovitab juhatusele parandusmeetmeid või ümberorienteerumist, pidades silmas strateegilise teadusuuringute ja innovatsiooni kava ja konkreetsete meetmete elluviimisel tehtud edusamme;

   (d) annab juhatuse taotlusel sõltumatut nõu ja teeb teaduslikke analüüse konkreetsetes küsimustes, eriti seoses seotud sektorites toimuva arenguga;

   (e) hindab ühisettevõtte rahastatavate tehnoloogia ja innovatsiooni alaste meetmete tulemusi ja annab neist juhatusele aru, kui see on ette nähtud teise osaga;

   (f) osaleb programmi „Euroopa horisont“ raames Euroopa partnerluste vahel loodud sektorite lõimimise komiteedes, kui see on ette nähtud teise osaga;

   (g) täidab muid teises osas kindlaks määratud ülesandeid.

8. Pärast teadusliku nõuandeorgani igat koosolekut esitab nõuandeorgani esimees juhatusele aruande, kus on antud ülevaade nõuandeorgani ja selle liikmete arvamustest koosolekul arutatud teemadel.

9. Teaduslik nõuandeorgan võib omal algatusel soovitada juhatusel konsulteerida nõuandeorganiga konkreetsetes küsimustes, mida ei ole nimetatud lõikes 7 loetletud ülesannete hulgas.

Artikkel 20

Riikide esindajate rühm

1. Välja arvatud juhul, kui liikmesriigid ja assotsieerunud riigid osalevad ühisettevõttes liikmena või liikme koosseisu kuuluva üksusena, loob ühisettevõte käesoleva artikli kohaselt teises osas määratletud riikide esindajate rühma.

[39] Komisjoni 13. märtsi 2015. aasta otsus (EL, Euratom) 2015/443 komisjoni julgeoleku kohta (ELT L 72, 17.3.2015, lk 41).

[40] Komisjoni 13. märtsi 2015. aasta otsus (EL, Euratom) 2015/444 ELi salastatud teabe kaitseks vajalike julgeolekunormide kohta (ELT L 72, 17.3.2015, lk 53).

2. Riikide esindajate rühma kuulub üks esindaja ja üks asendusliige igast liikmesriigist ja igast assotsieerunud riigist. Riikide esindajate rühm valib oma liikmete hulgast endale esimehe.

3. Riikide esindajate rühma koosolekud toimuvad vähemalt kaks korda aastas. Koosoleku kutsub kokku rühma esimees. Koosolekutel osalevad vaatlejana juhatuse esimees ja tegevdirektor või nende esindajad.

4. Riikide esindajate rühma koosolekute toimumist võib reguleerida teise osa asjakohaste erisätetega.

5. Riikide esindajate rühma esimees võib kutsuda koosolekutele vaatlejatena muid isikuid, eelkõige liidu asjakohaste föderaalsete või piirkondlike ametiasutuste esindajaid, VKEde ühenduste esindajaid ja ühisettevõtte muude organite esindajaid.

6. Riikide esindajate rühma koosolekute päevakord edastatakse piisavalt varakult, et tagada iga liikmesriigi ja assotsieerunud riigi asjakohane esindatus. Päevakord edastatakse teavitamise eesmärgil ka juhatusele.

7. Riikide esindajate rühmaga konsulteeritakse ning eelkõige vaatab rühm läbi teabe ja avaldab arvamust järgmistes küsimustes:

   (a) ühisettevõtte programmi elluviimisel tehtud edusammud ja eesmärkide saavutamine programmi „Euroopa horisont“ raames, sealhulgas teave projektikonkursside kohta ja ettepanekute hindamise protsess;

   (b) strateegilise suuna ajakohastamine kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ strateegilise planeerimisega ning muude liidu ja liikmesriikide rahastamisvahenditega;

   (c) seosed programmiga „Euroopa horisont“ ning muude liidu, riiklike ja vajaduse korral piirkondlike algatustega, sealhulgas ühtekuuluvuspoliitika fondidega kooskõlas aruka spetsialiseerumise strateegiatega;

   (d) tööprogrammid;

   (e) VKEde kaasamine.

8. Vajaduse korral annab riikide esindajate rühm juhatusele korrapäraselt aru ja tegutseb ühisettevõtte ühenduslülina ka järgmistes küsimustes:

   (a) asjakohaste riiklike või piirkondlike teadus- ja innovatsiooniprogrammide staatus ning võimalike koostöövaldkondade, sealhulgas asjakohase tehnoloogia ja asjakohaste uuenduslike lahenduste kasutuselevõtuks võetud või kavandatavate meetmete kindlaksmääramine;

   (b) riigi või piirkonna tasandil teabeleviürituste, tehniliste seminaride ja kommunikatsioonitegevuse jaoks võetud konkreetsed meetmed;

   (c) riigi või piirkonna tasandil seoses kasutuselevõtuga võetud konkreetsed meetmed iga algatuse puhul;

   (d) riigi või piirkonna tasandi poliitika ja algatused, millega tagatakse ühisettevõtte strateegilise teadusuuringute ja innovatsiooni kava ja iga-aastaste tööprogrammide vastastikune täiendavus.

9. Riikide esindajate rühm esitab iga kalendriaasta lõpus aruande, milles on kirjeldatud ühisettevõtte tegevusvaldkondi hõlmavat riiklikku või piirkondlikku poliitikat ning määratud kindlaks konkreetsed viisid, kuidas teha koostööd ühisettevõtte rahastatavate meetmete elluviimisel.

10. Riikide esindajate rühm võib esitada juhatusele omal algatusel soovitusi või ettepanekuid tehnilistes, juhtimis- ja finantsküsimustes ning tööprogrammide ja muude dokumentide kohta, eriti kui need mõjutavad riiklikke või piirkondlikke huve.

    Juhatus teavitab riikide esindajate rühma põhjendamatu viivituseta järelmeetmetest, mis ta on võtnud vastuseks sellistele soovitustele või ettepanekutele, või põhjendab järelmeetmete võtmata jätmist.

11. Riikide esindajate rühm saab korrapäraselt teavet, muu hulgas ühisettevõtte rahastatud meetmetes osalemise, iga projektikonkursi ja projekti rakendamise tulemuste, muude asjakohaste liidu programmidega saavutatud koostoime ja ühisettevõtte eelarve täitmise kohta.

12. Riikide esindajate rühm võtab vastu oma töökorra.

13. Üks või mitu ühisettevõtet võivad luua ühise riikide esindajate rühma kooskõlas teise osa asjakohaste sätetega.

Artikkel 21

Sidusrühmade rühm

1. Ühisettevõte võib luua kooskõlas teise osa asjakohaste sätetega käesoleva artikli kohaselt sidusrühmade rühma.

2. Sidusrühmade rühm on avatud kõigile avaliku ja erasektori sidusrühmadele, sealhulgas ühisettevõtte valdkonnas tegutsevatele organiseeritud rühmadele ning liikmesriikide, assotsieerunud riikide ja kolmandate riikide rahvusvahelistele huvirühmadele.

3. Sidusrühmade rühma teavitatakse korrapäraselt ühisettevõtte tegevusest ja rühma kutsutakse üles esitama märkusi ühisettevõtte kavandatavate algatuste kohta.

4. Sidusrühmade rühma koosolekud kutsub kokku tegevdirektor.

5. Tegevdirektor võib soovitada juhatusel konsulteerida konkreetsetes küsimustes sidusrühmade rühmaga. Sellise konsulteerimise korral esitatakse juhatusele pärast sidusrühmade rühmas toimunud asjakohast arutelu aruanne.

4. PEATÜKK

Finants- ja tegevussätted

1. JAGU

ÜLDSÄTTED

Artikkel 22

Ühisettevõtete rahastatava tegevuse suhtes kohaldatavad eeskirjad

1. Meetmete suhtes, mida ühisettevõtted rahastavad programmi „Euroopa horisont“ alusel, kohaldatakse programmi „Euroopa horisont“ käsitlevat määrust. Kõnealuse määruse kohaselt käsitatakse igat ühisettevõtet rahastamisasutusena, kes annab kooskõlas kõnealuse määruse [artikliga 5] rahalist toetust kaudsete meetmete jaoks.
2. Ühisettevõtete poolt programmi „Euroopa horisont“ alusel rahastatavate meetmete suhtes võidakse kohaldada ka teises osas esitatud erisätteid.
3. Erandina programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse [artikli 36 lõike 4 punktist a] on õigus esitada vastuväiteid ka sellistel tulemusi loonud osalejatel, kes ei ole saanud ühisettevõttelt rahalisi vahendeid.

Artikkel 23

Tegevuse ja finantsplaneerimine

1. Tegevdirektor esitab juhatusele vastuvõtmiseks tööprogrammi projekti.
2. Tööprogramm võetakse vastu selle rakendamisele eelneva aasta lõpuks. Tööprogramm avaldatakse ühisettevõtte veebisaidil ja edastatakse teavitamise eesmärgil asjaomaste klastrite programmikomiteele, et toetada koordineerimist programmi „Euroopa horisont“ üldise strateegiaga.
3. Tegevdirektor koostab järgneva aasta eelarve projekti ja esitab selle vastuvõtmiseks juhatusele.
4. Juhatus võtab aastaeelarve vastu selle täitmisele eelneva aasta lõpuks.
5. Aastaeelarvet kohandatakse, et võtta arvesse liidu rahalist panust, mis on ette nähtud liidu eelarvega.

Artikkel 24

Tegevus- ja finantsaruandlus

1. Tegevdirektor esitab kooskõlas ühisettevõtte finantsreeglitega juhatusele iga-aastase konsolideeritud tegevusaruande oma ülesannete täitmise kohta.
2. Konsolideeritud tegevusaruanne sisaldab muu hulgas teavet järgmise kohta:

(a) toimunud teadus- ja innovatsioonitegevus ning muud võetud meetmed ning vastavad kulutused;

(b) esitatud ettepanekud, sealhulgas jaotumine eri liiki osalejate (sh VKEd) ja riikide kaupa;

(c) rahastamiseks valitud kaudsed meetmed, sealhulgas jaotumine eri liiki osalejate (sh VKEd) ja riikide kaupa, näidates ära ühisettevõtte toetuse konkreetsetele osalejatele ja meetmetele;

(d) muude liikmete kui liit ellu viidud lisategevus;

(e) koostöö muude Euroopa partnerlustega, sealhulgas ühised projektikonkursid, samuti ühisettevõtte tegevuse ning riiklike või piirkondlike algatuste ja tegevuspõhimõtete vaheline koostoime.

3. Ühisettevõtte peaarvepidaja saadab esialgse raamatupidamise aastaaruande kooskõlas ühisettevõtte finantsreeglitega komisjoni peaarvepidajale ja kontrollikojale.

4. Tegevdirektor saadab eelarve haldamise ja finantsjuhtimise aruande kooskõlas ühisettevõtte finantsreeglitega Euroopa Parlamendile, nõukogule ja kontrollikojale.

5. Eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetlus toimub ühisettevõtte finantsreegleid järgides.

2. JAGU

FINANTSSÄTTED

Artikkel 25

Finantsreeglid

1. Ühisettevõte võtab vastu oma finantsreeglid kooskõlas määruse (EL, Euratom) 2018/1046 artikliga 71.

2. Finantsreeglid avaldatakse ühisettevõtte veebisaidil.

Artikkel 26

Rahastamisallikad

1. Ühisettevõtet rahastavad ühiselt liit, muud liikmed kui liit ja panustavad partnerid, kes katavad tegevuskulud rahalise ja mitterahalise osalusega.

2. Muud liikmed kui liit lepivad kooskõlas ühisettevõtte finantsreeglitega kokku, kuidas antav ühine panus nende vahel jaotub.

3. Ühisettevõtte tegevuskulud kaetakse järgmiste vahendite abil:

a) liidu rahaline panus;

b) erasektorist pärit liikmete, nende koosseisu kuuluvate üksuste või nendega seotud üksuste, panustavate partnerite või ühisettevõtte liikmeks oleva rahvusvahelise organisatsiooni rahaline panus;

c) osalevate riikide rahaline panus;

d) artikli 2 punktis 8 määratletud mitterahaline panus.

4. Ühisettevõtte eelarvesse kantavad vahendid koosnevad järgmisest:

a) liikmete rahaline panus ühisettevõtte halduskulude katteks, mis jaguneb igal aastal võrdselt liidu ja muude liikmete kui liit vahel, välja arvatud juhul, kui tulenevalt ühisettevõtte liikmeskonna eripärast on sätestatud teisiti;

b) liikmete või panustavate partnerite rahaline panus ühisettevõtte tegevuskulude katteks;

c) ühisettevõtte teenitud tulu;

d) muu rahaline panus ning muud vahendid ja tulud.

Lõikes 4 osutatud vahenditelt teenitud intresse käsitatakse ühisettevõtte tuluna.

5. Halduskulude katteks antud rahalise panuse osa, mis on jäänud kasutamata, võib teha kättesaadavaks ühisettevõtte tegevuskulude katmiseks.

6. Kui ühisettevõtte muu liige kui liit ei täida oma rahalise panusega seotud kohustusi, teavitab tegevdirektor teda kirjalikult ja määrab selle puuduse kõrvaldamiseks mõistliku tähtaja. Kui asjaomane muu liige kui liit ei ole selleks tähtajaks oma kohustusi ikka veel täitnud, teavitab tegevdirektor võimalike meetmete võtmist silmas pidades komisjoni ja asjaomast liiget, et ta on kaotanud kooskõlas artikli 11 lõikega 9 juhatuses hääleõiguse.

7. Ühisettevõtte vahendid ja tegevus on ette nähtud artiklites 4, 5, 44, 45, 55, 56, 71, 72, 83, 84, 97, 98, 113, 114, 124, 125, 142, 143, 159 ja 160 sätestatud ühisettevõtte eesmärkide ja ülesannete täitmiseks.

8. Kogu ühisettevõtte loodud või talle artiklites 4, 5, 44, 45, 55, 56, 71, 72, 83, 84, 97, 98, 113, 114, 124, 125, 142, 143, 159 ja 160 sätestatud eesmärkide ja ülesannete täitmiseks üle antud vara on ühisettevõtte omand.

9. Kuludest üle jäävaid tulusid ei maksta ühisettevõtte liikmetele, v.a arvatud juhul, kui juhatus otsustab teisiti, või kui ühisettevõte tegevus lõpetatakse.

Artikkel 27

Finantskohustused

1. Ühisettevõtte finantskohustused ei ületa rahaliste vahendite summat, mille on teinud ühisettevõttele kättesaadavaks või on eraldanud ühisettevõtte eelarvesse tema liikmed ja panustavad partnerid.

2. Ühisettevõtte eelarvekohustused, millele on osutatud artikli 3 lõike 1 punktides b, d ja h, võib jagada iga-aastasteks osamakseteks. 31. detsembrini 2024 ei ületa nende osamaksetena täidetavate eelarvekohustuste kogusumma 50 % artiklis 10 sätestatud liidu maksimaalsest panusest. Alates 1. jaanuarist 2025 ei tohi vähemalt 20 % järelejäänud aastate koondeelarvest olla kaetud iga-aastaste osamaksetega.

Artikkel 28

Liikmete finantshuvide kaitse

1. Ühisettevõte annab komisjoni töötajatele, teistele vastava ühisettevõtte või komisjoni volitatud isikutele ja kontrollikojale auditite tegemiseks vajaliku juurdepääsu oma tegevuskohtadele ja valdustele ning kogu teabele, sealhulgas elektroonilisele.

2. Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) võib korraldada juurdlusi, sealhulgas teha kohapealseid kontrolle ja inspekteerimisi, kooskõlas nõukogu määruses (Euratom, EÜ) nr 2185/96[41] ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL, Euratom) nr 883/2013[42] ette nähtud sätete ja menetlustega, et teha kindlaks, kas mõne käesoleva määruse alusel rahastatava kokkuleppe, otsuse või lepinguga seoses on esinenud pettust, korruptsiooni või muud liidu finantshuve kahjustavat ebaseaduslikku tegevust.

3. Euroopa Prokuratuur võib korraldada uurimisi kooskõlas nõukogu määruses (EL) 2017/1939[43] ette nähtud sätete ja menetlustega, et uurida liidu finantshuve kahjustavaid kuritegusid, nagu on sätestatud kõnealuse määruse artiklis 4.

4. Ilma et see piiraks lõigete 1–3 kohaldamist, sisaldavad käesoleva määruse rakendamisest tulenevad kokkulepped, otsused ja lepingud sätteid, millega antakse komisjonile, vastavale ühisettevõttele, kontrollikojale, Euroopa Prokuratuurile ja OLAFile sõnaselgelt õigus teha vastavalt oma pädevusele selliseid auditeid, kohapealseid kontrolle ja uurimisi.

5. Iga ühisettevõte tagab oma liikmete finantshuvide piisava kaitse, tehes asjakohast sise- ja väliskontrolli või tellides selle tegemise.

6. Iga ühisettevõte ühineb Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahelise 25. mai 1999. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppega, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) sisejuurdlust[44]. Iga ühisettevõte võtab vastu OLAFi sisejuurdluste hõlbustamiseks vajalikud meetmed.

Artikkel 29

Järelauditid

Kaudsete meetmetega seotud kulutuste järelauditeid tehakse kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse [artikliga 48] osana programmi „Euroopa horisont“ kaudsetest meetmetest, eelkõige järgides kõnealuse määruse [artikli 48 lõikes 2] osutatud auditistrateegiat.

---

41 Nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrus (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste eest (EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2).

42 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusi ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 (ELT L 248, 18.9.2013, lk 1).

43 ELT L 283, 31.10.2017, lk 1.

44 EÜT L 136, 31.5.1999, lk 15.

Artikkel 30

Siseaudit

1. Komisjoni siseaudiitoril on ühisettevõtte suhtes samasugused volitused nagu komisjoni suhtes.

2. Juhatus võib luua kooskõlas ühisettevõtte finantsreeglitega siseauditiüksuse.

3. JAGU

TEGEVUSSÄTTED

Artikkel 31

Konfidentsiaalsus

Ilma et see piiraks artiklite 32 ja 34 kohaldamist, tagab ühisettevõte sellise konfidentsiaalse teabe kaitse, mille avalikustamine väljaspool liidu institutsioone, organeid ja asutusi võib kahjustada ühisettevõtte liikmete või ühisettevõtte tegevuses osalejate huve. Selline konfidentsiaalne teave hõlmab muu hulgas isiklikku, äri-, tundlikku, kuid salastamata, ja salastatud teavet.

Artikkel 32

Läbipaistvus

Ühisettevõtte valduses olevate dokumentide suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1049/2001[45].

Artikkel 33

Isikuandmete töötlemine

Kui käesoleva määruse rakendamisel on vaja töödelda isikuandmeid, tehakse seda kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2018/1725[46].

Artikkel 34

Juurdepääs tulemustele ja teave ettepanekute kohta

1. Ühisettevõte annab liidu institutsioonidele, organitele ja asutustele juurdepääsu kogu teabele, mis on seotud tema rahastatavate kaudsete meetmetega. Selline teave

[45] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (EÜT L 145, 31.5.2001, lk 43).

[46] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39).

hõlmab ühisettevõtte kaudsetes meetmetes osalevate toetusesaajate tulemusi ning mis tahes muud teavet, mida peetakse vajalikuks liidu poliitika või programmide väljatöötamiseks, rakendamiseks, jälgimiseks ja hindamiseks. Sellist juurdepääsuõigust on võimalik kasutada üksnes mitteärilisel otstarbel ja konkurentsiväliselt ning see peab olema kooskõlas kohaldatavate konfidentsiaalsuseeskirjadega.

2. Liidu poliitika või programmide väljatöötamiseks, rakendamiseks, jälgimiseks ja hindamiseks edastab ühisettevõte komisjonile teabe, mis on esitatud laekunud ettepanekutes.

5. PEATÜKK

Töötajad ja vastutus

1. JAGU

TÖÖTAJAD, PRIVILEEGID JA IMMUNITEEDID

Artikkel 35

Töötajad

1. Ühisettevõtte töötajate suhtes kohaldatakse nõukogu määruses (EMÜ, Euratom, ESTÜ) nr 259/68 kehtestatud personalieeskirju ja teenistustingimusi ning nende personalieeskirjade ja teenistustingimuste kohaldamiseks liidu institutsioonide poolt ühiselt vastu võetud eeskirju.

2. Töötajate koosseis määratakse kindlaks ühisettevõtte ametikohtade loetelus, milles näidatakse ajutiste ametikohtade arv tegevusüksuste ja palgaastmete kaupa ning lepinguliste töötajate arv, väljendatuna täistööaja ekvivalentides, kooskõlas ühisettevõtte aastaeelarvega.

3. Ühisettevõtte isikkoosseis koosneb ajutistest ja lepingulistest töötajatest.

4. Kõik personalikulud kannab ühisettevõte.

Artikkel 36

Riikide lähetatud eksperdid ja praktikandid

1. Ühisettevõte võib kasutada riikide lähetatud eksperte ja praktikante, kelle otsene tööandja ei ole ühisettevõte. Riikide lähetatud ekspertide arv, väljendatuna täistööaja ekvivalentides, lisatakse kooskõlas ühisettevõtte aastaeelarvega artikli 35 lõikes 2 nimetatud teabele töötajate koosseisu kohta.

2. Ühisettevõtte juhatus võtab vastu otsuse, milles sätestatakse riikide ekspertide ühisettevõttesse lähetamise ja praktikantide kasutamise eeskirjad.

Artikkel 37

Privileegid ja immuniteedid

Ühisettevõtte ja selle töötajate suhtes kohaldatakse Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokolli nr 7 Euroopa Liidu privileegide ja immuniteetide kohta.

2. JAGU

VASTUTUS

Artikkel 38

Ühisettevõtete vastutus

1. Ühisettevõtte lepingulist vastutust reguleeritakse asjaomaste lepingusätetega ning asjakohase kokkuleppe, otsuse või lepingu suhtes kohaldatava õigusega.
2. Lepinguvälise vastutuse korral heastab ühisettevõte vastavalt liikmesriikide õigusaktide ühistele üldpõhimõtetele kogu kahju, mille tema töötajad on ülesannete täitmisel tekitanud.
3. Kõiki ühisettevõtte makseid seoses lõigetes 1 ja 2 osutatud vastutusega ning nendega kaasnevaid kulusid käsitatakse ühisettevõtte kuludena ning need kaetakse ühisettevõtte vahenditest.
4. Ühisettevõte kannab oma kohustuste täitmise eest ainuvastutust.

Artikkel 39

Liikmete vastutus ja kindlustus

1. Ühisettevõtte liikmete rahaline vastutus ühisettevõtte võlgnevuste eest piirdub nende ühisettevõttesse tehtud rahalise panusega.
2. Ühisettevõte sõlmib asjakohase kindlustuslepingu ja tagab selle kehtivuse.

Artikkel 40

Huvide konflikt

1. Ühisettevõte ning tema organid ja töötajad väldivad oma tegevuses huvide konflikti.
2. Juhatus võtab kooskõlas ühisettevõtte finantsreeglite ja personalieeskirjadega vastu eeskirjad ühisettevõtte töötajate, oma liikmete ning muude juhatuses või ühisettevõtte teistes organites või rühmades tegutsevate isikute huvide konfliktide ärahoidmiseks ja lahendamiseks.

6. PEATÜKK

Vaidluste lahendamine

Artikkel 41

Euroopa Kohtu pädevus ja kohaldatav õigus

1. Euroopa Liidu Kohtu pädevusse kuulub

   (a) vaidluste lahendamine tulenevalt ühisettevõtte kokkulepetes, lepingutes või otsustes sisalduvatest vahekohtuklauslitest;

   (b) ühisettevõtte töötajate poolt ülesannete täitmisel tekitatud kahju heastamisega seotud vaidluste lahendamine;

   (c) ühisettevõtte ja tema töötajate vaheliste vaidluste lahendamine personalieeskirjades ja teenistustingimustes sätestatud piirides ja tingimustel.

2. Käesoleva määruse või muude liidu õigusaktidega reguleerimata küsimuste puhul kohaldatakse ühisettevõtte asukohariigi õigust.

Artikkel 42

Kaebused Euroopa Ombudsmanile

Otsuste peale, mille ühisettevõte on käesoleva määruse rakendamisel vastu võtnud, võib esitada kooskõlas aluslepingu artikliga 238 ombudsmanile kaebuse.

7. PEATÜKK

Tegevuse lõpetamine

Artikkel 43

Tegevuse lõpetamine

1. Ühisettevõtte tegevus lõpetatakse artiklis 3 nimetatud ajavahemiku lõppemisel.

2. Lisaks lõikele 1 käivitub ühisettevõtte tegevuse lõpetamise menetlus automaatselt, kui liit või kõik muud liikmed kui liit astuvad ühisettevõttest välja.

3. Ühisettevõtte tegevuse lõpetamise menetluse jaoks määrab juhatus ühe või mitu likvideerijat, kes järgivad juhatuse otsuseid.

4. Lõpetamismenetluse ajal kasutatakse ühisettevõtte vara ühisettevõtte kohustuste ja ühisettevõtte tegevuse lõpetamisega seotud kulude katmiseks. Ülejääk jagatakse tegevuse lõpetamise ajaks alles jäänud ühisettevõtte liikmete vahel proportsionaalselt nende rahalise panusega ühisettevõttesse. Iga selline liidule jagatud ülejääk kantakse tagasi liidu üldeelarvesse.

5. Selleks et tagada kõigi likvideeritava ühisettevõtte sõlmitud kokkulepete või vastu võetud otsuste ning ühisettevõtte tegutsemisajast kauem kestvate hankelepingute asjakohane haldamine, kehtestatakse ajutine menetlus.

TEINE OSA

ERISÄTTED KONKREETSETE ÜHISETTEVÕTETE KOHTA

I JAOTIS

BIORESSURSIPÕHISE RINGMAJANDUSEGA EUROOPA ÜHISETTEVÕTE

Artikkel 44

Bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühisettevõtte lisaeesmärgid

1. Peale artiklites 4 ja 5 sätestatud eesmärkide on bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühisettevõttel ka järgmised üldeesmärgid:

   (a) kiirendada innovatsiooniprotsessi ja bioressursipõhiste uuenduslike lahenduste väljatöötamist;

   (b) kiirendada olemasolevate väljakujunenud ja uuenduslike bioressursipõhiste lahenduste kasutuselevõttu turul;

   (c) tagada bioressursipõhiste tööstussüsteemide hea keskkonnatoime.

2. Bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühisettevõtte erieesmärgid on järgmised:

   (a) süvendada valdkonnaülest teadus- ja uuendustegevust, et bioteaduste ja teiste teadusvaldkondade areng aitaks välja töötada ja esile tuua kestlikke bioressursipõhiseid lahendusi;

   (b) suurendada ja lõimida liidu sidusrühmade teadus- ja innovatsioonisuutlikkust, et kasutada ära biomajanduse kohalikud võimalused;

   (c) suurendada teadus- ja innovatsioonisuutlikkust, et lahendada keskkonnaprobleeme ja töötada välja kestlikumad bioressursipõhised uuendused;

   (d) tugevdada bioressursipõhiste teadus- ja innovatsiooniprotsesside lõimimist liidu tööstuse väärtusahelatesse;

   (e) vähendada bioressursipõhiste ettevõtete ja projektide teadus- ja innovatsiooniinvesteeringutega seotud riski;

   (f) tagada, et bioressursipõhiste teadus- ja innovatsiooniprojektide väljatöötamisel ja elluviimisel võetakse arvesse keskkonnakaalutlusi.

Artikkel 45

Bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühisettevõtte lisaülesanded

Peale artiklis 5 sätestatud ülesannete täidab bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühisettevõte ka järgmisi ülesandeid:

(a) tagab, et bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühisettevõtte eesmärgid täidetakse avaliku ja erasektori partnerite teadus- ja innovatsioonitegevuse kavandamise kaudu;

(b) kaasab avaliku ja erasektori rahalisi vahendeid bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühisettevõtte teadus- ja innovatsioonitegevuse rahastamiseks;

(c) toetab mitut valdkonda hõlmavaid ja suurt mõju avaldavaid teadus- ja innovatsiooniprojekte, mis soodustavad biotoorainel põhineva tööstuse innovatsiooni, et saavutada bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühisettevõtte eesmärgid;

(d) suurendab bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühisettevõtte teadus- ja innovatsioonitegevust terves innovatsiooniahelas, madalatest tehnoloogia valmidusastmetest kõrgeteni;

(e) kaasab projektitegevusse teadusuuringutes ja innovatsioonis osalejaid maapiirkondadest, rannikualadelt, linnadest ja piirkondadest, kelle potentsiaali biotoorainel põhineva tööstuse väljatöötamiseks ei ole veel ära kasutatud;

(f) tagab, et bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühisettevõtte teadus- ja innovatsioonitegevuses keskendutakse üldsusele huvi pakkuvatele küsimustele – eelkõige biotoorainel põhineva tööstuse keskkonna- ja kliimamõjule –, et mõista, millised on asjakohased probleemid, ja töötada välja nende lahendused;

(g) toetab bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühisettevõtte raames teadusuuringutes ja innovatsioonis osalejate ning tööstuse sidusrühmade vahelist suhtlust ja koostööd, et suurendada teadlikkust kiiresti arenevate teadmiste ja tehnoloogia kohta ning hõlbustada sektoriülest koostööd ja uuenduslike bioressursipõhiste lahenduste kasutamist turul;

(h) kaasab riiklikke ja piirkondlikke asutusi, kes suudavad luua soodsamaid tingimusi bioressursipõhiste uuenduste kasutamiseks turul;

(i) määrab teaduspõhised kestlikkuse kriteeriumid ja tulemuslikkuse võrdlusnäitajad, kohaldab ja jälgib neid kogu bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühisettevõtte teadus- ja innovatsioonitegevuses ning innustab biotoorainel põhinevat tööstust neid kasutama ka algatuse väliselt;

(j) teavitab poliitikakujundajaid, tööstust, vabaühendusi ja tarbijaid üldiselt uuenduslikest bioressursipõhistest lahendustest ja julgustab neid kasutama.

Artikkel 46

Liikmed

Bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühisettevõtte liikmed on:

(a) liit, keda esindab komisjon;

(b) biotoorainel põhineva tööstuse konsortsium, mis on Belgia õiguse alusel loodud mittetulundusühendus alalise asukohaga Belgias Brüsselis ja mis saab liikmeks, kui ta on teatanud kinnituskirjaga oma otsusest tingimusteta ühineda bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühisettevõttega;

(c) assotsieerunud liikmed, kes on valitud juhatuse otsusega kooskõlas artikliga 7.

Artikkel 47

Liidu rahaline panus

Liidu rahaline panus programmist „Euroopa horisont“, kaasa arvatud EFTA assigneeringud, bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühisettevõtte haldus- ja tegevuskulude katmiseks

on kuni 1 000 000 000 eurot, sealhulgas kuni 23 500 000 eurot halduskuludeks. Liidu panust võib suurendada kolmandate riikide panusega, kui see on kättesaadav.

Artikkel 48

Muude liikmete kui liidu panus

1. Bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühisettevõtte muud liikmed kui liit maksavad või lasevad enda koosseisu kuuluvatel või endaga seotud üksustel maksta artiklis 3 sätestatud ajavahemikus kokku vähemalt 1 000 000 000 euro suuruse summa, sealhulgas kuni 23 500 000 eurot halduskuludeks.

2. Lõikes 1 osutatud panus koosneb artikli 11 lõike 1 kohastest panustest bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühisettevõttesse.

Artikkel 49

Lisategevuse ulatus

1. Biotoorainel põhineva tööstuse konsortsium esitab või selle koosseisu kuuluvad või sellega seotud üksused esitavad igal aastal ettepaneku lisategevuse kohta, hoolimata juhatuse artikli 16 lõike 2 punkti l kohasest õigusest otsustada lisategevuse kava üle ning kooskõlas artikli 2 punktidega 9 ja 10. Lisategevus on bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühisettevõtte projektide ja tegevusega otseselt seotud tegevus, sealhulgas eelkõige:

   (a) investeeringud uut väärtusahelat kajastavatesse uutesse rajatistesse, sealhulgas investeeringud vastupidavatesse seadmetesse, vahenditesse ja kaasnevasse taristusse, eeskätt seoses piirkondliku kasutuselevõtuga ja selle kestlikkuse kinnitamisega;

   (b) investeeringud uude innovatiivsesse ja kestlikusse tootmisettevõttesse või juhtalgatusse;

   (c) investeeringud uutesse teadusuuringutesse ja innovatsiooni ning põhjendatud taristusse, sealhulgas rajatistesse, vahenditesse, vastupidavatesse seadmetesse või katserajatistesse (teaduskeskused);

   (d) standardimistegevus;

   (e) teabe vahetamine ja levitamine ning teadlikkuse suurendamine.

2. Projektidega otseselt seotud investeeringud on eelkõige:

   (a) bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühisettevõtte projekti elluviimiseks vajalikud rahastamiskõlbmatud investeeringud selle projekti kestel;

   (b) bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühisettevõtte projektiga paralleelselt tehtav investeering, millega täiendatakse projekti tulemusi ja parandatakse selle tehnoloogia valmidusastet;

   (c) bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühisettevõtte projekti tulemuste kasutuselevõtuks vajalikud investeeringud pärast projekti lõppu kuni bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühisettevõtte likvideerimiseni.

Põhjendatud juhtudel võib arvesse võtta eelmise partnerluse (BPT ühisettevõte) projektide tulemuste kasutuselevõtuga seotud investeeringuid.

Artikkel 50

Bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühisettevõtte organid

Bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühisettevõtte organid on:

(a) juhatus;

(b) tegevdirektor,

(c) teaduskomitee;

(d) riikide esindajate rühm;

(e) kasutuselevõtu rühmad.

Artikkel 51

Juhatuse koosseis

Juhatusse kuuluvad järgmised isikud:

(a) liidu nimel viis komisjoni esindajat ja

(b) muude liikmete kui liidu viis esindajat, kellest vähemalt üks peaks esindama VKEsid.

Artikkel 52

Juhatuse toimimine

1. Muudele liikmetele kui liit kuulub kokku 50 % hääleõigusest.

2. Juhatus valib oma esimehe kaheks aastaks.

3. Juhatus peab korralisi koosolekuid neli korda aastas.

4. Peale lõikes 2 osutatud koosolekute korraldab juhatus vähemalt kord aastas ka strateegilise koosoleku, mille peamine eesmärk on teha kindlaks kestliku biotoorainel põhineva tööstuse probleemid ja võimalused ning anda bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühisettevõttele täiendav strateegiline suund.

5. Strateegilisele koosolekule kutsutakse ka teisi juhtivate Euroopa bioressursipõhiste ettevõtete tegevjuhte või otsustusõigusega juhte ja komisjon. Vaatlejateks võib kutsuda riikide esindajate rühma, teaduskomitee ja kasutuselevõtu rühma esimehed.

Artikkel 53

Teaduskomitee

1. Teaduskomitee on bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühisettevõtte teaduslik nõuandeorgan, millele on osutatud artikli 19 lõikes 1.

2. Teaduskomiteel ei tohiks olla rohkem kui 15 alalist liiget.

3. Teaduskomitee esimees valitakse kaheks aastaks.

4. Teaduskomitee loob nõuetekohase profiiliga liikmetest koosneva rakkerühma, et aidata tagada piisavat tähelepanu tööprogrammi kõigile kestlikkusega seotud aspektidele. Võimaluse korral hõlmavad teaduskomitee tööprogrammi käsitlevad nõuanded ringluse, keskkonnasäästlikkuse ja bioloogilise mitmekesisuse säilitamise ja suurendamise aspekte ning laiemaid bioressursipõhiste süsteemide kestlikkuse ja seotud väärtusahelate aspekte.

5. Teaduskomitee võib anda nõu juhatuse ja teiste bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühisettevõtte organite nõudmisel või omal algatusel.

Artikkel 54

Kasutuselevõtu rühmad

1. Artikli 21 kohaselt luuakse üks või mitu kasutuselevõtu rühma. Kasutuselevõtu rühmade ülesanne on nõustada juhatust biopõhise innovatsiooni turul kasutamise küsimustes ja soodustada kestlike biopõhiste lahenduste kasutuselevõttu.

2. Kasutuselevõtu rühmade koosseis tagab asjakohase teemavaldkonna ja biopõhise innovatsiooni sidusrühmade esindatuse. Iga sidusrühm peale biotoorainel põhineva tööstuse konsortsiumi liikmete ja nende koosseisu kuuluvate või nendega seotud üksuste võib väljendada oma huvi saada kasutuselevõtu rühma liikmeks. Juhatus määrab kasutuselevõtu rühmade suuruse ja koosseisu, nende liikmete volituste kestuse ja pikendamise võimaluse ning valib nende liikmed. Liikmete nimekiri on avalikkusele kättesaadav.

3. Kasutuselevõtu rühmade füüsilised või virtuaalsed koosolekud toimuvad vähemalt kord aastas. Esimesel koosolekul võtavad kasutuselevõtu rühmad vastu oma kodukorra. Kodukorra peab heaks kiitma juhatus. Kasutuselevõtu rühmade erakorralised koosolekud kutsutakse kokku juhatuse nõudmisel. Juhatus võib nõuda täiendavate isikute osalemist erakorralistel koosolekutel. Nendel erakorralistel koosolekutel osalejate nimekiri on avalikkusele kättesaadav.

4. Kasutuselevõtu rühmad valivad esimehe ja iga teemavaldkonna aseesimehe kaheks aastaks. Esimees koordineerib tegevust ja esindab kasutuselevõtu rühma. Esimeest võib kutsuda osalema hääleõiguseta vaatlejana juhatuse koosolekutel ning teaduskomitee ja riikide esindajate rühma koosolekutel.

5. Juhatuse nõudmisel esitavad kasutuselevõtu rühmad soovitusi biopõhise innovatsiooni kasutuselevõtuga seotud küsimustes. Kasutuselevõtu rühmad võivad igal ajal esitada juhatusele soovitusi ka omal algatusel.

II JAOTIS

KESKKONNAHOIDLIKU LENNUNDUSE ÜHISETTEVÕTE

Artikkel 55

Keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõtte lisaeesmärgid

1. Peale artiklites 4 ja 5 sätestatud eesmärkide on keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõttel ka järgmised üldeesmärgid:

   (a) aidata vähendada lennunduse ökoloogilist jalajälge kliimaneutraalse lennundustehnoloogia väljatöötamise abil, et võtta see võimalikult kiiresti kasutusele, aidates seeläbi märkimisväärselt kaasa Euroopa rohelise kokkuleppe[47] üldiste eesmärkide saavutamisele, eelkõige seoses liidu kasvuhoonegaaside heite vähendamisega 2030. aastaks 55 % võrreldes 1990. aasta tasemega ning liikumisega 2050. aastaks kliimaneutraalsuse saavutamise suunas;

   (b) tagada, et lennundusega seotud teadus- ja innovatsioonitegevus aitab kaasa liidu lennundussektori kestlikule konkurentsivõimele maailmas, ning kindlustada, et kliimaneutraalne lennundustehnoloogia vastab asjakohastele lennundusohutuse nõuetele[48] ja lennundus on endiselt turvaline, usaldusväärne, kulutõhus ja toimiv reisijate- ja kaubaveo liik;

   (c) arendada Euroopa lennundusalast teadus- ja innovatsioonisuutlikkust.

2. Keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõtte erieesmärgid on järgmised:

   (a) kaasata ja tutvustada murrangulist ja uuenduslikku õhusõidukitehnoloogiat, millega suudetakse 2030. aastaks vähendada kasvuhoonegaaside netoheidet vähemalt 30 % võrreldes sellega, mida võimaldab 2020. aasta tipptehnoloogia, sillutades samal ajal teed 2050. aastaks saavutatavale kliimaneutraalsele lennundusele;

   (b) tagada, et uuenduslike lahenduste tehnoloogiline ja potentsiaalne tootmisvalmidus toetaks murranguliste uute toodete ja teenuste loomist 2035. aastaks eesmärgiga vahetada 2050. aastaks välja 75 % õhusõidukipargist ning töötada välja uuenduslik, usaldusväärne, turvaline ja kulutõhus Euroopa lennundussüsteem, mis on võimeline saavutama 2050. aastaks kliimaneutraalsuse eesmärgi;

   (c) laiendada ja toetada kliimaneutraalsete lennundusalaste teadusuuringute ja innovatsiooni väärtusahelate lõimimist, mis hõlmaks akadeemilisi ringkondi, teadusorganisatsioone, tööstust ja VKEsid, kasutades ära ka koosmõju teiste riiklike ja Euroopaga seotud programmidega.

---

47 Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele, COM(2019) 640 final.

48 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2018. aasta määrus (EL) 2018/1139, mis käsitleb tsiviillennunduse valdkonna ühisnorme ja millega luuakse Euroopa Liidu Lennundusohutusamet.

Artikkel 56

Keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõtte lisaülesanded

Peale artiklis 5 sätestatud ülesannete täidab keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõte ka järgmisi ülesandeid:

(a) avaldab asjakohastel veebisaitidel kogu teabe, mis on vajalik keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõtet käsitlevate ettepanekute koostamiseks ja esitamiseks;

(b) jälgib ja hindab tehnoloogia arengut liikumisel artiklis 55 sätestatud üldiste ja erieesmärkide täitmise suunas ning hõlbustab täielikku juurdepääsu andmetele ja teabele, et oleks võimalik sõltumatult jälgida komisjoni otsese järelevalve all tehtavate lennundusalaste teadusuuringute ja innovatsiooni mõju;

(c) komisjoni soovi korral aitab komisjonil koordineerida selliste normide ja standardite kehtestamist ja väljatöötamist, mis toetavad keskkonnahoidliku lennunduse lahenduste kasutamist turul, eelkõige korraldab ta uuringuid ja simulatsioone ning annab tehnikaalast nõu, võttes seejuures arvesse vajadust kõrvaldada turule sisenemist takistavad tegurid.

Artikkel 57

Liikmed

1. Keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõtte liikmed on:

   (a) liit, keda esindab komisjon;

   (b) I lisas nimetatud asutajaliikmed, kui nad on teatanud kinnituskirjaga oma otsusest tingimusteta ühineda keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõttega;

   (c) assotsieerunud liikmed, kes valitakse juhatuse otsusega kooskõlas artikliga 7.

2. Erandina artikli 7 lõigetest 1 ja 2 võib juhatus keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõtte loomise järgse esimese kuue kuu jooksul valida assotsieerunud liikmeid ka nimekirjast, mis on koostatud pärast komisjoni avaliku osalemiskutse esitamist ja enne ühisettevõtte loomist[49].

Artikkel 58

Liidu rahaline panus

Liidu rahaline panus programmist „Euroopa horisont“, kaasa arvatud EFTA assigneeringud, keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõtte haldus- ja tegevuskulude katmiseks on kuni 1 700 000 000 eurot, sealhulgas kuni 39 223 000 eurot halduskuludeks. Liidu panust võib suurendada kolmandate riikide panusega, kui see on kättesaadav.

[49] https://ec.europa.eu/info/news/new-call-ideas-clean-aviation-partnerships-2020-aug-26_en.

Artikkel 59

Muude liikmete kui liidu panus

1. Keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõtte muud liikmed kui liit maksavad või lasevad enda koosseisu kuuluvatel või endaga seotud üksustel maksta artiklis 3 sätestatud ajavahemikus kokku vähemalt 3 039 223 000 euro suuruse summa, sealhulgas kuni 39 223 000 eurot halduskuludeks.

2. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud panus koosneb artikli 11 lõikes 1 sätestatud panustest keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõttesse.

Artikkel 60

Lisategevuse ulatus

1. Artikli 11 lõike 1 punkti b tähenduses võib lisategevus hõlmata järgmist:

   (a) keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõtte kaudsete meetmetega hõlmatud tegevus, mida ei rahastata selliste kaudsete meetmete raames;

   (b) keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõtte tööprogrammiga otseselt seotud tegevus;

   (c) teadusuuringute ja innovatsiooni strateegilise tegevuskavaga otseselt seotud ning liidu riiklike või piirkondlike programmide raames rahastatavate projektide teadus- ja innovatsioonitegevus;

   (d) teadusuuringute ja innovatsiooni strateegilise tegevuskava projekte täiendavad erasektori teadus- ja innovatsiooniprojektid;

   (e) tegevus, mis toob kaasa keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõtte ja/või sellele eelnenud algatuste liidu rahastuseta projektide tulemuste kasutuselevõtu või kasutamise;

   (f) Euroopa standardimis- ja sertifitseerimistegevus, mis on seotud keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõtte projektidest või sellele eelnenud algatustest pärinevate keskkonnahoidliku lennunduse lahendustega.

2. Lisategevusel on selgesti määratletud tulemused.

Artikkel 61

Keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõtte organid

Keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõtte organid on:

(a) juhatus;

(b) tegevdirektor,

(c) tehniline komitee;

(d) Euroopa keskkonnahoidliku lennunduse nõuandev organ;

(e) riikide esindajate rühm.

Artikkel 62

Juhatuse koosseis

Juhatusse kuuluvad järgmised isikud:

(a) liidu nimel kaks komisjoni esindajat;

(b) muude liikmete kui liidu üheksa esindajat, kelle on valinud endi hulgast asutajaliikmed ja assotsieerunud liikmed, tagades lennunduse väärtusahela, näiteks õhusõidukite koostajate, mootorite tootjate ja seadmete valmistajate tasakaalustatud esindatuse. Juhatus kehtestab oma kodukorras rotatsiooninõude, mille alusel määratakse kohti muudele liikmetele kui liit. Valitavate esindajate hulka kuulub vähemalt üks Euroopa VKEde esindaja, üks teadusorganisatsioonide esindaja ja üks akadeemiliste asutuste esindaja.

Artikkel 63

Juhatuse toimimine

1. Muude liikmete kui liidu esindajatel on võrdne arv hääli.

2. Juhatuse eesistuja on liidu nimel tegutsev komisjon ja kaaseesistuja on muude liikmete kui liidu esindaja.

3. Euroopa lennunduse nõuandva organi, tehnilise komitee ja riikide esindajate rühma esimehed ning Euroopa Liidu Lennundusohutusameti (EASA) üks esindaja osalevad juhatuse koosolekutel alaliste vaatlejatena. Neil on õigus aruteludes osaleda, kuid neil ei ole hääleõigust.

4. Juhatus tagab riikide esindajate rühma või teiste nõuandvate organite tegevuse vahelise otsese seose ja selle tegevuse koordineerimise. Selleks võib juhatus ka delegeerida liikme nende organite tegevust jälgima.

Artikkel 64

Juhatuse lisaülesanded

1. Peale artiklis 16 loetletud ülesannete täidab keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõtte juhatus ka järgmisi ülesandeid:

   (a) jälgib, kas muude liikmete kui liidu lisategevuse strateegiad on keskkonnahoidliku lennunduse seisukohast sobivad;

   (b) edendab tehnoloogia ja lahenduste kasutuselevõttu turul, et saavutada rohelise kokkuleppe eesmärgid ja tagada ühisettevõtte artiklis 55 nimetatud erieesmärkide saavutamine;

   (c) püüab saavutada riikliku, liidu või mõlema tasandi teadus- ja tutvustamistegevuse ning teadusuuringute ja innovatsiooni strateegilise tegevuskavaga ja keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõtte tööprogrammiga seotud tegevuse vahelist koostoimet;

   (d) juhib programmi järelevalvet ja edusammude hindamist, milles on võrdlusaluseks mõjunäitajad ja artikli 55 lõikes 2 sätestatud keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõtte erieesmärgid;

(e) tagab kooskõlas keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõtte eesmärkidega programmi Clean Sky 2 tehniliste prioriteetide ning teadus- ja innovatsioonitegevuse jätkuva juhtimise ja ülemineku haldamise kuni nende lõpuleviimiseni ning kindlustab asjakohasel juhul tulemuste ülekandmise keskkonnahoidliku lennunduse programmi.

2. Juhatus otsustab programmi rakendamise ja keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõtte eesmärkide täitmise üle, sealhulgas:

(a) teadusuuringute ja innovatsiooni strateegiline tegevuskava ja selle võimalikud muudatused ning tööprogramm, kaasa arvatud avatud projektikonkursid;

(b) keskkonnahoidliku lennunduse konkursside, kaasa arvatud avatud projektikonkursside strateegiline mitmeaastane kavandamine ja nende kooskõlastamine programmi „Euroopa horisont“ eesmärkide, seotud tööprogrammide ning tehniliste prioriteetide ja teadustegevusega;

(c) programmi tehnilise ulatuse muutmine või optimeerimine, et kooskõlastada keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõtte töökava ja eesmärgid üldiselt programmiga „Euroopa horisont“ ning teiste Euroopa partnerlusega seotud tööprogrammidega;

(d) nõuandvate organite soovitused ja artikli 56 kohased erimeetmed, et suurendada keskkonnahoidliku lennunduse lahenduste turuosa ja mõju kooskõlas Euroopa rohelise kokkuleppe ning sellega seotud ja selle toetamiseks võetud poliitikameetmetega.

Artikkel 65

Tehniline komitee

1. Tehnilisse komiteesse kuuluvad järgmised isikud:

(a) asjakohane arv komisjoni esindajaid ja liidu organeid, vastavalt juhatuses liitu esindavate isikute otsusele;

(b) asjakohane arv muude liikmete kui liidu esindajaid vastavalt juhatuse otsusele ja sellele, millist arvu peetakse vajalikuks, et arutleda õiglaselt programmi tehnilise ulatuse ja programmis kajastatud peamiste tehnoloogiate üle, sealhulgas tagades programmi Clean Sky 2 jätkumise ja ülemineku kuni selle lõpuleviimiseni;

(c) kaks keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõtte juhtivat esindajat, kelle on delegeerinud tegevdirektor;

(d) üks Euroopa Liidu Lennundusohutusameti (EASA) esindaja.

2. Tehnilise komitee kaaseesistujad on asutajaliikmete esindaja, kes vahetub rotatsiooni korras iga kahe aasta järel, ja komisjon. Komitee annab aru juhatusele ja sekretariaaditeenuseid osutab talle keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõtte programmibüroo.

3. Tehnilises komitees on tegevdirektor alaline vaatleja. Riikide esindajate rühma ja Euroopa lennunduse nõuandva organi esindajad võivad osaleda vaatlejatena eesistuja kutsel või omal soovil, mille puhul nende osalemine oleneb eesistuja ja ühisettevõtte esindajate nõusolekust.

4. Tehniline komitee teeb oma kodukorra kohta ettepaneku ja esitab selle juhatusele vastuvõtmiseks.

5. Tehniline komitee töötab välja programmi tehnoloogilise tegevuskava ja strateegia ning hoiab neid ajakohastena. Komitee esitab keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõtte teadustegevuse, tehnilise strateegia ja teadusuuringute tegevuskava ulatuse ja kavandamise kohta ettepaneku ja asjakohasel juhul valmistab selle ette juhatuses vastuvõtmiseks. Nendes viidatud tegevuse jälgimiseks võidakse delegeerida juhatuse liige.

6. Tehniline komitee täidab järgmisi ülesandeid:

   (a) koostab ettepanekud teadusuuringute ja innovatsiooni strateegilise tegevuskava muutmiseks, et juhatus saaks seda arutada ja teha lõpliku otsuse;

   (b) koostab ettepanekud tööprogrammi kaasatavate tehniliste prioriteetide ja teadustegevuse, sealhulgas avatud projektikonkursside uurimisteemade kohta;

   (c) annab teavet riiklikul, piirkondlikul või muul tasandil (v.a liidu tasand) kavandatud või käimasoleva teadustegevuse kohta ning esitab soovitusi keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõtte programmi võimaliku sünergilise toime maksimeerimiseks vajalike meetmete kohta;

   (d) esitab juhatusele arutamiseks ja lõplikuks otsustamiseks ettepanekud programmi tehnilise ulatuse muutmise või optimeerimise kohta, et kooskõlastada keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõtte töökava ja eesmärgid üldiselt programmiga „Euroopa horisont“ ning teiste Euroopa partnerlusega seotud tööprogrammidega;

   (e) teeb soovitusi mõju maksimeerimise kohta kooskõlas Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärkidega ja programmi tulemuste võimaliku kasutuselevõtu kohta turul.

Artikkel 66

Tegevdirektori lisaülesanded

Peale artiklis 18 sätestatud ülesannete täidab keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõtte tegevdirektor ka järgmisi ülesandeid:

(a) tagab tööprogrammi tõhusa rakendamise;

(b) võtab asjakohased meetmed ühisettevõtte toetatavate projektide koosmõju haldamiseks, vältides nende põhjendamatut kattumist, ja soodustab koostoimet kogu programmis;

(c) tagab, et järgitakse keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõtte eri organitele vajaliku teabe edastamise tähtaegu;

(d) aitab komisjonil koordineerida tehnilise komitee nõuannete kohaselt keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõtte tegevust ja programmi „Euroopa horisont“ asjakohast teadus- ja innovatsioonitegevust, et vältida kattuvusi ja toetada koostoimet;

(e) hõlbustab tihedat koostööd ja tagab koordineerituse teiste Euroopa partnerlustega;

(f) tagab programmi seire ja edusammude hindamise, milles on võrdlusaluseks mõjunäitajad ja artiklis 55 sätestatud keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõtte erieesmärgid;

(g) tagab, et ühisettevõte annab täieliku juurdepääsu andmetele ja teabele, et komisjoni otsesel juhtimisel sõltumatult jälgida lennundusvaldkonna teadusuuringute ja innovatsiooni mõju, ning võtab asjakohased vajalikud meetmed, et tagada selle protsessi sõltumatus keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõttest, näiteks avalike hangete, sõltumatute hindamiste, läbivaatamiste või ühekordsete analüüside abil. Kord aastas esitatakse juhatusele programmi seire- ja hindamisaruanne;

(h) aitab juhatusel kohandada tööprogrammi tehnilist sisu ja eelarveeraldisi teadusuuringute ja innovatsiooni strateegilise tegevuskava elluviimisel, et maksimeerida keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõtte saavutusi.

Artikkel 67

Riikide esindajate rühm

1. Enne juhatuses hääletamist võtavad komisjoni esindajad arvesse riikide esindajate rühma arvamust, kui see on olemas.

2. Riikide esindajate rühm korraldab vähemalt kaks korda aastas koordineerimiskoosolekuid teiste asjaomaste ühisettevõtete, näiteks Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) arendava kolmanda ühisettevõtte riikide esindajate rühmaga, et toimida riiklike ja piirkondlike asutuste ning keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõtte vahelise ühenduslülina ja anda keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõttele nõu.

3. Peale artikli 20 lõigetes 7 ja 8 sätestatud ülesannete on riikide esindajate rühmal ka järgmised lisaülesanded:

   (a) pakkuda meetmeid, et suurendada keskkonnahoidliku lennunduse teadus- ja innovatsioonitegevuse ning teadusuuringute ja innovatsiooni strateegilise tegevuskava eesmärkide täitmisele kaasa aitavate riiklike teadusprogrammide vastastikust täiendavust ning täiendavust rahvusvaheliste ja muude riiklike algatuste ja projektidega;

   (b) toetada riiklikul või piirkondlikul tasandil erimeetmeid, mille eesmärk on suurendada VKEde osalemist keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõtte teadusuuringutes ja innovatsioonis, sealhulgas teabeleviürituste, kindlateemaliste tehniliste seminaride ja teabevahetuse ning muude selliste meetmete kaudu, mille eesmärk on soodustada koostööd ja lennundustehnoloogia kasutuselevõttu;

   (c) innustada investeerima ühtekuuluvuspoliitika, näiteks Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, õiglase ülemineku fondi ja taasterahastu „NextGenerationEU“ vahendeid keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõtte raames tehtavatesse teadusuuringutesse ja innovatsiooni.

Artikkel 68

Euroopa keskkonnahoidliku lennunduse nõuandev organ

1. Euroopa keskkonnahoidliku lennunduse nõuandev organ on keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõtte teaduslik nõuandeorgan, mis luuakse artikli 19 lõike 1 punkti a kohaselt.
2. Euroopa keskkonnahoidliku lennunduse nõuandval organil on kuni 15 alalist liiget.
3. Euroopa lennunduse nõuandva organi esimees valitakse kaheks aastaks.
4. Euroopa lennunduse nõuandva organi üks alaline liige on Euroopa Liidu Lennundusohutusameti (EASA) esindaja.
5. Oma ülesannete täitmisel teeb Euroopa lennunduse nõuandev organ koostööd asjakohaste Euroopa lennunduse sidusrühmade foorumitega, nagu Euroopa lennundusalaste teadusuuringute nõuandekomisjon (ACARE).
6. Euroopa keskkonnahoidliku lennunduse nõuandev organ korraldab artikli 19 lõike 7 punkti f kohaselt koordineerimiskoosolekuid teiste asjaomaste ühisettevõtete, näiteks Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) arendava kolmanda ühisettevõtte nõuandvate organitega, et edendada koostoime teket ja koostööd asjaomaste liidu lennundusvaldkonna teadus- ja innovatsioonialgatuste seas ning anda keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõttele sellest lähtuvalt nõu.
7. Euroopa keskkonnahoidliku lennunduse nõuandev organ nõustab ja toetab komisjoni ja keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõtet ka Euroopa haridussüsteemides tehtavat lennundusalast teadustööd edendavate algatuste valdkonnas ning esitab soovitusi lennundusalaste oskuste ja pädevuste arendamise ja ajakohastatud lennundustehnika õppekavade kohta.

Artikkel 69

Uue tehnoloogia sertifitseerimine

1. Taotlejad, abisaajad või tegevdirektor võivad paluda Euroopa Liidu Lennundusohutusametil (EASA) anda nõu seoses lennundusohutus-, koostalitlus- ja keskkonnastandardite järgimisega seotud küsimustele keskenduvate konkreetsete projektide ja tutvustamistegevusega , et need tooksid tingimata kaasa õigeks ajaks välja töötatud asjakohased standardid, testimissuutlikkuse ning õiguslikud tootearenduse ja uue tehnoloogia kasutuselevõtu nõuded.
2. Sertifitseerimistoimingute ja osutatud teenuste suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2018/1139[50] sätestatud lõive ja tasusid käsitlevaid norme.

Artikkel 70
Erand osalemiseeskirjadest

Liikmesriigis või assotsieerunud riigis asuv üksainus õigussubjekt või konsortsium, kes ei täida [programmi „Euroopa horisont“] määruse [artikli 19 lõikes 2] sätestatud tingimust, võib

[50] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX%3A32018R1139.

osaleda keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõtte rahastatud kaudsetes meetmetes, kui neid rahastab keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõte ja kui seda on nõuetekohaselt põhjendatud tööprogrammi asjakohaste teemade kirjelduses.

III JAOTIS

SAASTEVABA VESINIKU ÜHISETTEVÕTE

Artikkel 71

Saastevaba vesiniku ühisettevõtte lisaeesmärgid

1. Peale artiklites 4 ja 5 sätestatud eesmärkide on saastevaba vesiniku ühisettevõttel ka järgmised üldeesmärgid:

   (a) aidata kaasa 2030. aasta kliimaeesmärgi kavas[51] ja Euroopa rohelises kokkuleppes[52] sätestatud eesmärkide täitmisele, seades ELi sihid kõrgemale, nii et kasvuhoonegaaside heidet vähendataks 2030. aastaks võrreldes 1990. aastaga vähemalt 55 % ning 2050. aastaks saavutataks kliimaneutraalsus;

   (b) aidata rakendada Euroopa Komisjoni 2020. aasta kliimaneutraalse Euroopa vesinikustrateegiat[53];

   (c) tugevdada liidu saastevaba vesiniku väärtusahelat, et toetada uuenduslike, konkurentsivõimeliste ja eelkõige kaasatud VKEde loodud saastevabade lahenduste turule sisenemist;

   (d) luua stiimuleid saastevaba vesiniku tootmisele, jaotamisele, hoiustamisele ja lõppkasutusele keskenduvate kasutusviiside arendamiseks.

2. Saastevaba vesiniku ühisettevõtte erieesmärgid on järgmised:

   (a) teadusuuringute ja innovatsiooni kaudu suurendada saastevaba vesiniku lahenduste, sealhulgas liidus välja arendatud tootmis-, jaotamis-, hoiustamis- ja lõppkasutusviiside kulutõhusust, usaldusväärsust ja kogust ning parandada nende kvaliteeti, näiteks tõhusamad ja odavamad elektrolüüsiseadmed vesiniku tootmiseks ning odavam transport ja tööstusrakendused;

   (b) suurendada liidu vesiniku väärtusahela teadus- ja tööstusvaldkonna esindajate teadmisi ja suutlikkust;

   (c) tutvustada saastevaba vesiniku lahendusi, et need võetaks kasutusele kohalikul, piirkondlikul ja liidu tasandil, käsitledes taastuvenergia tootmist, jaotamist, salvestamist ja kasutamist transpordis ja energiamahukates tööstusharudes ning muid kasutusviise;

   (d) Suurendada saastevaba vesiniku lahenduste valdkonnas üldsuse ja üksikisiku teadlikkust, heakskiitu ja nende lahenduste kasutuselevõttu, eelkõige programmi „Euroopa horisont“ kuuluvate teiste Euroopa partnerlustega tehtava koostöö kaudu.

---

51 COM/2020/562 final.

52 Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele, COM(2019) 640 final.

53 COM(2020) 301 final „Kliimaneutraalse Euroopa vesinikustrateegia“.

Artikkel 72

Saastevaba vesiniku ühisettevõtte lisaülesanded

Peale artiklis 5 sätestatud ülesannete täidab saastevaba vesiniku ühisettevõte ka järgmisi ülesandeid:

(a) hindab ja jälgib tehnoloogia arengut ning turule sisenemist takistavaid tehnoloogilisi, majanduslikke ja sotsiaalseid tegureid;

(b) aitab komisjoni poliitilistest eelisõigustest olenemata komisjoni poliitilise juhendamise ja järelevalve all välja töötada õigusnorme ja standardeid, et kõrvaldada turule sisenemist takistavad tegurid ning toetada siseturul ja maailmas asendatavust, koostalitlust ja kaubandust;

(c) toetab komisjoni selle rahvusvahelistes vesinikustrateegiaga seotud algatustes, näiteks vesinikumajanduse rahvusvaheline koostöö (IPHE), innovatsioonimissioon ja saastevaba energia alase ministrite tasandi vesiniku algatus.

Artikkel 73

Liikmed

Saastevaba vesiniku ühisettevõtte liikmed on:

(a) liit, keda esindab komisjon;

(b) Hydrogen Europe AISBL, Belgia õiguse alusel loodud mittetulundusühendus (registrikood: 890 025 478), alalise asukohaga Belgias Brüsselis (edaspidi „tööstusrühmitus“), kes saab liikmeks, kui ta on teatanud kinnituskirjaga oma otsusest tingimusteta ühineda saastevaba vesiniku ühisettevõttega;

(c) Hydrogen Europe Research AISBL, Belgia õiguse alusel loodud mittetulundusühendus (registrikood: 0897 679 372), alalise asukohaga Belgias Brüsselis (edaspidi „teadusrühmitus“), kes saab liikmeks, kui ta on teatanud kinnituskirjaga oma otsusest tingimusteta ühineda saastevaba vesiniku ühisettevõttega.

Artikkel 74

Liidu rahaline panus

Liidu rahaline panus programmist „Euroopa horisont“, kaasa arvatud EFTA assigneeringud, saastevaba vesiniku ühisettevõtte haldus- ja tegevuskulude katmiseks on kuni 1 000 000 000 eurot, sealhulgas kuni 30 193 000 eurot halduskuludeks. Liidu panust võib suurendada kolmandate riikide panusega, kui see on kättesaadav.

Artikkel 75

Muude liikmete kui liidu panus

1. Saastevaba vesiniku ühisettevõtte muud liikmed kui liit maksavad või lasevad enda koosseisu kuuluvatel või endaga seotud üksustel maksta artiklis 3 sätestatud

ajavahemikus kokku vähemalt 1 000 000 000 euro suuruse summa, sealhulgas kuni 30 193 000 eurot halduskuludeks.

2. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud panus koosneb artikli 11 lõikes 1 sätestatud panustest saastevaba vesiniku ühisettevõttesse.

Artikkel 76

Lisategevuse ulatus

1. Artikli 11 lõike 1 punkti b tähenduses võib lisategevus hõlmata tegevust, mis on otseselt seotud saastevaba vesiniku ühisettevõtte tegevusega ja aitab täita selle eesmärke, sealhulgas:

   (a) ärilisele kasutusele eelnevad uuringud ja katsed reaalsetes tingimustes;

   (b) kontseptsiooni tõestamine;

   (c) olemasolevate tootmisliinide täiendamine nende laiendamiseks;

   (d) suuremahulised juhtumiuuringud;

   (e) vesinikutehnoloogia ja ohutusmeetmete kohta teadlikkuse suurendamine;

   (f) projektitulemuste kasutuselevõtt ja muutmine toodeteks, projektitulemuste edasine kasutamine ja tegevus teadusuuringute ahelas kas kõrgematel tehnoloogia valmidusastmetel või paralleelsetes tegevusharudes.

2. Saastevaba vesiniku ühisettevõtte lisategevuse eesmärk on tagada koostoime saastevaba vesiniku liidu,[54] innovatsioonimissiooni algatuse „Taastuvallikatest toodetud ja saastevaba vesinik“[55] ja Euroopa Liidu innovatsioonifondiga[56] ning vesinikupiirkondade aruka spetsialiseerumise strateegia (S3) platvormiga[57].

Artikkel 77

Saastevaba vesiniku ühisettevõtte organid

Saastevaba vesiniku ühisettevõtte organid on järgmised:

(a) juhatus;

(b) tegevdirektor,

(c) riikide esindajate rühm; ja

(d) sidusrühmade rühm.

Artikkel 78

Juhatuse koosseis

Juhatusse kuuluvad järgmised isikud:

54 https://ec.europa.eu/growth/industry/policy/european-clean-hydrogen-alliance_et.
55 http://mission-innovation.net/our-work/innovation-challenges/renewable-and-clean-hydrogen/.
56 https://ec.europa.eu/clima/policies/innovation-fund_en.
57 https://s3platform.jrc.ec.europa.eu/hydrogen-valleys.

(a) liidu nimel tegutsevad komisjoni esindajad;

(b) kuus tööstusrühmituse Hydrogen Europe esindajat, võttes arvesse geograafilist, soolist ja valdkondlikku esindatust;

(c) üks teadusrühmituse Hydrogen Europe Research esindaja.

Artikkel 79

Juhatuse toimimine

1. Lisaks artikli 15 lõikes 2 sätestatud hääletuskorrale on juhatuses tööstusrühmitusel 43 % hääleõigusest ja teadusrühmitusel 7 % hääleõigusest.

2. Juhatuse esimees, kelle nimetab juhatus, on erasektorist pärit liikmete esindaja.

Artikkel 80

Juhatuse lisaülesanded

Peale artiklis 16 loetletud ülesannete täidab saastevaba vesiniku ühisettevõtte juhatus ka järgmisi ülesandeid:

(a) aitab luua koostoimet liidu, riikliku ja piirkondliku tasandi asjakohase tegevuse ja programmidega, eelkõige sellistega, mis toetavad saastevaba vesiniku kasutamise valdkonnas teadus- ja innovatsioonilahenduste kasutuselevõttu, taristut, haridust ja piirkondlikku arengut;

(b) annab artikli 5 lõike 2 punkti b ja artikli 16 lõike 1 kohaselt strateegilise suuna, millest lähtuda koostöö tegemisel teiste Euroopa partnerlustega, sealhulgas partnerlustega, mille eesmärk on heiteta maantee- ja veetransport, Euroopa raudtee, keskkonnahoidlik lennundus, planeeti säästev töötlemine ja saastevaba teras, kooskõlas nende vastavate teadusuuringute ja innovatsiooni strateegiliste tegevuskavade või muu samaväärse dokumendiga;

(c) ergutab Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärke teenivate tehnoloogia ja lahenduste kasutuselevõttu turul.

Artikkel 81

Tegevdirektori lisaülesanded

Peale artiklis 18 sätestatud ülesannete täidab saastevaba vesiniku ühisettevõtte tegevdirektor ka järgmisi ülesandeid:

(a) teeb ettepanekuid tegevuse kohta, mis soodustab koostoimet liidu, riikliku ja piirkondliku tasandi asjakohase tegevuse ja programmidega;

(b) toetab teisi vesinikuga seotud liidu algatusi, kui selle kiidab heaks juhatus;

(c) kutsub igal aastal kokku Euroopa saastevaba vesiniku partnerluse foorumi, mis toimub võimaluse korral koos ja paralleelselt saastevaba vesiniku liidu Euroopa vesinikufoorumiga.

Artikkel 82

Sidusrühmade rühm

1. Artiklit 21 kohaldatakse *mutatis mutandis* saastevaba vesiniku ühisettevõtte sidusrühmade rühma suhtes.

2. Sidusrühmade rühm koosneb kogu liidus saastevaba vesinikku tootvate, jaotavate, hoiustavate, vajavate või kasutavate sektorite esindajatest, sealhulgas teiste asjaomaste Euroopa partnerluste esindajad ja projekti „European Hydrogen Valleys Partnership“ (piirkondlike ökosüsteemide (nn vesinikuorgude) partnerlus) esindajad.

3. Peale artiklis 21 sätestatud ülesannete on sidusrühmade rühmal ka järgmised ülesanded:

   (a) jagada teavet saastevaba vesiniku ühisettevõtte käsitletavate strateegiliste ja tehnoloogiliste prioriteetide kohta, mis on sätestatud teadusuuringute ja innovatsiooni strateegilises tegevuskavas või muus samaväärses dokumendis ning seotud üksikasjalikes tehnoloogilistes tegevuskavades, võttes nõuetekohaselt arvesse lähedaste sektorite arengut ja vajadusi;

   (b) esitada soovitusi konkreetse koostoime loomiseks saastevaba vesiniku ühisettevõtte ja lähedaste sektorite või muude lisaväärtusega koostoimet võimaldavate sektorite vahel;

   (c) pakkuda sisendteavet saastevaba vesiniku liidu iga-aastase Euroopa vesinikufoorumi jaoks.

IV JAOTIS

EUROOPA RAUDTEE ÜHISETTEVÕTE

Artikkel 83

Euroopa raudtee ühisettevõtte lisaeesmärgid

1. Peale artiklites 4 ja 5 sätestatud eesmärkide on Euroopa raudtee ühisettevõttel ka järgmised üldeesmärgid:

   (a) aidata luua ühtne Euroopa raudteepiirkond;

   (b) tagada kiire üleminek atraktiivsemale, kasutajasõbralikumale, konkurentsivõimelisemale, taskukohasemale, tõhusamale ja säästvamale Euroopa raudteesüsteemile, mis kuulub laiemasse liikuvussüsteemi;

   (c) toetada tugeva ja maailmas konkurentsivõimelise Euroopa raudteesektori väljaarendamist.

2. Peale lõikes 1 sätestatud eesmärkide on Euroopa raudtee ühisettevõttel ka järgmised erieesmärgid:

   (a) saavutada integreeritud süsteemina kavandatud Euroopa raudteevõrk, kõrvaldades koostalitlust takistavad tegurid ja pakkudes täielikku integreeritust tagavaid lahendusi, mis hõlmavad liikluskorraldust, veeremit, taristut ja teenuseid, ning leida parimad lahendused reisijate ja ettevõtjate vajadustele, kiirendades uuenduslike lahenduste omaksvõtmist, et toetada ühtset Euroopa raudteepiirkonda, seejuures suurendades raudteetranspordi läbilaskevõimet ja usaldusväärsust ning vähendades selle maksumust;

   (b) saavutada kestlik ja vastupidav raudteesüsteem: selleks tuleb välja töötada heiteta ja vaikne raudteesüsteem ja kliimamuutustele vastupanuvõimeline taristu, kohaldada raudteesektoris ringmajanduse põhimõtteid, katsetada uuenduslike protsesside, tehnoloogia, disaini ja materjalide kasutamist raudteesüsteemide terves olelusringis ning välja töötada muid uuenduslikke rööbastranspordi lahendusi;

   (c) töötada oma süsteemisamba kaudu välja ühtne talitluskontseptsioon ja toimiv süsteemi ülesehitus integreeritud Euroopa raudtee liikluskorraldus-, juhtimis-, kontrolli- ja signaalimissüsteemi jaoks, kaasa arvatud automaatne rongiliikluskorraldus, mis tagab, et teadusuuringute ja innovatsiooniga keskendutakse kliendi vajadustele, mis on ühiselt kokku lepitud ja milles ollakse ühel arvamusel, ning käitamisvajadused on kohandatavad vastavalt arengule;

   (d) tegeleda raudtee- ja ühendveoteenustega seotud teadus- ja innovatsioonitegevusega, et saavutada konkurentsivõimeline, keskkonnahoidlik ja logistilisse väärtusahelasse täielikult integreeritud raudtee-kaubavedu, keskendudes eriti selle automatiseerimisele ja digitaliseerimisele;

   (e) arendada näidisprojekte huvitatud liikmesriikides, sealhulgas sellistes liikmesriikides, kelle territooriumil raudteesüsteemi praegu ei ole;

   (f) toetada tugeva ja maailmas konkurentsivõimelise Euroopa raudteesektori väljaarendamist.

3. Euroopa raudtee ühisettevõte püüab saavutada liikmete ja partnerite geograafiliselt tasakaalustatud osalemist ühisettevõtte tegevuses. Samuti loob see kooskõlas komisjoni prioriteetidega vajalikud rahvusvahelised sidemed raudteega seotud teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas.

Artikkel 84

Euroopa raudtee ühisettevõtte lisaülesanded

1. Peale artiklis 5 sätestatud ülesannete koostab Euroopa raudtee ühisettevõte koos komisjoniga üldkava ja esitab selle juhatusele vastuvõtmiseks; kava töötatakse välja koostöös kõigi asjaomaste raudteesüsteemi ja raudteesektori tarnetööstuse sidusrühmadega.

2. Komisjon võib alustada üldkava koostamist enne Euroopa raudtee ühisettevõtte loomist, konsulteerides kõigi asjaomaste sidusrühmadega.

3. Üldkava on tulevikku suunatud ühtne tegevuskava, mis põhineb süsteemkäsitlusel. Selles määratakse kindlaks Euroopa raudtee ühisettevõtte sekkumisvaldkonnad. Üldkavas sätestatud eesmärkides lähtutakse tulemuslikkusest ja need põhinevad artiklis 83 sätestatud eesmärkidel.

4. Üldkava võtab vastu juhatus ja selle kinnitab komisjon kooskõlas artikliga 15, välja arvatud süsteemisambaga seotud üldkava osa, mis võetakse vastu kooskõlas artikli 91 lõikega 3. Komisjon esitab üldkava enne kinnitamist nõukogule ja Euroopa Parlamendile. Edaspidi teatatakse nõukogule ja Euroopa Parlamendile kõigist tehtud muudatustest.

5. Üldkava on Euroopa raudtee ühisettevõtte teadusuuringute ja innovatsiooni strateegiline tegevuskava artikli 2 lõigu 1 punkti 12 tähenduses. Kavas esitatakse suunised Euroopa raudtee ühisettevõtte täpsemate ülesannete kohta, eelkõige:

   (a) töötada oma süsteemisamba raames välja süsteemkäsitlus, mis ühendab raudteetööstust, raudteeveo-ettevõtjaid ja teisi raudteesektori avaliku ja erasektori sidusrühmi, sealhulgas kliente – näiteks reisijad, kaubasaatjad ja töötajad – esindavaid organeid, ning väljaspool traditsioonilist raudteesektorit tegutsevaid asjaomaseid isikuid. Süsteemkäsitlus hõlmab:

      i. talitluskontseptsiooni ja süsteemi ülesehituse väljatöötamist, sealhulgas raudteesüsteemi tegevuse aluse moodustavate teenuste, funktsionaalsete osade ja liideste määratlemist;

      ii. seotud kirjelduste väljatöötamist, sealhulgas liidesed, funktsionaalsete nõuete kirjeldused ja süsteeminõuete kirjeldused, mida kasutatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/797[58] kohaselt loodud koostalitluse tehnilistes kirjeldustes (KTK) või standardimisprotsessides, et tõsta digitaliseerituse ja automatiseerituse taset;

      iii. süsteemi haldamise, vigade parandamise ja ajas kohanemise suutlikkuse tagamist ning praegustelt struktuuridelt ülemineku kaalumist;

[58] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/797 Euroopa Liidu raudteesüsteemi koostalitluse kohta (ELT L 138, 26.5.2016, lk 44).

iv. teiste transpordiliikidega loodud vajalike liideste hindamise ja kontrolli tagamist, eriti kauba- ja reisijavoogude puhul;

(b) tegeleda Euroopa raudtee ühisettevõtte eesmärkide täitmiseks vajaliku teadus- ja innovatsioonitegevusega, sealhulgas madala tehnoloogia valmidusastmega raudteesüsteemidele keskenduva teadus- ja innovatsioonitegevusega. Sellega seoses teeb Euroopa raudtee ühisettevõte järgmist:

i. määratleb ja korraldab teadus-, innovatsiooni-, tutvustamis-, kontrolli- ja uurimistegevust, mida saab viia ellu ühisettevõtte raames, hoides ära sellise tegevuse killustatust;

ii. kasutab ära standardimis- ja modulaarsusvõimalusi ning soodustab liideste loomist teiste transpordiliikide ja süsteemidega;

iii. töötab välja näidisprojekte;

iv. arendab tihedat koostööd ja tagab koordineerimise Euroopa, riigisisese ja rahvusvahelise teadus- ja innovatsioonitegevusega raudteesektoris ning vajaduse korral teistes sektorites, eelkõige raamprogrammi „Euroopa Horisont“ raames, mis võimaldab Euroopa raudtee ühisettevõttel täita tähtsat rolli raudteevaldkonnaga seotud teadus- ja innovatsioonitöös, saades samal ajal kasu teistes sektorites toimuvast teaduse ja tehnoloogia arengust;

v. tagab punktis iv osutatud koostööga teadustulemuste tõhusa kasutamise arendustöös, innovatsiooniläbimurrete väljatöötamises ning tutvustamistegevuse ja kasutuselevõtu kaudu turukeskses innovatsioonis;

(c) täidab muid artiklites 4 ja 84 sätestatud eesmärkide saavutamiseks vajalikke ülesandeid.

Artikkel 85

Liikmed

1. Euroopa raudtee ühisettevõtte liikmed on:

(a) liit, keda esindab komisjon;

(b) II lisas nimetatud asutajaliikmed, kui nad on teatanud kinnituskirjaga oma otsusest ühisettevõttega tingimusteta ühineda;

(c) assotsieerunud liikmed, kes valitakse kooskõlas artikliga 7. Assotsieerunud liikmete nimekirja kinnitab komisjon.

2. Erandina artikli 7 lõigetest 1 ja 2 võib juhatus Euroopa raudtee ühisettevõtte loomise järgse esimese kuue kuu jooksul valida assotsieerunud liikmeid nimekirjast, mis on koostatud pärast komisjoni avaliku osalemiskutse esitamist ja enne ühisettevõtte loomist.

Artikkel 86

Liidu rahaline panus

Liidu rahaline panus programmist „Euroopa horisont“, kaasa arvatud EFTA assigneeringud, Euroopa raudtee ühisettevõtte haldus- ja tegevuskulude katmiseks on kuni 600 000 000 eurot, sealhulgas vähemalt 50 000 000 eurot süsteemisambale ja kuni 24 000 000 eurot

halduskuludeks. Liidu panust võib suurendada kolmandate riikide panusega, kui see on kättesaadav.

Artikkel 87

Muude liikmete kui liidu panus

Euroopa raudtee ühisettevõtte muud liikmed kui liit maksavad või lasevad enda koosseisu kuuluvatel või endaga seotud üksustel maksta artiklis 3 sätestatud ajavahemikus kokku vähemalt 600 000 000 euro suuruse summa, sealhulgas kuni 24 000 000 eurot halduskuludeks.

Artikkel 88

Lisategevuse ulatus

1. Artikli 11 lõike 1 punkti b tähenduses võib lisategevus hõlmata järgmist:

   (a) teadus- ja innovatsioonitegevus, milles lähtutakse Euroopa raudtee ühisettevõtte või ühisettevõtte Shift2Rail rahastatavast tegevusest;

   (b) muude liikmete kui liidu rahastatav paralleelne ja täiendav teadus- ja innovatsioonitegevus, millel on selge liidu lisaväärtus ning mis aitab täita Euroopa raudtee ühisettevõtte eesmärke;

   (c) muude liikmete kui liidu rahastatav tegevus projektides, mida rahastatakse riiklikest või piirkondlikest programmidest, mis täiendab Euroopa raudtee ühisettevõtte rahastatavat tegevust;

   (d) ühisettevõtte Shift2Rail raames rahastatava tegevuse tulemuste kasutuselevõtt, edasine kasutamine, tutvustamistegevus ja standardimine.

2. Topeltarvestuse vältimiseks esitatakse liidu rahastamise liiki, taset ja allikat hõlmavad aruanded muude liikmete kui liidu rahastatava tegevuse kohta projektides, mida rahastatakse muudest Euroopa partnerlustest või muudest liidu programmidest, muude teadus- ja innovatsioonialaste jõupingutuste ja investeeringute kohta, millel on märkimisväärne liidu lisaväärtus ja mis aitavad täita Euroopa raudtee ühisettevõtte eesmärke, ning ühisettevõtte rahastatava täiendava tegevuse kohta.

Artikkel 89

Euroopa raudtee ühisettevõtte organid

1. Euroopa raudtee ühisettevõtte organid on:

   (a) juhatus;

   (b) tegevdirektor,

   (c) süsteemisamba juhtrühm;

   (d) riikide esindajate rühm;

(e) kasutuselevõtu rühm.

2. Euroopa raudtee ühisettevõte võib ka luua teadusliku juhtrühma või küsida teadusalast nõu sõltumatutelt akadeemilistelt ekspertidelt või ühistelt teaduslikelt nõuandeorganitelt.

Artikkel 90

Juhatuse koosseis

Juhatusse kuuluvad järgmised isikud:

(a) liidu nimel kaks komisjoni esindajat;

(b) üks esindaja iga muu liikme kui liidu kohta.

Artikkel 91
Juhatuse toimimine

1. Juhatuse eesistujaks on komisjon, kes tegutseb liidu nimel.

2. Riikide esindajate rühma esimees või aseesimees kutsutakse osalema juhatuse koosolekutel alalise vaatlejana ning tal on õigus juhatuse aruteludes osaleda, kuid tal ei ole hääleõigust. Euroopa Liidu Raudteeameti ja Euroopa raudteeuuringute nõuandekogu esindajad kutsutakse osalema juhatuse koosolekutel vaatlejatena ja neil on õigus juhatuse aruteludes osaleda, kuid neil ei ole hääleõigust.

3. Olenemata artikli 15 lõikest 1 loetakse süsteemisambaga seotud tegevust puudutav otsus vastuvõetuks, kui see on saanud 55 % häältest, sealhulgas koosolekult puuduvate esindajate hääled.

4. Olenemata artikli 15 lõikest 4 kohtub juhatus kord aastas üldkoosolekul, kuhu on osalema kutsutud kõik Euroopa raudtee ühisettevõtte teadus- ja innovatsioonitegevuses osalejad. Üldkoosolekul kutsutakse mõtisklema Euroopa raudtee ühisettevõtte tegevuse üldsuuna üle ja arutletakse avatult ja läbipaistvalt üldkava rakendamise edusammude teemal.

Artikkel 92

Juhatuse lisaülesanded

Peale artiklis 16 loetletud ülesannete täidab Euroopa raudtee ühisettevõtte juhatus ka järgmisi ülesandeid:

(a) võtab vastu üldkava ja kiidab heaks ettepanekud selle muutmiseks;

(b) võtab vastu süsteemisamba tööprogrammid, sealhulgas eelarve, ja nende muudatused, lähtudes süsteemisamba juhtrühma soovitustest ja tegevdirektori ettepanekutest.

Artikkel 93
Süsteemisamba juhtrühm

1. Süsteemisamba juhtrühma koosseisu kuuluvad komisjoni esindajad, raudtee- ja liikuvussektori ja asjaomaste organisatsioonide esindajad, Euroopa raudtee ühisettevõtte tegevdirektor ning Euroopa Liidu Raudteeameti esindajad. Rühma koosseisu üle teeb lõpliku otsuse komisjon. Põhjendatud juhtudel võib komisjon kutsuda täiendavaid valdkonna eksperte ja sidusrühmi osalema süsteemisamba juhtrühma koosolekutel vaatlejatena.

2. Süsteemisamba juhtrühma eesistuja on komisjon.

3. Süsteemisamba juhtrühma soovitused võetakse vastu konsensuse alusel. Kui konsensust ei saavutata, koostab Euroopa raudtee ühisettevõtte tegevdirektor juhatusele esitatava aruande, milles toob välja peamised ühised seisukohad ja lahkarvamused.

4. Süsteemisamba juhtrühm võtab vastu oma kodukorra.

5. Süsteemisamba juhtrühm vastutab tegevdirektori ja juhatuse nõustamise eest järgmistes valdkondades:

   (a) lähenemisviis talitluse ühtlustamisele ja süsteemi ülesehituse, sealhulgas üldkava asjakohase osa väljatöötamisele;

   (b) artikli 83 lõike 2 punktis c sätestatud erieesmärgi täitmine;

   (c) artikli 84 lõike 5 punktis a sätestatud ülesande täitmine;

   (d) süsteemisamba üksikasjalik iga-aastane rakenduskava kooskõlas tööprogrammidega, mille juhatus võtab vastu artikli 92 punkti b kohaselt.

Artikkel 94
Kasutuselevõtu rühm

1. Artikli 21 kohaselt luuakse lahenduste kasutuselevõtule keskenduv rühm. Kasutuselevõtu rühma ülesanne on nõustada juhatust Euroopa raudtee ühisettevõtte raames välja töötatud raudteesektori innovatsiooni turul kasutamise valdkonnas ning toetada uuenduslike lahenduste kasutuselevõttu.

2. Kasutuselevõtu rühm on avatud kõigile samadele sidusrühmadele nagu süsteemisamba juhtrühm. Juhatus valib kasutuselevõtu rühma liikmed ja määrab eelkõige kasutuselevõtu rühma suuruse ja koosseisu, selle liikmete volituste kestuse ja pikendamise tingimused. Kasutuselevõtu rühma koosseis tagab keskendumise asjakohasele teemavaldkonnale ja esindatuse. Liikmete nimekiri avaldatakse Euroopa raudtee ühisettevõtte veebisaidil.

3. Kasutuselevõtu rühma esindaja võidakse kutsuda juhatuse koosolekutele hääleõiguseta vaatlejaks.

4. Juhatuse nõudmisel esitab kasutuselevõtu rühm soovitusi uuenduslike raudteelahenduste kasutuselevõtuga seotud küsimustes. Kasutuselevõtu rühm võib soovitusi esitada ka omal algatusel.

Artikkel 95

Koostöö Euroopa Liidu Raudteeametiga

Euroopa raudtee ühisettevõte tagab tiheda koostöö Euroopa Liidu Raudteeametiga, eelkõige seoses üldkava rakendamisega. See koostöö hõlmab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/796[59] artikli 40 kohaselt järgmisi nõustamisülesandeid:

(a) teave teadusuuringutega seotud vajadustest ühtse Euroopa raudteepiirkonna loomisel, mida Euroopa raudtee ühisettevõte kajastab üldkavas ja selle muudatustes ning tööprogrammides;

(b) koostalitlus- ja ohutusalane tagasiside ja nõu, mida tuleb arvesse võtta teadus- ja innovatsioonitegevuses ja täpsemalt projektitegevuses, ning tagasiside ja nõu artikli 84 lõike 5 punktis a sätestatud eesmärkide täitmisel saavutatud tulemuste kohta;

(c) abi Euroopa raudtee ühisettevõttele selle tehtavate täiendava erikontrolli või uuringute vajalikkuse kindlaksmääramisel, sealhulgas riiklike ohutusasutuste osalemise kaudu;

(d) nõu süsteemisamba kohta;

(e) selle tagamine, et kirjelduste, sealhulgas liideste, funktsionaalsete nõuete kirjelduste ja süsteeminõuete kirjelduste väljatöötamisel võetakse arvesse koostalitluse tehnilise kirjeldusega (KTK) või standarditega seotud kogemusi ja tagasisidet.

Artikkel 96

Riikide esindajate rühm

1. Liikmesriigid tagavad, et nende vastavad esindajad esitavad koordineeritud seisukoha, mis kajastab liikmesriigi arvamusi, mida on väljendatud:

   (a) raudtee koostalitlusvõime ja ohutuse komitees, mis on loodud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/797 artikli 51 alusel;

   (b) programmi „Euroopa horisont“ strateegilise programmikomitee klastris 5;

   (c) ühtse Euroopa raudteepiirkonna komitees, mis on loodud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2012/34/EL artikli 62 kohaselt.

2. Olenemata artiklist 20 esitab riikide esindajate rühm juhatusele arvamuse tööprogrammi lisatavate nende teadusuuringute kohta, mis käsitlevad madalat tehnoloogiaks valmisoleku taset.

[59] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta määrus (EL) 2016/796, mis käsitleb Euroopa Liidu Raudteeametit ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 881/2004 (ELT L 138, 26.5.2016, lk 1).

V JAOTIS

ÜLEMAAILMSE TERVISEALGATUSE EDCTP3 ÜHISETTEVÕTE

Artikkel 97

Ülemaailmse tervisealgatuse EDCPT3 ühisettevõtte lisaeesmärgid

1. Peale artiklites 4 ja 5 sätestatud eesmärkide on ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõttel ka järgmised üldeesmärgid:

   (a) vähendada nakkushaiguste põhjustatavat sotsiaal-majanduslikku koormust Sahara-taguses Aafrikas, toetades uue või täiustatud tervisetehnoloogia väljatöötamist ja kasutuselevõttu;

   (b) suurendada terviseturvet Sahara-taguses Aafrikas ja maailmas, tugevdades teadus- ja innovatsioonipõhist valmisoleku- ja reageerimisvõimet nakkushaiguste kontrolli all hoidmiseks.

2. Ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõtte erieesmärgid on järgmised:

   (a) arendada nakkushaiguste tõrjumiseks loodud uut või täiustatud tervisetehnoloogiat ja soodustada selle kasutamist, toetades kliiniliste uuringute teostamist Sahara-taguses Aafrikas;

   (b) tugevdada Sahara-taguses Aafrikas nakkushaiguste tõrjumiseks teadus- ja innovatsioonisuutlikkust ning riiklikke terviseuuringute süsteeme;

   (c) hõlbustada liidu liikmesriikide, assotsieerunud riikide ja Sahara-taguse Aafrika riikide vahel hea kooskõla saavutamist ülemaailmse tervishoiu valdkonnas seoses teadusuuringute ja innovatsiooni strateegilise tegevuskavaga, et muuta Euroopa avaliku sektori investeeringud kulutõhusamaks;

   (d) suurendada Sahara-taguses Aafrikas epideemiateks valmisolekut, mis hõlmab tõhusaid ja kiireid teadusuuringuid hädavajaliku diagnostika, vaktsiinide ja ravi väljatöötamiseks, et avastada varakult ja tõrjuda esilekerkivaid epideemiaohuga haiguseid;

   (e) soodustada viljakate ja kestvate kontaktide ja partnerluste loomist ülemaailmsete terviseuuringute valdkonnas, arendades põhja-lõuna- ja lõuna-lõuna suunalisi suhteid paljude avaliku ja erasektori organisatsioonidega.

Artikkel 98

Ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõtte lisaülesanded

Peale artiklis 5 sätestatud ülesannete täidab ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõte ka järgmisi ülesandeid:

(a) arendab viljakaid suhteid Euroopa ja Aafrika elanike, rühmade ja asutuste vahel;

(b) suurendab teadlikkust asutuste ja teadusrühmade ühiste huvide ja jagatud eesmärkide kohta, et hõlbustada ja tugevdada projektide ja asutuste vahelist koostööd;

(c) aitab ühildada Euroopa ja Aafrika rahastajate, institutsioonide ja ametiasutuste ülemaailmse tervishoiu strateegiaid;

(d) kaasab avaliku, era- ja heategevussektori partneritelt lisainvesteeringuid.

Artikkel 99

Liikmed

Ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõtte liikmed on:

(a) liit, keda esindab komisjon;

(b) EDCTP ühendus, Madalmaade õiguse alusel loodud mittetulundusühendus, mis saab liikmeks, kui ta on teatanud kinnituskirjaga oma otsusest tingimusteta ühineda ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõttega.

Artikkel 100

Liidu rahaline panus

Liidu rahaline panus programmist „Euroopa horisont“, kaasa arvatud EFTA assigneeringud, ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõtte haldus- ja tegevuskulude katmiseks on kuni 800 000 000 eurot, sealhulgas kuni 29 878 000 eurot halduskuludeks, ning hõlmab järgmist:

(a) kuni 400 000 000 eurot, tingimusel et muude liikmete kui liidu või nende koosseisu kuuluvate üksuste panus on selle summaga vähemalt võrdne;

(b) kuni 400 000 000 eurot, tingimusel et panustavate partnerite või nende koosseisu kuuluvate üksuste panus on selle summaga vähemalt võrdne.

Liidu panust võib suurendada kolmandate riikide panusega, kui see on kättesaadav.

Artikkel 101

Muude liikmete kui liidu panus

1. Ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõtte muud liikmed kui liit maksavad või lasevad enda koosseisu kuuluvatel üksustel maksta artiklis 3 sätestatud ajavahemikus kokku vähemalt 439 878 000 euro suuruse summa, sealhulgas kuni 29 878 000 eurot halduskuludeks.

2. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud panus koosneb artikli 11 lõikes 1 sätestatud panustest ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõttesse.

Artikkel 102

Lisategevuse ulatus

1. Ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõtte lisategevust kavandab ja selle viib kooskõlastatult, integreeritult ja sidusalt ellu EDCTP ühendus ja selle koosseisu

kuuluvad üksused ning selles tegevuses järgitakse ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 teadusuuringute ja innovatsiooni strateegilist tegevuskava.

2. Artikli 11 lõike 1 punkti b tähenduses võib lisategevus hõlmata järgmist:

(a) EDCTP ühenduse koosseisu kuuluvate üksuste tegevus, mis on kooskõlastatud EDCTP ühenduse koosseisu kuuluvate teiste üksuste sarnase tegevusega ja mida juhitakse sõltumatult riiklike rahastamiseeskirjade kohaselt;

(b) Sahara-taguse Aafrika riiklike teadusorganisatsioonide tegevus;

(c) koostöövõrkude ja partnerluste loomist toetav tegevus, mis aitab luua suhteid paljude avaliku ja erasektori organisatsioonidega;

(d) muu vajalik tegevus ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõtte eesmärkide täitmiseks.

Artikkel 103

Ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõtte organid

3. Ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõtte organid on:

(a) juhatus;

(b) tegevdirektor,

(c) teaduskomitee;

(d) sidusrühmade rühm.

Artikkel 104

Juhatuse koosseis

Juhatusse kuuluvad järgmised isikud:

(a) liidu nimel kuus komisjoni esindajat;

(b) kuus EDCTP ühenduse esindajat.

Artikkel 105

Juhatuse toimimine

EDCTP ühenduse liikmetele kuulub kokku 50 % hääleõigusest.

Artikkel 106

Teaduskomitee

1. Artikli 19 lõike 1 punkti a kohaselt on teaduskomitee ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõtte teaduslik nõuandeorgan.

2. Peale artiklis 19 loetletud ülesannete on teaduskomiteel ka järgmised ülesanded:

(a) aidata kujundada ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõtte tegevuse strateegilist ja teaduslikku kavandamist;

(b) anda nõu kõigi sidusrühmadega koostoimet ja partnerlusi soodustavate strateegiate kohta;

(c) aidata vajadust mööda koostada ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõttega seotud strateegilisi ja teaduslikke dokumente;

(d) anda ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõttele strateegilist ja teadusalast nõu ning tagada käimasolevate projektide edukas lõpuleviimine;

(e) teha kindlaks strateegilised vajadused ja prioriteedid uute kliiniliste sekkumiste kiiremaks väljatöötamiseks või olemasolevate sekkumiste kiiremaks täiendamiseks, sealhulgas nende eesmärkide täitmiseks vajalik koolitus, kontaktide loomine ja suutlikkuse suurendamine;

(f) vaadata üle vaesusega seotud ja tähelepanuta jäetud haigused, et määrata kindlaks ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõtte roll koostöös teiste sidusrühmadega, et nende haiguste vastased meditsiinilised sekkumised kiiremini välja töötada või neid täiustada;

(g) hinnata maailma suundumusi tootearenduses ja kriitilise tähtsusega etapi võimalusi tulevaste toodete arendamiseks;

(h) anda nõu mis tahes projektikonkursside ja teiste programmide läbivaatamisel;

(i) toetada ja anda nõu seoses ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõtte seire- ja hindamisraamistikuga ning ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõtte rahastatavate toetuste abil saavutatud teadustulemuste ja strateegilise mõju seire valdkonnas;

(j) nõustada, abistada ja osaleda ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõtte töörühmades, sidusrühmade kohtumistel, EDCTP foorumil ja muudel asjakohastel üritustel.

3. Esimees koostab teaduskomitee eelmise aasta tegevuse ja saavutuste kohta aastaaruande ning esitab selle heakskiitmiseks juhatusele.

Artikkel 107

Sidusrühmade rühm

Peale artiklis 21 sätestatud ülesannete on sidusrühmade rühmal ka järgmised ülesanded:

(a) jagada teavet ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõtte käsitletavate teaduslike, strateegiliste ja tehnoloogiliste prioriteetide kohta, mis on sätestatud teadusuuringute ja innovatsiooni strateegilises tegevuskavas või muus samaväärses dokumendis, võttes arvesse ülemaailmse tervishoiu ja lähedaste sektorite arengut ja vajadusi;

(b) esitada soovitusi konkreetse koostoime loomiseks ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõtte ja lähedaste sektorite või muude lisaväärtusega koostoimet võimaldavate sektorite vahel;

(c) jagada teavet EDCTP foorumiga.

Artikkel 108

Toetuskõlblikkus

1. Kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse artikli 13 lõikega 1 ja erandina [artikli 19 lõikest 1] rahastatakse ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõttest ainult programmi „Euroopa horisont“ raames rahastamiskõlblikke ja EDCTP3 ühendusse kuuluvates riikides asuvaid õigussubjekte. Erandkorras ja kui see on tööprogrammis ette nähtud, lubatakse muudes riikides asuvate üksuste rahastamist ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõttest seoses kindlate projektikonkursi teemadega või kui konkurss puudutab rahvatervisega seotud hädaolukorda.

2. Liit soovib kolmandate riikidega sõlmida lepinguid, mis võimaldavad kaitsta liidu finantshuve. Kui kolmandas riigis asuvad üksused, kellel selline leping puudub, osalevad kaudse meetme rahastamises, valitakse enne lepingu sõlmimist liidu finantshuvide kaitsmiseks kaudse meetme finantskoordinaator liikmesriigis või assotsieerunud riigis, kohandatakse asjakohaselt eelrahastamise summat ning toetuslepingu vastutust käsitlevates sätetes võetakse nõuetekohaselt arvesse finantsriske.

Artikkel 109

Kindlaksmääratud osalejad

Projektikonkurssides võib olla kõlblikkuskriteeriumiks ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõtte kindlaksmääratud üksuste osalemine. Seda põhjendatakse nõuetekohaselt tööprogrammis, milles võib ka ette näha, et valitud kaudsete meetmete raames selliseid kindlaksmääratud osalejaid ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõttest ei rahastata.

Artikkel 110

Eetikapõhimõtted

Ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõtte raames tehakse kliinilisi ja rakendusuuringuid kooskõlas üldiste eetikapõhimõtete, tunnustatud rahvusvaheliste õigusstandardite ja heade osalustavadega.

Artikkel 111

Koostöö Euroopa Ravimiameti ning Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskusega

Ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõte tagab tiheda koostöö Euroopa Ravimiameti ning Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskusega.

Artikkel 112
Taskukohane kättesaadavus

Ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõtte rahastatavates kaudsetes meetmetes osalejad tagavad, et täielikult või osaliselt kaudse meetme tulemuste põhjal välja töötatud tooted ja teenused on üldsusele kättesaadavad õiglastel ja mõistlikel tingimustel. Selleks

täpsustatakse tööprogrammis asjakohasel juhul konkreetsetele kaudsetele meetmetele kohaldatavaid täiendavaid kasutamiskohustusi.

VI JAOTIS

UUENDUSLIKU TERVISHOIU ALGATUSE ÜHISETTEVÕTE

Artikkel 113

Uuendusliku tervishoiu algatuse ühisettevõtte lisaeesmärgid

1. Peale artiklites 4 ja 5 sätestatud eesmärkide täidab uuendusliku tervishoiu algatuse ühisettevõte 2030. aastaks ka järgmised üldeesmärgid:

   (a) aidata luua kogu liitu hõlmav terviseuuringute ja innovatsiooni ökosüsteem, mis aitab muuta teaduslikult põhjendatud teadmised uuendusteks, eelkõige algatades vähemalt 30 tervisealasele innovatsioonile keskenduvat suuremahulist ja valdkondadevahelist projekti;

   (b) soodustada sellise ohutu, tõhusa, inimesekeskse ja kulutõhusa innovatsiooni väljatöötamist, mis täidab rahva strateegilisi tervisealaseid rahuldamata vajadusi, näidates vähemalt viie näite varal tervishoiutoodete või -teenuste integreerimise teostatavust, sealhulgas tervishoiusüsteemides kasutamise sobivust. Seotud projektides tuleks käsitleda liidu elanikkonda mõjutavate haiguste ennetamist, diagnoosimist, ravi ja/või tõrjumist, sealhulgas panust Euroopa vähktõvevastase võitluse kavasse;

   (c) hoogustada valdkondadevahelist innovatsiooni maailmas konkurentsivõimelise Euroopa tervishoiusektori nimel ja aidata täita Euroopa uue tööstusstrateegia ja Euroopa ravimistrateegia eesmärgid.

2. Uuendusliku tervishoiu algatuse ühisettevõtte erieesmärgid on järgmised:

   (a) aidata paremini mõista tervise ja haigustega seotud prioriteetsete valdkondade määravaid tegureid;

   (b) lõimida killustatud terviseuuringute ja innovatsiooni alased jõupingutused, tuua selleks kokku tervishoiusektori harud ja muud sidusrühmad ning keskenduda rahvatervise rahuldamata vajadustele, et võimaldada välja töötada vahendeid, andmeid, platvorme, tehnoloogiat ja protsesse haiguste paremaks prognoosimiseks, ennetamiseks, tõkestamiseks, diagnoosimiseks, ravimiseks ja tõrjumiseks, täites lõppkasutajate vajadused;

   (c) näidata inimesekesksete integreeritud tervishoiulahenduste teostatavust;

   (d) kasutada ära digitaliseerimise ja andmevahetuse täit potentsiaali tervishoius;

   (e) võimaldada välja töötada uusi ja täiustatud meetodeid ja mudeleid uuenduslike ja integreeritud tervishoiulahenduste lisaväärtuse terviklikuks hindamiseks.

Artikkel 114

Uuendusliku tervishoiu algatuse ühisettevõtte lisaülesanded

Peale artiklis 5 sätestatud ülesannete täidab uuendusliku tervishoiu algatuse ühisettevõte ka järgmisi ülesandeid:

(a) edendab tihedat ja pikaajalist koostööd liidu, teiste liikmete, panustavate partnerite ja muude tervishoius tegutsevate sidusrühmade, näiteks muude asjaomaste

tööstusharude, tervishoiuasutuste (nagu reguleerivad asutused, tervishoiutehnoloogia hindamise organid ja maksjad), patsientide organisatsioonide, tervishoiutöötajate ja tervishoiuteenuste osutajate ning akadeemiliste ringkondade vahel;

(b) toetab tulemuslikult konkurentsieelseid terviseuuringuid ja -innovatsiooni, eriti meetmeid, mille puhul mitme tervishoiusektori üksused töötavad ühiselt rahvatervise rahuldamata vajadustega seotud valdkondades;

(c) tagab, et kõigil sidusrühmadel on võimalus teha ettepanekuid tulevaste projektikonkursside valdkondade kohta;

(d) vaatab korrapäraselt üle uuendusliku tervishoiu algatuse ühisettevõtte teadusuuringute ja innovatsiooni strateegilise tegevuskava ning kohandab seda vajaduse korral, võttes arvesse selle rakendamise ajal toimunud teaduse arengut või esilekerkivaid rahvatervise vajadusi;

(e) avaldab teavet projektide kohta, sealhulgas osalevad üksused, uuendusliku tervishoiu algatuse ühisettevõtte rahalise panuse summa ja eraldatud mitterahaline panus osaleja kohta;

(f) korraldab korrapärase teavitustegevuse, sealhulgas vähemalt kord aastas kohtumise huvirühmade ja sidusrühmadega, et tagada uuendusliku tervishoiu algatuse ühisettevõtte teadusuuringute ja innovatsioonitegevuse avatus ja läbipaistvus;

(g) muud artiklis 113 osutatud eesmärkide täitmiseks vajalikud ülesanded.

Artikkel 115

Liikmed

Uuendusliku tervishoiu algatuse ühisettevõtte liikmed on:

(a) liit, keda esindab komisjon;

(b) radioloogia, elektromeditsiini ja tervishoiu IT-sektori Euroopa koordinatsioonikomitee (COCIR), Euroopa Ravimitootjate Organisatsioonide Liit, EuropaBio, MedTech Europe, VaccinesEurope, kui nad on teatanud kinnituskirjaga oma otsusest tingimusteta ühineda uuendusliku tervishoiu algatuse ühisettevõttega;

(c) assotsieerunud liikmed, kes valitakse kooskõlas artikliga 7.

Artikkel 116

Liidu rahaline panus

Liidu rahaline panus programmist „Euroopa horisont“, kaasa arvatud EFTA assigneeringud, uuendusliku tervishoiu algatuse ühisettevõtte haldus- ja tegevuskulude katmiseks on kuni 1 200 000 000 eurot, sealhulgas kuni 30 212 000 eurot halduskuludeks, ning hõlmab järgmist:

(a) kuni 1 000 000 000 eurot, tingimusel et muud liikmed kui liit või nende koosseisu kuuluvad või nendega seotud üksused maksavad sama suure summa;

(b) kuni 200 000 000 eurot, tingimusel et osalevad partnerid või nende koosseisu kuuluvad või nendega seotud üksused maksavad sama suure lisasumma.

Liidu panust võib suurendada kolmandate riikide panusega, kui see on kättesaadav.

Artikkel 117

Muude liikmete kui liidu panus

1. Uuendusliku tervishoiu algatuse ühisettevõtte muud liikmed kui liit maksavad või lasevad enda koosseisu kuuluvatel või endaga seotud üksustel maksta artiklis 3 sätestatud ajavahemikus kokku vähemalt 1 000 000 000 euro suuruse summa, sealhulgas kuni 30 212 000 eurot halduskuludeks.

2. Lõikes 1 osutatud panus koosneb artikli 11 lõike 1 kohastest panustest uuendusliku tervishoiu algatuse ühisettevõttesse.

3. Mitterahaline panus lisategevusse ei tohi moodustada rohkem kui 50 % muude liikmete kui liidu mitterahalisest panusest uuendusliku tervishoiu algatuse programmi tasandil.

4. Uuendusliku tervishoiu algatuse ühisettevõtte rahastatavatesse kaudsetesse meetmetesse osalejate tehtud panusega seotud kulud moodustavad vähemalt 45 % kaudse meetme abikõlblikest kuludest ja lisategevuse seotud kuludest. Põhjendatud juhtudel võib tööprogramm erandkorras võimaldada väiksemas mahus osalust üksiku kaudse meetme ja sellega seotud lisategevuse tasandil.

5. Muudes kui programmiga „Euroopa Horisont“ assotsieerunud kolmandates riikides kaudsete meetmete raames tehtud kulud on põhjendatud ja vastavad artiklis 113 sätestatud eesmärkidele. Need ei tohi ületada 20 % uuendusliku tervishoiu algatuse programmi tasandil tegevuskulude katteks muude liikmete kui liidu ja osalevate partnerite tehtud mitterahalisest panusest. Tegevuskulude katteks tehtud mitterahaliseks panuseks ei loeta kulusid, mis ületavad 20 % uuendusliku tervishoiu algatuse programmi tasandil tegevuskulude katteks tehtud mitterahalisest panusest.

6. Uuendusliku tervishoiu algatuse ühisettevõtte tööprogrammides võib sätestada konkreetsed piirmäärad muudes kui programmiga „Euroopa Horisont“ assotsieerunud kolmandates riikides kaudse meetme tasandil tegevuskulude katteks tehtavale mitterahalisele panusele. Selliseid konkreetseid piirmäärasid käsitlevates otsustes võetakse arvesse eelkõige asjakohaste meetmetega taotletavaid eesmärke ja mõju ning otsused ei tohi kaasa tuua lõikes 5 sätestatud ülemmäära ületamist uuendusliku tervishoiu algatuse programmi tasandil.

Artikkel 118

Lisategevusega seotud tingimused

1. Artikli 11 lõike 1 punkti b tähenduses toimub lisategevus liidus või programmiga „Euroopa horisont“ assotsieerunud riikides ning võib hõlmata järgmist:

   (a) tegevus, mis aitab täita uuendusliku tervishoiu algatuse ühisettevõtte rahastatavate meetmete eesmärke;

   (b) tegevus, mis aitab kaasa uuendusliku tervishoiu algatuse ühisettevõtte rahastatavate meetmete tulemuste levitamisele, kestlikkusele või kasutamisele.

2. Asjakohasel juhul hõlmavad projektitaotlused nendega seotud lisategevuse kava. Sellise projektipõhise lisategevusega seotud kulud tuleb teha taotluse esitamise kuupäevast kuni kahe aasta jooksul pärast kaudse meetme lõppkuupäeva.

3. Et kulusid saaks pidada artikli 11 lõike 1 punktis b osutatud mitterahaliseks panuseks, peab nendega seotud lisategevus toimuma Euroopa Liidus või programmis „Euroopa horisont“ osalevates riikides.

Artikkel 119

Uuendusliku tervishoiu algatuse ühisettevõtte organid

Uuendusliku tervishoiu algatuse ühisettevõtte organid on:

(a) juhatus;

(b) tegevdirektor,

(c) innovatsioonikomisjon;

(d) riikide esindajate rühm.

Artikkel 120

Juhatuse koosseis

Juhatusse kuuluvad järgmised isikud:

(a) liidu nimel viis Euroopa Komisjoni esindajat;

(b) üks esindaja iga muu liikme kui liidu kohta.

Artikkel 121

Juhatuse toimimine

Muudele liikmetele kui liit kuulub kokku 50 % hääleõigusest.

Artikkel 122

Innovatsioonikomisjon

1. Innovatsioonikomisjon nõustab juhatust uuendusliku tervishoiu algatuse ühisettevõtte teadus- ja innovatsioonitegevusega seotud küsimustes kooskõlas artikliga 19.

2. Innovatsioonikomisjoni kuuluvad järgmised alalised liikmed:

   (a) liidu nimel neli komisjoni esindajat;

   (b) neli muude liikmete kui liidu esindajat;

   (c) kaks riikide esindajate rühma esindajat;

   (d) kaks teadusringkondade esindajat, kelle nimetab juhatus artikli 19 lõike 4 kohaselt pärast avatud valikuprotsessi;

   (e) kuni kuus alalist liiget, kelle nimetab juhatus artikli 19 lõike 4 kohaselt pärast avatud valikuprotsessi, tagades eelkõige tervishoiu sidusrühmade asjakohase esindatuse, hõlmates eriti avalikku sektorit, patsiente ja üldiselt lõppkasutajaid;

   (f) tegevdirektor ja üks täiendav programmibüroo esindaja.

3. Uuendusliku tervishoiu algatuse ühisettevõtte liikmeid esindavad innovatsioonikomisjoni liikmed võivad asjakohasel juhul konkreetsete teemade arutamiseks nimetada ajutised innovatsioonikomisjoni liikmed. Kokku võivad nad iga koosoleku jaoks nimetada kuni kuus ajutist liiget.

   Selliste ajutiste liikmete nimetamisel lähtutakse nende teaduslikust ja tehnilisest oskusteabest kindlatel koosolekutel arutatavates valdkondades või võetakse arvesse vajadust luua koostoimet teiste teadusuuringute programmidega.

   Uuendusliku tervishoiu algatuse ühisettevõtte liikmeid esindavad innovatsioonikomisjoni liikmed nimetavad ajutised innovatsioonikomisjoni liikmed konsensuse alusel kindlaks ajavahemikuks. Nad edastavad oma otsused programmibüroole ja teistele alalistele liikmetele.

4. Olenemata riikide esindajate rühma artikli 20 lõikes 7 sätestatud ülesannetest annab innovatsioonikomisjon juhatusele selle nõudmisel või omal algatusel nõu uuendusliku tervishoiu algatuse ühisettevõtte eesmärkidega seotud teaduslikes ja tehnoloogilistes küsimustes, eelkõige järgmistes aspektides:

   (a) teadusprioriteedid;

   (b) tööprogrammi kavand, sealhulgas projektikonkursside sisu;

   (c) artiklis 118 osutatud muude liikmete kui liidu lisategevuse kavandamine;

   (d) kindlatele teadusprioriteetidele keskenduvate nõuanderühmade loomine;

   (e) koostoime loomine programmi „Euroopa horisont“ muu tegevusega, sealhulgas teiste Euroopa partnerlustega ning muude liidu ja riiklike rahastamisprogrammidega.

5. Innovatsioonikomisjoni esimees on tegevdirektor. Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel võib tegevdirektor nimetada enda asemel innovatsioonikomisjoni esimeheks uuendusliku tervishoiu algatuse ühisettevõtte programmibüroo kogenud liikme.

6. Artikli 19 lõikes 8 osutatud aruande osana võtavad uuendusliku tervishoiu algatuse ühisettevõtte liikmeid esindavad innovatsioonikomisjoni liikmed pärast arutelu kõigi koosolekul osalevate innovatsioonikomisjoni liikmetega konsensuse alusel vastu ettepanekuid lõikes 4 osutatud küsimustes. Kui konsensust ei saavutata, teavitab esimees olukorrast juhatust. Iga innovatsioonikomisjoni liige võib aruandes väljendada eriarvamust.

7. Innovatsioonikomisjon peab korralisi koosolekuid vähemalt kaks korda aastas. Innovatsioonikomisjon võib pidada erakorralisi koosolekuid Euroopa Komisjoni esindavate innovatsioonikomisjoni liikmete või muid liikmeid kui liitu esindavate innovatsioonikomisjoni liikmete enamuse nõudmisel.

8. Enne koosolekuid vahetavad innovatsioonikomisjoni liikmed asjakohast teavet ja arutavad mõtteid sobivas vormis. Nad kooskõlastavad oma tegevust vajadust mööda teiste nõuandvate rühmade tegevusega.

Artikkel 123

Kaudsetele meetmetele kohaldatavad tingimused

1. Käesoleva määruse tähenduses on rahvatervise rahuldamata vajadus määratletud kui vajadus, mida tervishoiusüsteemid praegu ei täida kättesaadavuse või juurdepääsu

puudumise tõttu, näiteks kui puudub haiguse rahuldav diagnoosi-, ennetus- või raviviis või kui inimeste juurdepääs tervishoiule on piiratud kalliduse, tervishoiuasutuse kauguse või ooteaja tõttu. Inimesekeskne tervishoid tähendab tervishoiu käsitlust, milles lähtutakse teadlikult üksikisiku, hooldaja, pere ja kogukonna vaatenurgast ning neid peetakse nende vajaduste ja eelistuste, mitte konkreetsete haiguste järgi korraldatud tervishoiusüsteemi osalejateks ja kasutajateks.

2. Uuendusliku tervishoiu algatuse ühisettevõtte rahastatavad kaudsed meetmed võivad hõlmata kliinilisi uuringuid, mille puhul sihtvaldkond või kasutusnäidustus vastab rahvatervise rahuldamata vajadusele, mis kahjustab või ohustab märkimisväärselt liidu elanikkonda.

3. Uuendusliku tervishoiu algatuse ühisettevõtte rahastatavates kaudsetes meetmetes osalejad peavad tagama, et täielikult või osaliselt kaudse meetme tulemuste põhjal välja töötatud tooted ja teenused on üldsusele kättesaadavad õiglastel ja mõistlikel tingimustel. Selleks täpsustatakse tööprogrammis asjakohasel juhul konkreetsetele kaudsetele meetmetele kohaldatavaid täiendavaid kasutamiskohustusi.

4. Kui tööprogrammis on ette nähtud, võib nõuda uuendusliku tervishoiu algatuse ühisettevõtte kindlaksmääratud õigussubjektide osalemist konkreetsetes kaudsetes meetmetes. Neid subjekte ei tohi rahastada uuendusliku tervishoiu algatuse ühisettevõttest.

5. Konkreetsetes kaudsetes meetmetes koos lõikes 4 osutatud kindlaksmääratud õigussubjektidega osalev õigussubjekt ei ole rahastamiskõlblik, kui:

   (a) tegemist on kasumit taotleva õigussubjektiga, mille aastakäive on vähemalt 500 miljonit eurot;

   (b) õigussubjekt on punktis a kirjeldatud õigussubjekti otsese või kaudse kontrolli all või sama otsese või kaudse kontrolli all nagu punktis a kirjeldatud õigussubjekt;

   (c) õigussubjekt kontrollib otseselt või kaudselt punktis a osutatud õigussubjekti.

VII JAOTIS
PEAMISTE DIGITEHNOLOOGIATE ÜHISETTEVÕTE

Artikkel 124

Peamiste digitehnoloogiate ühisettevõtte lisaeesmärgid

1. Peale artiklites 4 ja 5 sätestatud eesmärkide on peamiste digitehnoloogiate ühisettevõttel ka järgmised üldeesmärgid:

   (a) suurendada liidu avatud tehnoloogia alast sõltumatust elektroonikakomponentide ja -süsteemide valdkonnas, et toetada vertikaalsete tööstusharude ja kogu majanduse tulevasi vajadusi. Üldine eesmärk on aidata kahekordistada 2030. aastaks elektroonikakomponentide ja -süsteemide projekteerimise ja tootmise väärtust Euroopas kooskõlas liidu osakaaluga toodete ja teenuste valdkonnas;

   (b) muuta liit VKEde aktiivsel osalusel kujunemisjärgus komponendi- ja süsteemitehnoloogia valdkonnas tipptasemel teaduse ja innovatsiooni lipulaevaks. VKEd peaksid moodustama vähemalt kolmandiku kaudsetes meetmetes osalejate koguarvust ja saama vähemalt 20 % avaliku sektori rahalistest vahenditest;

   (c) tagada, et komponendi- ja süsteemitehnoloogia aitab lahendada Euroopa sotsiaal- ja keskkonnaprobleeme. Siht on saavutada kooskõla liidu energiatõhususpoliitikaga ja aidata vähendada 2030. aastaks energiatarbimist 32,5 %.

2. Peale lõikes 1 sätestatud eesmärkide on peamiste digitehnoloogiate ühisettevõttel ka järgmised erieesmärgid:

   (a) tekitada Euroopas strateegilistes rakendusvaldkondades projekteerimis- ja tootmissuutlikkus;

   (b) luua suuri ja väikeseid projekte hõlmav tasakaalus portfell, millega toetatakse teadusuuringutes käsitletava tehnoloogia kiiret rakendamist tööstuses;

   (c) luua kogu liitu hõlmav dünaamiline ökosüsteem, mis põhineb digitaalsetel väärtusahelatel ja on uutele tulijatele hõlpsamini kättesaadav;

   (d) tõhustada komponenttehnoloogiat, mis tagab Euroopa elutähtsate taristute ja sektorite turvalisuse, usaldusväärsuse ja energiatõhususe;

   (e) soodustada riiklike vahendite kasutuselevõttu ning tagada elektroonikakomponente ja -süsteeme puudutavate liidu ja riiklike teadus- ja innovatsiooniprogrammide sidus ühtlustamine;

   (f) siduda omavahel algatuse teadusuuringute ja innovatsiooni strateegiline tegevuskava ning ELi poliitika, et elektroonikakomponentide ja -süsteemide tehnoloogia panus oleks tõhus.

Artikkel 125

Peamiste digitehnoloogiate ühisettevõtte lisaülesanded

Peale artiklis 5 sätestatud ülesannete jälgib peamiste digitehnoloogiate ühisettevõte ka kaudsete meetmete rakendamist ning haldab juhatuse ja ametiasutuste nõukogu toetuslepinguid ja otsuseid.

Artikkel 126

Liikmed

1. Peamiste digitehnoloogiate ühisettevõtte liikmed on:

   (a) ametiasutused, mis hõlmavad:

   i) liitu, keda esindab komisjon;

   ii) järgmisi osalevaid riike:

   – […];

   – […];

   (b) erasektorist pärit liikmed, kelleks on järgmised tööstusühendused ja nende koosseisu kuuluvad üksused: AENEAS, mis on Prantsusmaa õiguse alusel asutatud ühendus registrijärgse asukohaga Prantsusmaal Pariisis; ARTEMIS (ARTEMISIA), mis on Madalmaade õiguse alusel asutatud tööstusühendus registrijärgse asukohaga Madalmaades Eindhovenis; EPoSS e.V., mis on Saksamaa õiguse alusel asutatud ühendus registrijärgse asukohaga Saksamaal Berliinis.

2. Iga osalev riik nimetab peamiste digitehnoloogiate ühisettevõtte organitesse oma esindajad ja määrab kindlaks riikliku üksuse või riiklikud üksused, kelle ülesanne on täita selle kohustusi peamiste digitehnoloogiate ühisettevõtte tegevuse elluviimisel.

Artikkel 127

Liidu rahaline panus

Liidu rahaline panus programmist „Euroopa horisont“, kaasa arvatud EFTA assigneeringud, peamiste digitehnoloogiate ühisettevõtte haldus- ja tegevuskulude katmiseks on kuni 1 800 000 000 eurot, sealhulgas kuni 22 090 000 eurot halduskuludeks. Liidu panust võib suurendada kolmandate riikide panusega, kui see on kättesaadav.

Artikkel 128

Muude liikmete kui liidu panus

1. Peamiste digitehnoloogiate ühisettevõttes osalevad riigid annavad artiklis 3 sätestatud ajavahemikus kogupanuse, mis on vähemalt sama suur kui artiklis 127 osutatud liidu panus tegevuskuludesse.

2. Peamiste digitehnoloogiate ühisettevõttes osalevad erasektorist pärit liikmed maksavad või lasevad enda koosseisu kuuluvatel või endaga seotud üksustel maksta

artiklis 3 sätestatud ajavahemikus peamiste digitehnoloogiate ühisettevõttesse vähemalt 2 511 164 000 euro suuruse summa.

3. Kooskõlas artikli 26 lõikega 4 maksavad erasektorist pärit liikmed või lasevad enda koosseisu kuuluvatel või endaga seotud üksustel maksta peamiste digitehnoloogiate ühisettevõtte halduskulude katmiseks kuni 22 090 000 euro suuruse summa.

4. Lõikes 1 osutatud panus koosneb artikli 11 lõikes 4 kindlaks määratud panustest. Lõikes 2 osutatud panus koosneb artikli 11 lõikes 1 kindlaks määratud panustest, sealhulgas artikli 11 lõike 1 punktis a kindlaks määratud vähemalt 2 489 074 000 euro suurune summa. Lõikes 3 osutatud panus koosneb artikli 11 lõike 1 punktis c kindlaks määratud panustest.

Artikkel 129

Osalevate riikide panus

1. Iga osalev riik volitab peamiste digitehnoloogiate ühisettevõtet kasutama ühisettevõtte sõlmitavate toetuslepingute kaudu oma panust nende kaudsetes meetmetes osalejate heaks, kes asuvad selles osalevas riigis. Samuti usaldavad nad peamiste digitehnoloogiate ühisettevõttele oma panuste maksmise meetmetes osalejatele. Nad täpsustavad kaudsetele meetmetele eraldatava summa.

2. Peamiste digitehnoloogiate ühisettevõtte kaudsest meetmest abi saajad sõlmivad peamiste digitehnoloogiate ühisettevõttega üheainsa toetuslepingu. Täpsemad toetuslepingu reeglid, sealhulgas intellektuaalomandi õigustega seotud raamistik, peavad vastama programmi „Euroopa horisont“ reeglitele.

3. Osalevad riigid võtavad endale panuste kogusumma tasumise kohustuse õiguslikult siduvate lepingutega, mis sõlmitakse iga osaleva riigi määratud isikute ja peamiste digitehnoloogiate ühisettevõtte vahel. Need lepingud sõlmitakse enne tööprogrammi vastuvõtmist.

4. Juhatus võtab asjaomaste teadusuuringute ja innovatsiooni kulude eelarvestuse vastuvõtmisel nõuetekohaselt arvesse lõikes 3 nimetatud lepinguid, et tagada peamiste digitehnoloogiate ühisettevõtte eelarve tasakaal.

5. Tegevdirektor esitab juhatusele lõikes 3 nimetatud lepingud, mis tõendavad asjakohase teadus- ja innovatsioonitegevusega seotud kulude eelarvestust.

6. Muu osalevate riikide ja peamiste digitehnoloogiate ühisettevõtte koostöö kord ning lõikes 1 nimetatud panustega seotud kulukohustuste võtmise kord kehtestatakse lepingutega, mis sõlmitakse iga osaleva riigi määratud isikute ja peamiste digitehnoloogiate ühisettevõtte vahel.

Artikkel 130

Lisategevuse ulatus

1. Erasektorist pärit liikmete nõukogu ettepaneku alusel võib peamiste digitehnoloogiate ühisettevõtte juhatus vajaduse korral heaks kiita artikli 11 lõike 1

punktis b osutatud lisategevuse kava, võttes arvesse ametiasutuste nõukogu arvamust.

2. Artikli 11 lõike 1 punkti b tähenduses võib lisategevus hõlmata järgmist:

(a) erainvesteering, mille eesmärk on rakendada tööstuses peamiste digitehnoloogiate ühisettevõtte ja ühisettevõtte ECSEL projektide tulemusi;

(b) katseprojektid, näidised, rakendused, kasutuselevõtt, kasutamine tööstuses, sealhulgas asjakohased kapitalikulud;

(c) asjakohane teadus- ja arendustegevus, mida ei rahasta avalik sektor;

(d) tegevus, mida rahastatakse Euroopa Investeerimispanga laenudest ja mida ei rahastata liidu toetuse raames;

(e) tegevus tehnoloogia kasutajate ja pakkujate koostööd toetava ökosüsteemi arendamiseks.

Artikkel 131

Peamiste digitehnoloogiate ühisettevõtte organid

Peamiste digitehnoloogiate ühisettevõtte organid on:

(a) juhatus;

(b) tegevdirektor,

(c) ametiasutuste nõukogu;

(d) erasektorist pärit liikmete nõukogu.

Artikkel 132

Juhatuse koosseis

Peamiste digitehnoloogiate ühisettevõtte iga liige nimetab oma esindajad ja peaesindaja, kellele kuulub liikme hääleõigus juhatuses.

Artikkel 133

Juhatuse toimimine

1. Hääleõigus juhatuses jaguneb järgmiselt:

(a) kolmandik komisjonil;

(b) kolmandik kõigil erasektorist pärit liikmetel ühiselt ja

(c) kolmandik kõigil osalevatel riikidel ühiselt.

2. Kahel esimesel eelarveaastal pärast peamiste digitehnoloogiate ühisettevõtte loomist jaguneb hääleõigus osalevate riikide vahel järgmiselt:

(a) üks protsent igal osaleval riigil;

(b) ülejäänud osa jaotatakse igal aastal osalevate riikide vahel vastavalt nende tegelikule rahalisele panusele peamiste digitehnoloogiate ühisettevõttesse ja/või sellele kahe viimase aasta jooksul eelnenud algatusse.

3. Järgnevatel eelarveaastatel määratakse hääleõiguse jagunemine osalevate riikide vahel kindlaks igal aastal vastavalt vahenditele, mida riigid on kaudsetele meetmetele kahe viimase eelarveaasta jooksul eraldanud.

4. Erasektorist pärit liikmete hääleõigus jaguneb tööstusühenduste vahel võrdselt, välja arvatud juhul, kui erasektorist pärit liikmete nõukogu otsustab teisiti.

5. Peamiste digitehnoloogiate ühisettevõtte sellise uue liikme hääleõiguse, kes ei ole liikmesriik ega assotsieerunud riik, määrab kindlaks juhatus enne liikme ühinemist peamiste digitehnoloogiate ühisettevõttega.

6. Juhatuse kvoorumi moodustavad komisjon, erasektorist pärit liikmed ja vähemalt kolm peamiste digitehnoloogiate ühisettevõttes osalevate riikide peaesindajat.

Artikkel 134

Juhatuse lisaülesanded

1. Peamiste digitehnoloogiate ühisettevõtte juhatusele ei kohaldata artikli 16 lõike 2 punkti s.

2. Kui komisjon nõuab, piiratakse erimeetmetes osalemise õigust liidu asjakohasele panusele kohaldatava valdkondliku alusakti kohaselt.

Artikkel 135

Ametiasutuste nõukogu koosseis

Ametiasutuste nõukogu koosneb peamiste digitehnoloogiate ühisettevõtte ametiasutuste esindajatest.

Iga ametiasutus nimetab oma esindajad ja peaesindaja, kellele kuulub ametiasutuste nõukogus hääleõigus.

Artikkel 136

Ametiasutuste nõukogu toimimine

1. Hääleõigus antakse ametiasutuste nõukogus ametiasutustele igal aastal proportsionaalselt nende asjaomase aasta rahalise panusega peamiste digitehnoloogiate ühisettevõtte tegevusse vastavalt artiklile 129 ning arvestades, et igal liikmel võib ametiasutuste nõukogus olla maksimaalselt 50 % hääleõigusest.

2. Kui oma rahalisest panusest on andnud tegevdirektorile vastavalt artikli 129 lõikele 3 teada vähem kui kolm osalevat riiki, kuulub 50 % hääleõigusest komisjonile ja ülejäänud 50 % jaotatakse võrdselt osalevate riikide vahel, kuni ajani, kui oma

panusest on teatanud rohkem kui kolm peamiste digitehnoloogiate ühisettevõttes osalevat riiki.

3. Ametiasutused annavad endast kõik, et saavutada konsensus. Kui konsensust saavutada ei õnnestu, võtab ametiasutuste nõukogu otsuseid vastu vähemalt 75 % häälteenamusega kõikidest häältest, mille hulka kuuluvad ka koosolekult puuduvate osalevate riikide hääled.

4. Ametiasutuste nõukogu valib oma liikmete seast esimehe vähemalt kaheks aastaks.

5. Esimees võib kutsuda oma koosolekutele vaatlejatena teisi isikuid, eelkõige liidu piirkondlike omavalitsuste esindajaid, VKEde ühenduste esindajaid ja peamiste digitehnoloogiate ühisettevõtte teiste organite esindajaid.

6. Ametiasutuste nõukogul on vähemalt kaks korralist koosolekut aastas. Ametiasutuste nõukogu võib pidada komisjoni või osalevate riikide esindajate enamuse või esimehe taotlusel erakorralisi koosolekuid. Ametiasutuste nõukogu koosolekud kutsub kokku esimees ja need toimuvad tavaliselt peamiste digitehnoloogiate ühisettevõtte asukohas.

7. Ametiasutuste nõukogu kvoorumi moodustavad komisjon ja vähemalt kolm osalevate riikide peaesindajat.

8. Tegevdirektor osaleb ametiasutuste nõukogu koosolekutel, välja arvatud juhul, kui ametiasutuste nõukogu otsustab teisiti, kuid tal ei ole hääleõigust.

9. Iga liikmesriik või assotsieerunud riik, kes ei ole peamiste digitehnoloogiate ühisettevõtte liige, võib ametiasutuste nõukogu kutsel osaleda ametiasutuste nõukogus vaatlejana. Vaatlejad saavad kõik asjakohased dokumendid ning nad võivad anda nõu iga ametiasutuste nõukogu vastuvõetava otsuse kohta. Kõik vaatlejad on kohustatud järgima ametiasutuste nõukogu liikmete suhtes kohaldatavaid konfidentsiaalsuseeskirju.

10. Ametiasutuste nõukogu võib nimetada vajaduse korral ametisse töörühmad, mille üldise kooskõlastamise eest vastutab üks või mitu ametiasutust.

11. Ametiasutuste nõukogu võtab vastu oma töökorra.

12. Ametiasutuste nõukogule kohaldub *mutatis mutandis* artikli 11 lõige 7 ja artikli 26 lõige 6.

Artikkel 137

Ametiasutuste nõukogu ülesanded

Ametiasutuste nõukogu ülesanded on:

(a) aidata koostada teadusuuringute ja innovatsiooni strateegilist tegevuskava;

(b) anda teavet tööprogrammi kavandi, eelkõige projektikonkursside, sealhulgas kaudsete meetmete hindamis-, valiku- ja seire-eeskirjade koostamiseks;

(c) kiita heaks projektikonkursside algatamine kooskõlas tööprogrammiga;

(d) otsustada olemasoleva eelarve piires avaliku sektori vahendite eraldamise üle valitud taotlustele, võttes aluseks hindamiskomitee koostatud paremusjärjestuse. Samaväärsete taotluste puhul võib eraldamisel võtta arvesse taotluste panust konkreetsete poliitiliste eesmärkide täitmisse, sealhulgas koostoimet riiklike

prioriteetidega. Selline otsus on siduv ja täiendavat hindamis- ega valikuprotsessi ei toimu;

(e) esitada arvamus artikli 11 lõike 1 punktis b osutatud lisategevuse kava projekti kohta.

Artikkel 138

Erasektorist pärit liikmete nõukogu koosseis

1. Erasektorist pärit liikmete nõukogu koosneb peamiste digitehnoloogiate ühisettevõtte erasektorist pärit liikmete esindajatest.

2. Iga erasektorist pärit liige nimetab oma esindaja ja peaesindaja, kellele kuulub erasektorist pärit liikmete nõukogus hääleõigus.

Artikkel 139

Erasektorist pärit liikmete nõukogu töökorraldus

1. Erasektorist pärit liikmete nõukogul on vähemalt kaks korralist koosolekut aastas.

2. Erasektorist pärit liikmete nõukogu võib nimetada vajaduse korral ametisse töörühmad, mille üldise kooskõlastamise eest vastutab üks või mitu liiget.

3. Erasektorist pärit liikmete nõukogu valib oma esimehe oma liikmete hulgast.

4. Erasektorist pärit liikmete nõukogu võtab vastu oma töökorra.

Artikkel 140

Erasektorist pärit liikmete nõukogu ülesanded

Erasektorist pärit liikmete nõukogu ülesanded on järgmised:

(a) koostada teadusuuringute ja innovatsiooni strateegilise tegevuskava projekt ja seda regulaarselt ajakohastada, et täita artiklis 4 ja artiklis 124 sätestatud peamiste digitehnoloogiate ühisettevõtte eesmärgid, võttes arvesse ametiasutuste antud teavet;

(b) esitada juhatuse kindlaks määratud tähtaegadeks tegevdirektorile teadusuuringute ja innovatsiooni strateegilise tegevuskava projekt;

(c) korraldada nõuandev sidusrühmade foorum, mis on avatud kõikidele peamistest digitehnoloogiatest huvitatud avaliku ja erasektori sidusrühmadele, et teavitada neid konkreetse aasta teadusuuringute ja innovatsiooni strateegilise tegevuskava projektist ning koguda selle kohta tagasisidet;

(d) asjakohasel juhul koostada ja esitada juhatusele heakskiitmiseks artikli 11 lõike 1 punktis b osutatud lisategevuse kava projekt, võttes arvesse artiklit 130 ja ametiasutuste nõukogu arvamust.

Artikkel 141

Tagasimaksmise määrad

Kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse [artikli 13 lõikega 1] ja erandina sama määruse [artiklist 30] võib peamiste digitehnoloogiate ühisettevõte kohaldada liidu

rahastamise suhtes ühe meetme piires eri tagasimaksmise määrasid olenevalt osaleja liigist, eelkõige kui tegemist on VKEde ja mittetulunduslike õigussubjektidega, ja meetme liigist. Tagasimaksmise määrad esitatakse tööprogrammis.

VIII JAOTIS

EUROOPA LENNULIIKLUSE UUE PÕLVKONNA JUHTIMISSÜSTEEMI (SESAR) ARENDAV KOLMAS ÜHISETTEVÕTE

Artikkel 142

Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) arendava ühisettevõtte lisaeesmärgid

1. Peale artiklites 4 ja 5 sätestatud eesmärkide on Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) arendaval ühisettevõttel ka järgmised üldeesmärgid:

   (a) tugevdada teadus- ja innovatsioonisuutlikkust liidu lennuliikluse korraldamise sektoris, muutes selle vastupidavamaks ja kergemini kohandatavaks liiklusmahu kõikumise korral, võimaldades samas kõigi õhusõidukite sujuvat toimimist;

   (b) tugevdada – innovatsiooni abil – mehitatud ja mehitamata õhusõidukite konkurentsivõimet liidus ja lennuliikluse korraldamise teenuste turge, et toetada liidu majanduskasvu;

   (c) töötada välja uuenduslikud lahendused ja kiirendada nende kasutuselevõttu turul, et luua ühtne Euroopa taevas kui kõige tõhusam ja keskkonnasäästlikum õhuruum maailmas.

2. Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) arendava kolmanda ühisettevõtte erieesmärgid on järgmised:

   (a) töötada välja teadusuuringute ja innovatsiooni ökosüsteem, mis hõlmab terveid lennuliikluse korraldamise ja U-space'i õhuruumi[60] väärtusahelaid ja võimaldab luua Euroopa lennuliikluse korraldamise üldkavas määratletud digitaalse Euroopa taeva,[61] mis omakorda võimaldab vajalikku koostööd ja koordineerimist aeronavigatsiooniteenuste osutajate ja õhuruumi kasutajate vahel, et tagada liidu ühtne harmoneeritud lennuliikluse korraldamise süsteem nii mehitatud kui ka mehitamata operatsioonide jaoks;

   (b) töötada välja ja valideerida automatiseerituse kõrget taset toetavad lennuliikluse korraldamise lahendused;

   (c) töötada välja digitaalse Euroopa taeva tehniline struktuur[62] ja see valideerida;

   (d) toetada näidiste abil uuenduslike lahenduste kiiremat kasutuselevõttu turul;

[60] U-space'i õhuruum – mehitamata õhusõiduki süsteemi (UAS) geograafiline ala, mille on määranud liikmesriigid ja kus UASi operatsioone on lubatud ellu viia ainult U-space'i teenuseosutaja pakutavate U-space'i teenuste toetusel.

[61] Digitaalne Euroopa taevas – Euroopa lennuliikluse korraldamise üldkava visioon, mille kohaselt soovitakse ümber kujundada Euroopa lennundustaristu, võimaldades sellel ohutult ja tõhusalt toime tulla lennuliikluse tulevase kasvu ja mitmekesisusega, viies samas miinimumini keskkonnamõju.

[62] Digitaalse Euroopa taeva struktuur – Euroopa lennuliikluse korraldamise üldkava visioon, millega soovitakse lahendada keskpikas ja pikas plaanis praeguse ebatõhusa õhuruumi struktuuri probleem, ühendades õhuruumi konfiguratsiooni ja kujundamise tehnoloogiaga, et lahutada teenuste osutamine kohalikust taristust ja järk-järgult suurendada koostöö ja automaatse toe taset.

(e) koordineerida liidu lennuliikluse ajakohasema korraldamise jõupingutuste prioriseerimist ja kavandamist, lähtudes lennuliikluse korraldamise sidusrühmade vahelisest konsensuslikust protsessist;

(f) hõlbustada standardite väljatöötamist SESARi lahenduste kasutamiseks tööstuses.

Artikkel 143

Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) arendava kolmanda ühisettevõtte lisaülesanded

Peale artiklis 5 sätestatud ülesannete on Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) arendaval kolmandal ühisettevõttel järgmised ülesanded:

(a) koordineerida Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) määratlemisetapi[63] ülesandeid, jälgida projekti SESAR elluviimist ja muuta vajaduse korral Euroopa lennuliikluse korraldamise üldkava[64];

(b) rakendada Euroopa lennuliikluse korraldamise üldkava teadus- ja arendusaspekte, tehes eelkõige järgmist:

i) SESARi arendusetapi töö korraldamine, koordineerimine ja jälgimine kooskõlas Euroopa lennuliikluse korraldamise üldkavaga, sealhulgas madalate tehnoloogia valmidusastmetega (TRL) (0–2) seotud teadus- ja innovatsioonitegevus;

ii) SESARi lahenduste ehk SESARi arendusetapi kasutusvalmis väljundite ellurakendamine, millega võetakse kasutusele uued või täiustatud standarditud ja koostalitlevad käitamisprotseduurid või -tehnoloogia;

iii) lennundussektori tsiviil- ja sõjandusvaldkonna sidusrühmade kaasamise tagamine, eelkõige: aeronavigatsiooniteenuste osutajad, õhuruumi kasutajad, kutseühingud, lennuväljad, töötlev tööstus ja asjaomased teadusasutused ja teadusringkonnad;

(c) hõlbustada SESARi lahenduste kiiremat kasutuselevõttu turul, tehes järgmist:

i) suuremahulise tutvustamistegevuse korraldamine ja koordineerimine;

iii) hoolikas kooskõlastamine EASAga, et võimaldada EASA-l õigeks ajaks välja töötada reguleerivad meetmed, mis kuuluvad EASA alusmääruse[65] ja asjakohaste rakenduseeskirjade alla;

iii) asjakohase standardimistegevuse toetamine tihedas koostöös standardiorganisatsioonide ja EASAga ning üksusega, mis on loodud SESARi

[63] SESARi määratlemisetapp – etapp, mis hõlmab projekti SESAR pikaajalise visiooni, igas lennuetapis täiustusi võimaldava seonduva tegevuskontseptsiooni, EATMNis nõutud oluliste operatiivsete muudatuste ning nõutavate arendus- ja kasutuselevõtuprioriteetide väljatöötamist ja ajakohastamist;

[64] Heaks kiidetud nõukogu otsusega 2009/320/EÜ, ELT L 300, 14.11.2009, lk 34.

[65] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2018. aasta määrus (EL) 2018/1139, mis käsitleb tsiviillennunduse valdkonna ühisnorme ja millega luuakse Euroopa Liidu Lennundusohutusamet ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 2111/2005, (EÜ) nr 1008/2008, (EL) nr 996/2010, (EL) nr 376/2014 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2014/30/EL ning 2014/53/EL ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 552/2004 ja (EÜ) nr 216/2008 ning nõukogu määrus (EMÜ) nr 3922/91 (ELT L 212, 22.8.2018).

kasutuselevõtuetapi[66] ülesannete koordineerimiseks kooskõlas komisjoni rakendusmäärusega (EL) nr 409/2013[67].

Artikkel 144

Liikmed

1. Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) arendava kolmanda ühisettevõtte liikmed on:

   (a) liit, keda esindab komisjon;

   (b) Euroopa Lennuliikluse Ohutuse Organisatsioon (EUROCONTROL), keda esindab tema amet ja kes saab liikmeks, kui ta on teatanud kinnituskirjaga oma otsusest tingimusteta ühineda Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) arendava kolmanda ühisettevõttega;

   (c) käesoleva määruse III lisas loetletud asutajaliikmed, kui nad on teatanud kinnituskirjaga oma otsusest tingimusteta ühineda Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) arendava kolmanda ühisettevõttega;

   (d) assotsieerunud liikmed, kes valitakse kooskõlas artikliga 7.

2. Erandina artikli 7 lõigetest 1 ja 2 võib juhatus Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) arendava kolmanda ühisettevõtte loomise järgse esimese kuue kuu jooksul valida assotsieerunud liikmeid nimekirjast, mis on koostatud pärast komisjoni avaliku osalemiskutse esitamist ja enne ühisettevõtte loomist.

3. Assotsieerunud liikmete valimisel püüab juhatus tagada kogu lennuliikluse korraldamise väärtusahela nõuetekohase esindatuse ja vajaduse korral asjaomaste osalejate valimise väljastpoolt sektorit. Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) arendava kolmanda ühisettevõtte assotsieerunud liikmeteks võib valida avalik-õiguslikud või eraõiguslikud üksused või asutused, sealhulgas nendest kolmandatest riikidest, kes on liiduga sõlminud vähemalt ühe kokkuleppe õhutranspordi valdkonnas.

Artikkel 145

Liidu rahaline panus

Liidu rahaline panus programmist „Euroopa horisont“, sh EFTA assigneeringud, Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) arendava kolmanda ühisettevõtte haldus- ja tegevuskulude katmiseks on kuni 600 000 000 eurot, sealhulgas kuni 30 000 000 eurot halduskuludeks. Liidu panust võib suurendada kolmandate riikide panusega, kui see on kättesaadav.

[66] SESARi kasutuselevõtuetapp – industrialiseerimise ja rakendamise järjestikused etapid, mille jooksul tehakse järgmist: SESARi lahenduste rakendamiseks vajalike maapealsete ja pardaseadmete ning protsesside standardimine, tootmine ja sertifitseerimine (industrialiseerimine); SESARi lahendustel põhinevate seadmete ja süsteemide hankimine, paigaldamine ning kasutuselevõtt, sealhulgas seonduvad käitamisprotseduurid (rakendamine).

[67] ELT L 123, 4.5.2013, lk 1.

Artikkel 146

Muude liikmete kui liidu panus

1. Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) arendava kolmanda ühisettevõtte erasektorist pärit liikmed maksavad või lasevad enda koosseisu kuuluvatel või endaga seotud üksustel maksta artiklis 3 sätestatud ajavahemikus kokku vähemalt 500 000 000 euro suuruse summa, sealhulgas kuni 25 000 000 eurot halduskuludeks.

2. EUROCONTROL annab artiklis 3 sätestatud ajavahemikus Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) arendava kolmanda ühisettevõtte tegevus- ja halduskulude katmiseks vähemalt 500 000 000 euro suuruse summa, sealhulgas kuni 25 000 000 eurot halduskuludeks.

3. Lõikes 1 osutatud panus koosneb artikli 11 lõike 1 nimetatud panustest Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) arendavasse kolmandasse ühisettevõttesse. Lõikes 2 osutatud panus koosneb artikli 11 lõikes 5 nimetatud panustest Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) arendavasse kolmandasse ühisettevõttesse.

Artikkel 147

Lisategevuse ulatus

Artikli 11 lõike 1 punkti b tähenduses võib lisategevus hõlmata järgmist:

(a) tegevus, mis hõlmab kogu seda osa ühisettevõtte kokkulepitud tööprogrammi täita aitavatest Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi projektidest, mida ei rahasta liit;

(b) industrialiseerimistegevus, sealhulgas standardimine, sertifitseerimine ja tootmine, mis on seotud Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) arendavast kolmandast ühisettevõttest või sellele eelnenud algatusest, s.o ühisettevõttest SESAR pärit SESARi lahendustega;

(c) kommunikatsiooni- ja teavitustegevus, mis on seotud Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) arendavast kolmandast ühisettevõttest või sellele eelnenud algatusest, s.o ühisettevõttest SESAR pärit SESARi lahendustega;

(d) tegevus, mis tagab ülemaailmse lennuliikluse korralduse ühtlustamise, lähtudes Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) arendavast kolmandast ühisettevõttest või sellele eelnenud algatusest, s.o ühisettevõttest SESAR pärit SESARi lahendustest;

(e) Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) arendava kolmanda ühisettevõtte või sellele eelnenud algatuse, s.o ühisettevõtte SESAR alla kuuluvate liidu rahastuseta projektide tulemuste kasutuselevõtt või kasutamine.

Artikkel 148

Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) arendava kolmanda ühisettevõtte organid

Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) arendava kolmanda ühisettevõtte organid on:

(a) juhatus;

(b) tegevdirektor,

(c) teaduslik nõuandeorgan;

(d) riikide esindajate rühm.

Artikkel 149

Juhatuse koosseis

Juhatusse kuuluvad järgmised isikud:

(a) liidu nimel kaks komisjoni esindajat;

(b) üks esindaja iga muu liikme kui liidu kohta.

Artikkel 150

Juhatuse toimimine

1. Juhatuse eesistujaks on komisjon, kes tegutseb liidu nimel.

2. Juhatuses on järgmised alalised vaatlejad:

   (a) Euroopa Kaitseagentuuri esindaja;

   (b) õhuruumi tsiviilkasutajate esindaja, kelle nimetab nende esindusorganisatsioon Euroopa tasandil;

   (c) aeronavigatsiooniteenuste osutajate esindaja, kelle nimetab nende esindusorganisatsioon Euroopa tasandil;

   (d) seadmete valmistajate esindaja, kelle nimetab nende esindusorganisatsioon Euroopa tasandil;

   (e) lennuväljade esindaja, kelle nimetab nende esindusorganisatsioon Euroopa tasandil;

   (f) lennuliikluse korraldamise sektori töötajate esindusorganisatsioonide esindaja, kelle nimetab nende esindusorganisatsioon Euroopa tasandil;

   (g) asjaomaste teadusasutuste või asjaomaste teadusringkondade esindaja, kelle nimetab nende esindusorganisatsioon Euroopa tasandil:

   (h) Euroopa Liidu Lennundusohutusameti esindaja;

   (i) Euroopa lennundusvaldkonna standardiorganisatsiooni esindaja;

(j) mehitamata õhusõidukite tööstuse esindaja, kelle nimetab selle esindusorganisatsioon Euroopa tasandil.

3. Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) arendava kolmanda ühisettevõtte liikmete häälte arv on kooskõlas nende panusega ühisettevõtte eelarvesse. Liidul ja EUROCONTROLil mõlemal on vähemalt 25 % häälte koguarvust ning lõike 2 punktis b osutatud õhuruumi tsiviilkasutajate esindajal on vähemalt 10 % häälte koguarvust.

4. Juhatuse otsused võetakse vastu lihthäälteenamusega. Häälte võrdse jagunemise korral on otsustavaks hääleks liidu esindaja hääl.

5. Euroopa lennuliikluse korraldamise üldkava läbivaatamisega seotud otsused peavad saama liidu ja EUROCONTROLi poolthääle. Selliste otsuste puhul võetakse arvesse kõigi lõikes 2 osutatud alaliste vaatlejate arvamusi.

Artikkel 151

Juhatuse lisaülesanded

Peale artiklis 16 loetletud ülesannete tegeleb Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) arendava kolmanda ühisettevõtte juhatus ka Euroopa lennuliikluse korraldamise üldkavas nimetatud teadus- ja arendusülesannete täitmise järelevalvega.

Artikkel 152

Tegevdirektori lisaülesanded

Peale artiklis 18 sätestatud ülesannete täidab Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) arendava kolmanda ühisettevõtte tegevdirektor järgmisi ülesandeid:

(a) juhib projekti SESAR määratlemis- ja arendusetapi elluviimist juhatuse kehtestatud suuniste raames;

(b) esitab juhatusele projekti SESAR arendusetapis muudatuste tegemist nõudvad ettepanekud.

Artikkel 153

Teaduskomitee

1. Artikli 19 lõike 1 punktis a osutatud Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) arendava kolmanda ühisettevõtte teaduslik nõuandeorgan on teaduskomitee.

2. Teaduskomiteel on kuni 15 alalist liiget.

3. Teaduskomitee esimees valitakse kaheks aastaks.

4. Teaduskomitee võib anda nõu juhatuse ja teiste Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) arendava kolmanda ühisettevõtte organite nõudmisel või omal algatusel, eriti madalate tehnoloogia valmidusastmetega (TRL) (0–2) seotud tegevuse kohta.

5. Teaduskomitee teeb koostööd programmi „Euroopa horisont“ raames loodud asjaomaste nõuandvate organitega.

Artikkel 154

Riikide esindajate rühm

1. Riikide esindajate rühm koosneb kuni kahest esindajast iga liikmesriigi ja assotsieerunud riigi kohta, sealhulgas lennunduse ja teadusuuringute eest vastutavate riiklike asutuste esindajad. Liikmesriikide esindajad võtavad kooskõlastatud seisukoha, võttes arvesse arvamusi, mida on väljendatud

   (a) ühtse taeva komitees, mis on loodud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 549/2004 artikli 5 alusel[68];

   (b) programmi „Euroopa horisont“[69] alla kuuluvas programmikomitees.

2. Riikide esindajate rühma koosolekud toimuvad vähemalt kord aastas.

Artikkel 155

Rakendusaktid liidu seisukoha kehtestamiseks Euroopa lennuliikluse korraldamise üldkava muutmise kohta

1. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, et kehtestada liidu seisukoht Euroopa lennuliikluse korraldamise üldkava muutmise kohta. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas määruse (EL) nr 182/2011 artiklis 5 osutatud kontrollimenetlusega.

2. Komisjoni abistab ühtse taeva komitee, mis on loodud määrusega (EÜ) nr 549/2004. Ühtse taeva komitee on komitee Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 182/2011[70] tähenduses.

Artikkel 156

Uue tehnoloogia sertifitseerimine

1. Taotlejad, abisaajad või tegevdirektor võivad paluda Euroopa Liidu Lennundusohutusametil (EASA) anda nõu seoses konkreetsete projektide ja tutvustamistegevusega lennundusohutus-, koostalitlus- ja keskkonnastandardite järgimisega seotud küsimustes, et kindlustada asjakohaste standardite õigeaegne väljatöötamine, katsetamissuutlikkus ning regulatiivsete tootearenduse ja uue tehnoloogia kasutuselevõtu nõuete koostamine

---

68 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. märtsi 2004. aasta määrus (EÜ) nr 549/2004, millega sätestatakse raamistik ühtse Euroopa taeva loomiseks (raammäärus) (EMPs kohaldatav tekst) – liikmesriikide avaldus ühtse Euroopa taevaga seotud militaarküsimuste kohta (ELT L 96, 31.3.2004, lk 1).

69 Sisestada viide, kui programmi „Euroopa horisont“ käsitlev määrus on vastu võetud.

70 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes. ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.

2. Sertifitseerimistoimingute ja osutatud teenuste suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2018/1139[71] sätestatud lõive ja tasusid käsitlevaid norme.

Artikkel 157

Kokkulepe EUROCONTROLiga

EUROCONTROLi kui Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) arendava kolmanda ühisettevõtte asutajaliikme roll ja panus sätestatakse kahe poole (Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi kolmas ühisettevõte ja EUROCONTROL) halduskokkuleppega. Kokkuleppes kirjeldatakse EUROCONTROLi ülesandeid, kohustusi ja panust Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) arendava kolmanda ühisettevõtte tegevusse järgmistes valdkondades:

(a) EUROCONTROLi teadus-, arendus- ja valideerimistegevuse korraldamine vastavalt Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) arendava kolmanda ühisettevõtte tööprogrammile;

(b) Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) arendava kolmanda ühisettevõtte erialane toetamine ja nõustamine taotluse korral;

(c) toetus ja nõustamine seoses ühiste suundumustega Euroopa tulevaste lennuliikluse korraldamise süsteemide valdkonnas, eelkõige seoses tulevase õhuruumi struktuuriga;

(d) toetus SESARi lahenduste rakendamise seire valdkonnas kooskõlas Euroopa lennuliikluse korraldamise üldkavaga;

(e) suhtlus EUROCONTROLi liikmesriikidega, et tagada liidu poliitikaeesmärkide ning teadus-, valideerimis- ja tutvustamistegevuse tulemuste laialdane toetus üleeuroopaliste võrgustike partnerite seas;

(f) programmi juhtimise toetamine;

(g) panus Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) arendava kolmanda ühisettevõtte halduskuludesse ja infotehnoloogiline, sidealane ja logistiline toetus Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) arendavale kolmandale ühisettevõttele.

Artikkel 158

Ühised tugiteenused

Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) arendavale kolmandale ühisettevõttele ei kohaldata artiklit 12.

[71] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2018. aasta määrus (EL) 2018/1139, mis käsitleb tsiviillennunduse valdkonna ühisnorme ja millega luuakse Euroopa Liidu Lennundusohutusamet ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 2111/2005, (EÜ) nr 1008/2008, (EL) nr 996/2010, (EL) nr 376/2014 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2014/30/EL ning 2014/53/EL ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 552/2004 ja (EÜ) nr 216/2008 ning nõukogu määrus (EMÜ) nr 3922/91 (ELT L 212, 22.8.2018, lk 1), https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX%3A32018R1139.

IX JAOTIS

NUTIVÕRKUDE JA -TEENUSTE ÜHISETTEVÕTE

Artikkel 159

Nutivõrkude ja -teenuste ühisettevõtte lisaeesmärgid

1. Peale artiklites 4 ja 5 sätestatud eesmärkide on nutivõrkude ja -teenuste ühisettevõttel ka järgmised üldeesmärgid:

   (a) suurendada Euroopa tehnoloogilist suveräänsust tulevaste nutivõrkude ja -teenuste valdkonnas, tugevdades veelgi sektori praeguseid tugevaid külgi ja laiendades tegevusulatust 5G ühenduvuselt üldisemale strateegilisele väärtusahelale, sealhulgas pilvepõhiste teenuste pakkumine, komponendid ja seadmed;

   (b) kooskõlastada suurema hulga sektori osalejate strateegilised tegevuskavad, hõlmates mitte ainult telekommunikatsiooni valdkonda, vaid ka asjade interneti, pilve, komponentide ja seadmete valdkonna osalejaid;

   (c) tõsta Euroopa tipptehnoloogia ja -teaduse taset, et aidata Euroopal asuda 2030. aastaks juhtima 6G-süsteemide kujundamist ja valdamist;

   (d) suurendada digitaristu kasutuselevõttu ja digilahenduste kasutamist Euroopa turgudel, eelkõige tagades nutivõrkude ja -teenuste ühisettevõtte raames ja juhtimise all Euroopa ühendamise rahastu teise etapi (CEF2) digitaalvaldkonna strateegilise kooskõlastusmehhanismi ning koostoime Euroopa ühendamise rahastu teise etapiga ning programmidega „Digitaalne Euroopa“ ja „InvestEU“;

   (e) valmistada Euroopa nutivõrkude ja -teenuste sektor ette pikemaajalisteks võimalusteks, mis tekivad 5G- ja hilisema 6G-taristu ja teenuste vertikaalsete turgude väljaarendamisest Euroopas;

   (f) hõlbustada digitaalset innovatsiooni, et täita 2030. aastaks Euroopa turu vajadused ja avaliku poliitika nõuded, sealhulgas kõige rangemad vertikaalsete tööstusharude nõuded, samuti sotsiaalsed nõuded sellistes valdkondades nagu julgeolek, energiatõhusus ja elektromagnetväljad;

   (g) toetada tulevaste nutivõrkude ja -teenuste ühildamist liidu poliitikaeesmärkidega, sealhulgas Euroopa roheline kokkulepe, võrgu- ja infoturve, eetika, eraelu puutumatus ning inimesekeskne ja kestlik internet.

2. Nutivõrkude ja -teenuste ühisettevõtte erieesmärgid on järgmised:

   (a) aidata välja töötada kõrgetasemelise kommunikatsiooni nõuetele vastavat tehnoloogiat, toetades samal ajal Euroopa tipptaset nutivõrkude ja -teenuste tehnoloogia ja struktuuride valdkonnas ning nende arendamist üleminekuks 6G-le, mis hõlmab vankumatuid Euroopa seisukohti standardite, nende rakendamiseks oluliste patentide ja põhinõuete kindlaksmääramise kohta, näiteks tulevase kõrgetasemeliste nutivõrgutehnoloogiate jaoks vajalikud sagedusalad;

   (b) kiirendada energiatõhusa võrgutehnoloogia väljatöötamist, et vähendada 2030. aastaks märkimisväärselt kogu digitaristu energia- ja ressursitarbimist ning samuti nutivõrkude ja -teenuste tehnoloogiaid kasutavate peamiste vertikaalsete tööstusharude energiatarbimist;

(c) kiirendada 2025. aastaks 5G ja hiljem 6G taristu väljatöötamist ja laialdast kasutuselevõttu Euroopas, eelkõige tagades piiriülestes koridorides ühendatud ja automatiseeritud liikuvuse jaoks 5G kasutuselevõtu koordineerimise ja selle strateegilise toetamise, kasutades Euroopa ühendamise rahastu teise etapi (CEF2) digitaalvaldkonna programmi ning selle ja programmide „Digitaalne Euroopa“ ja „InvestEU“ alla kuuluvaid muid kasutuselevõtu programme;

(d) edendada tarne- ja väärtusahela kestlikkust ja mitmekesisust kooskõlas ELi meetmepaketiga 5G-võrkude turvalisuse tagamiseks;

(e) tugevdada liidu tööstuse asukohta maailma nutivõrkude ja -teenuste väärtusahelas, milleks tuleb saavutada kriitiline mass avalikust ja erasektorist pärit osalejaid, eelkõige suurendades tarkvara ja asjade interneti valdkonna osalejate panust, võimendades riiklikke algatusi ning toetades uute osalejate tulekut;

(f) toetada eetika- ja julgeolekunõuete järgimist, lisades need teadusuuringute ja innovatsiooni strateegilistesse tegevuskavadesse, ning anda asjakohast abi liidu õigusloome protsessis;

Artikkel 160

Nutivõrkude ja -teenuste ühisettevõtte lisaülesanded

Peale artiklis 5 sätestatud ülesannete täidab nutivõrkude ja -teenuste ühisettevõte ka järgmisi ülesandeid:

(a) aitab täita liidu teiste nutivõrkude ja -teenuste valdkonna programmide, näiteks Euroopa ühendamise rahastu teise etapi (CEF2) digitaalvaldkonna programmi ja programmide „Digitaalne Euroopa“ ja „InvestEU“ tööprogramme;

(b) koordineerib koostöös komisjoni ja asjaomaste pädevate rahastajatega liidu nutivõrkude ja -teenuste valdkonna katse- ja kasutuselevõtualgatusi, näiteks ühendatud ja automatiseeritud liikuvust tagavad üleeuroopalised 5G-koridorid Euroopa ühendamise rahastu teise etapi (CEF2) digitaalvaldkonna programmi raames;

(c) aitab luua nutivõrkude ja -teenuste valdkonnas liidu rahastatavate (näiteks Euroopa ühendamise rahastu teise etapi (CEF2) digitaalvaldkonna programmist ja programmidest „Digitaalne Euroopa“ ja „InvestEU“) asjakohaste uuringute, katseprojektide ja kasutuselevõtumeetmete koostoimet ning tagab sellise tegevusega kogutud teadmiste ja oskusteabe tõhusa levitamise ja võimendamise;

(d) koostöös sidusrühmadega töötab välja ja koordineerib ühendatud ja automatiseeritud liikuvust tagavate üleeuroopaliste 5G-koridoride strateegilisi kasutuselevõtu kavu. Need kavad on Euroopa ühendamise rahastu teise etapi (CEF2) digitaalvaldkonna programmi perioodi hõlmavad programmidokumendid, milles määratakse kindlaks ühine visioon 5G-põhiste ökosüsteemide väljatöötamiseks, selle aluseks olevad nõuded võrkudele ja teenustele, kasutuselevõtu eesmärgid ja tegevuskavad ning võimalikud koostöömudelid.

Artikkel 161

Liikmed

Nutivõrkude ja -teenuste ühisettevõtte liikmed on:

(a) liit, keda esindab komisjon;

(b) 5G-taristu ühendus, kui ta on teatanud kinnituskirjaga oma otsusest tingimusteta ühineda nutivõrkude ja -teenuste ühisettevõttega.

Artikkel 162

Liidu rahaline panus

Liidu rahaline panus programmist „Euroopa horisont“, kaasa arvatud EFTA assigneeringud, nutivõrkude ja -teenuste ühisettevõtte haldus- ja tegevuskulude katmiseks on kuni 900 000 000 eurot, sealhulgas kuni 13 929 000 eurot halduskuludeks. Liidu panust võib suurendada kolmandate riikide panusega, kui see on kättesaadav.

Artikkel 163

Muude liikmete kui liidu panus

1. Nutivõrkude ja -teenuste ühisettevõtte muud liikmed kui liit maksavad või lasevad enda koosseisu kuuluvatel või endaga seotud üksustel maksta artiklis 3 sätestatud ajavahemikus kokku vähemalt 900 000 000 euro suuruse summa.

2. Nutivõrkude ja -teenuste ühisettevõtte muud liikmed kui liit maksavad või lasevad enda koosseisu kuuluvatel või endaga seotud üksustel maksta nutivõrkude ja -teenuste ühisettevõtte halduskuludeks igal aastal rahasumma, mis moodustab vähemalt 20 % kõigist halduskuludest. Nad püüavad suurendada nende koosseisu kuuluvate või nendega seotud üksuste arvu, et nende panus suureneks kuni 50 %ni nutivõrkude ja -teenuste ühisettevõtte halduskulude kogusummast ühisettevõtte tegevuse jooksul, võttes nõuetekohaselt arvesse nende koosseisu kuuluvaid üksuseid, kes on väikesed või keskmise suurusega ettevõtjad.

3. Käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 osutatud panus koosneb artikli 11 lõikes 1 sätestatud panustest nutivõrkude ja -teenuste ühisettevõttesse.

Artikkel 164

Lisategevuse ulatus

Artikli 11 lõike 1 punkti b tähenduses võib lisategevus hõlmata järgmist:

(a) hargnenud teadus- ja arendustegevus;

(b) osalemine standardimises;

(c) osalemine reguleerimisprotsessides;

(d) tegevus, mida rahastatakse Euroopa Investeerimispanga laenudest ja mida ei rahastata liidu toetuse raames;

(e) osalemine 5G taristu ühenduse ning nutivõrkude ja -teenuste ühisettevõtte valdkonna muu sidusrühmade grupi või ühenduse tegevuses, mida ei rahastata liidu toetuse raames;

(f) tegevus ökosüsteemi arendamiseks, sealhulgas vertikaalsete tööstusharudega tehtava koostöö arendamine;

(g) tulemuste levitamine maailmas, et jõuda konsensuseni seoses toetatava tehnoloogiaga tulevaste standardite ettevalmistamisel;

(h) tehnoloogia uuringud, tutvustamine, katseprojektid, turule laskmine, varajane kasutuselevõtt;

(i) rahvusvaheline koostöö, mida ei rahastata liidu toetuse raames;

(j) tegevus, mis on seotud muude avaliku või erasektori organite kui liidu rahastatavate teadus- ja innovatsiooniprojektide ettevalmistamise ja nendes osalemisega.

Artikkel 165

Nutivõrkude ja -teenuste ühisettevõtte organid

Nutivõrkude ja -teenuste ühisettevõtte organid on:

(a) juhatus;

(b) tegevdirektor,

(c) riikide esindajate rühm;

(d) sidusrühmade rühm.

Artikkel 166

Juhatuse koosseis

1. Juhatusse kuuluvad järgmised isikud:

(a) liidu nimel kaks komisjoni esindajat;

(b) viis 5G-taristu ühenduse esindajat.

2. Olenemata artiklist 40 teatavad erasektorist pärit liikmete esindajad juhatusele viivitamata oma osalemisest kutsetegevuses koos üksustega, mis ei asu liidus, või üksustega, mis ei ole liidus asuvate juriidiliste isikute või üksuste kontrolli all. Sellisel juhul võivad liidu esindajad nõuda, et asjaomane liige nimetaks teise esindaja.

Artikkel 167

Juhatuse toimimine

5G taristu ühenduse liikmetele kuulub kokku 50 % hääleõigusest.

Artikkel 168

Juhatuse lisaülesanded

1. Peale artiklis 16 loetletud ülesannete täidab nutivõrkude ja -teenuste ühisettevõtte juhatus ka järgmisi ülesandeid:

   (a) Euroopa ühendamise rahastu teise etapi (CEF2) digitaalvaldkonna programmi kestel võtab vastu strateegilisi kasutuselevõtu kavu ja vajaduse korral muudab neid;

   (b) tagab, et nutivõrkude ja -teenuste ühisettevõtte tegevuses võetakse alati arvesse liidu küberturbealaseid õigusakte ning liikmesriikide olemasolevaid ja tulevasi koordineeritud suuniseid;

   (c) soodustab Euroopa ühendamise rahastu teise etapi (CEF2) digitaal-, transpordi- ja energiavaldkonna koostoimet ja täiendavust, tehes kindlaks sekkumist nõudvad valdkonnad ja tööprogrammidesse panustamise vajaduse, ning toetab teiste asjaomaste liidu programmidega tekkivat koostoimet ja täiendavust.

2. Enne juhatuses hääletamist analüüsivad nutivõrkude ja -teenuste ühisettevõtte liikmete esindajad riikide esindajate rühma arvamust, kui see on olemas.

Artikkel 169

Riikide esindajate rühm

Riikide esindajate rühma kuulub üks peamine esindaja igast liikmesriigist ja assotsieerunud riigist ning asjakohasel juhul üks esindaja asendaja iga riigi kohta, et kaetud oleksid kõik nutivõrkude ja -teenuste ühisettevõtte üldised strateegilised küsimused ja asjakohane tegevus, eelkõige:

(a) programmiga „Euroopa horisont“ seotud teadus- ja innovatsiooniküsimused ja

(b) teiste liidu programmidega, eelkõige Euroopa ühendamise rahastu teise etapi (CEF2) digitaalvaldkonna programmiga seotud kasutuselevõtumeetmed, samuti programmide „Digitaalne Euroopa“ ja „InvestEU“ tegevus, mis kuulub nutivõrkude ja -teenuste ühisettevõtte tegevusalasse.

Artikkel 170

Julgeolek

1. Kui seda peetakse asjakohaseks, võib juhatus ette näha, et nutivõrkude ja -teenuste ühisettevõtte rahastatava tegevusega tuleb tagada, et suuremahuliseks katsetamiseks kasutusele võetavaid võrguelemente hinnatakse julgeoleku seisukohalt. Hindamisel järgitakse liidu küberturbealaseid õigusakte ja poliitikat ning liikmesriikide olemasolevaid ja tulevasi koordineeritud suuniseid.

2. Kui komisjon nõuab, piiratakse erimeetmetes osalemise õigust programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse kohaselt.

3. Kui juhatus peab asjakohaseks, võib ta seoses artikli 160 punktis a osutatud ülesandega soovitada, et teised rahastajad kohaldaksid oma tegevuse suhtes *mutatis mutandis* lõikeid 1 ja 2.

KOLMAS OSA

LÕPPSÄTTED

Artikkel 171

Järelevalve ja hindamine

1. Ühisettevõtete tegevuse suhtes kohaldatakse pidevat järelevalvet ja see vaadatakse ühisettevõtete finantsreeglite kohaselt korrapäraselt läbi, et tagada võimalikult suur mõju, teaduse tipptase ja tõhusaim ressursikasutus. Järelevalve ja korrapäraste läbivaatamiste tulemusi kasutatakse Euroopa partnerluste järelevalves ja programmi „Euroopa horisont“ hindamiste alla kuuluvates ühisettevõtete hindamistes.

2. Ühisettevõtted peaksid korraldama pideva järelevalve oma haldustegevuse üle ning vaatama programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse [artikli 45] ja [III lisa] kohaselt ellu viidud projektide väljundid, tulemused ja mõju korrapäraselt läbi. Järelevalve hõlmab järgmist:

   (a) ajaliselt piiritletud näitajad, millega anda igal aastal aru oma tegevusest eesmärkide saavutamisel ja programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse [V lisas] kindlaks määratud mõjuahelate kaupa;

   (b) teave sotsiaal- ja humanitaarteaduste mõju suurendamise taseme kohta, madalamate ja kõrgemate tehnoloogia valmidusastmete suhe koostööd nõudvates teadusuuringutes, edusammud riikide osalemise laiendamisel, konsortsiumide geograafiline koosseis koostööprojektides, kaheastmelise esitamis- ja hindamismenetluse kasutamine, Euroopa teadusuuringutes ja innovatsioonis koostöösuhteid soodustavad meetmed, hindamiste läbivaatamise kasutamine ja kaebuste arv ja tüübid, kliimaküsimuste peavoolustamine ja sellega seotud kulud, VKEde osalemine, erasektori osalemine, sooliselt võrdõiguslik osalemine rahastatavates meetmetes, hindamiskomisjonid, nõukogud ja nõuanderühmad, kaasrahastamise määr, täiendav ja kumulatiivne rahastamine muudest liidu vahenditest, toetuse saamiseni kuluv aeg, rahvusvahelise koostöö tase, kodanike kaasamine ja kodanikuühiskonna osalemine;

   (c) projekti tasandil liigendatud kulude tasemed, et võimaldada konkreetset analüüsi, muu hulgas sekkumisvaldkondade kaupa;

   (d) liiga suur taotluste arv, eelkõige ettepanekute arv ja iga projektikonkursi keskmine tulemus, kvaliteedikünniseid ületavate ja sellest allapoole jäävate ettepanekute osakaal.

3. Ühisettevõtete hindamised toimuvad õigel ajal, et nende tulemusi oleks võimalik kasutada programmi „Euroopa horisont“ üldistes vahe- ja lõpphindamistes ning asjakohases otsustusprotsessis seoses programmiga „Euroopa horisont“, sellele järgneva programmiga ja muude teadusuuringute ja innovatsiooni seisukohast tähtsate algatustega, millele on viidatud programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse [artiklis 47].

4. Nagu on täpsustatud programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse [artiklis 47], korraldab komisjon iga ühisettevõtte vahe- ja lõpphindamise ning nende tulemusi kasutatakse programmi „Euroopa horisont“ hindamistes. Hindamisel vaadeldakse, kuidas iga ühisettevõte täidab oma ülesandeid ja eesmärke, käsitletakse ühisettevõtte kogu tegevust ning hinnatakse asjaomase ühisettevõtte Euroopa lisaväärtust,

tulemuslikkust, tõhusust, sealhulgas selle avatust ja läbipaistvust, tegevuse asjakohasust, sidusust ja vastastikust täiendavust asjakohase piirkondliku, riikliku ja liidu poliitikaga, sealhulgas koostoimet programmi „Euroopa horisont“ teiste osadega, nagu missioonid, klastrid või valdkondlikud või eriprogrammid. Hindamistes võetakse arvesse sidusrühmade seisukohti nii Euroopa kui ka riiklikul tasandil ja vajaduse korral hinnatakse nende raames artikli 174 lõigetes 3–9 osutatud algatuste pikaajalist mõju teadusele, ühiskonnale, majandusele ja tehnoloogiale. Asjakohasel juhul hinnatakse nende raames ka seda, milline on tulevaste meetmete puhul kõige tõhusam poliitilise sekkumise viis, ja kas iga ühisettevõtte koosseisu võimalik uuendamine on asjakohane ja sidus, arvestades üldisi poliitilisi prioriteete ning teadusuuringuid ja innovatsiooni toetavat tegevust, sealhulgas ühisettevõtte positsiooni võrreldes teiste raamprogrammi kaudu toetatavate algatustega, eelkõige Euroopa partnerluste või missioonidega. Hindamistes võetakse ka nõuetekohaselt arvesse järkjärgulise lõpetamise kava, mille juhatus võtab vastu artikli 16 lõike 2 alapunkti y kohaselt.

5. Käesoleva artikli lõikes 2 osutatud vahehindamise järelduste alusel võib komisjon tegutseda artikli 11 lõike 7 kohaselt või võtta muid vajalikke meetmeid.

6. Komisjon võib läbipaistva protsessi alusel valitud sõltumatute välisekspertide abiga teha strateegilise tähtsusega teemade või küsimuste kohta täiendavaid hindamisi, uurida ühisettevõtte edusamme seatud eesmärkide saavutamisel, teha kindlaks tegevust soodustavad tegurid ja selgitada välja parimad tavad. Selliste lisahindamiste tegemisel uurib komisjon põhjalikult asjaomasele ühisettevõttele avalduvat haldusmõju.

7. Ühisettevõtted vaatavad oma tegevuse korrapäraselt läbi; see on aluseks nende vahe- ja lõpphindamistel, mis on osa programmi „Euroopa horisont“ hindamistest, millele on osutatud programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse [artiklis 47].

8. Korrapäraseid läbivaatamisi ja hindamisi võetakse arvesse artiklis 43 osutatud ühisettevõtte likvideerimise, tegevuse järkjärgulise lõpetamise või koosseisu võimaliku uuendamise korral kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse [III lisaga]. Kuue kuu jooksul pärast ühisettevõtte likvideerimist, kuid mitte hiljem kui neli aastat pärast artiklis 43 osutatud likvideerimismenetluse algatamist korraldab komisjon ühisettevõtte lõpphindamise kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ lõpphindamisega.

9. Komisjon edastab ühisettevõtete hindamiste tulemused, mis hõlmavad hindamisjäreldusi ja komisjoni tähelepanekuid, Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse [artiklis 47] osutatud programmi „Euroopa horisont“ hindamiste osana.

Artikkel 172

Asukohariigi toetus

Ühisettevõtte ja tema asukohariigi vahel võib sõlmida halduskokkuleppe, milles käsitletakse privileege ja immuniteete ning muud toetust, mida vastav liikmesriik annab asjaomasele ühisettevõttele.

Artikkel 173

Esialgsed meetmed

1. Komisjon vastutab ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõtte ja nutivõrkude ja -teenuste ühisettevõtte asutamise ja esialgse toimimise eest, kuni ühisettevõtted on saavutanud oma eelarve täitmiseks operatiivse suutlikkuse. Komisjon teeb kõik vajalikud toimingud koostöös teiste liikmetega ning kaasab nimetatud ühisettevõtete pädevaid organeid.

2. Lõike 1 kohaldamisel:

   (a) võib komisjon kuni ajani, mil tegevdirektor, kelle juhatus on artikli 17 lõike 1 kohaselt ametisse nimetanud, asub täitma oma ülesandeid, määrata ajutiseks tegevdirektoriks ja tema ülesandeid täitma komisjoni ametniku;

   (b) on erandina artikli 16 lõike 2 punktist h ajutisel tegevdirektoril asjakohase ametisse nimetava organi õigused seoses kõigi ametikohtadega, mis tuleb täita, enne kui tegevdirektor asub artikli 17 lõike 1 kohaselt täitma oma ülesandeid;

   (c) võib komisjon ajutiselt ametisse nimetada piiratud arvu oma ametnikke.

3. Ajutine tegevdirektor võib lubada lõikes 1 nimetatud ühisettevõtete aastaeelarves ette nähtud assigneeringutega kaetud kõikide maksete tegemist, kui juhatus on need heaks kiitnud, ning võib sõlmida kokkuleppeid ja lepinguid (sh töölepinguid) ning teha otsuseid pärast nende ühisettevõtete ametikohtade loetelu vastuvõtmist.

4. Ajutine tegevdirektor määrab kokkuleppel uue tegevdirektoriga ning juhatuse heakskiidul kuupäeva, millest alates asjaomane ühisettevõte omandab suutlikkuse oma eelarve täitmiseks. Alates sellest päevast hoidub komisjon selle ühisettevõtte tegevusega seotud kohustuste võtmisest ja maksete tegemisest.

Artikkel 174

Kehtetuks tunnistamine ja üleminekusätted

1. Nõukogu määrus (EL) nr 560/2014,[72], määrus (EL) nr 558/2014,[73] määrus (EL) nr 559/2014,[74] nõukogu määrus (EL) nr 557/2014,[75] määrus (EÜ) nr 219/2007,[76] nõukogu määrus (EL) nr 561/2014[77] ja nõukogu määrus (EL) nr 642/2014[78] tunnistatakse kehtetuks.

---

72 Nõukogu 6. mai 2014. aasta määrus (EL) nr 560/2014 biotoorainel põhinevate tööstusharude ühisettevõtte asutamise kohta, EMPs kohaldatav tekst (ELT L 169, 7.6.2014, lk 130).

73 Nõukogu 6. mai 2014. aasta määrus (EL) nr 558/2014 ühisettevõtte Clean Sky 2 asutamise kohta, EMPs kohaldatav tekst (ELT L 169, 7.6.2014, lk 77).

74 Nõukogu 6. mai 2014. aasta määrus (EL) nr 559/2014 kütuseelementide ja vesiniku valdkonna teise ühisettevõtte asutamise kohta, EMPs kohaldatav tekst (ELT L 169, 7.6.2014, lk 108).

75 Nõukogu 6. mai 2014. aasta määrus (EL) nr 557/2014 innovatiivsete ravimite algatuse teise ühisettevõtte asutamise kohta (ELT L 169, 5.6.2014, lk 54).

76 Nõukogu 27. veebruari 2007. aasta määrus (EÜ) nr 219/2007 ühisettevõtte loomise kohta Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) väljaarendamiseks (ELT L 64, 2.3.2007, lk 1).

77 Nõukogu 6. mai 2014. aasta määrus (EL) nr 561/2014 ühisettevõtte ECSEL asutamise kohta, EMPs kohaldatav tekst (ELT L 169, 7.6.2014, lk 152).

78 Nõukogu 16. juuni 2014. aasta määrus (EL) nr 642/2014, millega luuakse ühisettevõte Shift2Rail (ELT L 177, 17.6.2014, lk 9).

2. Lõikes 1 nimetatud määruste kohaselt algatatud või jätkatud meetmete ja nendega seotud rahaliste kohustuste haldamine jätkub kuni nende lõpuleviimiseni nimetatud määruste alusel.

3. Bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühisettevõte on nõukogu määrusega (EL) nr 560/2014 loodud biotoorainel põhinevate tööstusharude ühisettevõtte seaduslik ja ainus õigusjärglane seoses kõigi lepingute, sealhulgas töö- ja toetuslepingute, kohustuste ja omandatud varaga, ning selle ühisettevõtte asendaja.

4. Keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõte on nõukogu määrusega (EL) nr 558/2014 loodud ühisettevõtte Clean Sky 2 seaduslik ja ainus õigusjärglane seoses kõigi lepingute, sealhulgas töö- ja toetuslepingute, kohustuste ja omandatud varaga, ning selle ühisettevõtte asendaja.

5. Saastevaba vesiniku ühisettevõte on nõukogu määrusega (EL) nr 559/2014 loodud kütuseelementide ja vesiniku valdkonna teise ühisettevõtte seaduslik ja ainus õigusjärglane seoses kõigi lepingute, sealhulgas töö- ja toetuslepingute, kohustuste ja omandatud varaga, ning selle ühisettevõtte asendaja.

6. Euroopa raudtee ühisettevõte on nõukogu määrusega (EL) nr 642/2014 loodud ühisettevõtte Shift2Rail seaduslik ja ainus õigusjärglane seoses kõigi lepingute, sealhulgas töö- ja toetuslepingute, kohustuste ja omandatud varaga, ning selle ühisettevõtte asendaja.

7. Uuendusliku tervishoiu algatuse ühisettevõte on nõukogu määrusega (EL) nr 557/2014 loodud innovatiivsete ravimite algatuse teise ühisettevõtte seaduslik ja ainus õigusjärglane seoses kõigi lepingute, sealhulgas töö- ja toetuslepingute, kohustuste ja omandatud varaga, ning selle ühisettevõtte asendaja.

8. Peamiste digitehnoloogiate ühisettevõte on nõukogu määrusega (EL) nr 561/2014 loodud ühisettevõtte ECSEL seaduslik ja ainus õigusjärglane seoses kõigi lepingute, sealhulgas töö- ja toetuslepingute, kohustuste ja omandatud varaga, ning selle ühisettevõtte asendaja.

9. Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) arendav kolmas ühisettevõte on nõukogu määrusega (EÜ) nr 219/2007 loodud ühisettevõtte SESAR seaduslik ja ainus õigusjärglane seoses kõigi lepingute, sealhulgas töö- ja toetuslepingute, kohustuste ja omandatud varaga, ning selle ühisettevõtte asendaja.

10. Käesolev määrus ei mõjuta lõikes 1 nimetatud määruste alusel värvatud töötajate õigusi ega kohustusi.

11. Käesoleva artikli lõikes 1 nimetatud määruste alusel ametisse nimetatud tegevdirektorid määratakse alates [artiklis 175 osutatud kuupäev] täitma oma allesjäänud ametiaja jooksul tegevdirektori ülesandeid, nagu on ette nähtud käesoleva määrusega. Lepingu muud tingimused ei muutu.

12. Iga ühisettevõtte juhatus võtab oma esimesel koosolekul vastu lõigetes 3–9 nimetatud eelmise ühisettevõtte juhatuse vastuvõetud otsuste loetelu, mida kohaldatakse jätkuvalt käesoleva määrusega loodud asjaomase ühisettevõtte suhtes.

13. Artikli 171 lõikes 2 osutatud vahehindamised sisaldavad käesoleva artikli lõigetes 3–9 nimetatud eelnenud ühisettevõtete lõpphindamist.

14. Kõik lõikes 1 nimetatud määruste kohased kasutamata assigneeringud kantakse üle käesoleva määrusega loodavale vastavale ühisettevõttele. Sellisel moel üle kantud kasutamata tegevusassigneeringuid kasutatakse esmalt programmi „Horisont 2020“

raames algatatud kaudsete meetmete rahaliseks toetamiseks. Ülejäänud tegevusassigneeringuid võib kasutada käesoleva määruse alusel algatatavate kaudsete meetmete rahastamiseks. Kui selliseid tegevusassigneeringuid kasutatakse käesoleva määruse alusel algatatavate kaudsete meetmete rahastamiseks, arvestatakse need maha käesoleva määruse kohasele vastavale ühisettevõttele antavast liidu rahalisest panusest.

Artikkel 175

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Nõukogu nimel
president

FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise (ABM/ABB) struktuurile

1.3. Ettepaneku/algatuse liik

1.4. Eesmärgid

1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendused

1.6. Meetme kestus ja finantsmõju

1.7. Ettenähtud eelarve täitmise viisid

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteem

2.3. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

3.2. Hinnanguline mõju kuludele

3.2.1. Hinnanguline mõju kuludele – ülevaade

3.2.2. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele

3.2.3. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele

3.2.4. Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga

3.2.5. Kolmandate isikute rahaline osalus

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

FINANTSSELGITUS – BIORESSURSIPÕHISE RINGMAJANDUSEGA EUROOPA

6. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

6.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

Bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa

6.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad *(programmi teemavaldkond)*

Programm „Euroopa horisont“, teemavaldkond 6 „Bioressursipõhised ringmajandussüsteemid“

6.3. Ettepanek/algatus käsitleb:

☒ **uut meedet**

☐ **uut meedet, mis tuleneb katseprojektist/ettevalmistavast meetmest**[79]

☐ **olemasoleva meetme pikendamist**

☐ **ühe või mitme meetme ümbersuunamist teise või uude meetmesse või ühendamist teise või uue meetmega**

6.4. Ettepaneku/algatuse põhjendused

6.4.1. Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused, sealhulgas algatuse rakendamise üksikasjalik ajakava

Algatuse eesmärk on aidata oluliselt kaasa ELi 2030. aasta kliimaeesmärkide saavutamisele ja sillutada teed kliimaneutraalsuse saavutamisele 2050. aastaks ning edendada tootmis- ja tarbimissüsteemide kestlikkust ja ringmajanduse põhimõttel toimimist kooskõlas Euroopa rohelise kokkuleppega.

Selle saavutamiseks tuleb

a) tugevdada ELi teadussuutlikkust, et tulla toime uute ohtude ja tulevaste probleemidega tugevdatud Euroopa teadusruumis;

b) kindlustada ELi väärtusahelate kestlikkusest lähtuv juhtpositsioon ning ELi strateegiline autonoomia tähtsamates tehnoloogia- ja tööstusvaldkondades ja

c) kiirendada kliima-, keskkonna-, tervise- ja muid üleilmseid ühiskondlikke probleeme käsitlevate innovaatiliste lahenduste kasutuselevõttu kooskõlas liidu strateegiliste prioriteetidega, sealhulgas eesmärgiga saavutada liidus 2050. aastaks kliimaneutraalsus.

Algatus peaks käivituma 2021. aasta teises või kolmandas kvartalis (sõltuvalt kuupäevast, mil nõukogu ühtse alusakti vastu võtab). Luuakse ühisettevõtted, mis tegutsevad kuni 31. detsembrini 2027 ning mille viimased projektikonkursid algatatakse hiljemalt 31. detsembriks 2027. Kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse III lisas sätestatud Euroopa partnerluse kriteeriumidega sisaldab ühtne alusakt erisätteid ühisettevõtete hindamiseks, järkjärguliseks lõpetamiseks ja uuendamiseks. See hõlmab juhatuse kohustust esitada kava programmi „Euroopa horisont“ vahenditest ühisettevõtte rahastamise järkjärguliseks

[79] Vastavalt finantsmääruse artikli 58 lõike 2 punktile a või b.

lõpetamiseks ning hinnata perioodiliste läbivaatamiste ja hindamiste raames, milline on edasiseks meetmete võtmiseks tõhusaim poliitikameede.

6.4.2. ELi meetme lisaväärtus

ELi tasandi meetme põhjused (*ex ante*):

Algatuses käsitletud probleemid on laadilt ja ulatuselt sellised, et ELi tasandil kooskõlastatud meetmed on asjakohasemad kui liikmesriikide poolt eraldi välja töötatud algatused. See võimaldab võtta sidusamaid ja paremini kooskõlastatud meetmeid ning vältida dubleerimist.

ELi tasandi meetmete võtmist selles valdkonnas toetas valdav enamik vastajatest, kes osalesid kavandatud bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa algatust käsitlevas veebipõhises avalikus konsultatsioonis.

Lisaks ei saa enamikku bioressursipõhise sektori arendamisega seotud takistustest ja pikaajalistest probleemidest riiklikul tasandil asjakohaselt käsitleda, vaid need sõltuvad kindlalt ELi tasandi õigusnormidest. Näited ulatuvad biomassi kestlikust tarnimisest kuni turunõudluseni, mis saavutatakse eesmärkide seadmise, toodete standardimise ja keskkonnahoidlike riigihankekavade kaudu.

Oodatav tekkiv liidu lisaväärtus (*ex post*):

Kavandatud bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa algatuse selge liidu lisaväärtus seisneb selles, et algatus aitab oluliselt kaasa Euroopa Komisjoni ajakohastatud biomajanduse strateegia ja tegevuskava rakendamisele. Kogu ELi hõlmavat ühtset lähenemisviisi on vaja ka selleks, et tagada õige tasakaal majanduskasvu (Euroopa tööstuse konkurentsivõime) ning (sotsiaalsete ja keskkonnaalaste) kestlikkuse eesmärkide vahel.

Neid küsimusi käsitletakse põhjalikumalt käesolevale ettepanekule lisatud mõjuhinnangus.

6.4.3. Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid

BPT ühisettevõtte algatuse üks eripärasid on olnud tihedama koostöö edendamine teadus- ja tööstusringkondade vahel, suurendades tehnoloogia valmidusastet ja võimaldades seeläbi saavutada kiiremini innovatsioon, mida on mainitud 2017. aasta strateegilises innovatsiooni ja teadusuuringute kavas. Teadusringkondade kaasatust tõendab ülikoolide ja teaduskeskuste 28,4 % osalemine BPT ühisettevõtte projektides. Seda kinnitab ka BPT ühisettevõtte projektikoordinaatorite seas läbi viidud iga-aastane uuring: projektiaruannete kohaselt aitab 80 % neist kaasa teadmiste loomisele, 79 % aitab edendada akadeemiliste ringkondade ja ettevõtjate koostööd ning üle poole toetab teadusvõrgustike loomist ja tehnosiiret. VKEde kaasamise puhul on BPT ühisettevõte olnud väga edukas, kuna 41 % BPT ühisettevõtte projektide toetusesaajatest on VKEd ja 35 % rahastusest on ette nähtud VKEdele. See on oluliselt rohkem, kui on programmi „Horisont 2020“ eesmärk – 20 %.

Muude projektide kui juhtalgatuste eeldatav keskkonnamõju on suur, kuna kaks kolmandikku neist on teatanud, et nad toodavad väiksema kasvuhoonegaaside heitega bioressursipõhiseid tooteid. Enam kui pooled neist aitavad eeldatavasti kaasa

jäätmete vähendamisele, korduskasutamisele, väärtustamisele või ringlussevõtule ning energiatarbimise vähendamisele. 40 % projektide puhul on teatatud kavatsusest parandada maakasutust ja seitsme projekti puhul on teatatud positiivsest mõjust elurikkusele, näiteks agrometsanduse biomassi säästva kasvatamise tava väljatöötamise kaudu.

Millised on peamised täiustamist vajavad valdkonnad ja lahendamata probleemid?

On siiski ilmnenud mitu probleemi ja BPT ühisettevõtte rakendamisel on saadud palju kogemusi, mida tuleb selles valdkonnas uue algatuse loomisel arvesse võtta.

Täiustamist vajavad valdkonnad ja lahendamist vajavad probleemid.

- Koostoimet riiklike ja piirkondlike arengusuundadega on vaja suurendada, et siduda omavahel esmatootjad, piirkondlikud ametiasutused ja biokütuse rafineerimistehased ning eraettevõtjad, näiteks kaubamärkide omanikud, võttes arvesse vajadust edendada ringmajandust ja digiüleminekut, parandada sektoritevahelist koostööd, suurendada EL 13 osaliste osalemist ja integreerida taaselustamist vajavad territooriumid.

- Riiklikud ja piirkondlikud ametiasutused peaksid olema teadlikud bioressursipõhiste lahenduste majanduslikust ja keskkonnaalasest potentsiaalist ning neid tuleks bioressursipõhiste lahenduste kasutuselevõtul toetada, samuti tuleks edendada parimate tavade vahetamist.

- Algatuse kavandamisel tuleks arvesse võtta avalikku huvi, mis on eriti tähtis pikaajalise mõju seisukohast ja selleks, et vältida tööstusharu mõju alla sattumise ohtu, ning kaaluda rahvusvahelise koostöö stsenaariume, mis on mõlemale poolele kasulikud.

- BPT ühisettevõtte algatuse praeguses etapis peaksid BPT ühisettevõtte projektid enamiku BPT-spetsiifiliste põhiliste tulemusnäitajate puhul oluliselt ületama 2020. aastaks seatud põhiliste tulemusnäitajate sihttasemeid. Ühelt poolt näitab see, et BPT ühisettevõte on aidanud kaasa sektori süsteemsele arengule, vähendades innovatsiooni ja turu vahelist lõhet. Teiselt poolt viitab see ka võimalusele, et põhilisi tulemusnäitajaid ei hinnatud eelnevalt täpselt või ei olnud need piisavalt ambitsioonikad.

- Rohkem tähelepanu tuleb pöörata elurikkuse säilitamisele ja suurendamisele biomassi väärtusahela raames.

- BPT ühisettevõtte erasektorist pärit partner BTK ei täitnud oma kohustust panustada rahaliselt tegevuskuludesse; seetõttu tuli muuta asutamismäärust (mille tõttu suurenes ka halduskoormus). Muudetud näidisfinantsmäärusega tagatakse, et erasektori partner peab oma ametlikku finantskohustust täitma.

- Aruandmine erasektorist pärit partneri mitterahalisest panusest tegevus- ja lisakuludesse on osutunud keeruliseks ja kulukaks. Praeguste kogemuste põhjal on võimalik seda riski maandada, kui järgitakse finantskohustusi käsitlevate õiguslike suuniste eelnõu ja parandatakse mõju mõõtmist.

- Programmi „Horisont 2020“ kohases BPT ühisettevõtte määruses on sätestatud, et ühisettevõtte halduskulud jagatakse liidu ja BTK vahel võrdselt. Toetusesaajatelt, kes ei olnud ühisettevõtte liikmed, nõuti siiski, et nad maksaksid osa toetusest (4 %), et katta erasektori osa nendest kuludest. Läbivaadatud näidisfinantsmääruse ja BPT ühisettevõtte asjaomaste finantseeskirjade vastuvõtmisega see tava lõpetati.

Hiljuti kritiseeris valitsusväline organisatsioon Corporate Europe Observatory (CEO) olemasolevat BPT ühisettevõtte algatust selle eest, et seda mõjutavad erahuvid. Üldsusel on õigus nõuda, et avaliku sektori investeeringud erasektoriga sõlmitud partnerlusse tooksid kasu kogu ühiskonnale. CEO aruandes korrati ka mõningaid BPT ühisettevõtte rakendamisel saadud kogemusi. Seepärast tuleb iga selles valdkonnas tulevikus tehtava algatuse puhul poliitikavariante juhtimise seisukohast usaldusväärselt hinnata, sealhulgas eelkõige võimalust kehtestada piisavad kaitsemeetmed, et tagada avalike huvide nõuetekohane järgimine kõigis tegevustes. See on täielikult kooskõlas eespool osutatud BPT ühisettevõtte vahehindamise soovitustega.

6.4.4. Kooskõla ja võimalik koostoime muude asjaomaste meetmetega

Programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse kohaselt peavad kõik Euroopa partnerlused tagama kooskõlastamise ja/või ühistegevuse muude asjakohaste teadus- ja innovatsioonialgatustega, et tagada omavahelise ühendamise optimaalne tase ja tõhus koostoime. Vastavalt sellele on ühtses alusaktis lähtutud põhimõttest, et tihe koostöö ja koostoime ühisettevõtete ja asjaomaste ELi, riikliku ja piirkondliku tasandi algatuste vahel, eelkõige muude Euroopa partnerlustega, on otsustava tähtsusega, et saavutada suurem mõju ja tagada tulemuste kasutuselevõtmine. Sellega seoses toetab ühtne alusakt (esimene osa, kõigi ühisettevõtete suhtes kohaldatavad ühissätted) arvukate rakendussätete kaudu koostoime tekkimist.

Bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa algatuse raames korraldataks see järgmiselt.

- ELi tasandil: programm „Euroopa horisont“ (peamiselt II sammas, teemavaldkond 6), programm „InvestEU“, Euroopa Regionaalarengu Fond (ERF), Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond (EAFRD), programm LIFE, ELi ühine põllumajanduspoliitika (ÜPP), Euroopa Merendus- ja Kalandusfond (EMKF), põllumajanduse tootlikkust ja kestlikkust käsitlev Euroopa innovatsioonipartnerlus (EIP-Agri), Euroopa ringbiomajanduse fond (ERBF), algatus BIOEAST ja ELi valgustrateegia. Programmi „InvestEU“ toetatavat segarahastamist kasutades võiks näiteks kombineerida taristule antavaid laene bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa algatuse raames teadusuuringuteks antavate toetustega, et eelkõige rajada suured biokütuse rafineerimistehased, mille puhul taristuvajadusi saaks rahastada muudest allikatest kui toetusprogrammidest, näiteks bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa algatuse raames. Valdkondadevahelised ühisprojektid ( ) teiste partnerlustega, nt CCNIga (ringmajandusel põhinevad kliimaneutraalsed tööstusharud, mis on Euroopa maapiirkondade sotsiaalsete ja eraalgatuste (SPIRE) võimalik järeltulija), võiksid tugineda BPT ühisettevõtte ja SPIRE varasemale edukale koostööle, mille käigus õnnestus muuta liiasus koostoimeks.

- Bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa algatuse raames suheldakse riiklikul ja piirkondlikul tasandil liikmesriikide ja piirkondadega, kaaludes selliseid strateegiaid ja kavasid nagu biomajanduse strateegiad ja kavad, et suurendada koostoimet ja partnerlust piirkondlike arengusuundadega, näiteks koostoimet taristu ja biokütuse rafineerimistehaste kasutuselevõttu toetavate rahastamisvahendite ja programmidega. See hõlmab BPT ühisettevõtte vahehindamise soovituste täitmise järelkontrolli, et suurendada 13 ELi liikmesriigi osalust, mida osaliselt eeldatakse tänu eespool nimetatud koostoimele algatusega BIOEAST.

- Rahvusvahelisel tasandil tegid paljud sidusrühmad ettepaneku, et bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa algatus võiks olla avatud

rahvusvahelistele osalejatele, eelkõige tehnoloogia ja teadusuuringute valdkonna liidritele ja pakkujatele, et saada kasu nendega tehtavast koostööst ning tagada Euroopa juhtiv roll biomajanduse rahvusvahelisel arendamisel. Bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa algatus võiks järgida BPT ühisettevõtte algatuse vahehindamisel esitatud soovitusi, et teha kindlaks kõigile kasu toovad strateegiad kolmandate riikide suuremaks kaasamiseks, tagades samal ajal ELi tööstusharu huvide kaitse.

Lõpetuseks tuleb lisada, et soodne poliitikaraamistik on oluline tegur uute bioressursipõhiste väärtusahelate ja uuenduste elujõulisuse tagamisel, eelkõige siis, kui turud ei suuda pakkuda piisavaid stiimuleid nende kasutuselevõtuks. Bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa algatus võib edendada regulatiivseid aspekte ja aidata standardeid ühtlustada, töötades välja olelusringi hindamise metoodika, mis võib neid standardeid või tooteid toetada, ning töötada välja projektide hindamise menetlused. Samuti võib see toetada bioressursipõhiste toodete ja lahenduste turu laiendamist, soodustades keskkonnahoidlikke riigihankeid. See võib aidata suurendada teadlikkust, teha kindlaks regulatiivsed kitsaskohad ja pakkuda edulugusid regulatiivsete aspektide käsitlemiseks.

Koostoimet ja koostööd jälgitakse iga-aastase tegevusaruande abil.

6.5. Meetme kestus ja finantsmõju

☒ **Piiratud kestusega**

– ☐ hõlmab ajavahemikku 1.1.2021–31.12.2031

– ☐ finantsmõju kulukohustuste assigneeringutele avaldub ajavahemikul 2021–2027 ja maksete assigneeringutele ajavahemikul 2021–2031.

☐ **Piiramatu kestusega**

– Rakendamise käivitumisperiood hõlmab ajavahemikku AAAA–AAAA,

– millele järgneb täieulatuslik rakendamine.

6.6. Ettenähtud eelarve täitmise viisid[80]

☐ **Eelarve otsene täitmine** komisjoni poolt

– ☐ oma talituste kaudu, sealhulgas kasutades liidu delegatsioonides töötavat komisjoni personali;

– ☐ rakendusametite kaudu

☐ **Eelarve täitmine koostöös** liikmesriikidega

☒ **Eelarve kaudne täitmine,** mille puhul eelarve täitmise ülesanded on delegeeritud:

– ☐ kolmandatele riikidele või nende määratud asutustele;

– ☐ rahvusvahelistele organisatsioonidele ja nende allasutustele (nimetage);

– ☐ Euroopa Investeerimispangale ja Euroopa Investeerimisfondile;

– ☐ finantsmääruse artiklites 70 ja 71 osutatud asutustele;

– ☐ avalik-õiguslikele asutustele;

– ☐ avalikke teenuseid osutavatele eraõiguslikele asutustele, kuivõrd nad esitavad piisavad finantstagatised;

– ☐ liikmesriigi eraõigusega reguleeritud asutustele, kellele on delegeeritud avaliku ja erasektori partnerluse rakendamine ja kes esitavad piisavad finantstagatised;

– ☐ isikutele, kellele on delegeeritud Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaste ÜVJP erimeetmete rakendamine ja kes on kindlaks määratud asjaomases alusaktis.

– *Mitme eelarve täitmise viisi korral esitage üksikasjad rubriigis „Märkused“.*

Märkused

[80] Eelarve täitmise viise koos viidetega finantsmäärusele on selgitatud veebisaidil https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx.

7. HALDUSMEETMED

7.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad

Märkige sagedus ja tingimused.

Kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määrusega võtab partnerlus kasutusele järelevalvesüsteemi, mis on kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse artiklis 45 ning III ja V lisas sätestatud nõuetega ning mille andmed sisestatakse koos programmi „Euroopa horisont“ muude komponentidega ühtsesse andmebaasi. Aruandlus- ja järelevalvesüsteem sisaldab peamisi juhtimis- ja rakendamisandmeid (sh üksuste tasandi üksikandmeid) ning võimaldab jälgida edusamme vastavalt peamistele mõjuahelatele (sh ELi prioriteetidega seoses tehtud edusammud) ja partnerluse kriteeriumidele. Lisaks esitab partnerlus konkreetsed näitajad (mida peamised mõjuahelad ei hõlma), mis võimaldavad jälgida lühikeses, keskpikas ja pikas perspektiivis tehtud edusamme partnerluse visiooni ning partnerluse loomist käsitlevas määruses sätestatud eri- ja tegevuseesmärkide, sealhulgas 2030. aastaks seatud eesmärkide saavutamisel. Näitajad, andmeallikad ja metoodika võimaldavad aja jooksul hinnata tulemusi ja mõju saavutamiseks tehtud edusamme, sealhulgas ELi poliitikaeesmärkide saavutamist, ning teha kindlaks parandusmeetmete võimaliku vajaduse. Selles tuleks arvesse võtta nii kvalitatiivseid kui ka kvantitatiivseid andmeid, määrata kindlaks andmete kogumisega seotud kohustused ning sätestada konkreetsed meetodid realistliku lähtealuse, eesmärkide ja/või võrdlusaluste väljatöötamiseks, et teha vajaduse korral kindlaks edusammud ja kooskõla programmi „Euroopa horisont“ mõjul põhineva lähenemisviisiga. Kogu kogutud teave esitatakse komisjoni talitustele peaaegu reaalajas, tuginedes ühistele andmemudelitele, ja sisestatakse ühtsesse andmebaasi, nagu on sätestatud programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse artiklis 45.

Selleks luuakse asjakohased aruandlussüsteemid, mis toetavad pidevat ja läbipaistvat aruandlust, sealhulgas kulukohustustega seotud ja tegelikult antud rahaliste ja mitterahaliste toetuste, nähtavuse ja rahvusvahelises kontekstis positsioneerimise kohta ning erasektori investeeringute mõju kohta teadusuuringute ja innovatsiooniga seotud riskidele. Aruandlus peaks olema kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ standardsete aruandlusnõuetega. Aruandlussüsteemide väljatöötamisse strateegilise koordineerimise protsessi raames kaasatakse ka liikmesriigid ja partnerluse esindajad, et tagada aruandluse ja järelevalve sünkroniseerimine ja kooskõlastamine, sealhulgas seoses andmete kogumise ja aruandluse ülesannete jagamisega. Projekti tasandi aruandlussüsteem sisaldab üksikasjalikku teavet, mis käsitleb rahastatud projekte, nende tulemusi ja peamiste sidusrühmade poolt nende levitamist ja kasutamist ning selle üldist mõju teadusele, majandusele, ühiskonnale ja/või keskkonnale kooskõlas projektide eesmärkide ja kavandanud mõjuga. Seda peaksid täiendama asjakohased andmed partnerluse lisaväärtuse ja mõju kohta Euroopa, riiklikul ja piirkondlikul tasandil. Tagada tuleb programmi „Euroopa horisont“ ühiste järelevalve ja aruandluse andmebaasidega andmete jagamise asjakohane mehhanism.

Euroopa partnerlusi hinnatakse vastavalt programmi „Euroopa horisont“ hindamisraamistikule, nagu on sätestatud määruse artiklis 47.

7.2. Haldus- ja kontrollisüsteem(id)

7.2.1. Eelarve täitmise viisi(de), rahastamise rakendamise mehhanismi(de), maksete tegemise korra ja kavandatava kontrollistrateegia selgitus.

Kaudne eelarve täitmine on põhjendatud, sest bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühisettevõte on avaliku ja erasektori partnerlus ning osa rahalistest vahenditest saadakse muude liikmete kui liidu mitterahalise toetusena.

Otsus bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühisettevõttesse panustamise kohta tehakse igal aastal selleks aastaks vastu võetud ELi eelarve alusel.

Euroopa Komisjoni ja bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühisettevõtte vahelises rahalist toetust käsitlevas lepingus sätestatakse, et komisjon maksab igal aastal täidetavate ülesannete eest rahalist toetust pärast seda, kui bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühisettevõttega on sõlmitud vahendite ülekandmise leping ning ühisettevõte on väljastanud vastavad maksetaotlused muudele liikmetele kui liit.

Komisjon tagab, et bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühisettevõtte suhtes kohaldatavad eeskirjad on täielikult kooskõlas finantsmääruse nõuetega. Kooskõlas määruse (EL, Euratom) 2018/1046 artikliga 71 järgib ühisettevõte usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtet. Bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühisettevõte järgib ka ühisettevõtte suhtes kohaldatavaid näidisfinantsmääruse sätteid. Kõik näidisfinantsmäärusest tehtavad erandid, mis on vajalikud ühisettevõtte erivajaduste eesmärgil, peavad saama komisjoni eelneva nõusoleku.

Järelevalvekord, sealhulgas bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühisettevõtte juhatuses liidu esindatuse kaudu, ning aruandluskord tagavad, et komisjoni talitused saavad täita nii kolleegiumi kui ka eelarvepädevate institutsioonide ees aruandekohustuse nõudeid.

Bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühisettevõtte sisekontrolli raamistik põhineb järgmisel:

- selliste sisekontrollistandardite rakendamine, mis pakuvad vähemalt komisjoni pakutava garantiiga võrdväärset garantiid;
- menetlused parimate projektide valimiseks sõltumatu hindamise teel ning nende viimiseks õigusaktide kujule;
- projektide juhtimine ja lepingute haldus iga projekti kogu olelustsükli vältel;
- kõikide taotluste eelkontroll, sealhulgas auditeerimistõendite vastuvõtmine ja kulumetoodika eelnev sertifitseerimine;
- valitud taotluste järelauditid programmi „Euroopa horisont“ järelauditite raames;
- projektide tulemuste teaduslik hindamine.

7.2.2. Teave kindlakstehtud riskide ja nende vähendamiseks kasutusele võetud sisekontrollisüsteemi(de) kohta

Bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühisettevõttega seotud huvide konfliktide leevendamiseks on võetud mitmesuguseid meetmeid, eelkõige:

- komisjoni ja muude liikmete kui liidu võrdne hääleõigus juhatuses;
- tegevdirektori valimine juhatuse poolt komisjoni ettepaneku alusel;
- töötajate sõltumatus;

- sõltumatute ekspertide hinnangud, mis põhinevad avaldatud valikukriteeriumidel, ning edasikaebamise mehhanismid ja huvide täielik deklareerimine;
- nõue, et juhatus võtaks vastu eeskirjad ühisettevõttes huvide konfliktide ennetamiseks, ärahoidmiseks ja haldamiseks vastavalt ühisettevõtte finantseeskirjadele ja personalieeskirjadele.

Eetiliste ja organisatsiooniliste väärtuste kehtestamine on ühisettevõtte üks põhiülesandeid ja seda jälgib komisjon.

Bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühisettevõtte tegevdirektor peab eelarvevahendite käsutajana kehtestama kulutõhusa sisekontrolli- ja haldussüsteemi. Ta peab andma vastuvõetud sisekontrolli raamistiku kohta aru komisjonile.

Komisjon jälgib nõuete rikkumise riski aruandlussüsteemi kaudu, mille ta välja töötab, ning jälgides kogu programmi „Euroopa horisont“ hõlmavate järelauditite raames bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühisettevõtte kaudu ELi vahendite saajate kohta tehtud järelauditite tulemusi.

On selge, et eelarvet tuleb hallata tõhusalt ja tulemuslikult ning et pettusi ja raiskamist tuleb vältida. Kontrollisüsteemi puhul tuleb siiski leida õiglane tasakaal vastuvõetava veamäära saavutamise ja nõutava kontrollikoormuse vahel ning hoida ära liidu teadusuuringute programmi atraktiivsuse vähenemine.

7.2.3. Kontrollide kulutõhususe (kontrollikulude suhe hallatavate vahendite väärtusse) hinnang ja põhjendus ning prognoositav veariski tase (maksete tegemise ja sulgemise ajal).

Kuna programmis „Euroopa horisont“ osalemise eeskirjad, mida kohaldatakse bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühisettevõtte suhtes, on sarnased eeskirjadega, mida komisjon kasutab oma tööprogrammis, ja toetusesaajad on komisjoni omadega sarnase riskiprofiiliga, võib eeldada, et veamäär on sarnane komisjoni poolt programmi „Euroopa horisont“ jaoks ette nähtud veamääraga, st annab piisava kindluse, et mitmeaastase kuluperioodi jooksul on veariski määr aastas vahemikus 2–5 %, ning et lõppeesmärk on pärast kõikide auditite ning parandus- ja tagasinõudmismeetmete finantsmõju arvessevõtmist saavutada mitmeaastaste programmide kehtivusaja lõpuks jääkviga, mis on võimalikult 2 % lähedal.

Üksikasjalik teave osalejatega seotud eeldatava veamäära kohta on esitatud programmi „Euroopa horisont“ finantsselgituses.

7.3. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

Nimetage rakendatavad või kavandatud ennetus- ja kaitsemeetmed, nt pettustevastase võitluse strateegias esitatud meetmed.

Komisjon tagab, et bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühisettevõte kohaldab kõigis halduprotsessi etappides pettuste vastu võitlemise korda.

Programmi „Euroopa horisont“ kohaseid ühisettevõtteid käsitlevate ettepanekute suhtes on kohaldatud pettusekindluse hindamist ja nende mõju hindamist. Üldjoontes peaksid kavandatud meetmed – eelkõige suurem rõhuasetus riskipõhisele auditile ning süvendatud teaduslik hindamine ja kontroll – pettusevastasele võitlusele kasuks tulema.

Komisjon astub vajalikke samme, tagamaks, et käesoleva määruse alusel rahastatavate meetmete rakendamisel kaitstakse liidu finantshuve pettuse, korruptsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse eest ennetustegevusega, tõhusa kontrolliga ja alusetult väljamakstud

summade sissenõudmisega ning vajaduse korral tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate karistustega.

Praeguse programmi „Horisont 2020“ kohane bioressursipõhiste tööstusharude ühisettevõte juba teeb koostööd komisjoni talitustega pettuse ja eeskirjade eiramisega seotud küsimustes. Komisjon tagab, et see koostöö jätkub ja seda tugevdatakse.

Kontrollikojal on õigus auditeerida dokumentide ja kohapealsete kontrollide abil kõiki toetusesaajaid, töövõtjaid ja alltöövõtjaid, kes on programmi raames liidu vahendeid saanud.

Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) võib korraldada sellise rahastamisega otseselt või kaudselt seotud ettevõtjate tööruumides kohapealseid kontrolle, mis peavad toimuma määruses (Euratom, EÜ) nr 2185/96 sätestatud korras ning mille eesmärk on teha kindlaks, kas toetuslepingu, toetuse andmise otsuse või liidu eelarvest rahastamise lepinguga seoses esineb pettust, korruptsiooni või mis tahes muud liidu finantshuve kahjustavat ebaseaduslikku tegevust. Ühisettevõtetel on vaja ka ühineda 25. mai 1999. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppega Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahel (mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) sisejuurdlust).

Euroopa Prokuratuur (EPPO) võib korraldada uurimisi kooskõlas nõukogu määruse (EL) 2017/1939 sätete ja menetlustega, et uurida liidu finantshuve kahjustavaid kuritegusid.

8. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

8.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Assigneeringute liik	Rahaline osalus			
	Rubriik 1 **Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond – programm „Euroopa horisont“**	Liigendatud/liigendamata[81]	EFTA riigid	kandidaatriigid[82]	kolmandad riigid	finantsmääruse artikli [21 lõike 2 punkti b] tähenduses
1	01 02 02 61 – Bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühisettevõte	Liigendatud	JAH	JAH	JAH	JAH

[81] Liigendatud assigneeringud / liigendamata assigneeringud.

[82] Kandidaatriigid ja vajaduse korral Lääne-Balkani potentsiaalsed kandidaatriigid.

* Selle eelarverea toetus pärineb eeldatavasti järgmistelt eelarveridadelt:

Kulukohustuste assigneeringud (miljonites eurodes, kolm kohta pärast koma)

Eelarverida	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	Pärast 2027. aastat	KOKKU
Programmi „Euroopa horisont“ rakendavate ametnike ja ajutiste töötajatega seotud kulud – kaudne teadustegevus 01 01 01 01									
Programmi „Euroopa horisont“ rakendavad koosseisuvälised töötajad – kaudne teadustegevus 01 01 01 02									
Programmi „Euroopa horisont“ muud juhtimiskulud – kaudne teadustegevus 01 01 01 03									
Teemavaldkond „Toit, biomajandus, loodusvarad, põllumajandus ja keskkond“ 01 02 02 60	71,130	178,490	147,800	148,340	148,930	148,910	156,400	0,000	1000,00
Kulud kokku	71,130	178,490	147,800	148,340	148,930	148,910	156,400	0,000	1 000,00

8.2. Hinnanguline mõju kuludele

8.2.1. Hinnanguline mõju kuludele – ülevaade

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	**1**	**Rubriik „Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond“** Programm „Euroopa horisont“

Ühisettevõte[8384]			**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**[85]	***Pärast 2027. aastat***	**KOKKU**
Jaotis 1	Kulukohustused	(1)	0,180	0,270	0,440	0,740	1,610	1,610	8,000		12,850
	Maksed	(2)	0,180	0,270	0,440	0,740	1,610	1,610	1,600	6,400	12,850
Jaotis 2	Kulukohustused	(1a)	0,150	0,220	0,360	0,600	1,320	1,300	6,700		10,650
	Maksed	(2 a)	0,150	0,220	0,360	0,600	1,320	1,300	1,300	5,400	10,650
Jaotis 3	Kulukohustused	(3 a)	70,800	178,000	147,000	147,000	146,000	146,000	141,700	0,000	976,500
	Maksed	(3b)	1,000	43,480	129,040	149,680	151,100	147,400	147,100	207,700	976,500
Ühisettevõtte assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	=1+1a +3a	71,130	178,490	147,800	148,340	148,930	148,910	156,400	0,000	1 000,00
	Maksed	=2+2a +3b	1,330	43,970	129,840	151,020	154,030	150,310	150,000	219,500	1 000,00

[83] Jaotistes 1 ja 2 esitatud summad kajastavad ELi osalust (kuni 23,5 miljonit eurot) ühisettevõtte halduskuludes. Ülejäänud osa saadakse ühisettevõtte teiste liikmete osalustest, nagu on näidatud punktis 3.2.4.

[84] Jaotiste 1 ja 2 maksete assigneeringud põhinevad kõigi vastavate kulukohustuste assigneeringute iga-aastasel kasutamisel, jaotise 3 maksete assigneeringud määratakse kindlaks, võttes arvesse kaudseid meetmeid ja nende maksegraafikut (eelmaksed, vahemaksed ja lõppmakse).

[85] Jaotised 1 ja 2 sisaldavad 2027. aasta puhul ühisettevõtte aasta kulukohustusi ning ülejäänud aastate (2027–2031) eeljaotatud kulukohustusi.

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

TEADUSUURINGUTE JA INNOVATSIOONI PEADIREKTORAAT		**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	***Pärast 2027***	**KOKKU**
Personalikulud[86] (3 ametnikku + 2 lepingulist töötajat)		0,491	0,503	0,513	0,523	0,533	0,544	0,555	–	3,662
Muud halduskulud		0,128	0,130	0,133	0,135	0,138	0,141	0,144	–	0,949
PEADIREKTORAAT KOKKU	Assigneeringud	0,619	0,633	0,646	0,658	0,671	0,685	0,699	–	4,611

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	***Pärast 2027. aastat***	**KOKKU**
Programmi vahendite assigneeringud KOKKU – mitmeaastase finantsraamistiku **rubriik 1**	Kulukohustused	71,749	179,123	148,446	148,998	149,601	149,595	157,099	–	1 004,611
	Maksed	1,949	44,603	130,486	151,678	154,691	150,995	150,699	219,500	1 004,611

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	7	Halduskulud

[86] Hõlmab programmi „Euroopa horisont“ meetmete haldamist. Täistööajale taandatud töötajate kulud määratakse kindlaks alates 2021. aasta jaanuarist kasutatavate iga-aastaste keskmiste kulude põhjal, mida põhinevad alaliste töötajate töötasul (0,127 eurot), lepinguliste töötajate töötasul (0,057 eurot) ja muudel halduskuludel (0,0255 eurot), mis on seotud kaudse teadustegevuse töötajate hoone- ja IT-kuludega. Ajavahemikul 2022–2027 on kohaldatud iga-aastast 2 % indekseerimist. Komisjoni peadirektoraatide personalivajadused on soovituslikud ja mittesiduvad.

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	*Pärast 2027. aastat*	KOKKU
Personalikulud										
Muud halduskulud										
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 7 assigneeringud KOKKU	(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)									

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	*Pärast 2027. aastat*	KOKKU
Mitmeaastase finantsraamistiku **RUBRIIKIDE assigneeringud KOKKU**	Kulukohustused	71,749	179,123	148,446	148,998	149,601	149,595	157,099	–	1 004,611
	Maksed	1,949	44,603	130,486	151,678	154,701	150,995	150,699	219,500	1 004,611

8.2.2. Hinnanguline mõju ühisettevõtte personalikuludele

– ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma haldusassigneeringute kasutamist

– ☑ Ettepanek/algatus hõlmab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

Töötajate arv (inimesi täistööaja ekvivalentides)

	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	Pärast 2027. aastat	**KOKKU**
Ametnikud (AD palgaastmed)									
Ametnikud (AST palgaastmed)	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Lepingulised töötajad	14	16	16	16	16	16	16	16	16
Ajutised töötajad	10	10	10	10	10	10	10	10	10
Riikide lähetatud eksperdid	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KOKKU[87]	27	29	29	29	29	29	29	29	29

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	Pärast 2027. aastat	**KOKKU**
Ametnikud (AD palgaastmed)									
Ametnikud (AST palgaastmed)	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,3	0,6
Lepingulised töötajad	0,1	0,2	0,2	0,3	0,4	0,4	0,4	1,7	3,9
Ajutised töötajad	0,0	0,0	0,0	0,1	0,5	0,5	0,5	2,2	3,9
Riikide lähetatud eksperdid	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

[87] Kõigi programmi „Euroopa horisont“ raames nõukogu määrusega loodud ühisettevõtete täistööajale taandatud töötajate koguarvu vähendatakse aastatel 2024–2027 kümne täistööajale taandatud töötaja võrra pärast ühisettevõtete tegevuse tulemuslikkuse hindamist, võttes nõuetekohaselt arvesse ühise tugiüksuse loomisest tulenevat tõhususe kasvu. Sel eesmärgil saadetakse 2023. aasta lõpuks laiali muudetud tööjõu-uuring, mis hõlmab ajavahemikku 2024–2027.

KOKKU	**0,11**	**0,18**	**0,29**	**0,48**	**1,05**	**1,05**	**1,05**	**4,20**	**8,41**

Hinnanguline mõju inimressurssidele (lisanduv täistööajale taandatud töötajate arv) – ametikohtade loetelu

Tegevusüksus ja palgaaste	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	2028. aasta	2029. aasta	2030. aasta	2031. aasta	Pärast 2031. aastat
AD16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
AD15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
AD14	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0
AD13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
AD12	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0
AD11	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0
AD10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
AD9	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	0
AD8	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	0
AD7	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	0
AD6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
AD5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
AD kokku	**10**	**10**	**10**	**10**	**10**	**10**	**10**	**10**	**10**	**10**	**10**	**0**
AST11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
AST10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
AST9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
AST8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
AST7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
AST6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
AST5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0
AST4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0
AST3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0
AST2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
AST1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
AST kokku	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**	**0**
AST/SC 6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
AST/SC 5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
AST/SC 4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
AST/SC 3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
AST/SC 2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
AST/SC 1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
AST/SC kokku	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Hinnanguline mõju inimressurssidele (täiendavad töötajad) – koosseisuvälised töötajad

Lepingulised töötajad	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	2028. aasta	2029. aasta	2030. aasta	2031. aasta	Pärast 2031. aastat
IV tegevusüksus	8	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
III tegevusüksus	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
II tegevusüksus												

I tegevusüksus												
Kokku	**14**	**16**	**16**	**16**	**16**	**16**	**16**	**16**	**16**	**16**	**16**	**16**

Riikide lähetatud eksperdid	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	2028. aasta	2029. aasta	2030. aasta	2031. aasta	Pärast 2031. aastat
Kokku	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

8.2.3. Hinnanguline personalivajadus komisjonis

– ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma personali kasutamist.

– ☑ Ettepanek/algatus hõlmab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt[88]:

Hinnanguline väärtus täistööaja ekvivalendina

Aasta		**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
• Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)								
Komisjoni peakorteris ja esindustes								
Delegatsioonides								
Teadusuuringud		3	3	3	3	3	3	3
• Koosseisuväline personal (täistööajale taandatud töötajad): lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud ja noored spetsialistid delegatsioonides[89] Rubriik 7								
Rahastatakse mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 7	- peakorteris							
	- delegatsioonides							
Rahastatakse programmi vahenditest [90]	- peakorteris							
	- delegatsioonides							
Teadusuuringud		2	2	2	2	2	2	2
Muu (märkige)								
KOKKU		5	5	5	5	5	5	5

Personalivajadused kaetakse juba meedet haldavate peadirektoraadi töötajatega ja/või töötajate peadirektoraadi sisese ümberpaigutamise teel. Vajaduse korral võidakse personali täiendada iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades olemasolevate eelarvepiirangutega.

Ülesannete kirjeldus:

Ametnikud ja ajutised töötajad	
Koosseisuvälised töötajad	

88 Komisjoni peadirektoraatide personalivajadused on soovituslikud ja mittesiduvad.

89 Lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud, noored spetsialistid delegatsioonides.

90 Tegevusassigneeringutest rahastatavate koosseisuväliste töötajate ülempiiri arvestades (endised B..A read).

8.2.4. Kolmandate isikute rahaline osalus

Ettepanek/algatus:

– ☐ ei hõlma kolmandate isikute poolset kaasrahastamist

– ☑ hõlmab kaasrahastamist, mille hinnanguline summa on järgmine:

– Assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)([91])

	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	Pärast 2027. aastat	**KOKKU**
Muude liikmete kui liidu rahaline panus ühisettevõtte halduskulude katteks	0,33	0,49	0,80	1,34	2,93	2,91	14,70	0,00	**23,5**
Erasektorist pärit osaliste / seotud partnerite rahaline panus tegevuskulude katteks									
Osalevate riikide rahaline panus tegevuskulude katteks									
Erasektorist pärit osaliste / seotud partnerite mitterahaline panus[92]	0([93])	0	0	0	0	15,000	50,000	185,000	**250,000([94])**
Osalevate riikide mitterahaline panus tegevuskulude katteks									
Kaasrahastatavad assigneeringud KOKKU	**0,3**	**0,5**	**0,8**	**1,3**	**2,9**	**17,9**	**164,7**	**185,0**	**273,5**

Kuna BTK ei ole SBAd näinud, ei saa seda pidada ametlikuks ja lõplikuks kohustuseks. Lõpliku kohustuse saab võtta alles siis, kui BTK ja Euroopa Komisjon on saavutanud kokkuleppe ja selge seisukoha lõpliku SBA ja selle rakendamise kõigi aspektide suhtes. See hõlmab eelkõige bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa algatuse eesmärke ja prioriteete, seda, kuidas arvutada ja jälgida erasektorist pärit osaliste / seotud partnerite mitterahalist panust tegevuskulude katteks, mitterahalist panust täiendavate tegevuste katteks ja finantsvõimendust, ning kõiki lõplikke õiguslikke aspekte, rahastamismäärasid, riiklike vahendite jaotamist tehnoloogia eri valmidusastmete vahel, halduskulude rahastamist jne.

[91] Need eeldused (haldus- ja tegevustoetused) on esitatud (avaliku sektori) 1 000 miljoni euro suuruse eelarve kohta, mis jaguneb seitsme aasta peale järgmiselt: 20 % teadus- ja innovatsioonimeetmetele; 45 % tutvustamistegevusele; 35 % juhtalgatuse ja bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa halduskuludeks summas 47,4 miljonit eurot (50 % maksab BTK)

[92] Mitterahaline panus tuleks tabelis näidata aastatel, mil see on kavas anda.

[93] Seoses erasektorist pärit osaliste / seotud partnerite mitterahalise panusega tegevuskulude katteks (SBA artikli 22 lõike 3 punkt d): kuna esimesed projektid algavad alles 2022. aastal ja tavapärane projekt kestab neli aastat, antakse erasektorist pärit osaliste / seotud partnerite mitterahalisest panusest tegevuskulude katteks aru ja seda kinnitatakse alles 2026. aastal. Eeldatavalt koostatakse 2021. aastaks väiksema eelarvega tööprogramm, mis tähendab, et esimene erasektorist pärit osaliste / seotud partnerite mitterahaline panus tegevuskulude katteks on 2026. aastal väiksem kui järgmistel aastatel. Täpsema prognoosi saamiseks tuleb aruandluse eeskirjad läbi arutada ja nendes kokku leppida.

[94] Seoses erasektorist pärit osaliste / seotud partnerite mitterahalise panusega tegevuskulude katteks (SBA artikli 22 lõike 3 punkt d): see on proportsionaalne summaga, mille BTK liikmed peaksid tegevuseelarvest saama. Täpne summa sõltub rahastamismääradest (veel teadmata), BTK liikmete osalemistingimustest (veel teadmata) ja täiendavate liikmete võimalikust liitumisest (samuti teadmata). Seega saab erasektorist pärit osaliste / seotud partnerite mitterahalist panust tegevuskulude katteks sõltuvalt lõplikust kokkuleppest muuta.

8.3. Hinnanguline mõju tuludele

– ☐ Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele.

– ☐ Ettepanekul/algatusel on järgmine finantsmõju:

☐ omavahenditele

☐ muudele tuludele

palun märkige, kas see on kulude eelarveridasid mõjutav sihtotstarbeline tulu ☐

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Tulude eelarverida:	Ettepaneku/algatuse mõju[95]						
	2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Artikkel.....							

Sihtotstarbeliste tulude puhul täpsustage, milliseid kulude eelarveridasid ettepanek mõjutab.

[…]

Muud märkused (nt tuludele avaldatava mõju arvutamise meetod/valem või muu teave)

[…]

[95] Traditsiooniliste omavahendite (tollimaksud ja suhkrumaksud) korral tuleb märkida netosummad, st brutosumma pärast 20 % sissenõudmiskulude mahaarvamist.

FINANTSSELGITUS – KESKKONNAHOIDLIK LENNUNDUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

Ettepanek: nõukogu määrus keskkonnahoidliku lennunduse Euroopa partnerluse kohta

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad *(programmi teemavaldkond)*

Tegevusvaldkond: Programm „Euroopa horisont“

Teemavaldkond 5: kliima, energeetika ja liikuvus

1.3. Ettepanek/algatus käsitleb:

☐ **uut meedet**

☐ **uut meedet, mis tuleneb katseprojektist/ettevalmistavast meetmest**[96]

X olemasoleva meetme pikendamist

☐ **ühe või mitme meetme ümbersuunamist teise või uude meetmesse või ühendamist teise või uue meetmega**

1.4. Ettepaneku/algatuse põhjendused

1.4.1. Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused, sealhulgas algatuse rakendamise üksikasjalik ajakava

Algatuse peamine eesmärk on aidata vähendada ökoloogilist jalajälge, kiirendades kliimaneutraalse lennundustehnoloogia väljatöötamist koos selle võimalikult kiire kasutuselevõtuga, ja aidata seega märkimisväärselt kaasa Euroopa rohelise kokkuleppe üldeesmärkide saavutamisele, milleks on vähendada heidet 2030. aastaks 50–55 % ja saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalsus.

Teine üldeesmärk on tagada, et lennundusalaste teadusuuringute ja innovatsiooniga toetatakse ELi lennundustööstuse ülemaailmset konkurentsivõimet, kiirendades ja optimeerides teadusuuringuid ja innovatsiooni. Ilma tugeva Euroopa tarneahelata ei ole Euroopal võimalik ambitsioonikat keskkonnapoliitikat ellu viia.

Kolmas eesmärk on tagada, et keskkonnahoidlikum lennundus on reisijate- ja kaubaveoks ohutu, turvaline ja tõhus. See eesmärk on kooskõlas mitme kestliku arengu eesmärgiga, eelkõige eesmärgiga nr 9 (tööstus, innovatsioon ja taristu).

Algatus peaks käivituma 2021. aasta teises või kolmandas kvartalis (sõltuvalt kuupäevast, mil nõukogu ühtse alusakti vastu võtab). Luuakse ühisettevõtted, mis tegutsevad kuni 31. detsembrini 2027 ning mille viimased projektikonkursid algatatakse hiljemalt 31. detsembriks 2027. Kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse III lisas sätestatud Euroopa partnerluse kriteeriumidega sisaldab ühtne alusakt erisätteid ühisettevõtete hindamiseks, järkjärguliseks lõpetamiseks ja uuendamiseks. See hõlmab juhatuse kohustust esitada kava programmi „Euroopa horisont“ vahenditest ühisettevõtte rahastamise järkjärguliseks

[96] Vastavalt finantsmääruse artikli 58 lõike 2 punktile a või b.

lõpetamiseks ning hinnata perioodiliste läbivaatamiste ja hindamiste raames, milline on edasiseks meetmete võtmiseks tõhusaim poliitikameede.

1.4.2. ELi meetme lisaväärtus

Algatuses käsitletud probleemid on laadilt ja ulatuselt sellised, et ELi tasandil kooskõlastatud meetmed on asjakohasemad kui liikmesriikide poolt eraldi välja töötatud algatused. See võimaldab võtta sidusamaid ja paremini kooskõlastatud meetmeid ning vältida dubleerimist.

Peamine põhjendus ELi avaliku sektori sekkumiseks lennundusalastesse teadusuuringutesse ja innovatsiooni on ühtlustada, optimeerida ja kooskõlastada kõigi Euroopa riikide ressursside kasutamist ökosüsteemi tasandil, et saavutada lennunduses kliimaneutraalsus; see on ambitsioonikas eesmärk, mida üks lennundusettevõte või üks riik üksi ei suuda saavutada. Nagu eespool on rõhutatud, on vaja teadusuuringute ja innovatsiooni terviklikku lähenemisviisi kliimaneutraalsus saavutamisele.

Lisaks peaksid kõik teadusuuringute vajadused olema kooskõlas turumeetmete, stiimulite ning tugeva ja nüüdisaegse õigus- ja standardimisraamistikuga, mida saab kavandada ainult ELi kontekstis ja rahvusvahelise koostöö kaudu. See raamistik peaks olema sidus ja kooskõlas keskkonna- ja kliimapoliitikaga, kaubandus-, kaitse- ja kosmosevaldkonna ja lennuliikluse korraldamisega ning sertifitseerimis- ja standardimiskavadega, mis kuuluvad ELi pädevusse.

Lisaks võimaldavad avatud konkursikutsetega Euroopa teadusuuringud osalejatel loobuda oma tavalistest tarnijatest ja sõlmida uusi partnerlusi eri liiki organisatsioonidega (akadeemilised ringkonnad, teaduskeskused, tööstusettevõtted jne), sealhulgas nendest ELi riikidest pärit organisatsioonidega, kus puudub traditsiooniline lennundustööstus, kuid kus võidakse kasutada uudseid lähenemisviise.

ELi meetmete põhjenduseks on ka riskide jagamine, võttes arvesse uuenduslike tehniliste lahenduste väljatöötamise ja tutvustamisega seotud suuri kulusid, mida üksikud ettevõtted üksi ei suuda kanda.

Lennundussektori eripära arvesse võttes sõltuvad uute arendustega seotud kulud ja riskid tõhusast koostööst Euroopa tasandil. Koostöö eri sidusrühmade vahel on oluline nii arendusetapis kui ka uuenduslike tehniliste lahenduste valmimise ajal.

Selge kliimapoliitika ning selgete 2030. ja 2050. aasta eesmärkide tõttu on suur vajadus Euroopa investeeringute suunatuse ja täiendavuse järele. ELi meetmed täiendaksid riiklikke kavasid, et tagada selgem poliitiline lähenemisviis, eelkõige kuna kliimaalase tegevuskava ja eesmärkide elluviimiseks on hädasti vaja uuendusi.

Euroopa Komisjonil on ideaalne võimalus edendada koostööd lennunduse valdkonna riiklike teadusuuringute ja innovatsiooni programmide ning keskkonnahoidliku lennunduse algatuse vahel, vältides tegevuste dubleerimist ja kombineerides vahendeid rohelise kokkuleppe eesmärkide saavutamiseks.

Samal ajal võtab komisjon paljude lennundusega seotud poliitikameetmete puhul initsiatiivi ning suudab tagada poliitikameetmete, õigusaktide ning teadusuuringute ja innovatsiooni kooskõla.

Lisaks on Euroopa Komisjon ajutine vaatleja paljudes Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Organisatsiooni (ICAO) organites (assamblee ja muud tehnilised

organid), mis keskenduvad lennuohutusele, julgestusele, keskkonnale, lennuliikluse korraldamisele ja lennutranspordile.

Neid küsimusi käsitletakse põhjalikumalt käesolevale ettepanekule lisatud mõjuhinnangus.

1.4.3. Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid

Varasemate avaliku ja erasektori teadus- ja innovatsiooniprogrammide, st ELi (alates 4. teadus- ja arendusprogrammist), riiklike või piirkondlike programmide raames on uuritud arvukaid paljutõotavaid kliimaneutraalseid lahendusi. Mitut sellist tehnoloogiat, mis saavutasid teadusuuringute seitsmenda raamprogrammi Clean Sky ja programmi „Horisont 2020“ Clean Sky 2 teadusprogrammides kõrge valmidusastme, on seitsmenda raamprogrammi Clean Sky tehnoloogia hindamisvahendi raames hinnatud ning leitud, et uute lennukite kasutuselevõtul võivad need vähendada heitkoguseid kuni 30 % võrreldes võrdluslennukiga Y2000.

Programmi „Horisont 2020“ raames tegutsevate ühisettevõtete vahehindamisel tehtud järelduse kohaselt on ühisettevõttel põhinevad avaliku ja erasektori partnerlused näidanud, et tõhusus on võrreldes seitsmenda raamprogrammiga kasvanud hoolimata mõnest tuvastatud puudusest, millega tuleb tegeleda.

Kuigi Clean Sky 2 kohta (mis kestab 2024. aastani) on liiga vara järeldusi teha, näitavad esialgsed hinnangud, et see on graafikus, et saavutada oma eesmärk – tutvustada selliseid tehnoloogialahendusi ja need valideerida, millega vähendatakse CO2 ja NOx heidet 20–30 % võrreldes „tipptasemel“ õhusõidukitega, mis on alates 2014. aastast kasutusele võetud. Peamiste tulemuste esitlejate edusamme kinnitab publikatsioonide ja patenditaotluste üha suurenev arv. Kahjuks ei ole nende tehnoloogialahenduste integreerimine turul olevatesse lennukitesse üldse kindel, sest selle määravad suures osas turujõud.

1.4.4. Kooskõla ja võimalik koostoime muude asjaomaste meetmetega

Programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse kohaselt peavad kõik Euroopa partnerlused tagama kooskõlastamise ja/või ühistegevuse muude asjakohaste teadus- ja innovatsioonialgatustega, et tagada omavahelise ühendamise optimaalne tase ja tõhus koostoime. Vastavalt sellele on ühtses alusaktis lähtutud põhimõttest, et tihe koostöö ja koostoime ühisettevõtete ja asjaomaste ELi, riikliku ja piirkondliku tasandi algatuste vahel, eelkõige muude Euroopa partnerlustega, on otsustava tähtsusega, et saavutada suurem mõju ja tagada tulemuste kasutuselevõtmine. Sellega seoses toetab ühtne alusakt (esimene osa, kõigi ühisettevõtete suhtes kohaldatavad ühissätted) arvukate rakendussätete kaudu koostoime tekkimist.

Kahe kavandatava lennundusalase partnerluse – integreeritud lennuliikluse korraldamine ja keskkonnahoidliku lennundus – vahel tuleks luua tugev koostoime. See peaks tagama kooskõla keskkonnahoidliku lennunduse algatuse raames välja töötatud lahenduste ja integreeritud lennuliikluse korraldamise algatuse raames välja töötatud lennuliikluse korraldamise täiustatud meetodite vahel.

Vesinikualgatusel ja akude algatusel (mille tulemusel võidakse luua alternatiivsed energiaallikad lennundusele) võib olla väga suur mõju heitevaba lennunduse võimaldajatena, kui nende algatuste tulemused vastavad lennundussektori vajadustele.

Koostoime loomine tuleks kasuks kõigile neile algatustele. Tuleb märkida, et töötamiseks rohkem elektrit kasutavad õhusõidukid vajavad täiustatud kõrgepinge-

elektrisüsteeme, mis suurtel kõrgustel kujutavad endast täiendavat ohutusriski, millega tuleb tegeleda, ning tehnoloogialahendused tuleb valideerida. Seepärast tuleb kavandatud lahenduste algetappidel arvesse võtta õhusõidukitele esitatavaid nõudeid.

Sertifitseerimine on väga tähtis aspekt uute tehnoloogialahenduste väljatöötamisel ning sellega seoses on väga oluline EASA varajane kaasamine. Euroopa Komisjoni ja liikmesriikide aktiivne kaasamine peaks tagama kooskõla ja koostoime ELi, riiklike ja piirkondlike prioriteetide ning rahastamisprogrammide vahel.

Liikmesriikide suurem kaasamine kõige paljulubavama kliimaneutraalse tehnoloogia käikuandmisse ja kasutuselevõtmisse ELi tasandil soodustab koostoimet riiklike teadus- ja innovatsiooniprogrammidega, edendab mastaabisäästu ning suurendab riiklike hariduskavade kooskõla, et asjaomaste oskuste ja töökohtade tulevased vajadused oleksid vastavuses.

Koostoimet ja koostööd jälgitakse iga-aastase tegevusaruande abil.

1.5. Meetme kestus ja finantsmõju

X Piiratud kestusega

– **X** hõlmab ajavahemikku 1.1.2021–31.12.2031

– **X** finantsmõju kulukohustuste assigneeringutele avaldub ajavahemikul 2021–2027 ja maksete assigneeringutele ajavahemikul 2021–2031.

☐ **Piiramatu kestusega**

– Rakendamise käivitumisperiood hõlmab ajavahemikku AAAA–AAAA,

– millele järgneb täieulatuslik rakendamine.

1.6. Ettenähtud eelarve täitmise viisid[97]

☐ **Eelarve otsene täitmine** komisjoni poolt

– ☐ oma talituste kaudu, sealhulgas kasutades liidu delegatsioonides töötavat komisjoni personali;

– ☐ rakendusametite kaudu

☐ **Eelarve täitmine koostöös** liikmesriikidega

X Eelarve kaudne täitmine, mille puhul eelarve täitmise ülesanded on delegeeritud:

– ☐ kolmandatele riikidele või nende määratud asutustele;

– ☐ rahvusvahelistele organisatsioonidele ja nende allasutustele (nimetage);

– ☐ Euroopa Investeerimispangale ja Euroopa Investeerimisfondile;

– ☐ finantsmääruse artiklites 70 ja 71 osutatud asutustele;

– ☐ avalik-õiguslikele asutustele;

– ☐ avalikke teenuseid osutavatele eraõiguslikele asutustele, kuivõrd nad esitavad piisavad finantstagatised;

– ☐ liikmesriigi eraõigusega reguleeritud asutustele, kellele on delegeeritud avaliku ja erasektori partnerluse rakendamine ja kes esitavad piisavad finantstagatised;

– ☐ isikutele, kellele on delegeeritud Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaste ÜVJP erimeetmete rakendamine ja kes on kindlaks määratud asjaomases alusaktis.

– *Mitme eelarve täitmise viisi korral esitage üksikasjad rubriigis „Märkused“.*

Märkused

/

[97] Eelarve täitmise viise koos viidetega finantsmäärusele on selgitatud veebisaidil https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx.

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad

Märkige sagedus ja tingimused.

Kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määrusega võtab partnerlus kasutusele järelevalvesüsteemi, mis on kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse artiklis 45 ning III ja V lisas sätestatud nõuetega ning mille andmed sisestatakse koos programmi „Euroopa horisont“ muude komponentidega ühtsesse andmebaasi. Aruandlus- ja järelevalvesüsteem sisaldab peamisi juhtimis- ja rakendamisandmeid (sh üksuste tasandi üksikandmeid) ning võimaldab jälgida edusamme vastavalt peamistele mõjuahelatele (sh ELi prioriteetidega seoses tehtud edusammud) ja partnerluse kriteeriumidele. Partnerlus esitab konkreetsed näitajad (mida peamised mõjuahelad ei hõlma), mis võimaldavad jälgida lühikeses, keskpikas ja pikas perspektiivis tehtud edusamme partnerluse visiooni ning partnerluse loomist käsitlevas määruses sätestatud eri- ja tegevuseesmärkide, sealhulgas 2030. aastaks seatud eesmärkide saavutamisel. Näitajad, andmeallikad ja metoodika võimaldavad aja jooksul hinnata tulemusi ja mõju saavutamiseks tehtud edusamme, sealhulgas ELi poliitikaeesmärkide saavutamist, ning teha kindlaks parandusmeetmete võimaliku vajaduse. Selles tuleks arvesse võtta nii kvalitatiivseid kui ka kvantitatiivseid andmeid, määrata kindlaks andmete kogumisega seotud kohustused ning sätestada konkreetsed meetodid realistliku lähtealuse, eesmärkide ja/või võrdlusaluste väljatöötamiseks, et teha vajaduse korral kindlaks edusammud ja kooskõla programmi „Euroopa horisont“ mõjul põhineva lähenemisviisiga. Kogu kogutud teave esitatakse komisjoni talitustele peaaegu reaalajas, tuginedes ühistele andmemudelitele, ja sisestatakse ühtsesse andmebaasi, nagu on sätestatud programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse artiklis 45.

Selleks luuakse asjakohased aruandlussüsteemid, mis toetavad pidevat ja läbipaistvat aruandlust, sealhulgas kulukohustustega seotud ja tegelikult antud rahaliste ja mitterahaliste toetuste, nähtavuse ja rahvusvahelises kontekstis positsioneerimise kohta ning erasektori investeeringute mõju kohta teadusuuringute ja innovatsiooniga seotud riskidele. Aruandlus peaks olema kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ standardsete aruandlusnõuetega. Aruandlussüsteemide väljatöötamisse strateegilise koordineerimise protsessi raames kaasatakse ka liikmesriigid ja partnerluse esindajad, et tagada aruandluse ja järelevalve sünkroniseerimine ja kooskõlastamine, sealhulgas seoses andmete kogumise ja aruandluse ülesannete jagamisega. Projekti tasandi aruandlussüsteem sisaldab üksikasjalikku teavet, mis käsitleb rahastatud projekte, nende tulemusi ja peamiste sidusrühmade poolt nende levitamist ja kasutamist ning selle üldist mõju teadusele, majandusele, ühiskonnale ja/või keskkonnale kooskõlas projektide eesmärkide ja kavandanud mõjuga. Seda peaksid täiendama asjakohased andmed partnerluse lisaväärtuse ja mõju kohta Euroopa, riiklikul ja piirkondlikul tasandil. Tagada tuleb programmi „Euroopa horisont“ ühiste järelevalve ja aruandluse andmebaasidega andmete jagamise asjakohane mehhanism.

Euroopa partnerlusi hinnatakse vastavalt programmi „Euroopa horisont“ hindamisraamistikule, nagu on sätestatud määruse artiklis 47.

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteem(id)

2.2.1. Eelarve täitmise viisi(de), rahastamise rakendamise mehhanismi(de), maksete tegemise korra ja kavandatava kontrollistrateegia selgitus.

Kaudne eelarve täitmine on põhjendatud, sest keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõte on avaliku ja erasektori partnerlus ning osa rahalistest vahenditest saadakse muude liikmete kui liidu mitterahalise toetusena.

Otsus keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõttesse panustamise kohta tehakse igal aastal selleks aastaks vastu võetud ELi eelarve alusel.

Euroopa Komisjoni ja keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõtte vahelises rahalist toetust käsitlevas lepingus sätestatakse, et komisjon maksab igal aastal täidetavate ülesannete eest rahalist toetust pärast seda, kui keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõttega on sõlmitud vahendite ülekandmise leping ning ühisettevõte on väljastanud vastavad maksetaotlused muudele liikmetele kui liit.

Komisjon tagab, et keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõtte suhtes kohaldatavad eeskirjad on täielikult kooskõlas finantsmääruse nõuetega. Kooskõlas määruse (EL, Euratom) 2018/1046 artikliga 71 järgib ühisettevõte usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtet. Keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõte järgib ka ühisettevõtte suhtes kohaldatavaid näidisfinantsmääruse sätteid. Kõik näidisfinantsmäärusest tehtavad erandid, mis on vajalikud ühisettevõtte erivajaduste eesmärgil, peavad saama komisjoni eelneva nõusoleku.

Järelevalvekord, sealhulgas keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõtte juhatuses liidu esindatuse kaudu, ning aruandluskord tagavad, et komisjoni talitused saavad täita nii kolleegiumi kui ka eelarvepädevate institutsioonide ees aruandekohustuse nõudeid.

Keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõtte sisekontrolli raamistik põhineb järgmisel:

- selliste sisekontrollistandardite rakendamine, mis pakuvad vähemalt komisjoni pakutava garantiiga võrdväärset garantiid;
- menetlused parimate projektide valimiseks sõltumatu hindamise teel ning nende viimiseks õigusaktide kujule;
- projektide juhtimine ja lepingute haldus iga projekti kogu olelustsükli vältel;
- kõikide taotluste eelkontroll, sealhulgas auditeerimistõendite vastuvõtmine ja kulumetoodika eelnev sertifitseerimine;
- valitud taotluste järelauditid programmi „Euroopa horisont“ järelauditite raames;
- projektide tulemuste teaduslik hindamine.

2.2.2. Teave kindlakstehtud riskide ja nende vähendamiseks kasutusele võetud sisekontrollisüsteemi(de) kohta

Keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõttega seotud huvide konfliktide leevendamiseks on võetud mitmesuguseid meetmeid, eelkõige:

- komisjoni ja muude liikmete kui liidu võrdne hääleõigus juhatuses;
- tegevdirektori valimine juhatuse poolt komisjoni ettepaneku alusel;

- töötajate sõltumatus;
- sõltumatute ekspertide hinnangud, mis põhinevad avaldatud valikukriteeriumidel, ning edasikaebamise mehhanismid ja huvide täielik deklareerimine;
- nõue, et juhatus võtaks vastu eeskirjad ühisettevõttes huvide konfliktide ennetamiseks, ärahoidmiseks ja haldamiseks vastavalt ühisettevõtte finantseeskirjadele ja personalieeskirjadele.

Eetiliste ja organisatsiooniliste väärtuste kehtestamine on ühisettevõtte üks põhiülesandeid ja seda jälgib komisjon.

Keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõtte tegevdirektor peab eelarvevahendite käsutajana kehtestama kulutõhusa sisekontrolli- ja haldussüsteemi. Ta peab andma vastuvõetud sisekontrolli raamistiku kohta aru komisjonile.

Komisjon jälgib nõuete rikkumise riski aruandlussüsteemi kaudu, mille ta välja töötab, ning jälgides kogu programmi „Euroopa horisont“ hõlmavate järelauditite raames keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõtte kaudu ELi vahendite saajate kohta tehtud järelauditite tulemusi.

On selge, et eelarvet tuleb hallata tõhusalt ja tulemuslikult ning et pettusi ja raiskamist tuleb vältida. Kontrollisüsteemi puhul tuleb siiski leida õiglane tasakaal vastuvõetava veamäära saavutamise ja nõutava kontrollikoormuse vahel ning hoida ära liidu teadusuuringute programmi atraktiivsuse vähenemine.

2.2.3. Kontrollide kulutõhususe (kontrollikulude suhe hallatavate vahendite väärtusse) hinnang ja põhjendus ning prognoositav veariski tase (maksete tegemise ja sulgemise ajal).

Kuna programmis „Euroopa horisont“ osalemise eeskirjad, mida kohaldatakse keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõtte suhtes, on sarnased eeskirjadega, mida komisjon kasutab oma tööprogrammis, ja toetusesaajad on komisjoni omadega sarnase riskiprofiiliga, võib eeldada, et veamäär on sarnane komisjoni poolt programmi „Euroopa horisont“ jaoks ette nähtud veamääraga, st annab piisava kindluse, et mitmeaastase kuluperioodi jooksul on veariski määr aastas vahemikus 2–5 %, ning et lõppeesmärk on pärast kõikide auditite ning parandus- ja tagasinõudmismeetmete finantsmõju arvessevõtmist saavutada mitmeaastaste programmide kehtivusaja lõpuks jääkviga, mis on võimalikult 2 % lähedal.

Üksikasjalik teave osalejatega seotud eeldatava veamäära kohta on esitatud programmi „Euroopa horisont“ finantsselgituses.

2.3. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

Nimetage rakendatavad või kavandatud ennetus- ja kaitsemeetmed, nt pettustevastase võitluse strateegias esitatud meetmed.

Komisjon tagab, et keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõte kohaldab kõigis haldusprotsessi etappides pettuste vastu võitlemise korda.

Programmi „Euroopa horisont“ kohaseid ühisettevõtteid käsitlevate ettepanekute suhtes on kohaldatud pettusekindluse hindamist ja nende mõju hindamist. Üldjoontes peaksid

kavandatud meetmed – eelkõige suurem rõhuasetus riskipõhisele auditile ning süvendatud teaduslik hindamine ja kontroll – pettusevastasele võitlusele kasuks tulema.

Komisjon astub vajalikke samme, tagamaks, et käesoleva määruse alusel rahastatavate meetmete rakendamisel kaitstakse liidu finantshuve pettuse, korruptsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse eest ennetustegevusega, tõhusa kontrolliga ja alusetult väljamakstud summade sissenõudmisega ning vajaduse korral tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate karistustega.

Praeguse programmi „Horisont 2020“ kohane ühisettevõte Clean Sky 2 juba teeb koostööd komisjoni talitustega pettuse ja eeskirjade eiramisega seotud küsimustes. Komisjon tagab, et see koostöö jätkub ja seda tugevdatakse.

Kontrollikojal on õigus auditeerida dokumentide ja kohapealsete kontrollide abil kõiki toetusesaajaid, töövõtjaid ja alltöövõtjaid, kes on programmi raames liidu vahendeid saanud.

Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) võib korraldada sellise rahastamisega otseselt või kaudselt seotud ettevõtjate tööruumides kohapealseid kontrolle, mis peavad toimuma määruses (Euratom, EÜ) nr 2185/96 sätestatud korras ning mille eesmärk on teha kindlaks, kas toetuslepingu, toetuse andmise otsuse või liidu eelarvest rahastamise lepinguga seoses esineb pettust, korruptsiooni või mis tahes muud liidu finantshuve kahjustavat ebaseaduslikku tegevust. Ühisettevõtetel on vaja ka ühineda 25. mai 1999. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppega Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahel (mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) sisejuurdlust).

Euroopa Prokuratuur (EPPO) võib korraldada uurimisi kooskõlas nõukogu määruse (EL) 2017/1939 sätete ja menetlustega, et uurida liidu finantshuve kahjustavaid kuritegusid.

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Assigneeringute liik	Rahaline osalus			
	Rubriik 1 **Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond – programm „Euroopa horisont“**	Liigendatud/liigendamata[98]	EFTA riigid[99]	kandidaatriigid[100]	kolmandad riigid	finantsmääruse artikli [21 lõike 2 punkti b] tähenduses
1	01.020252 – keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõte	Liigendatud	JAH	JAH	JAH	JAH

98 Liigendatud assigneeringud / liigendamata assigneeringud.

99 EFTA: Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.

100 Kandidaatriigid ja vajaduse korral Lääne-Balkani potentsiaalsed kandidaatriigid.

* Selle eelarverea toetus pärineb eeldatavasti järgmistelt eelarveridadelt:

Kulukohustuste assigneeringud (miljonites eurodes, kolm kohta pärast koma)

Eelarverida	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	Pärast 2027. aastat	KOKKU
Programmi „Euroopa horisont“ rakendavate ametnike ja ajutiste töötajatega seotud kulud – kaudne teadustegevus 01 01 01 01									
Programmi „Euroopa horisont“ rakendavad koosseisuvälised töötajad – kaudne teadustegevus 01 01 01 02									
Programmi „Euroopa horisont“ muud juhtimiskulud – kaudne teadustegevus 01 01 01 03									
Teemavaldkond „Kliima, energeetika ja liikuvus“ 01 02 02 50	229,925	150,583	231,570	190,688	388,057	133,814	375,363		1700,000
Kulud kokku	229,925	150,583	231,570	190,688	388,057	133,814	375,363		1700,000

3.2. Hinnanguline mõju kuludele

3.2.1. Hinnanguline mõju kuludele – ülevaade

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	**1**	**Rubriik „Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond“** Programm „Euroopa horisont“

Ühisettevõte[101][102]			**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**[103]	***Pärast 2027. aastat***	**KOKKU**
Jaotis 1:	Kulukohustused	(1)	0,139	0,497	0,765	1,489	2,540	3,021	16,035	–	24,486
	Maksed	(2)	0,139	0,497	0,765	1,489	2,540	3,021	3,081	12,954	24,486
Jaotis 2:	Kulukohustused	(1a)	0,243	0,943	1,262	1,776	1,534	1,650	7,329	–	14,737
	Maksed	(2 a)	0,243	0,943	1,262	1,776	1,534	1,650	1,660	5,669	14,737
Jaotis 3	Kulukohustused	(3 a)	229,543	149,143	229,543	187,423	383,983	129,143	351,999	0	1660,777
	Maksed	(3b)	14,041	123,686	137,678	262,701	220,938	344,980	194,261	362,492	1660,777
Ühisettevõtte assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	=1+1a +3a	229,925	150,583	231,570	190,688	388,057	133,814	375,363	0	1700,000
	Maksed	=2+2a+ 3b	14,423	125,126	139,705	265,966	225,012	349,651	199,002	381,115	1700,000

[101] Jaotistes 1 ja 2 esitatud summad kajastavad ELi osalust (kuni 39,223 miljonit eurot) ühisettevõtte halduskuludes. Ülejäänud osa saadakse ühisettevõtte teiste liikmete osalustest, nagu on näidatud punktis 3.2.4.

[102] Jaotiste 1 ja 2 maksete assigneeringud põhinevad kõigi vastavate kulukohustuste assigneeringute iga-aastasel kasutamisel, jaotise 3 maksete assigneeringud määratakse kindlaks, võttes arvesse kaudseid meetmeid ja nende maksegraafikut (eelmaksed, vahemaksed ja lõppmakse).

[103] Jaotised 1 ja 2 sisaldavad 2027. aasta puhul ühisettevõtte aasta kulukohustusi ning ülejäänud aastate (2027–2031) eeljaotatud kulukohustusi.

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

TEADUSUURINGUTE JA INNOVATSIOONI PEADIREKTORAAT		**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	***Pärast 2027***	**KOKKU**
Personalikulud[104]		0,491	0,503	0,513	0,523	0,533	0,544	0,555	–	3,662
Muud halduskulud		0,128	0,130	0,133	0,135	0,138	0,141	0,144	–	0,949
PEADIREKTORAAT KOKKU	Assigneeringud	0,619	0,633	0,646	0,658	0,671	0,685	0,699	–	4,611

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	***Pärast 2027. aastat***	**KOKKU**
Mitmeaastase finantsraamistiku **RUBRIIKIDE assigneeringud KOKKU**	Kulukohustused	230,544	151,216	232,216	191,346	388,728	134,499	376,062	0 000	1704,611
	Maksed	15,042	125,759	140,351	266,624	225,683	350,336	199,701	381,115	1704,611

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	7	Halduskulud

[104] Hõlmab programmi „Euroopa horisont“ meetmete haldamist. Täistööajale taandatud töötajate kulud määratakse kindlaks alates 2021. aasta jaanuarist kasutatavate iga-aastaste keskmiste kulude põhjal, mida põhinevad alaliste töötajate töötasul (0 127 eurot), lepinguliste töötajate töötasul (0 057 eurot) ja muudel halduskuludel (0,0255 eurot), mis on seotud kaudse teadustegevuse töötajate hoone- ja IT-kuludega. Ajavahemikul 2022–2027 on kohaldatud iga-aastast 2 % indekseerimist. Komisjoni peadirektoraatide personalivajadused on soovituslikud ja mittesiduvad.

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	*Pärast 2027. aastat*	KOKKU
Personalikulud										
Muud halduskulud										
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 7 assigneeringud KOKKU	(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)									

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	*Pärast 2027. aastat*	KOKKU
Mitmeaastase finantsraamistiku **RUBRIIKIDE assigneeringud KOKKU**	Kulukohustused	230,544	151,216	232,216	191,346	388,728	134,499	376,062	0 000	1 704,611
	Maksed	15,042	125,759	140,351	266,624	255,683	350,336	199,701	381,115	1 704,611

3.2.2. Hinnanguline mõju ühisettevõtte personalikuludele

☐ Ettepanek/algatus ei hõlma haldusassigneeringute kasutamist

☑ Ettepanek/algatus hõlmab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

Töötajate arv (inimesi täistööaja ekvivalentides)

	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	Pärast 2027. aastat	**KOKKU**
Ametnikud (AD palgaastmed)	32	32	32	32	32	32	32	32	
Ametnikud (AST palgaastmed)	4	4	3	3	3	3	3	3	
Lepingulised töötajad	6	6	6	6	6	6	6	6	
Ajutised töötajad									
Riikide lähetatud eksperdid	2	2	0	0	0	0	0	0	
KOKKU[105]	44	44	41	41	41	41	41	41	

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	Pärast 2027. aastat	**KOKKU**
Ametnikud (AD palgaastmed)									
Ametnikud (AST palgaastmed)									
Lepingulised töötajad	0,367	0,375	0,382	0,390	0,397	0,405	0,345	1,076	3,737
Ajutised töötajad	4,353	4,440	4,446	4,535	4,625	4,718	4,812	15,021	46,949
Riikide lähetatud eksperdid	0,130	0,132	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,262
KOKKU	4,849	4,946	4,828	4,924	5,023	5,123	5,157	16,097	50,947

[105] Kõigi programmi „Euroopa horisont“ raames nõukogu määrusega loodud ühisettevõtete täistööajale taandatud töötajate koguarvu vähendatakse aastatel 2024–2027 kümne täistööajale taandatud töötaja võrra pärast ühisettevõtete tegevuse tulemuslikkuse hindamist, võttes nõuetekohaselt arvesse ühise tugiüksuse loomisest tulenevat tõhususe kasvu. Sel eesmärgil saadetakse 2023. aasta lõpuks laiali muudetud tööjõu-uuring, mis hõlmab ajavahemikku 2024–2027.

Hinnanguline mõju inimressurssidele (lisanduv täistööajale taandatud töötajate arv) – ametikohtade loetelu

Tegevusüksus ja palgaaste	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	2028. aasta	2029. aasta	2030. aasta	2031. aasta	Pärast 2031. aastat
AD16												
AD15												
AD14	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
AD13												
AD12	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
AD11	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
AD10	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
AD9	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
AD8	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
AD7	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
AD6	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9
AD5												
AD kokku	32	32	32	32	32	32	32	32	32	32	32	32
AST11												
AST10												
AST9												
AST8	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
AST7												
AST6	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
AST5	1	1										
AST4												
AST3												
AST2												
AST1												
AST kokku	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
AST/SC 6												
AST/SC 5												
AST/SC 4												
AST/SC 3												
AST/SC 2												
AST/SC 1												
AST/SC kokku												

Hinnanguline mõju inimressurssidele (täiendavad töötajad) – koosseisuvälised töötajad

Lepingulised töötajad	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	2028. aasta	2029. aasta	2030. aasta	2031. aasta	Pärast 2031. aastat
IV tegevusüksus	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
III tegevusüksus	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5

II tegevusüksus												
I tegevusüksus												
Kokku	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6

Riikide lähetatud eksperdid	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	2028. aasta	2029. aasta	2030. aasta	2031. aasta	Pärast 2031. aastat
Kokku	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

3.2.3. Hinnanguline personalivajadus komisjonis

☐ Ettepanek/algatus ei hõlma personali kasutamist.

☑ Ettepanek/algatus hõlmab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt[106]:

Hinnanguline väärtus täistööaja ekvivalendina

Aasta		**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
• Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)								
Komisjoni peakorteris ja esindustes								
Delegatsioonides								
Teadusuuringud		3	3	3	3	3	3	3
• Koosseisuväline personal (täistööajale taandatud töötajad): lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud ja noored spetsialistid delegatsioonides[107] Rubriik 7								
Rahastatakse mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 7	- peakorteris							
	- delegatsioonides							
Rahastatakse programmi vahenditest [108]	- peakorteris							
	- delegatsioonides							
Teadusuuringud		2	2	2	2	2	2	2
Muu (märkige)								
KOKKU		5	5	5	5	5	5	5

Personalivajadused kaetakse juba meedet haldavate peadirektoraadi töötajatega ja/või töötajate peadirektoraadi sisese ümberpaigutamise teel. Vajaduse korral võidakse personali täiendada iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades olemasolevate eelarvepiirangutega.

Ülesannete kirjeldus:

Ametnikud ja ajutised töötajad	Mitmesugused ülesanded, mis on seotud järgmisega: • keskkonnahoidliku lennundustegevuse edusammude tehniline järelkontroll; • keskkonnahoidliku lennunduse teadusprogrammi edusammude jälgimine; • jälgida teadusuuringute ja innovatsiooni strateegilise kava järgimist; • Euroopa Komisjoni esindus partnerluse juhatuses; • komisjoni positsiooni kujundamine juhatuses (hääletamine/vetoõigus); • partnerluse juhtimisega seotud haldusülesanded; • koostöö riikide esindajate rühma, ACARE ja transpordiprogrammi komiteega; • konkursi- ja pakkumuskutsete ning uute liikmete vastuvõtmise jälgimine; • osalemine alarühmade ja töörühmade koosolekutel; • vahe- ja lõpphindamiste korraldamine

106 Komisjoni peadirektoraatide personalivajadused on soovituslikud ja mittesiduvad.

107 Lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud, noored spetsialistid delegatsioonides.

108 Tegevusassigneeringutest rahastatavate koosseisuväliste töötajate ülempiiri arvestades (endised B..A read).

	• pisteliste kontrollide/auditite tegemine; • soodustada riiklike teadusprogrammide ning keskkonnahoidliku lennunduse teadus- ja innovatsiooniprogrammi vahelist koostoimet.
Koosseisuvälised töötajad	

3.2.4. Kolmandate isikute rahaline osalus

Ettepanek/algatus:

– ☐ ei hõlma kolmandate isikute poolset kaasrahastamist

– ☑ hõlmab kaasrahastamist, mille hinnanguline summa on järgmine:

– Assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	Pärast 2027. aastat	**KOKKU**
Muude liikmete kui liidu rahaline panus ühisettevõtte halduskulude katteks	0,382	1,440	2,027	3,265	4,074	4,671	4,741	18,623	39,223
Erasektorist pärit osaliste / seotud partnerite rahaline panus tegevuskulude katteks									
Osalevate riikide rahaline panus tegevuskulude katteks									
Erasektorist pärit osaliste / seotud partnerite mitterahaline panus[109]	26,683	234,097	230,109	465,520	387,181	618,556	336,278	662,353	2960,777
Osalevate riikide mitterahaline panus tegevuskulude katteks									
Kaasrahastatavad assigneeringud KOKKU	27,065	235,537	232,136	468,785	391,255	623,227	341,019	680,976	3000,000

Märkused

2020. aasta oktoobris allkirjastatud ühises kohustuste memorandumis väljendas erasektori pool kavatsust eraldada kuni 3 miljardit eurot (sh Ühendkuningriigi osalus) kogu keskkonnahoidliku lennunduse alasele tegevusele, eeldades „mõistlikku ja proportsionaalset rahastamist Euroopa Komisjoni poolt“ (st 2,5 miljardit eurot komisjoni vahenditest) pärast mitmeaastast finantsraamistikku käsitlevat kokkulepet, mis hõlmab ka Ühendkuningriigi panust. Nende eelduste muutmiseks oleks vaja sidusrühmadega uuesti konsulteerida.

Asutajaliikmete/ seotud osaliste mitterahalise panuse jaotus aastatel 2021–2027 ja pärast 2027. aastat põhineb esimestel hinnangutel, mis on tehtud seoses erasektorist pärit osaliste / seotud partnerite mitterahalise panusega selliste tegevuskulude katteks, mis on omakorda seotud töökavade projektide ning keskkonnahoidliku lennunduse alaste teadusuuringute ja innovatsiooni strateegilise kavaga (SRIA). Jaotus tuleb läbi vaadata, kui SRIA rakendamise tegevuskava on kindlaks määratud.

[109] Mitterahaline panus tuleks tabelis näidata aastatel, mil see on kavas anda.

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

– ☑ Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele.

– ☐ Ettepanekul/algatusel on järgmine finantsmõju:

☐ omavahenditele

☐ muudele tuludele

palun märkige, kas see on kulude eelarveridasid mõjutav sihtotstarbeline tulu ☐

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Tulude eelarverida:	Ettepaneku/algatuse mõju[110]						
	2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Artikkel.....							

Sihtotstarbeliste tulude puhul täpsustage, milliseid kulude eelarveridasid ettepanek mõjutab.

[...]

Muud märkused (nt tuludele avaldatava mõju arvutamise meetod/valem või muu teave)

[...]

[110] Traditsiooniliste omavahendite (tollimaksud ja suhkrumaksud) korral tuleb märkida netosummad, st brutosumma pärast 20 % sissenõudmiskulude mahaarvamist.

FINANTSSELGITUS – SAASTEVABA VESINIK

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

Ettepanek: nõukogu määrus saastevaba vesiniku Euroopa partnerluse kohta

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad *(programmi teemavaldkond)*

Tegevusvaldkond: Programm „Euroopa horisont“

Teemavaldkond 5: kliima, energeetika ja liikuvus

1.3. Ettepanek/algatus käsitleb:

☐ **uut meedet**

☐ **uut meedet, mis tuleneb katseprojektist/ettevalmistavast meetmest**[111]

X **olemasoleva meetme pikendamist**

☐ **ühe või mitme meetme ümbersuunamist teise või uude meetmesse või ühendamist teise või uue meetmega**

1.4. Ettepaneku/algatuse põhjendused

1.4.1. Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused, sealhulgas algatuse rakendamise üksikasjalik ajakava

Algatuse eesmärk on kiirendada Euroopa saastevaba vesiniku tehnoloogia arendamist ja kasutuselevõttu, aidates edendada säästvat, väiksema CO_2 heitega ja täielikult integreeritud energiasüsteemi. Keskendutakse saastevaba vesiniku tootmisele, ülekandmisele ja säilitamisele, et varustada selliseid sektoreid nagu rasketööstus ja vedu raskeveokitega, kus on keeruline CO_2 heidet vähendada. Mõned eesmärgid 2030. aastaks: toota saastevaba vesinikku hinnaga umbes 1,5–3 eurot/kg, mis võimaldab siseneda massiturgudele; vähendada ülekandekulud tasemeni alla 1 euro vesiniku kg kohta.

Vesinik on saastevaba kütus, millel puudub heide, kuid see on siiski kallim kui muud energiaallikad ning seda toodetakse peamiselt maagaasist, mis tekitab süsinikdioksiidi (CO_2). Me peame tootma **saastevaba vesinikku** taastuvatest energiaallikatest, mis kõrvaldaks protsessist CO_2 heite. Saastevaba vesiniku rakendused on kallimad kui konkureerivad tehnoloogialahendused ning need ei ole kasutuselevõtuks veel täiesti usaldusväärsed ega piisavalt kvaliteetsed. Samuti ei kasutata saastevaba vesiniku tootmisvõimsust täielikult ära. Kõige rohkem mõjutab see Euroopa vesinikutööstuse ja -uuringute sidusrühmi ning elektri-, transpordi- ja ehitussektori sidusrühmi.

Algatus peaks käivituma 2021. aasta teises või kolmandas kvartalis (sõltuvalt kuupäevast, mil nõukogu ühtse alusakti vastu võtab). Luuakse ühisettevõtted, mis

[111] Vastavalt finantsmääruse artikli 58 lõike 2 punktile a või b.

tegutsevad kuni 31. detsembrini 2027 ning mille viimased projektikonkursid algatatakse hiljemalt 31. detsembriks 2027. Kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse III lisas sätestatud Euroopa partnerluse kriteeriumidega sisaldab ühtne alusakt erisätteid ühisettevõtete hindamiseks, järkjärguliseks lõpetamiseks ja uuendamiseks. See hõlmab juhatuse kohustust esitada kava programmi „Euroopa horisont“ vahenditest ühisettevõtte rahastamise järkjärguliseks lõpetamiseks ning hinnata perioodiliste läbivaatamiste ja hindamiste raames, milline on edasiseks meetmete võtmiseks tõhusaim poliitikameede.

1.4.2. ELi meetme lisaväärtus

ELi tasandi meetme põhjused (*ex ante*):

Algatuses käsitletud probleemid on laadilt ja ulatuselt sellised, et ELi tasandil kooskõlastatud meetmed on asjakohasemad kui liikmesriikide poolt eraldi välja töötatud algatused. See võimaldab võtta sidusamaid ja paremini kooskõlastatud meetmeid ning vältida dubleerimist.

Oodatav tekkiv liidu lisaväärtus (*ex post*): Saastevaba vesiniku väärtusahelad on keerukad ja omavahel seotud ning seetõttu on vajalik tõhus sektoritevaheline koostöö Euroopa tasandil, et võimaldada edukat ja ulatuslikku tutvustamist ning kasutuselevõttu.

Neid küsimusi käsitletakse põhjalikumalt käesolevale ettepanekule lisatud mõjuhinnangus.

1.4.3. Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid

i) Rahastamise kontsentreerimine ja vajadus tagada, et teabe, avatuse ja läbipaistvuse puudumine ei tugevdaks olemasoleva ühisettevõtte vahenditest toetatavate projektide praegust geograafilist jaotust üksustele, mis on pärit madala osalusega riikidest, eelkõige EL 13 riikidest;

ii) liikmesriikide kaasamine ja eelkõige riikide esindajate rühma roll, mis ei ole nii tõhus, kui see peaks olema;

iii) vajadus pöörata rohkem tähelepanu kütuseelementide ja vesiniku valdkonna tehnoloogia ohutusele, mis on vajalik selle laialdaseks kasutuselevõtuks vajaliku usalduse loomiseks. Kuna vesiniku kasutuselevõtuks uutes valdkondades (bussides, kodudes või tanklates lisaks tavakütustele) on suhteliselt vähe projekte, ei ole see võimaldanud tooteid kaubanduslikult kasutusele võtta.

1.4.4. Kooskõla ja võimalik koostoime muude asjaomaste meetmetega

Programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse kohaselt peavad kõik Euroopa partnerlused tagama kooskõlastamise ja/või ühistegevuse muude asjakohaste teadus- ja innovatsioonialgatustega, et tagada omavahelise ühendamise optimaalne tase ja tõhus koostoime. Vastavalt sellele on ühtses alusaktis lähtutud põhimõttest, et tihe koostöö ja koostoime ühisettevõtete ja asjaomaste ELi, riikliku ja piirkondliku tasandi algatuste vahel, eelkõige muude Euroopa partnerlustega, on otsustava tähtsusega, et saavutada suurem mõju ja tagada tulemuste kasutuselevõtmine. Sellega

seoses toetab ühtne alusakt (esimene osa, kõigi ühisettevõtete suhtes kohaldatavad ühissätted) arvukate rakendussätete kaudu koostoime tekkimist.

Vesinikupartnerlus teeb tihedat koostööd teiste partnerlustega, nagu heitevaba maantee- ja veetransport, Euroopa raudteesüsteemi ümberkujundamine, keskkonnahoidlik lennundus, planeedi protsessid ja saastevaba terase partnerlus. Samuti on olemas seosed kavandatava vesinikualasele üleeuroopalist huvi pakkuva integreeritud projektiga ning Euroopa ühendamise rahastu ja heitkogustega kauplemise süsteemi fondidega.

Koostoimet ja koostööd jälgitakse iga-aastase tegevusaruande ning peatselt loodava vesinikupartnerluste assamblee kaudu.

1.5. Meetme kestus ja finantsmõju

X **Piiratud kestusega**

– hõlmab ajavahemikku 1.1.2021–31.12.2031

– X finantsmõju kulukohustuste assigneeringutele avaldub ajavahemikul 2021–2027 ja maksete assigneeringutele alates 2021. aastast kuni rahastatavate meetmete lõpuni.

☐ **Piiramatu kestusega**

– Rakendamise käivitumisperiood hõlmab ajavahemikku AAAA–AAAA,

– millele järgneb täieulatuslik rakendamine.

1.6. Ettenähtud eelarve täitmise viisid[112]

☐ **Eelarve otsene täitmine** komisjoni poolt

– ☐ oma talituste kaudu, sealhulgas kasutades liidu delegatsioonides töötavat komisjoni personali;

– ☐ rakendusametite kaudu

☐ **Eelarve täitmine koostöös** liikmesriikidega

X **Eelarve kaudne täitmine,** mille puhul eelarve täitmise ülesanded on delegeeritud:

– ☐ kolmandatele riikidele või nende määratud asutustele;

– ☐ rahvusvahelistele organisatsioonidele ja nende allasutustele (nimetage);

– ☐ Euroopa Investeerimispangale ja Euroopa Investeerimisfondile;

– X finantsmääruse artiklites 70 ja 71 osutatud asutustele;

– ☐ avalik-õiguslikele asutustele;

– ☐ avalikke teenuseid osutavatele eraõiguslikele asutustele, kuivõrd nad esitavad piisavad finantstagatised;

– ☐ liikmesriigi eraõigusega reguleeritud asutustele, kellele on delegeeritud avaliku ja erasektori partnerluse rakendamine ja kes esitavad piisavad finantstagatised;

– ☐ isikutele, kellele on delegeeritud Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaste ÜVJP erimeetmete rakendamine ja kes on kindlaks määratud asjaomases alusaktis.

– *Mitme eelarve täitmise viisi korral esitage üksikasjad rubriigis „Märkused“.*

Märkused

[112] Eelarve täitmise viise koos viidetega finantsmäärusele on selgitatud veebisaidil https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx.

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad

Kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määrusega võtab partnerlus kasutusele järelevalvesüsteemi, mis on kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse artiklis 45 ning III ja V lisas sätestatud nõuetega ning mille andmed sisestatakse koos programmi „Euroopa horisont“ muude komponentidega ühtsesse andmebaasi. Aruandlus- ja järelevalvesüsteem sisaldab peamisi juhtimis- ja rakendamisandmeid (sh üksuste tasandi üksikandmeid) ning võimaldab jälgida edusamme vastavalt peamistele mõjuahelatele (sh ELi prioriteetidega seoses tehtud edusammud) ja partnerluse kriteeriumidele. Partnerlus esitab konkreetsed näitajad (mida peamised mõjuahelad ei hõlma), mis võimaldavad jälgida lühikeses, keskpikas ja pikas perspektiivis tehtud edusamme partnerluse visiooni ning partnerluse loomist käsitlevas määruses sätestatud eri- ja tegevuseesmärkide, sealhulgas 2030. aastaks seatud eesmärkide saavutamisel. Näitajad, andmeallikad ja metoodika võimaldavad aja jooksul hinnata tulemusi ja mõju saavutamiseks tehtud edusamme, sealhulgas ELi poliitikaeesmärkide saavutamist, ning teha kindlaks parandusmeetmete võimaliku vajaduse. Selles tuleks arvesse võtta nii kvalitatiivseid kui ka kvantitatiivseid andmeid, määrata kindlaks andmete kogumisega seotud kohustused ning sätestada konkreetsed meetodid realistliku lähtealuse, eesmärkide ja/või võrdlusaluste väljatöötamiseks, et teha vajaduse korral kindlaks edusammud ja kooskõla programmi „Euroopa horisont“ mõjul põhineva lähenemisviisiga. Kogu kogutud teave esitatakse komisjoni talitustele peaaegu reaalajas, tuginedes ühistele andmemudelitele, ja sisestatakse ühtsesse andmebaasi, nagu on sätestatud programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse artiklis 45.

Selleks luuakse asjakohased aruandlussüsteemid, mis toetavad pidevat ja läbipaistvat aruandlust, sealhulgas kulukohustustega seotud ja tegelikult antud rahaliste ja mitterahaliste toetuste, nähtavuse ja rahvusvahelises kontekstis positsioneerimise kohta ning erasektori investeeringute mõju kohta teadusuuringute ja innovatsiooniga seotud riskidele. Aruandlus peaks olema kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ standardsete aruandlusnõuetega. Aruandlussüsteemide väljatöötamisse strateegilise koordineerimise protsessi raames kaasatakse ka liikmesriigid ja partnerluse esindajad, et tagada aruandluse ja järelevalve sünkroniseerimine ja kooskõlastamine, sealhulgas seoses andmete kogumise ja aruandluse ülesannete jagamisega. Projekti tasandi aruandlussüsteem sisaldab üksikasjalikku teavet, mis käsitleb rahastatud projekte, nende tulemusi ja peamiste sidusrühmade poolt nende levitamist ja kasutamist ning selle üldist mõju teadusele, majandusele, ühiskonnale ja/või keskkonnale kooskõlas projektide eesmärkide ja kavandanud mõjuga. Seda peaksid täiendama asjakohased andmed partnerluse lisaväärtuse ja mõju kohta Euroopa, riiklikul ja piirkondlikul tasandil. Tagada tuleb programmi „Euroopa horisont“ ühiste järelevalve ja aruandluse andmebaasidega andmete jagamise asjakohane mehhanism.

Euroopa partnerlusi hinnatakse vastavalt programmi „Euroopa horisont“ hindamisraamistikule, nagu on sätestatud määruse artiklis 47.

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteem(id)

2.2.1.

Kaudne eelarve täitmine on põhjendatud, sest saastevaba vesiniku ühisettevõte on avaliku ja erasektori partnerlus ning osa rahalistest vahenditest saadakse muude liikmete kui liidu mitterahalise toetusena.

Otsus saastevaba vesiniku ühisettevõttesse panustamise kohta tehakse igal aastal selleks aastaks vastu võetud ELi eelarve alusel.

Euroopa Komisjoni ja saastevaba vesiniku ühisettevõtte vahelises rahalist toetust käsitlevas lepingus sätestatakse, et komisjon maksab igal aastal täidetavate ülesannete eest rahalist toetust pärast seda, kui saastevaba vesiniku ühisettevõttega on sõlmitud vahendite ülekandmise leping ning ühisettevõte on väljastanud vastavad maksetaotlused muudele liikmetele kui liit.

Komisjon tagab, et saastevaba vesiniku ühisettevõtte suhtes kohaldatavad eeskirjad on täielikult kooskõlas finantsmääruse nõuetega. Kooskõlas määruse (EL, Euratom) 2018/1046 artikliga 71 järgib ühisettevõte usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtet. Saastevaba vesiniku ühisettevõte järgib ka ühisettevõtte suhtes kohaldatavaid näidisfinantsmääruse sätteid. Kõik näidisfinantsmäärusest tehtavad erandid, mis on vajalikud ühisettevõtte erivajaduste eesmärgil, peavad saama komisjoni eelneva nõusoleku.

Järelevalvekord, sealhulgas saastevaba vesiniku ühisettevõtte juhatuses liidu esindatuse kaudu, ning aruandluskord tagavad, et komisjoni talitused saavad täita nii kolleegiumi kui ka eelarvepädevate institutsioonide ees aruandekohustuse nõudeid.

Saastevaba vesiniku ühisettevõtte sisekontrolli raamistik põhineb järgmisel:

- selliste sisekontrollistandardite rakendamine, mis pakuvad vähemalt komisjoni pakutava garantiiga võrdväärset garantiid;
- menetlused parimate projektide valimiseks sõltumatu hindamise teel ning nende viimiseks õigusaktide kujule;
- projektide juhtimine ja lepingute haldus iga projekti kogu olelustsükli vältel;
- kõikide taotluste eelkontroll, sealhulgas auditeerimistõendite vastuvõtmine ja kulumetoodika eelnev sertifitseerimine;
- valitud taotluste järelauditid programmi „Euroopa horisont“ järelauditite raames;
- projektide tulemuste teaduslik hindamine.

2.2.2. Teave kindlakstehtud riskide ja nende vähendamiseks kasutusele võetud sisekontrollisüsteemi(de) kohta

Saastevaba vesiniku ühisettevõttega seotud huvide konfliktide leevendamiseks on võetud mitmesuguseid meetmeid, eelkõige:

- komisjoni ja muude liikmete kui liidu võrdne hääleõigus juhatuses;
- tegevdirektori valimine juhatuse poolt komisjoni ettepaneku alusel;
- töötajate sõltumatus;
- sõltumatute ekspertide hinnangud, mis põhinevad avaldatud valikukriteeriumidel, ning edasikaebamise mehhanismid ja huvide täielik deklareerimine;
- nõue, et juhatus võtaks vastu eeskirjad ühisettevõttes huvide konfliktide ennetamiseks, ärahoidmiseks ja haldamiseks vastavalt ühisettevõtte finantseeskirjadele ja personalieeskirjadele.

Eetiliste ja organisatsiooniliste väärtuste kehtestamine on ühisettevõtte üks põhiülesandeid ja seda jälgib komisjon.

Saastevaba vesiniku ühisettevõtte tegevdirektor peab eelarvevahendite käsutajana kehtestama kulutõhusa sisekontrolli- ja haldussüsteemi. Ta peab andma vastuvõetud sisekontrolli raamistiku kohta aru komisjonile.

Komisjon jälgib nõuete rikkumise riski aruandlussüsteemi kaudu, mille ta välja töötab, ning jälgides kogu programmi „Euroopa horisont“ hõlmavate järelauditite raames saastevaba vesiniku ühisettevõtte kaudu ELi vahendite saajate kohta tehtud järelauditite tulemusi.

On selge, et eelarvet tuleb hallata tõhusalt ja tulemuslikult ning et pettusi ja raiskamist tuleb vältida. Kontrollisüsteemi puhul tuleb siiski leida õiglane tasakaal vastuvõetava veamäära saavutamise ja nõutava kontrollikoormuse vahel ning hoida ära liidu teadusuuringute programmi atraktiivsuse vähenemine.

2.2.3. Kontrollide kulutõhususe (kontrollikulude suhe hallatavate vahendite väärtusse) hinnang ja põhjendus ning prognoositav veariski tase (maksete tegemise ja sulgemise ajal).

Kuna programmis „Euroopa horisont“ osalemise eeskirjad, mida kohaldatakse saastevaba vesiniku ühisettevõtte suhtes, on sarnased eeskirjadega, mida komisjon kasutab oma tööprogrammis, ja toetusesaajad on komisjoni omadega sarnase riskiprofiiliga, võib eeldada, et veamäär on sarnane komisjoni poolt programmi „Euroopa horisont“ jaoks ette nähtud veamääraga, st annab piisava kindluse, et mitmeaastase kuluperioodi jooksul on veariski määr aastas vahemikus 2–5 %, ning et lõppeesmärk on pärast kõikide auditite ning parandus- ja tagasinõudmismeetmete finantsmõju arvessevõtmist saavutada mitmeaastaste programmide kehtivusaja lõpuks jääkviga, mis on võimalikult 2 % lähedal.

Üksikasjalik teave osalejatega seotud eeldatava veamäära kohta on esitatud programmi „Euroopa horisont“ finantsselgituses.

2.3. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

Komisjon tagab, et saastevaba vesiniku ühisettevõte kohaldab kõigis halduspротsessi etappides pettuste vastu võitlemise menetlusi.

Programmi „Euroopa horisont“ kohaseid ühisettevõtteid käsitlevate ettepanekute suhtes on kohaldatud pettusekindluse hindamist ja nende mõju hindamist. Üldjoontes peaksid kavandatud meetmed – eelkõige suurem rõhuasetus riskipõhisele auditile ning süvendatud teaduslik hindamine ja kontroll – pettusevastasele võitlusele kasuks tulema.

Komisjon astub vajalikke samme, tagamaks, et käesoleva määruse alusel rahastatavate meetmete rakendamisel kaitstakse liidu finantshuve pettuse, korruptsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse eest ennetustegevusega, tõhusa kontrolliga ja alusetult väljamakstud summade sissenõudmisega ning vajaduse korral tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate karistustega.

Praeguse programmi „Horisont 2020“ kohane kütuseelementide ja vesiniku valdkonna 2. ühisettevõte juba teeb koostööd komisjoni talitustega pettuse ja eeskirjade eiramisega seotud küsimustes. Komisjon tagab, et see koostöö jätkub ja seda tugevdatakse.

Kontrollikojal on õigus auditeerida dokumentide ja kohapealsete kontrollide abil kõiki toetusesaajaid, töövõtjaid ja alltöövõtjaid, kes on programmi raames liidu vahendeid saanud.

Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) võib korraldada sellise rahastamisega otseselt või kaudselt seotud ettevõtjate tööruumides kohapealseid kontrolle, mis peavad toimuma määruses (Euratom, EÜ) nr 2185/96 sätestatud korras ning mille eesmärk on teha kindlaks, kas toetuslepingu, toetuse andmise otsuse või liidu eelarvest rahastamise lepinguga seoses esineb pettust, korruptsiooni või mis tahes muud liidu finantshuve kahjustavat ebaseaduslikku

tegevust. Ühisettevõtetel on vaja ka ühineda 25. mai 1999. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppega Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahel (mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) sisejuurdlust).

Euroopa Prokuratuur võib korraldada uurimisi kooskõlas nõukogu määruse (EL) 2017/1939 sätete ja menetlustega, et uurida liidu finantshuve kahjustavaid kuritegusid

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Assigneeringute liik	Rahaline osalus			
	Rubriik 1 **Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond – programm „Euroopa horisont“**	Liigendatud/liigendamata[113]	EFTA riigid[114]	kandidaatriigid[115]	kolmandad riigid	finantsmääruse artikli [21 lõike 2 punkti b] tähenduses
1	01 02 02 54 – saastevaba vesiniku ühisettevõte	Liigendatud	JAH	JAH	JAH	JAH

[113] Liigendatud assigneeringud / liigendamata assigneeringud.

[114] EFTA: Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.

[115] Kandidaatriigid ja vajaduse korral Lääne-Balkani potentsiaalsed kandidaatriigid.

* Selle eelarverea toetus pärineb eeldatavasti järgmistelt eelarveridadelt:

Kulukohustuste assigneeringud (miljonites eurodes, kolm kohta pärast koma)

Eelarverida	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	Pärast 2027. aastat	KOKKU
Programmi „Euroopa horisont“ rakendavate ametnike ja ajutiste töötajatega seotud kulud – kaudne teadustegevus 01 01 01 01									
Programmi „Euroopa horisont“ rakendavad koosseisuvälised töötajad – kaudne teadustegevus 01 01 01 02									
Programmi „Euroopa horisont“ muud juhtimiskulud – kaudne teadustegevus 01 01 01 03									
Teemavaldkond „Kliima, energeetika ja liikuvus“ 02 02 02 50	150,000	150,000	150,000	133,413	133,875	133,987	148,725	–	1 000,000
Kulud kokku	150,000	150,000	150,000	133,413	133,875	133,987	148,725	–	1 000,000

3.2. Hinnanguline mõju kuludele

3.2.1. Hinnanguline mõju kuludele – ülevaade

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	**1**	**Rubriik „Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond“** Programm „Euroopa horisont“

Ühisettevõte[116][117]			**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**[118]	***Pärast 2027. aastat***	**KOKKU**
Jaotis 1	Kulukohustused	(1)	0,000	0,000	0,000	2,065	2,140	2,218	11,257		**17,680**
	Maksed	(2)	0,000	0,000	0,000	2,065	2,140	2,218	2,298	8,959	**17,680**
Jaotis 2	Kulukohustused	(1a)	0,000	0,000	0,000	1,348	1,735	1,769	7,661		**12,513**
	Maksed	(2 a)	0,000	0,000	0,000	1,348	1,735	1,769	1,804	5,857	**12,513**
Jaotis 3	Kulukohustused	(3 a)	150,000	150,000	150,000	130,000	130,000	130,000	129,807		**969,807**
	Maksed	(3b)	75,000	77,000	85,500	88,563	128,104	143,000	128,784	243,856	**969,807**
Ühisettevõtte assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	=1+1a +3a	**150,000**	**150,000**	**150,000**	**133,413**	**133,875**	**133,987**	**148,725**		**1 000,000**
	Maksed	=2+2a +3b	**75,000**	**77,000**	**85,500**	**91,976**	**131,979**	**146,987**	**132,886**	**258,672**	**1 000,000**

[116] Jaotistes 1 ja 2 esitatud summad kajastavad ELi osalust (kuni 30,193 miljonit eurot) ühisettevõtte halduskuludes. Ülejäänud osa saadakse ühisettevõtte teiste liikmete osalustest, nagu on näidatud punktis 3.2.4.

[117] Jaotiste 1 ja 2 maksete assigneeringud põhinevad kõigi vastavate kulukohustuste assigneeringute iga-aastasel kasutamisel, jaotise 3 maksete assigneeringud määratakse kindlaks, võttes arvesse kaudseid meetmeid ja nende maksegraafikut (eelmaksed, vahemaksed ja lõppmakse).

[118] Jaotised 1 ja 2 sisaldavad 2027. aasta puhul ühisettevõtte aasta kulukohustusi ning ülejäänud aastate (2027–2031) eeljaotatud kulukohustusi.

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

TEADUSUURINGUTE JA INNOVATSIOONI PEADIREKTORAAT		**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	***Pärast 2027***	**KOKKU**
Personalikulud[119]		0,491	0,503	0,513	0,523	0,533	0,544	0,555	–	3,662
Muud halduskulud		0,128	0,130	0,133	0,135	0,138	0,141	0,144	–	0,949
PEADIREKTORAAT KOKKU	Assigneeringud	0,619	0,633	0,646	0,658	0,671	0,685	0,699	–	4,611

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	***Pärast 2027. aastat***	**KOKKU**
Programmi vahendite assigneeringud KOKKU – mitmeaastase finantsraamistiku **rubriik 1**	Kulukohustused	150,619	150,633	150,646	134,071	134,546	134,672	149,424	–	1 004,611
	Maksed	75,619	77,633	86,146	92,634	132,65	147,672	133,585	258,672	1 004,611

[119] Hõlmab programmi „Euroopa horisont“ meetmete haldamist. Täistööajale taandatud töötajate kulud määratakse kindlaks alates 2021. aasta jaanuarist kasutatavate iga-aastaste keskmiste kulude põhjal, mida põhinevad alaliste töötajate töötasul (0,127 eurot), lepinguliste töötajate töötasul (0,057 eurot) ja muudel halduskuludel (0,0255 eurot), mis on seotud kaudse teadustegevuse töötajate hoone- ja IT-kuludega. Ajavahemikul 2022–2027 on kohaldatud iga-aastast 2 % indekseerimist. Komisjoni peadirektoraatide personalivajadused on soovituslikud ja mittesiduvad.

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	7	Halduskulud

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	***Pärast 2027. aastat***	**KOKKU**
Personalikulud										
Muud halduskulud										
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 7 assigneeringud KOKKU	(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)									

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	***Pärast 2027. aastat***	**KOKKU**
Mitmeaastase finantsraamistiku **RUBRIIKIDE assigneeringud KOKKU**	Kulukohustused	150,619	150,633	150,646	134,071	134,546	134,672	149,424	–	1 004,611
	Maksed	75,619	77,633	86,146	92,634	132,65	147,672	133,585	258,672	1 004,611

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

3.2.2. Hinnanguline mõju ühisettevõtte personalikuludele

– ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma haldusassigneeringute kasutamist

– ☑ Ettepanek/algatus hõlmab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

Töötajate arv (inimesi täistööaja ekvivalentides)

	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	Pärast 2027. aastat	**KOKKU**
Ajutised töötajad (AD palgaastmed)	15	17	17	17	17	17	17	61	178
Ajutised töötajad (AST palgaastmed)	9	10	10	10	10	10	10	34	103
Lepingulised töötajad	3	2	2	2	2	2	2	8	23
Ajutised töötajad	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Riikide lähetatud eksperdid	2	2	2	2	2	2	2	5	19
KOKKU[120]	29	31	31	31	31	31	31	108	323

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	Pärast 2027. aastat	**KOKKU**
Ajutised töötajad (AD palgaastmed)	1,575	1,856	1,931	2,008	2,088	2,172	2,259	8,910	22,799
Ajutised töötajad (AST palgaastmed)	0,945	1,092	1,136	1,181	1,228	1,277	1,329	4,947	13,135
Lepingulised töötajad	0,207	0,144	0,149	0,155	0,161	0,168	0,175	0,771	1,930
Ajutised töötajad	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Riikide lähetatud eksperdid	0,140	0,143	0,145	0,149	0,152	0,155	0,157	0,408	1,449

[120] Kõigi programmi „Euroopa horisont“ raames nõukogu määrusega loodud ühisettevõtete täistööajale taandatud töötajate koguarvu vähendatakse aastatel 2024–2027 kümne täistööajale taandatud töötaja võrra pärast ühisettevõtete tegevuse tulemuslikkuse hindamist, võttes nõuetekohaselt arvesse ühise tugiüksuse loomisest tulenevat tõhususe kasvu. Sel eesmärgil saadetakse 2023. aasta lõpuks laiali muudetud tööjõu-uuring, mis hõlmab ajavahemikku 2024–2027.

KOKKU	2,867	3,235	3,361	3,493	3,629	3,772	3,920	15,036	39,313

Hinnanguline mõju inimressurssidele (lisanduv täistööajale taandatud töötajate arv) – ametikohtade loetelu

Tegevusüksus ja palgaaste	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	2028. aasta	2029. aasta	2030. aasta	2031. aasta	Pärast 2031. aastat
AD16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
AD15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
AD14	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0
AD13	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	0
AD12	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	0
AD11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
AD10	0	0	0	0	0	2	4	5	4	4	4	0
AD9	5	5	5	5	5	3	2	2	2	3	3	0
AD8	2	3	3	4	5	4	3	2	5	3	3	0
AD7	3	3	3	4	3	3	3	4	1	1	0	0
AD6	2	2	2	1	1	1	1	0	0	0	0	0
AD5	0	1	1	0	0	1	1	1	1	1	0	0
AD kokku	15	17	17	17	17	17	17	17	16	15	13	0
AST11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
AST10	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	0	0
AST9	1	1	1	2	2	1	1	1	2	2	2	0
AST8	1	1	2	1	1	1	1	1	0	0	0	0
AST7	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0
AST6	1	1	1	2	3	3	3	3	3	2	2	0
AST5	2	2	5	4	3	3	3	3	3	2	1	0
AST4	3	3	0	0	1	1	1	1	1	0	0	0
AST3	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
AST2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
AST1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
AST kokku	9	10	10	10	10	10	10	10	10	8	6	0
AST/SC 6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
AST/SC 5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
AST/SC 4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
AST/SC 3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
AST/SC 2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
AST/SC 1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
AST/SC kokku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Hinnanguline mõju inimressurssidele (täiendavad töötajad) – koosseisuvälised töötajad

Lepingulised töötajad	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	2028. aasta	2029. aasta	2030. aasta	2031. aasta	Pärast 2031. aastat
IV tegevusüksus	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0
III tegevusüksus	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0
II tegevusüksus	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

I tegevusüksus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kokku	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	0

Riikide lähetatud eksperdid	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	2028. aasta	2029. aasta	2030. aasta	2031. aasta	Pärast 2031. aastat
Kokku	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	0	0

3.2.3. Hinnanguline personalivajadus komisjonis

– ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma personali kasutamist.

– ☑ Ettepanek/algatus hõlmab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt[121]:

Hinnanguline väärtus täistööaja ekvivalendina

Aasta		**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
• Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)								
Komisjoni peakorteris ja esindustes								
Delegatsioonides								
Teadusuuringud		3	3	3	3	3	3	3
• Koosseisuväline personal (täistööajale taandatud töötajad): lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud ja noored spetsialistid delegatsioonides[122] Rubriik 7								
Rahastatakse mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 7	- peakorteris							
	- delegatsioonides							
Rahastatakse programmi vahenditest [123]	- peakorteris							
	- delegatsioonides							
Teadusuuringud		2	2	2	2	2	2	2
Muu (märkige)								
KOKKU		5	5	5	5	5	5	5

Personalivajadused kaetakse juba meedet haldavate peadirektoraadi töötajatega ja/või töötajate peadirektoraadi sisese ümberpaigutamise teel. Vajaduse korral võidakse personali täiendada iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades olemasolevate eelarvepiirangutega.

Ülesannete kirjeldus:

Ametnikud ja ajutised töötajad	Saastevaba vesiniku partnerluse juhtimine
Koosseisuvälised töötajad	

121 Komisjoni peadirektoraatide personalivajadused on soovituslikud ja mittesiduvad.

122 Lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud, noored spetsialistid delegatsioonides.

123 Tegevusassigneeringutest rahastatavate koosseisuväliste töötajate ülempiiri arvestades (endised B..A read).

3.2.4. Kolmandate isikute rahaline osalus

Ettepanek/algatus:

– ☐ ei hõlma kolmandate isikute poolset kaasrahastamist

– ☑ hõlmab kaasrahastamist, mille hinnanguline summa on järgmine:

– Assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	Pärast 2027. aastat	**KOKKU**
Muude liikmete kui liidu rahaline panus ühisettevõtte halduskulude katteks	0,000	0,000	0,000	3,414	3,875	3,987	4,102	14,815	30,193
Erasektorist pärit osaliste / seotud partnerite rahaline panus tegevuskulude katteks									
Osalevate riikide rahaline panus tegevuskulude katteks									
Erasektorist pärit osaliste / seotud partnerite mitterahaline panus[124]	35,000	70,000	70,000	110,000	175,000	175,000	175,000	190,000	**1 000,000**
Osalevate riikide mitterahaline panus tegevuskulude katteks									
Kaasrahastatavad assigneeringud KOKKU	**35,000**	**70,000**	**70,000**	**113,414**	**178,875**	**178,987**	**178,972**	**204,815**	**1 030,193**

[124] Mitterahaline panus tuleks tabelis näidata aastatel, mil see on kavas anda.

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

– ☐ Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele.

– ☐ Ettepanekul/algatusel on järgmine finantsmõju:

☐ omavahenditele

☐ muudele tuludele

palun märkige, kas see on kulude eelarveridasid mõjutav sihtotstarbeline tulu ☐

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Tulude eelarverida:	Ettepaneku/algatuse mõju[125]						
	2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Artikkel.....							

Sihtotstarbeliste tulude puhul täpsustage, milliseid kulude eelarveridasid ettepanek mõjutab.

[…]

Muud märkused (nt tuludele avaldatava mõju arvutamise meetod/valem või muu teave)

[…]

[125] Traditsiooniliste omavahendite (tollimaksud ja suhkrumaksud) korral tuleb märkida netosummad, st brutosumma pärast 20 % sissenõudmiskulude mahaarvamist.

FINANTSSELGITUS – EUROOPA RAUDTEE

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

Ettepanek: nõukogu määrus Euroopa partnerluse „Euroopa raudtee“ kohta

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad *(programmi teemavaldkond)*

Teemavaldkond 5 (kliima, energeetika, liikuvus)

1.3. Ettepanek/algatus käsitleb:

X **uut meedet**

☐ **uut meedet, mis tuleneb katseprojektist/ettevalmistavast meetmest**[126]

☐ **olemasoleva meetme pikendamist**

☐ **ühe või mitme meetme ümbersuunamist teise või uude meetmesse või ühendamist teise või uue meetmega**

1.4. Ettepaneku/algatuse põhjendused

1.4.1. Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused, sealhulgas algatuse rakendamise üksikasjalik ajakava

Euroopa partnerlus „Euroopa raudtee“ aitab luua ühtse Euroopa raudteepiirkonna, minna kiiresti üle atraktiivsemale, kasutajasõbralikumale, konkurentsivõimelisemale, taskukohasemale, tõhusamale ja säästvamale Euroopa raudteesüsteemile ning arendada välja tugev ja ülemaailmselt konkurentsivõimeline Euroopa raudteetööstus. Täpsemalt aitab partnerlus saavutada järgmisi eesmärke.

1. Kõrvaldada koostalitlusvõime takistused ja pakkuda täieliku integreerimise lahendusi, mis hõlmavad raudtee juhtimis-, kontrolli- ja signaalimissüsteeme ning liikluskorraldust, veeremiüksusi, taristut ja teenuseid, et saavutada suur läbilaskevõime ning integreeritud ja vastupidav Euroopa raudteevõrgustik. Kasutades digiteerimise ja automatiseerimise tohutut potentsiaali, töötatakse välja uuenduslikud lahendused, et vähendada kulusid, suurendada läbilaskevõimet ning edendada paindlikkust ja usaldusväärsust.

2. Suurendada raudteekaubaveo ja ühendveoteenustega seotud teadusuuringuid ja innovatsiooni, et tagada konkurentsivõimeline keskkonnahoidlik raudteekaubavedu, mis on täielikult integreeritud logistilisse väärtusahelasse. Keskmes on raudteekaubaveo automatiseerimine ja digiteerimine, kuid võimalikud teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnad on ka käitamine, depood ja ühendveoterminalid.

3. Luua ökosüsteem, mis hõlbustab sidusrühmade vahelist suhtlust ja muudab koostöö kogu väärtusahelas tõhusamaks. Sellega tagatakse, et teadusuuringute tulemusi kasutatakse tutvustamise ja kasutuselevõtu kaudu turule suunatud innovatsioonis.

126 Vastavalt finantsmääruse artikli 58 lõike 2 punktile a või b.

4. Käivitada suuremahulised projektid, millega toetatakse innovatsiooni kiiret siiret turule. Need projektid, näiteks tutvustusüritused, viiksid kokku tehnoloogia tarnijad ja kasutajad.

5. Tugevdada ELi teaduse tipptaset ning kasutada ära VKEde ja idufirmade innovatsioonipotentsiaali. See tagaks kõrgetasemelise teadusliku teadmusbaasi, millest võiks juhinduda selliste poliitikameetmete ja tehnoloogialahenduste väljatöötamisel, mis on esmatähtsad, et anda tõuge üleminekuks kliimaneutraalse heitega majandusele ja ühiskonnale.

Algatus peaks käivituma 2021. aasta teises või kolmandas kvartalis (sõltuvalt kuupäevast, mil nõukogu ühtse alusakti vastu võtab). Luuakse ühisettevõtted, mis tegutsevad kuni 31. detsembrini 2027 ning mille viimased projektikonkursid algatatakse hiljemalt 31. detsembriks 2027. Kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse III lisas sätestatud Euroopa partnerluse kriteeriumidega sisaldab ühtne alusakt erisätteid ühisettevõtete hindamiseks, järkjärguliseks lõpetamiseks ja uuendamiseks. See hõlmab juhatuse kohustust esitada kava programmi „Euroopa horisont“ vahenditest ühisettevõtte rahastamise järkjärguliseks lõpetamiseks ning hinnata perioodiliste läbivaatamiste ja hindamiste raames, milline on edasiseks meetmete võtmiseks tõhusaim poliitikameede.

1.4.2. ELi meetme lisaväärtus

Algatuses käsitletud probleemid on laadilt ja ulatuselt sellised, et ELi tasandil kooskõlastatud meetmed on asjakohasemad kui liikmesriikide poolt eraldi välja töötatud algatused. See võimaldab võtta sidusamaid ja paremini kooskõlastatud meetmeid ning vältida dubleerimist.

Teadusuuringuid ja innovatsiooni ELi tasandil ühendades ja kooskõlastades on edu võimalus suurem, võttes arvesse arendatava taristu ja tehnoloogia riikidevahelist olemust ning ka vajadust saavutada piisav hulk ressursse. Selline kogu Euroopat hõlmav integreeritud ja keerukas võrk nagu raudtee vajab Euroopa tasandil lahendust: ainult liidu tasandil ühiselt teostatava raudteealaste teadusuuringute ja innovatsiooni abil on võimalik välja töötada tegevuskontseptsioone ja ühiseid digilahendusi, luua ühine lähtealus, millele rajada uued lahendused ja integreerida need muude transpordiliikidega ning tagada raudteesektori igakülgne uuendamine. Sellele tuleksid kasuks liidu poliitikast lähtuvad ühised jõupingutused, mis võimaldavad koostööd osalejate vahel kogu Euroopas ja kogu väärtusahela ulatuses, et sõnastada integreeritud programm, mis kajastab turuvajaduste rahuldamiseks kavandatud keeruka süsteemi vajadusi ning võimaldab täita eesmärgid kiiresti ja sihipäraselt.

ELi lisaväärtus tuleneks süsteemsest lähenemisviisist raudtee arengule kahe integreeritud samba loomise kaudu, ühelt poolt selleks, et määrata kindlaks kontseptsioonid, arhitektuur ja valideerida lahendus, ning teiselt poolt selleks, et kavandada ja uurida muutuvatele turu- ja poliitikavajadustele vastavaid vajalikke tehnoloogilisi ja operatiivseid lahendusi ning need luua. Partnerlus keskendub võrgu keskmes olevate süsteemide arendamisele; muude elementide puhul, kus standardimine ei ole vajalik, saab lihtsamalt tugineda ettevõtte tasandil tehtavatele konkurentsivõimelistele teadusuuringutele.

Neid küsimusi käsitletakse põhjalikumalt käesolevale ettepanekule lisatud mõjuhinnangus.

1.4.3. Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid

Programmi „Horisont 2020“ raames tehti eelkäija ühisettevõtte S2R vahehindamisel kindlaks mitu täiustamist vajavat valdkonda, näiteks vajadus tasakaalustatuma teadusuuringute kava järele, milles võetakse arvesse raudteesektori ees seisvaid ühiskondlikke ja tegevusega seotud probleeme ning mis vastab paremini kaubaveoettevõtjate vajadustele.

Lisaks tuleb rohkem tähelepanu pöörata näidisprojektidele, et parandada teadusuuringute ja innovatsiooni tulemuste turuleviimist. Selleks tuleb tehnoloogia 7.–9. valmidusastmega seotud teadusuuringuid ja innovatsiooni suurendada, mis on oluline muutus võrreldes programmiga „Horisont 2020“, mis keskendus tehnoloogia 1.–6. valmidusastmele. Samuti tuleks paremini ära kasutada koostoimet teiste algatustega, pidades eelkõige silmas selliste peamiste tehnoloogiate nagu digitehnoloogia rakendamist kogu transpordisektoris ja laiemalt.

Lisaks aitas ühisettevõte S2R kindlaks teha valdkonnad, kus on vaja teadusuuringuid ja innovatsiooni paremini kooskõlastada konkurentsivõimelise sektori vajadustega, ning kinnitas vajadust töötada välja ühine nägemus tulevasest tehnilisest arengust. Kogemused on eelkõige näidanud, et tulevikus tuleb keskenduda pigem süsteemiküsimustele kui keeruka raudteesüsteemi nende osade järkjärgulisele parandamisele, mille puhul on esmatähtis üleeuroopaline standardimine.

1.4.4. Kooskõla ja võimalik koostoime muude asjaomaste meetmetega

Programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse kohaselt peavad kõik Euroopa partnerlused tagama kooskõlastamise ja/või ühistegevuse muude asjakohaste teadus- ja innovatsioonialgatustega, et tagada omavahelise ühendamise optimaalne tase ja tõhus koostoime. Vastavalt sellele on ühtses alusaktis lähtutud põhimõttest, et tihe koostöö ja koostoime ühisettevõtete ja asjaomaste ELi, riikliku ja piirkondliku tasandi algatuste vahel, eelkõige muude Euroopa partnerlustega, on otsustava tähtsusega, et saavutada suurem mõju ja tagada tulemuste kasutuselevõtmine. Sellega seoses toetab ühtne alusakt (esimene osa, kõigi ühisettevõtete suhtes kohaldatavad ühissätted) arvukate rakendussätete kaudu koostoime tekkimist.

Võiks ette näha seosed teiste võimalike Euroopa partnerlustega, näiteks järgmistega: ECSEL ja 5G digiteerimiseks ja automatiseerimiseks, saastevaba vesinik ja akud alternatiivina diiselrongidele ning autonoomsete kaubaveokite uue kontseptsiooni väljatöötamiseks, lennuliikluse korraldamine funktsionaalse süsteemi ülesehitusega seotud kontseptsiooni väljatöötamiseks, keskkonnahoidlik lennundus seoses uute materjalide ja struktuuridega ning muud transpordipartnerlused, mis käsitlevad liideseid muude transpordiliikide ja mitmeliigilisusega, näiteks koostoimeline, ühendatud ja automatiseeritud liikuvus (CCAM).

Võiks luua koostoime ja koostöö teadmis- ja innovaatikakogukondadega (nt linnalise liikumiskeskkonna, energia- ja kliimaalaste teadmis- ja innovaatikakogukondadega), et suurendada tutvustamistegevust ja hõlbustada tehnoloogialahenduste kasutuselevõttu. Lisaks võiks luua koostoime ja koostöö missioonidega, eelkõige kliimamuutuste ja arukate linnade valdkonnas. Võimalik Euroopa raudteealane partnerlus peaks suutma uurida väljavaateid rahastuse saamiseks programmi „Digitaalne Euroopa“, Euroopa ühendamise rahastu, ERFi ja Ühtekuuluvusfondi vahenditest ning kehtestama sätted süsteemse koostoime loomiseks olemasolevate rahastamismehhanismidega.

Lisaks saaks algatus esindada ka raudteevaldkonna teadus- ja innovaatikakogukonna huve aruteludes teiste asjaomaste Euroopa institutsioonidega, näiteks Euroopa Investeerimispangaga.

Koostoimet ja koostööd jälgitakse iga-aastase tegevusaruande abil.

1.5. Meetme kestus ja finantsmõju

X **Piiratud kestusega**

– X hõlmab ajavahemikku 1.6.2021–31.12.2030 (esialgsed kuupäevad)

– X finantsmõju kulukohustuste assigneeringutele avaldub ajavahemikul 2021–2027 ja maksete assigneeringutele ajavahemikul 2021–2030.

☐ **Piiramatu kestusega**

– Rakendamise käivitumisperiood hõlmab ajavahemikku AAAA–AAAA,

– millele järgneb täieulatuslik rakendamine.

1.6. Ettenähtud eelarve täitmise viisid[127]

☐ **Eelarve otsene täitmine** komisjoni poolt

– ☐ oma talituste kaudu, sealhulgas kasutades liidu delegatsioonides töötavat komisjoni personali;

– ☐ rakendusametite kaudu

☐ **Eelarve täitmine koostöös** liikmesriikidega

X **Eelarve kaudne täitmine,** mille puhul eelarve täitmise ülesanded on delegeeritud:

– ☐ kolmandatele riikidele või nende määratud asutustele;

– ☐ rahvusvahelistele organisatsioonidele ja nende allasutustele (nimetage);

– ☐ Euroopa Investeerimispangale ja Euroopa Investeerimisfondile;

– X finantsmääruse artiklites 70 ja 71 osutatud asutustele;

– ☐ avalik-õiguslikele asutustele;

– ☐ avalikke teenuseid osutavatele eraõiguslikele asutustele, kuivõrd nad esitavad piisavad finantstagatised;

– ☐ liikmesriigi eraõigusega reguleeritud asutustele, kellele on delegeeritud avaliku ja erasektori partnerluse rakendamine ja kes esitavad piisavad finantstagatised;

– ☐ isikutele, kellele on delegeeritud Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaste ÜVJP erimeetmete rakendamine ja kes on kindlaks määratud asjaomases alusaktis.

– *Mitme eelarve täitmise viisi korral esitage üksikasjad rubriigis „Märkused“.*

Märkused

/

[127] Eelarve täitmise viise koos viidetega finantsmäärusele on selgitatud veebisaidil https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx.

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad

Märkige sagedus ja tingimused.

Kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määrusega võtab partnerlus kasutusele järelevalvesüsteemi, mis on kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse artiklis 45 ning III ja V lisas sätestatud nõuetega ning mille andmed sisestatakse koos programmi „Euroopa horisont“ muude komponentidega ühtsesse andmebaasi. Aruandlus- ja järelevalvesüsteem sisaldab peamisi juhtimis- ja rakendamisandmeid (sh üksuste tasandi üksikandmeid) ning võimaldab jälgida edusamme vastavalt peamistele mõjuahelatele (sh ELi prioriteetidega seoses tehtud edusammud) ja partnerluse kriteeriumidele. Partnerlus esitab konkreetsed näitajad (mida peamised mõjuahelad ei hõlma), mis võimaldavad jälgida lühikeses, keskpikas ja pikas perspektiivis tehtud edusamme partnerluse visiooni ning partnerluse loomist käsitlevas määruses sätestatud eri- ja tegevuseesmärkide, sealhulgas 2030. aastaks seatud eesmärkide saavutamisel. Näitajad, andmeallikad ja metoodika võimaldavad aja jooksul hinnata tulemusi ja mõju saavutamiseks tehtud edusamme, sealhulgas ELi poliitikaeesmärkide saavutamist, ning teha kindlaks parandusmeetmete võimaliku vajaduse. Selles tuleks arvesse võtta nii kvalitatiivseid kui ka kvantitatiivseid andmeid, määrata kindlaks andmete kogumisega seotud kohustused ning sätestada konkreetsed meetodid realistliku lähtealuse, eesmärkide ja/või võrdlusaluste väljatöötamiseks, et teha vajaduse korral kindlaks edusammud ja kooskõla programmi „Euroopa horisont“ mõjul põhineva lähenemisviisiga. Kogu kogutud teave esitatakse komisjoni talitustele peaaegu reaalajas, tuginedes ühistele andmemudelitele, ja sisestatakse ühtsesse andmebaasi, nagu on sätestatud programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse artiklis 45.

Selleks luuakse asjakohased aruandlussüsteemid, mis toetavad pidevat ja läbipaistvat aruandlust, sealhulgas kulukohustustega seotud ja tegelikult antud rahaliste ja mitterahaliste toetuste, nähtavuse ja rahvusvahelises kontekstis positsioneerimise kohta ning erasektori investeeringute mõju kohta teadusuuringute ja innovatsiooniga seotud riskidele. Aruandlus peaks olema kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ standardsete aruandlusnõuetega. Aruandlussüsteemide väljatöötamisse strateegilise koordineerimise protsessi raames kaasatakse ka liikmesriigid ja partnerluse esindajad, et tagada aruandluse ja järelevalve sünkroniseerimine ja kooskõlastamine, sealhulgas seoses andmete kogumise ja aruandluse ülesannete jagamisega. Projekti tasandi aruandlussüsteem sisaldab üksikasjalikku teavet, mis käsitleb rahastatud projekte, nende tulemusi ja peamiste sidusrühmade poolt nende levitamist ja kasutamist ning selle üldist mõju teadusele, majandusele, ühiskonnale ja/või keskkonnale kooskõlas projektide eesmärkide ja kavandanud mõjuga. Seda peaksid täiendama asjakohased andmed partnerluse lisaväärtuse ja mõju kohta Euroopa, riiklikul ja piirkondlikul tasandil. Tagada tuleb programmi „Euroopa horisont“ ühiste järelevalve ja aruandluse andmebaasidega andmete jagamise asjakohane mehhanism.

2.2. Euroopa partnerlusi hinnatakse vastavalt programmi „Euroopa horisont“ hindamisraamistikule, nagu on sätestatud määruse artiklis 47. Haldus- ja kontrollisüsteem(id)

2.2.1. Eelarve täitmise viisi(de), rahastamise rakendamise mehhanismi(de), maksete tegemise korra ja kavandatava kontrollistrateegia selgitus.

Kaudne eelarve täitmine on põhjendatud, sest Euroopa raudtee ühisettevõte on avaliku ja erasektori partnerlus ning osa rahalistest vahenditest saadakse muude liikmete kui liidu mitterahalise toetusena.

Otsus Euroopa raudtee ühisettevõttesse panustamise kohta tehakse igal aastal selleks aastaks vastu võetud ELi eelarve alusel.

Euroopa Komisjoni ja Euroopa raudtee ühisettevõtte vahelises rahalist toetust käsitlevas lepingus sätestatakse, et komisjon maksab igal aastal täidetavate ülesannete eest rahalist toetust pärast seda, kui Euroopa raudtee ühisettevõttega on sõlmitud vahendite ülekandmise leping ning ühisettevõte on väljastanud vastavad maksetaotlused muudele liikmetele kui liit.

Komisjon tagab, et Euroopa raudtee ühisettevõtte suhtes kohaldatavad eeskirjad on täielikult kooskõlas finantsmääruse nõuetega. Kooskõlas määruse (EL, Euratom) 2018/1046 artikliga 71 järgib ühisettevõte usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtet. Euroopa raudtee ühisettevõte järgib ka ühisettevõtte suhtes kohaldatava näidisfinantsmääruse sätteid. Kõik näidisfinantsmäärusest tehtavad erandid, mis on vajalikud ühisettevõtte erivajaduste eesmärgil, peavad saama komisjoni eelneva nõusoleku.

Järelevalvekord, sealhulgas Euroopa raudtee ühisettevõtte juhatuses liidu esindatuse kaudu, ning aruandluskord tagavad, et komisjoni talitused saavad täita nii kolleegiumi kui ka eelarvepädevate institutsioonide ees aruandekohustuse nõudeid.

Euroopa raudtee ühisettevõtte sisekontrolli raamistik põhineb järgmisel:

- selliste sisekontrollistandardite rakendamine, mis pakuvad vähemalt komisjoni pakutava garantiiga võrdväärset garantiid;
- menetlused parimate projektide valimiseks sõltumatu hindamise teel ning nende viimiseks õigusaktide kujule;
- projektide juhtimine ja lepingute haldus iga projekti kogu olelustsükli vältel;
- kõikide taotluste eelkontroll, sealhulgas auditeerimistõendite vastuvõtmine ja kulumetoodika eelnev sertifitseerimine;
- valitud taotluste järelauditid programmi „Euroopa horisont“ järelauditite raames;
- projektide tulemuste teaduslik hindamine.

2.2.2. Teave kindlakstehtud riskide ja nende vähendamiseks kasutusele võetud sisekontrollisüsteemi(de) kohta

Euroopa raudtee ühisettevõttega seotud huvide konfliktide leevendamiseks on võetud mitmesuguseid meetmeid, eelkõige:

- komisjoni ja muude liikmete kui liidu võrdne hääleõigus juhatuses, kusjuures otsuse tegemiseks on vaja 70 % häältest: tehakse ettepanek kehtestada madalam künnis 55 % seoses süsteemisambaga (et võimaldada komisjonile otsuste tegemisel suuremat paindlikkust – seda programmi osa rahastab suures osas komisjon) ja madala tehnoloogia valmidusastmega teadusuuringutega;
- tegevdirektori valimine juhatuse poolt komisjoni ettepaneku alusel;

- töötajate sõltumatus;
- sõltumatute ekspertide hinnangud, mis põhinevad avaldatud valikukriteeriumidel, ning edasikaebamise mehhanismid ja huvide täielik deklareerimine;
- nõue, et juhatus võtaks vastu eeskirjad ühisettevõttes huvide konfliktide ennetamiseks, ärahoidmiseks ja haldamiseks vastavalt ühisettevõtte finantseeskirjadele ja personalieeskirjadele.

Eetiliste ja organisatsiooniliste väärtuste kehtestamine on ühisettevõtte üks põhiülesandeid ja seda jälgib komisjon.

Euroopa raudtee ühisettevõtte tegevdirektor peab eelarvevahendite käsutajana kehtestama kulutõhusa sisekontrolli- ja haldussüsteemi. Ta peab andma vastuvõetud sisekontrolli raamistiku kohta aru komisjonile.

Komisjon jälgib nõuete rikkumise riski aruandlussüsteemi kaudu, mille ta välja töötab, ning jälgides kogu programmi „Euroopa horisont“ hõlmavate järelauditite raames Euroopa raudtee ühisettevõtte kaudu ELi vahendite saajate kohta tehtud järelauditite tulemusi.

On selge, et eelarvet tuleb hallata tõhusalt ja tulemuslikult ning et pettusi ja raiskamist tuleb vältida. Kontrollisüsteemi puhul tuleb siiski leida õiglane tasakaal vastuvõetava veamäära saavutamise ja nõutava kontrollikoormuse vahel ning hoida ära liidu teadusuuringute programmi atraktiivsuse vähenemine.

2.2.3. Kontrollide kulutõhususe (kontrollikulude suhe hallatavate vahendite väärtusse) hinnang ja põhjendus ning prognoositav veariski tase (maksete tegemise ja sulgemise ajal).

Kuna programmis „Euroopa horisont“ osalemise eeskirjad, mida kohaldatakse Euroopa raudtee ühisettevõtte suhtes, on sarnased eeskirjadega, mida komisjon kasutab oma tööprogrammis, ja toetusesaajad on komisjoni omadega sarnase riskiprofiiliga, võib eeldada, et veamäär on sarnane komisjoni poolt programmi „Euroopa horisont“ jaoks ette nähtud veamääraga, st annab piisava kindluse, et mitmeaastase kuluperioodi jooksul on veariski määr aastas vahemikus 2–5 %, ning et lõppeesmärk on pärast kõikide auditite ning parandus- ja tagasinõudmismeetmete finantsmõju arvessevõtmist saavutada mitmeaastaste programmide kehtivusaja lõpuks jääkviga, mis on võimalikult 2 % lähedal.

Üksikasjalik teave osalejatega seotud eeldatava veamäära kohta on esitatud programmi „Euroopa horisont“ finantsselgituses.

2.3. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

Nimetage rakendatavad või kavandatud ennetus- ja kaitsemeetmed, nt pettustevastase võitluse strateegias esitatud meetmed.

Komisjon tagab, et Euroopa raudtee ühisettevõte kohaldab kõigis halduprotsessi etappides pettuste vastu võitlemise korda.

Programmi „Euroopa horisont“ kohaseid ühisettevõtteid käsitlevate ettepanekute suhtes on kohaldatud pettusekindluse hindamist ja nende mõju hindamist. Üldjoontes peaksid kavandatud meetmed – eelkõige suurem rõhuasetus riskipõhisele auditile ning süvendatud teaduslik hindamine ja kontroll – pettusevastasele võitlusele kasuks tulema.

Komisjon astub vajalikke samme, tagamaks, et käesoleva määruse alusel rahastatavate meetmete rakendamisel kaitstakse liidu finantshuve pettuse, korruptsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse eest ennetustegevusega, tõhusa kontrolliga ja alusetult väljamakstud

summade sissenõudmisega ning vajaduse korral tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate karistustega.

EDCTP ühendus juba teeb koostööd komisjoni talitustega pettuse ja eeskirjade eiramisega seotud küsimustes. Komisjon tagab, et see koostöö jätkub ja seda tugevdatakse.

Kontrollikojal on õigus auditeerida dokumentide ja kohapealsete kontrollide abil kõiki toetusesaajaid, töövõtjaid ja alltöövõtjaid, kes on programmi raames liidu vahendeid saanud.

Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) võib korraldada sellise rahastamisega otseselt või kaudselt seotud ettevõtjate tööruumides kohapealseid kontrolle, mis peavad toimuma määruses (Euratom, EÜ) nr 2185/96 sätestatud korras ning mille eesmärk on teha kindlaks, kas toetuslepingu, toetuse andmise otsuse või liidu eelarvest rahastamise lepinguga seoses esineb pettust, korruptsiooni või mis tahes muud liidu finantshuve kahjustavat ebaseaduslikku tegevust. Ühisettevõtetel on vaja ka ühineda 25. mai 1999. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppega Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahel (mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) sisejuurdlust).

Euroopa Prokuratuur võib korraldada uurimisi kooskõlas nõukogu määruse (EL) 2017/1939 sätete ja menetlustega, et uurida liidu finantshuve kahjustavaid kuritegusid.

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Assigneeringute liik	Rahaline osalus			
	Rubriik 1 **Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond – programm „Euroopa horisont“**	Liigendatud/liigendamata[128]	EFTA riigid[129]	kandidaatriigid[130]	kolmandad riigid	finantsmääruse artikli [21 lõike 2 punkti b] tähenduses
1	01 02 02 53 – Euroopa raudtee ühisettevõte	Liigendatud	JAH	JAH	JAH	JAH

128 Liigendatud assigneeringud / liigendamata assigneeringud.

129 EFTA: Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.

130 Kandidaatriigid ja vajaduse korral Lääne-Balkani potentsiaalsed kandidaatriigid.

* Selle eelarverea toetus pärineb eeldatavasti järgmistelt eelarveridadelt:

Kulukohustuste assigneeringud (miljonites eurodes, kolm kohta pärast koma)

Eelarverida	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	Pärast 2027. aastat	KOKKU
Programmi „Euroopa horisont“ rakendavate ametnike ja ajutiste töötajatega seotud kulud – kaudne teadustegevus 01 01 01 01									
Programmi „Euroopa horisont“ rakendavad koosseisuvälised töötajad – kaudne teadustegevus 01 01 01 02									
Programmi „Euroopa horisont“ muud juhtimiskulud – kaudne teadustegevus 01 01 01 03									
Teemavaldkond „Kliima, energeetika ja liikuvus“ – 01 02 02 50	73,000	93,000	94,000	107,000	94,000	80,000	59,000		**600,000**
Kulud kokku	73,000	93,000	94,000	107,000	94,000	80,000	59,000		**600,000**

3.2. Hinnanguline mõju kuludele

3.2.1. Hinnanguline mõju kuludele – ülevaade

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	**1**	**Rubriik „Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond“** Programm „Euroopa horisont“

Ühisettevõte[131][132]			**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**[133]	***Pärast 2027. aastat***	**KOKKU**
Jaotis 1	Kulukohustused	(1)	0,909	1,816	1,852	1,891	1,928	1,965	7,418		17,779
	Maksed	(2)	0,909	1,816	1,852	1,891	1,928	1,965	2,004	5,414	17,779
Jaotis 2	Kulukohustused	(1a)	0,259	0,541	0,552	0,574	0,609	0,659	3,027		6,221
	Maksed	(2 a)	0,259	0,541	0,552	0,574	0,609	0,659	0,672	2,355	6,221
Jaotis 3	Kulukohustused	(3 a)	71,832	90,643	91,596	104,535	91,463	77,376	48,555		576,000
	Maksed	(3b)	11,832	97,643	71,596	70,535	84,463	78,376	84,324	77,231	576,000
Ühisettevõtte assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	=1+1a +3a	73,000	93,000	94,000	107,000	94,000	80,000	59,000		600,000
	Maksed	=2+2a +3b	13,000	100,000	74,000	73,000	87,000	81,000	87,000	85,000	600,000

[131] Jaotistes 1 ja 2 esitatud summad kajastavad ELi osalust (kuni XX eurot) ühisettevõtte halduskuludes. Ülejäänud osa saadakse ühisettevõtte teiste liikmete osalustest, nagu on näidatud punktis 3.2.4.

[132] Jaotiste 1 ja 2 maksete assigneeringud põhinevad kõigi vastavate kulukohustuste assigneeringute iga-aastasel kasutamisel, jaotise 3 maksete assigneeringud määratakse kindlaks, võttes arvesse kaudseid meetmeid ja nende maksegraafikut (eelmaksed, vahemaksed ja lõppmakse).

[133] Jaotised 1 ja 2 sisaldavad 2027. aasta puhul ühisettevõtte aasta kulukohustusi ning ülejäänud aastate (2027–20XX) eeljaotatud kulukohustusi.

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

LIIKUVUSE JA TRANSPORDI PEADIREKTORAAT		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	*Pärast 2027*	KOKKU
Personalikulud[134]		0,493	0,503	0,513	0,524	0,534	0,545	0,556		**3,668**
Muud halduskulud[135]		0,132	0,142	0,145	0,148	0,151	0,154	0,157		**1,029**
PEADIREKTORAAT KOKKU	Assigneeringud	0,625	0,645	0,658	0,672	0,685	0,699	0,713		**4,697**

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	*Pärast 2027. aastat*	KOKKU
Programmi vahendite assigneeringud KOKKU – mitmeaastase finantsraamistiku **rubriik 1**	Kulukohustused	73,625	93,645	94,658	107,672	94,685	80,699	59,713		604,697
	Maksed	13,625	100,645	74,658	73,672	87,685	81,699	87,713	85,000	604,697

[134] Hõlmab programmi „Euroopa horisont“ meetmete haldamist. Täistööajale taandatud töötajate kulud määratakse kindlaks ametnike / ajutiste töötajate (152,000 eurot) ja lepinguliste töötajate (86,000 eurot) keskmise aastakulu põhjal. Komisjoni peadirektoraatide personalivajadused on soovituslikud ja mittesiduvad.

[135] Muud halduskulud hõlmavad nii taristukulusid kui ka lähetustega seotud kulusid.

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	7	Halduskulud

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	*Pärast 2027. aastat*	KOKKU
Personalikulud										
Muud halduskulud										
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 7 assigneeringud KOKKU	(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)									

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	*Pärast 2027. aastat*	KOKKU
Mitmeaastase finantsraamistiku **RUBRIIKIDE assigneeringud KOKKU**	Kulukohustused	73,625	93,645	94,658	107,672	94,685	80,699	59,713		604,697
	Maksed	13,625	100,645	74,658	73,672	87,685	81,699	87,713	85,000	604,697

3.2.2. Hinnanguline mõju ühisettevõtte personalikuludele

– ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma haldusassigneeringute kasutamist

– ☑ Ettepanek/algatus hõlmab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

Töötajate arv (inimesi täistööaja ekvivalentides)

	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	Pärast 2027. aastat	**KOKKU**
Ametnikud (AD palgaastmed)									
Ametnikud (AST palgaastmed)									
Lepingulised töötajad	17	17	17	17	17	17	17	11,0	
Ajutised töötajad	10	10	10	10	10	10	10	7,0	
Riikide lähetatud eksperdid	2	2	2	2	2	2	2	0	
KOKKU[136]	29	29	29	29	29	29	29	18,0	

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	Pärast 2027. aastat	**KOKKU**
Ametnikud (AD palgaastmed)									
Ametnikud (AST palgaastmed)									
Lepingulised töötajad	0,680	1,360	1,387	1,415	1,443	1,472	1,502	4,056	13,315
Ajutised töötajad	0,819	1,637	1,669	1,703	1,737	1,771	1,807	5,223	16,366
Riikide lähetatud eksperdid	0,060	0,120	0,122	0,125	0,127	0,130	0,132	0,027	0,843

136 Kõigi programmi „Euroopa horisont“ raames nõukogu määrusega loodud ühisettevõtete täistööajale taandatud töötajate koguarvu vähendatakse aastatel 2024–2027 kümne täistööajale taandatud töötaja võrra pärast ühisettevõtete tegevuse tulemuslikkuse hindamist, võttes nõuetekohaselt arvesse ühise tugiüksuse loomisest tulenevat tõhususe kasvu. Sel eesmärgil saadetakse 2023. aasta lõpuks laiali muudetud tööjõu-uuring, mis hõlmab ajavahemikku 2024–2027.

KOKKU	**1,559**	**3,117**	**3,178**	**3,243**	**3,307**	**3,373**	**3,441**	**9,306**	**30,524**

Hinnanguline mõju inimressurssidele (lisanduv täistööajale taandatud töötajate arv) – ametikohtade loetelu

Tegevusüksus ja palgaaste	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	2028. aasta	2029. aasta	2030. aasta	2031. aasta	Pärast 2031. aastat
AD16												
AD15	1	1	1	1	1					1	1	0
AD14						1	1	1	1			
AD13												
AD12									2	2	2	0
AD11					2	2	2	2	1	1		
AD10	2	2	2	2	1	1	1	1				0
AD9	1	1	1	1	1	1	1	1				
AD8	1	1	1	1					3	2	2	0
AD7					4	4	4	4				0
AD6	4	4	4	4	1	1	1	1				0
AD5	1	1	1	1								
AD kokku	10	10	10	10	10	10	10	10	7	6	5	0
AST11												
AST10												
AST9												
AST8												
AST7												
AST6												
AST5												
AST4												
AST3												
AST2												
AST1												
AST kokku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
AST/SC 6												
AST/SC 5												
AST/SC 4												
AST/SC 3												
AST/SC 2												
AST/SC 1												
AST/SC kokku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Hinnanguline mõju inimressurssidele (täiendavad töötajad) – koosseisuvälised töötajad

Lepingulised töötajad	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	2028. aasta	2029. aasta	2030. aasta	2031. aasta	Pärast 2031. aastat
IV tegevusüksus	15	15	15	15	15	15	15	15	10	8	6	
III tegevusüksus	1	1	1	1	1	1	1	1				
II tegevusüksus	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
I tegevusüksus												
Kokku	17	17	17	17	17	17	17	17	11	9	7	0

Riikide lähetatud eksperdid	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	2028. aasta	2029. aasta	2030. aasta	2031. aasta	Pärast 2031. aastat
Kokku	2	2	2	2	2	2	2	0	0	0	0	0

3.2.3. Hinnanguline personalivajadus komisjonis

– ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma personali kasutamist.

– ☑ Ettepanek/algatus hõlmab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt[137]:

Hinnanguline väärtus täistööaja ekvivalendina

Aasta		**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
• Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)								
Komisjoni peakorteris ja esindustes								
Delegatsioonides								
Teadusuuringud		3	3	3	3	3	3	3
• Koosseisuväline personal (täistööajale taandatud töötajad): lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud ja noored spetsialistid delegatsioonides[138] Rubriik 7								
Rahastatakse mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 7	- peakorteris							
	- delegatsioonides							
Rahastatakse programmi vahenditest [139]	- peakorteris							
	- delegatsioonides							
Teadusuuringud		2	2	2	2	2	2	2
Muu (märkige)								
KOKKU		**5**	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**

Personalivajadused kaetakse juba meedet haldavate peadirektoraadi töötajatega ja/või töötajate peadirektoraadi sisese ümberpaigutamise teel. Vajaduse korral võidakse personali täiendada iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades olemasolevate eelarvepiirangutega.

Ülesannete kirjeldus:

Ametnikud ja ajutised töötajad	Mitmesugused ülesanded, mis on seotud järgmisega: • ühisettevõtte tegevuse edusammude tehniline järelkontroll; • ühisettevõtte teadusprogrammi edusammude jälgimine; • jälgida teadusuuringute ja innovatsiooni strateegilise kava järgimist; • Euroopa Komisjoni esindus partnerluse juhatuses; • komisjoni positsiooni kujundamine juhatuses (hääletamine/vetoõigus); • partnerluse juhtimisega seotud haldusülesanded, sealhulgas finants-, õigus-, personali- või auditiküsimused; • koostöö riikide esindajate rühma ja transpordiprogrammi komiteega; • konkursi- ja pakkumuskutsete ning uute liikmete vastuvõtmise jälgimine; • osalemine alarühmade ja töörühmade koosolekutel.
Koosseisuvälised töötajad	

137 Komisjoni peadirektoraatide personalivajadused on soovituslikud ja mittesiduvad.

138 Lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud, noored spetsialistid delegatsioonides.

139 Tegevusassigneeringutest rahastatavate koosseisuväliste töötajate ülempiiri arvestades (endised B..A read).

3.2.4. Kolmandate isikute rahaline osalus

Ettepanek/algatus:

– ☐ ei hõlma kolmandate isikute poolset kaasrahastamist

– ☑ hõlmab kaasrahastamist, mille hinnanguline summa on järgmine:

– Assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	Pärast 2027. aastat	**KOKKU**
Muude liikmete kui liidu rahaline panus ühisettevõtte halduskulude katteks	1,168	2,357	2,404	2,465	2,537	2,624	2,676	7,769	**24,000**
Erasektorist pärit osaliste / seotud partnerite rahaline panus tegevuskulude katteks									
Osalevate riikide rahaline panus tegevuskulude katteks									
Erasektorist pärit osaliste / seotud partnerite mitterahaline panus[140]	6,000	43,000	80,000	88,000	88,000	88,000	88,000	145,000	**626,000**
Osalevate riikide mitterahaline panus tegevuskulude katteks									
Kaasrahastatavad assigneeringud KOKKU	7,168	45,357	82,404	90,465	90,537	90,624	90,676	152,769	**650,000**

[140] Mitterahaline panus tuleks tabelis näidata aastatel, mil see on kavas anda.

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

– X Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele.

– ☐ Ettepanekul/algatusel on järgmine finantsmõju:

☐ omavahenditele

☐ muudele tuludele

palun märkige, kas see on kulude eelarveridasid mõjutav sihtotstarbeline tulu ☐

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Tulude eelarverida:	Ettepaneku/algatuse mõju[141]						
	2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Artikkel.....							

Sihtotstarbeliste tulude puhul täpsustage, milliseid kulude eelarveridasid ettepanek mõjutab.

[…]

Muud märkused (nt tuludele avaldatava mõju arvutamise meetod/valem või muu teave)

[…]

[141] Traditsiooniliste omavahendite (tollimaksud ja suhkrumaksud) korral tuleb märkida netosummad, st brutosumma pärast 20 % sissenõudmiskulude mahaarvamist.

FINANTSSELGITUS – ÜLEMAAILMNE TERVISEALGATUS EDCTP3

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

Ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõte

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad *(programmi teemavaldkond)*

Programmi „Euroopa horisont“ teemavaldkond 1

1.3. Ettepanek/algatus käsitleb:

☐ **uut meedet**

☐ **uut meedet, mis tuleneb katseprojektist/ettevalmistavast meetmest**[142]

☐ **olemasoleva meetme pikendamist**

X **ühe või mitme meetme ümbersuunamist teise või uude meetmesse või ühendamist teise või uue meetmega**

1.4. Ettepaneku/algatuse põhjendused

1.4.1. Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused, sealhulgas algatuse rakendamise üksikasjalik ajakava

Algatuse üldeesmärgid (pikaajalised eesmärgid):

• vähendada nakkushaigustest tulenevat sotsiaal-majanduslikku koormust Sahara-taguses Aafrikas nakkushaiguste vastase uue või täiustatud tervisetehnoloogia väljatöötamise ja kasutuselevõtu kaudu;

• suurendada terviseturvet Sahara-taguses Aafrikas ja kogu maailmas, tugevdades teadusuuringutel ja innovatsioonil põhinevat valmisolekut nakkushaiguste tõrjeks ja nendele reageerimist.

Algatuse erieesmärgid

1. Uue või täiustatud tervisetehnoloogia väljatöötamise ja kasutamise edendamine nakkushaigustega võitlemiseks, toetades kliinilisi uuringuid Sahara-taguses Aafrikas.

• Eesmärk: algatuse lõpuks on tehtud edusamme vähemalt kahe uue või täiustatud tervisetehnoloogia litsentsimiseks nakkushaiguste valdkonnas; esitada tõendeid, et oleks võimalik välja anda 30 suunist olemasoleva tervisetehnoloogia paremaks või ulatuslikumaks kasutamiseks; ligikaudu 30 uut võimalikku tervisetehnoloogiat on kliinilise väljatöötamise etapis.

2. Teadusuuringute ja innovatsiooni rahastajate tegevuse parem kooskõlastamine ühise teadusuuringute ja innovatsiooni strateegilise kavaga, et suurendada Euroopa avaliku sektori investeeringute kulutõhusust.

• Eesmärk: algatuse lõpuks on alustatud ühismeetmeid teiste avaliku ja erasektori rahastajatega ning suurendatud ühismeetmete eelarvet vähemalt

142 Vastavalt finantsmääruse artikli 58 lõike 2 punktile a või b.

400 miljoni euroni võrreldes ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP2 programmi 300 miljoni euroga.

3. Tugevdada Sahara-taguse Aafrika teadus- ja innovatsioonisuutlikkust ning riiklikke tervishoiualaseid teadussüsteeme nakkushaigustega võitlemiseks.

• Eesmärk: algatuse lõpuks on toetatud vähemalt 50 koordineerimis- ja toetusmeedet ning vähemalt 250 stipendiumi, tugevdades Sahara-tagustes riikides kliiniliste uuringute keskkonda ning järgides ühtlasi eetika aluspõhimõtteid ja asjakohaseid riiklikke, liidu ja rahvusvahelisi õigusakte.

4. Tugevdada Sahara-taguses Aafrikas epideemiaks valmisoleku suutlikkust tõhusate ja kiirete teadusuuringutega, et töötada välja olulised diagnostikavahendid, vaktsiinid ja ravimeetodid epideemiaks laieneda võivate (taas)levivate haiguste varajaseks avastamiseks ja tõrjeks.

• Eesmärk: algatuse lõpuks on suudetud tugevdada vähemalt 30s Sahara-taguse Aafrika riigis 100 uurimisinstituudi valmisolekut tõhusate ja kiirete teadusuuringute läbiviimiseks, et töötada välja olulised diagnostikavahendid, vaktsiinid ja ravimeetodid uuesti puhkevate epideemiatega võitlemiseks kooskõlas rahvusvaheliste tervise-eeskirjadega.

Algatus peaks käivituma 2021. aasta teises või kolmandas kvartalis (sõltuvalt kuupäevast, mil nõukogu ühtse alusakti vastu võtab). Luuakse ühisettevõtted, mis tegutsevad kuni 31. detsembrini 2027 ning mille viimased projektikonkursid algatatakse hiljemalt 31. detsembriks 2027. Kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse III lisas sätestatud Euroopa partnerluse kriteeriumidega sisaldab ühtne alusakt erisätteid ühisettevõtete hindamiseks, järkjärguliseks lõpetamiseks ja uuendamiseks. See hõlmab juhatuse kohustust esitada kava programmi „Euroopa horisont“ vahenditest ühisettevõtte rahastamise järkjärguliseks lõpetamiseks ning hinnata perioodiliste läbivaatamiste ja hindamiste raames, milline on edasiseks meetmete võtmiseks tõhusaim poliitikameede.

1.4.2. ELi meetme lisaväärtus

ELi tasandi meetme põhjused (*ex ante*):

Algatuses käsitletud probleemid on laadilt ja ulatuselt sellised, et ELi tasandil kooskõlastatud meetmed on asjakohasemad kui liikmesriikide poolt eraldi välja töötatud algatused. See võimaldab võtta sidusamaid ja paremini kooskõlastatud meetmeid ning vältida dubleerimist.

Kooskõlastatud ja sidusad ELi meetmed aitaksid kõrvaldada teadusuuringute praegust killustatust ning koondada kriitilise massi organisatsioone ja investeeringuid, mis on vajalikud selle olulise ülemaailmse terviseprobleemi lahendamiseks. Kooskõlastatud meetmed suurendavad Euroopa tegevuse ja investeeringute mõju ning kulutõhusust.

Oodatav tekkiv liidu lisaväärtus (*ex post*):

Samuti hõlbustaks kavandatav algatus koostööd ning strateegilist reageerimist olemasolevatele ja uutele nakkushaigustele, toimides teadmiste vahendajana viisil, mida mis tahes riiklikul osalejal või riiklikul algatusel oleks raske saavutada. Lisaks sellele oleks uuel algatusel konkurentsieelis tänu ülemaailmse tervisealgatuse

EDCTP tugevale rollile ülemaailmsetes terviseuuringutes alates selle loomisest 2003. aastal, sest uus algatus saab tugineda EDCTP edule.

Sahara-taguse Aafrika riigid on ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP tugevad sidusrühmad ning uus algatus pakuks hea platvormi ressursside paremaks koondamiseks ja süvendatud suhtluseks Euroopa ja Aafrika riikide vahel.

Neid küsimusi käsitletakse põhjalikumalt käesolevale ettepanekule lisatud mõjuhinnangus.

1.4.3. Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid

Selle ühisettevõtte eelkäija, ülemaailmne tervisealgatus EDCTP2, rakendati programmi „Horisont 2020“ raames artikli 185 kohase institutsioonilise partnerlusena. Ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP2 programmi sõltumatus vahehindamises jõuti järeldusele, et EDCTP on olnud oluline teerajaja koostöö ja partnerluse tugevdamisel Euroopa ja Sahara-taguse Aafrika riikide vahel ning kliiniliste uuringute suutlikkuse ja teadusvaldkonna karjääride arendamisel Aafrikas. Ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõte tugineb loodud suutlikkusele. Eelmise EDCTP programmi SWOT-analüüsis rõhutati vajadust laiendada partnerite ringi, tehes ühiste rahastamisalgatuste ja kaasrahastamiskavade puhul koostööd selliste erasektori rahastajatega nagu heategevuslikud ühendused ja ravimiettevõtted. Ühisettevõtte loomine muudab need erasektori rahastajatel põhinevad rahastamisviisid paindlikumaks.

1.4.4. Kooskõla ja võimalik koostoime muude asjaomaste meetmetega

Programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse kohaselt peavad kõik Euroopa partnerlused tagama kooskõlastamise ja/või ühistegevuse muude asjakohaste teadus- ja innovatsioonialgatustega, et tagada omavahelise ühendamise optimaalne tase ja tõhus koostoime. Vastavalt sellele on ühtses alusaktis lähtutud põhimõttest, et tihe koostöö ja koostoime ühisettevõtete ja asjaomaste ELi, riikliku ja piirkondliku tasandi algatuste vahel, eelkõige muude Euroopa partnerlustega, on otsustava tähtsusega, et saavutada suurem mõju ja tagada tulemuste kasutuselevõtmine. Sellega seoses toetab ühtne alusakt (esimene osa, kõigi ühisettevõtete suhtes kohaldatavad ühissätted) arvukate rakendussätete kaudu koostoime tekkimist.

Programmi „Horisont 2020“ raames tehti koostööd:

antimikroobikumiresistentsust käsitleva ühise kavandamise algatusega (JPAMR), innovatiivsete ravimite algatusega (IMI) ja Euroopa Investeerimispanga mehhanismiga InnovFin.

Programmi „Euroopa horisont“ raames tehakse koostööd:

uuendusliku tervishoiu algatusega, terviseühtsuse partnerlusega antimikroobikumiresistentsuse vastu võitlemiseks ja Euroopa Investeerimispanga tulevase laenumehhanismiga EuropeInvest.

Koostoimet ja koostööd jälgitakse iga-aastase tegevusaruande abil.

1.5. Meetme kestus ja finantsmõju

X **Piiratud kestusega**

– hõlmab ajavahemikku 01.06.2021–31.12.2031

– finantsmõju kulukohustuste assigneeringutele avaldub ajavahemikul 2021–2027 ja maksete assigneeringutele alates 2021. aastast kuni tegevuse lõpuni (viimane makse).

☐ **Piiramatu kestusega**

– Rakendamise käivitumisperiood hõlmab ajavahemikku AAAA–AAAA,

– millele järgneb täieulatuslik rakendamine.

1.6. Ettenähtud eelarve täitmise viisid[143]

☐ **Eelarve otsene täitmine** komisjoni poolt

– ☐ oma talituste kaudu, sealhulgas kasutades liidu delegatsioonides töötavat komisjoni personali;

– ☐ rakendusametite kaudu

☐ **Eelarve täitmine koostöös** liikmesriikidega

X **Eelarve kaudne täitmine,** mille puhul eelarve täitmise ülesanded on delegeeritud:

– ☐ kolmandatele riikidele või nende määratud asutustele;

– ☐ rahvusvahelistele organisatsioonidele ja nende allasutustele (nimetage);

– ☐ Euroopa Investeerimispangale ja Euroopa Investeerimisfondile;

– X finantsmääruse artiklites 70 ja 71 osutatud asutustele;

– ☐ avalik-õiguslikele asutustele;

– ☐ avalikke teenuseid osutavatele eraõiguslikele asutustele, kuivõrd nad esitavad piisavad finantstagatised;

– ☐ liikmesriigi eraõigusega reguleeritud asutustele, kellele on delegeeritud avaliku ja erasektori partnerluse rakendamine ja kes esitavad piisavad finantstagatised;

– ☐ isikutele, kellele on delegeeritud Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaste ÜVJP erimeetmete rakendamine ja kes on kindlaks määratud asjaomases alusaktis.

– *Mitme eelarve täitmise viisi korral esitage üksikasjad rubriigis „Märkused“.*

Märkused

[143] Eelarve täitmise viise koos viidetega finantsmäärusele on selgitatud veebisaidil https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx.

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad

Täpsustage sagedus ja tingimused

Kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määrusega võtab partnerlus kasutusele järelevalvesüsteemi, mis on kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse artiklis 45 ning III ja V lisas sätestatud nõuetega ning mille andmed sisestatakse koos programmi „Euroopa horisont“ muude komponentidega ühtsesse andmebaasi. Aruandlus- ja järelevalvesüsteem sisaldab peamisi juhtimis- ja rakendamisandmeid (sh üksuste tasandi üksikandmeid) ning võimaldab jälgida edusamme vastavalt peamistele mõjuahelatele (sh ELi prioriteetidega seoses tehtud edusammud) ja partnerluse kriteeriumidele. Lisaks esitab partnerlus konkreetsed näitajad (mida peamised mõjuahelad ei hõlma), mis võimaldavad jälgida lühikeses, keskpikas ja pikas perspektiivis tehtud edusamme partnerluse visiooni ning partnerluse loomist käsitlevas määruses sätestatud eri- ja tegevuseesmärkide, sealhulgas 2030. aastaks seatud eesmärkide saavutamisel. Näitajad, andmeallikad ja metoodika võimaldavad aja jooksul hinnata tulemusi ja mõju saavutamiseks tehtud edusamme, sealhulgas ELi poliitikaeesmärkide saavutamist, ning teha kindlaks parandusmeetmete võimaliku vajaduse. Selles tuleks arvesse võtta nii kvalitatiivseid kui ka kvantitatiivseid andmeid, määrata kindlaks andmete kogumisega seotud kohustused ning sätestada konkreetsed meetodid realistliku lähtealuse, eesmärkide ja/või võrdlusaluste väljatöötamiseks, et teha vajaduse korral kindlaks edusammud ja kooskõla programmi „Euroopa horisont“ mõjul põhineva lähenemisviisiga. Kogu kogutud teave esitatakse komisjoni talitustele peaaegu reaalajas, tuginedes ühistele andmemudelitele, ja sisestatakse ühtsesse andmebaasi, nagu on sätestatud programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse artiklis 45.

Selleks luuakse asjakohased aruandlussüsteemid, mis toetavad pidevat ja läbipaistvat aruandlust, sealhulgas kulukohustustega seotud ja tegelikult antud rahaliste ja mitterahaliste toetuste, nähtavuse ja rahvusvahelises kontekstis positsioneerimise kohta ning erasektori investeeringute mõju kohta teadusuuringute ja innovatsiooniga seotud riskidele. Aruandlus peaks olema kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ standardsete aruandlusnõuetega. Aruandlussüsteemide väljatöötamisse strateegilise koordineerimise protsessi raames kaasatakse ka liikmesriigid ja partnerluse esindajad, et tagada aruandluse ja järelevalve sünkroniseerimine ja kooskõlastamine, sealhulgas seoses andmete kogumise ja aruandluse ülesannete jagamisega. Projekti tasandi aruandlussüsteem sisaldab üksikasjalikku teavet, mis käsitleb rahastatud projekte, nende tulemusi ja peamiste sidusrühmade poolt nende levitamist ja kasutamist ning selle üldist mõju teadusele, majandusele, ühiskonnale ja/või keskkonnale kooskõlas projektide eesmärkide ja kavandanud mõjuga. Seda peaksid täiendama asjakohased andmed partnerluse lisaväärtuse ja mõju kohta Euroopa, riiklikul ja piirkondlikul tasandil. Tagada tuleb programmi „Euroopa horisont“ ühiste järelevalve ja aruandluse andmebaasidega andmete jagamise asjakohane mehhanism.

Euroopa partnerlusi hinnatakse vastavalt programmi „Euroopa horisont“ hindamisraamistikule, nagu on sätestatud määruse artiklis 47.

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteem(id)

2.2.1. Eelarve täitmise viisi(de), rahastamise rakendamise mehhanismi(de), maksete tegemise korra ja kavandatava kontrollistrateegia selgitus.

Kaudne eelarve täitmine on põhjendatud, sest ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõte on avaliku ja erasektori partnerlus ning osa rahalistest vahenditest saadakse muude liikmete kui liidu mitterahalise toetusena.

Otsus ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõttesse panustamise kohta tehakse igal aastal selleks aastaks vastu võetud ELi eelarve alusel.

Euroopa Komisjoni ja ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõtte vahelises rahalist toetust käsitlevas lepingus sätestatakse, et komisjon maksab igal aastal täidetavate ülesannete eest rahalist toetust pärast seda, kui ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõttega on sõlmitud vahendite ülekandmise leping ning ühisettevõte on väljastanud vastavad maksetaotlused muudele liikmetele kui liit.

Komisjon tagab, et ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõtte suhtes kohaldatavad eeskirjad on täielikult kooskõlas finantsmääruse nõuetega. Kooskõlas määruse (EL, Euratom) 2018/1046 artikliga 71 järgib ühisettevõte usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtet. Ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõte järgib ka ühisettevõtte suhtes kohaldatava näidisfinantsmääruse sätteid. Kõik näidisfinantsmäärusest tehtavad erandid, mis on vajalikud ühisettevõtte erivajaduste eesmärgil, peavad saama komisjoni eelneva nõusoleku.

Järelevalvekord, sealhulgas ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõtte juhatuses liidu esindatuse kaudu, ning aruandluskord tagavad, et komisjoni talitused saavad täita nii kolleegiumi kui ka eelarvepädevate institutsioonide ees aruandekohustuse nõudeid.

Ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõtte sisekontrolli raamistik põhineb järgmisel:

- selliste sisekontrollistandardite rakendamine, mis pakuvad vähemalt komisjoni pakutava garantiiga võrdväärset garantiid;
- menetlused parimate projektide valimiseks sõltumatu hindamise teel ning nende viimiseks õigusaktide kujule;
- projektide juhtimine ja lepingute haldus iga projekti kogu olelustsükli vältel;
- kõikide taotluste eelkontroll, sealhulgas auditeerimistõendite vastuvõtmine ja kulumetoodika eelnev sertifitseerimine;
- valitud taotluste järelauditid programmi „Euroopa horisont“ järelauditite raames;
- projektide tulemuste teaduslik hindamine.

2.2.2. Teave kindlakstehtud riskide ja nende vähendamiseks kasutusele võetud sisekontrollisüsteemi(de) kohta

Ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõttega seotud huvide konfliktide leevendamiseks on võetud mitmesuguseid meetmeid, eelkõige:

- komisjoni ja muude liikmete kui liidu võrdne hääleõigus juhatuses;
- tegevdirektori valimine juhatuse poolt komisjoni ettepaneku alusel;
- töötajate sõltumatus;
- sõltumatute ekspertide hinnangud, mis põhinevad avaldatud valikukriteeriumidel, ning edasikaebamise mehhanismid ja huvide täielik deklareerimine;

- nõue, et juhatus võtaks vastu eeskirjad ühisettevõttes huvide konfliktide ennetamiseks, ärahoidmiseks ja haldamiseks vastavalt ühisettevõtte finantseeskirjadele ja personalieeskirjadele.

Eetiliste ja organisatsiooniliste väärtuste kehtestamine on ühisettevõtte üks põhiülesandeid ja seda jälgib komisjon.

Ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõtte tegevdirektor peab eelarvevahendite käsutajana kehtestama kulutõhusa sisekontrolli- ja haldussüsteemi. Ta peab andma vastuvõetud sisekontrolli raamistiku kohta aru komisjonile.

Komisjon jälgib nõuete rikkumise riski aruandlussüsteemi kaudu, mille ta välja töötab, ning jälgides kogu programmi „Euroopa horisont“ hõlmavate järelauditite raames ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõtte kaudu ELi vahendite saajate kohta tehtud järelauditite tulemusi.

On selge, et eelarvet tuleb hallata tõhusalt ja tulemuslikult ning et pettusi ja raiskamist tuleb vältida. Kontrollisüsteemi puhul tuleb siiski leida õiglane tasakaal vastuvõetava veamäära saavutamise ja nõutava kontrollikoormuse vahel ning hoida ära liidu teadusuuringute programmi atraktiivsuse vähenemine.

2.2.3. Kontrollide kulutõhususe (kontrollikulude suhe hallatavate vahendite väärtusse) hinnang ja põhjendus ning prognoositav veariski tase (maksete tegemise ja sulgemise ajal).

Kuna programmis „Euroopa horisont“ osalemise eeskirjad, mida kohaldatakse ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõtte suhtes, on sarnased eeskirjadega, mida komisjon kasutab oma tööprogrammis, ja toetusesaajad on komisjoni omadega sarnase riskiprofiiliga, võib eeldada, et veamäär on sarnane komisjoni poolt programmi „Euroopa horisont“ jaoks ette nähtud veamääraga, st annab piisava kindluse, et mitmeaastase kuluperioodi jooksul on veariski määr aastas vahemikus 2–5 %, ning et lõppeesmärk on pärast kõikide auditite ning parandus- ja tagasinõudmismeetmete finantsmõju arvessevõtmist saavutada mitmeaastaste programmide kehtivusaja lõpuks jääkviga, mis on võimalikult 2 % lähedal.

Üksikasjalik teave osalejatega seotud eeldatava veamäära kohta on esitatud programmi „Euroopa horisont“ finantsselgituses.

2.3. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

Nimetage rakendatavad või kavandatud ennetus- ja kaitsemeetmed, nt pettustevastase võitluse strateegias esitatud meetmed.

Komisjon tagab, et ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõte kohaldab kõigis haldusprotsessi etappides pettuste vastu võitlemise korda.

Programmi „Euroopa horisont“ kohaseid ühisettevõtteid käsitlevate ettepanekute suhtes on kohaldatud pettusekindluse hindamist ja nende mõju hindamist. Üldjoontes peaksid kavandatud meetmed – eelkõige suurem rõhuasetus riskipõhisele auditile ning süvendatud teaduslik hindamine ja kontroll – pettusevastasele võitlusele kasuks tulema.

Komisjon astub vajalikke samme, tagamaks, et käesoleva määruse alusel rahastatavate meetmete rakendamisel kaitstakse liidu finantshuve pettuse, korruptsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse eest ennetustegevusega, tõhusa kontrolliga ja alusetult väljamakstud summade sissenõudmisega ning vajaduse korral tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate karistustega.

EDCTP ühendus juba teeb koostööd komisjoni talitustega pettuse ja eeskirjade eiramisega seotud küsimustes. Komisjon tagab, et see koostöö jätkub ja seda tugevdatakse.

Kontrollikojal on õigus auditeerida dokumentide ja kohapealsete kontrollide abil kõiki toetusesaajaid, töövõtjaid ja alltöövõtjaid, kes on programmi raames liidu vahendeid saanud.

Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) võib korraldada sellise rahastamisega otseselt või kaudselt seotud ettevõtjate tööruumides kohapealseid kontrolle, mis peavad toimuma määruses (Euratom, EÜ) nr 2185/96 sätestatud korras ning mille eesmärk on teha kindlaks, kas toetuslepingu, toetuse andmise otsuse või liidu eelarvest rahastamise lepinguga seoses esineb pettust, korruptsiooni või mis tahes muud liidu finantshuve kahjustavat ebaseaduslikku tegevust. Ühisettevõtetel on vaja ka ühineda 25. mai 1999. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppega Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahel (mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) sisejuurdlust).

Euroopa Prokuratuur (EPPO) võib korraldada uurimisi kooskõlas nõukogu määruse (EL) 2017/1939 sätete ja menetlustega, et uurida liidu finantshuve kahjustavaid kuritegusid.

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Assigneeringute liik	Rahaline osalus			
	Rubriik 1 **Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond – programm „Euroopa horisont“**	Liigendatud/liigendamata[144]	EFTA riigid[145]	kandidaatriigid[146]	kolmandad riigid	finantsmääruse artikli [21 lõike 2 punkti b] tähenduses
1	01 02 02 12 — ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõte	Liigendatud	JAH	JAH	JAH	JAH

144 Liigendatud assigneeringud / liigendamata assigneeringud.

145 EFTA: Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.

146 Kandidaatriigid ja vajaduse korral Lääne-Balkani potentsiaalsed kandidaatriigid.

* Selle eelarverea toetus pärineb eeldatavasti järgmistelt eelarveridadelt:
Ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõtte jaoks on programmi „Euroopa horisont“ kahel viimasel aastal (2026. ja 2027. aastal) ette nähtud konservatiivne kulukohustuste assigneeringute eelarve, et tagada sageli väga pikkade ja nõudlike kliiniliste uuringute lõpuleviimine programmi kestuse jooksul.

Kulukohustuste assigneeringud (miljonites eurodes, kolm kohta pärast koma)

Eelarverida	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	Pärast 2027. aastat	KOKKU
Programmi „Euroopa horisont“ rakendavate ametnike ja ajutiste töötajatega seotud kulud – kaudne teadustegevus 01 01 01 01	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Programmi „Euroopa horisont“ rakendavad koosseisuvälised töötajad – kaudne teadustegevus 01 01 01 02	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Programmi „Euroopa horisont“ muud juhtimiskulud – kaudne teadustegevus 01 01 01 03	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Teemavaldkond „Tervis“ – 01 02 02 10	33,336	68,135	133,830	168,339	168,406	149,474	78,480	–	800,000
Kulud kokku	33,336	68,135	133,830	168,339	168,406	149,474	78,480	–	800,000

3.2. Hinnanguline mõju kuludele

3.2.1. Hinnanguline mõju kuludele – ülevaade

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	**1**	**Rubriik „Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond“** Programm „Euroopa horisont“

Ühisettevõte[147][148]			**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**[149]	***Pärast 2027. aastat***	**KOKKU**
Jaotis 1	Kulukohustused	(1)	0,221	1,405	1,862	2,197	2,241	2,286	9,446		19,658
	Maksed	(2)	0,221	1,405	1,862	2,197	2,241	2,286	2,331	7,115	19,658
Jaotis 2	Kulukohustused	(1a)	0,115	0,730	0,968	1,142	1,165	1,188	4,912		10,220
	Maksed	(2 a)	0,115	0,730	0,968	1,142	1,165	1,188	1,212	3,700	10,220
Jaotis 3	Kulukohustused	(3 a)	33,000	66,000	131,000	165,000	165,000	146,000	64,122	–	770,122
	Maksed	(3b)	0	29,000	43,000	71,800	85,000	85,000	110,000	346,322	770,122
Ühisettevõtte assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	=1+1a +3a	33,336	68,135	133,830	168,339	168,406	149,474	78,480	–	800,000
	Maksed	=2+2a									800,000

[147] Jaotistes 1 ja 2 esitatud summad kajastavad ELi osalust (kuni 29,878 miljonit eurot) ühisettevõtte halduskuludes. Ülejäänud osa saadakse ühisettevõtte teiste liikmete osalustest, nagu on näidatud punktis 3.2.4.

[148] Jaotiste 1 ja 2 maksete assigneeringud põhinevad kõigi vastavate kulukohustuste assigneeringute iga-aastasel kasutamisel, jaotise 3 maksete assigneeringud määratakse kindlaks, võttes arvesse kaudseid meetmeid ja nende maksegraafikut (eelmaksed, vahemaksed ja lõppmakse).

[149] Jaotised 1 ja 2 sisaldavad 2027. aasta puhul ühisettevõtte aasta kulukohustusi ning ülejäänud aastate (2027–2031) eeljaotatud kulukohustusi.

		+3b	0,336	31,135	45,830	75,139	88,406	88,474	113,543	357,137	

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

TEADUSUURINGUTE JA INNOVATSIOONI PEADIREKTORAAT		**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	***Pärast 2027***	**KOKKU**
Personalikulud[150] (3 ametnikku + 2 lepingulist töötajat)		0,491	0,503	0,513	0,523	0,533	0,544	0,555		3,662
Muud halduskulud		0,128	0,130	0,133	0,135	0,138	0,141	0,144		0,949
PEADIREKTORAAT KOKKU	Assigneeringud	0,619	0,633	0,646	0,658	0,671	0,685	0,699	–	4,611

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	***Pärast 2027. aastat***	**KOKKU**
Programmi vahendite assigneeringud KOKKU – mitmeaastase finantsraamistiku **rubriik 1**	Kulukohustused	33,955	68,768	134,476	168,997	169,077	150,159	79,179	–	804,611
	Maksed	0,955	31,768	46,476	75,797	89,077	89,159	114,242	357,137	804,611

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	7	Halduskulud

[150] Hõlmab programmi „Euroopa horisont“ meetmete haldamist. Täistööajale taandatud töötajate kulud määratakse kindlaks alates 2021. aasta jaanuarist kasutatavate iga-aastaste keskmiste kulude põhjal, mida põhinevad alaliste töötajate töötasul (0,127 eurot), lepinguliste töötajate töötasul (0,057 eurot) ja muudel halduskuludel (0,0255 eurot), mis on seotud kaudse teadustegevuse töötajate hoone- ja IT-kuludega. Ajavahemikul 2022–2027 on kohaldatud iga-aastast 2 % indekseerimist. Komisjoni peadirektoraatide personalivajadused on soovituslikud ja mittesiduvad.

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	*Pärast 2027. aastat*	KOKKU
Personalikulud										
Muud halduskulud										
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 7 assigneeringud KOKKU	(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)									

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	*Pärast 2027. aastat*	KOKKU
Mitmeaastase finantsraamistiku **RUBRIIKIDE assigneeringud KOKKU**	Kulukohustused	33,955	68,768	134,476	168,997	169,077	150,159	79,179	–	804,611
	Maksed	0,955	31,768	46,476	75,797	89,077	89,159	114,242	357,137	804,611

3.2.2. Hinnanguline mõju ühisettevõtte personalikuludele

– ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma haldusassigneeringute kasutamist

– ☑ Ettepanek/algatus hõlmab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

Töötajate arv (inimesi täistööaja ekvivalentides)

	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	2028. aasta	2029. aasta	2030. aasta	2031. aasta	KOKKU
Ajutised töötajad (AD palgaastmed)	2,7	15,0	19,0	23,0	23,0	23,0	23,0	22,0	20,0	16,0	14,0	200,7
Ajutised töötajad (AST	0,3	2,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	1,0	1,0	25,3

palgaastmed)												
Lepingulised töötajad	0,3	6,0	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	6,0	4,0	3,0	1,0	60,3
Riikide lähetatud eksperdid	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
KOKKU[151]	3,3	23,0	30,0	34,0	34,0	34,0	34,0	31,0	27,0	20,0	16,0	286,3

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	2028. aasta	2029. aasta	2030. aasta	2031. aasta	**KOKKU**
Ajutised töötajad (AD palgaastmed)	0,340	1,951	2,520	3,112	3,174	3,238	3,302	3,222	2,988	2,438	2 176	28,461
Ajutised töötajad (AST palgaastmed)	0,043	0,260	0,398	0,406	0,414	0,422	0,431	0,439	0,448	0,152	0155	3,569
Lepingulised töötajad	0,019	0,343	0,467	0,476	0,486	0,496	0,505	0,387	0,263	0,201	0,068	3,711
Riikide lähetatud eksperdid	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
KOKKU	0,401	2,554	3,385	3,994	4,074	4,156	4,239	4,048	3,699	2,791	2,400	35,741

[151] Kõigi programmi „Euroopa horisont“ raames nõukogu määrusega loodud ühisettevõtete täistööajale taandatud töötajate koguarvu vähendatakse aastatel 2024–2027 kümne täistööajale taandatud töötaja võrra pärast ühisettevõtete tegevuse tulemuslikkuse hindamist, võttes nõuetekohaselt arvesse ühise tugiüksuse loomisest tulenevat tõhususe kasvu. Sel eesmärgil saadetakse 2023. aasta lõpuks laiali muudetud tööjõu-uuring, mis hõlmab ajavahemikku 2024–2027.

Hinnanguline mõju inimressurssidele (lisanduv täistööajale taandatud töötajate arv) – ametikohtade loetelu

Tegevusüksus ja palgaaste	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	2028. aasta	2029. aasta	2030. aasta	2031. aasta	Pärast 2031. aastat
AD16												
AD15												
AD14	0,3	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	
AD13												
AD12	0,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	
AD11	0,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	
AD10												
AD9												
AD8	0,3	3,0	5,0	7,0	7,0	7,0	7,0	6,0	5,0	3,0	1,0	
AD7	1,3	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	3,0	3,0	3,0	
AD6	0,3	3,0	5,0	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0	5,0	5,0	
AD5	0,3	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	
AD kokku	2,7	15,0	19,0	23,0	23,0	23,0	23,0	22,0	20,0	16,0	14,0	
AST11												
AST10												
AST9												
AST8												
AST7												
AST6												
AST5	0,0	0,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	0,0	0,0	
AST4	0,3	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	0,0	0,0	
AST3	0,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	
AST2												
AST1												
AST kokku	0,3	2,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	1,0	1,0	
AST/SC 6												
AST/SC 5												
AST/SC 4												
AST/SC 3												
AST/SC 2												
AST/SC 1												
AST/SC kokku												

Hinnanguline mõju inimressurssidele (täiendavad töötajad) – koosseisuvälised töötajad

Lepingulised töötajad	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	2028. aasta	2029. aasta	2030. aasta	2031. aasta	Pärast 2031. aastat
IV tegevusüksus	0,3	3,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	3,0	1,0	1,0	0,0	
III tegevusüksus	0,0	3,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	3,0	3,0	2,0	1,0	
II tegevusüksus												

I tegevusüksus												
Kokku	0,3	6,0	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	6,0	4,0	3,0	1,0	

Riikide lähetatud eksperdid	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	2028. aasta	2029. aasta	2030. aasta	2031. aasta	Pärast 2031. aastat
Kokku	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	

3.2.3. Hinnanguline personalivajadus komisjonis

– ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma personali kasutamist.

– ☑ Ettepanek/algatus hõlmab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt[152]:

Hinnanguline väärtus täistööaja ekvivalendina

Aasta		**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
• Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)								
Komisjoni peakorteris ja esindustes								
Delegatsioonides								
Teadusuuringud		3	3	3	3	3	3	3
• Koosseisuväline personal (täistööajale taandatud töötajad): lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud ja noored spetsialistid delegatsioonides[153] Rubriik 7								
Rahastatakse mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 7	- peakorteris							
	- delegatsioonides							
Rahastatakse programmi vahenditest [154]	- peakorteris							
	- delegatsioonides							
Teadusuuringud		2	2	2	2	2	2	2
Muu (märkige)								
KOKKU		5	5	5	5	5	5	5

Personalivajadused kaetakse juba meedet haldavate peadirektoraadi töötajatega ja/või töötajate peadirektoraadi sisese ümberpaigutamise teel. Vajaduse korral võidakse personali täiendada iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades olemasolevate eelarvepiirangutega.

Ülesannete kirjeldus:

Ametnikud ja ajutised töötajad	Komisjoni töötajate ülesanne seoses ühisettevõtte rakendamisega on tagada eelarve nõuetekohane täitmine ja tegevuse järelevalve. Komisjoni talituste kõrgem juhtkond osaleb ühisettevõtte juhatuses. Komisjoni töötajad aitavad kaasa ühisettevõtte juhatuse moodustatavate nõuanderühmade tööle.
Koosseisuvälised töötajad	Koosseisuvälised töötajad aitavad ametnikel ja ajutistel töötajatel tagada eelarve nõuetekohase täitmise ja ühisettevõtte tegevuse järelevalve.

152 Komisjoni peadirektoraatide personalivajadused on soovituslikud ja mittesiduvad.

153 Lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud, noored spetsialistid delegatsioonides.

154 Tegevusassigneeringutest rahastatavate koosseisuväliste töötajate ülempiiri arvestades (endised B..A read).

3.2.4. Kolmandate isikute rahaline osalus

Ettepanek/algatus:

– ☐ ei hõlma kolmandate isikute poolset kaasrahastamist

– ☑ hõlmab kaasrahastamist, mille hinnanguline summa on järgmine:

– Assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	Pärast 2027. aastat	**KOKKU**
Muude liikmete kui liidu rahaline panus ühisettevõtte halduskulude katteks	0,336	2,135	2,830	3,339	3,406	3,474	3,543	10,815	29,878
Erasektorist pärit osaliste / seotud partnerite rahaline panus tegevuskulude katteks									
Osalevate riikide rahaline panus tegevuskulude katteks									
Seotud partnerite (heategevusliku d ühendused + ettevõtted) mitterahaline panus	20,000	50,000	70,000	80,000	90,000	50,000	50,000	–	410,000
Erasektorist pärit osalise – EDCTP ühenduse (mille koosseisu kuuluvad ka osalevad riigid) – mitterahaline panus tegevuskulude katteks[155]	50,000	50,000	60,000	70,000	70,000	60,000	50,000	–	410,000
Kaasrahastatava d assigneeringud KOKKU	70,336	102,135	132,830	153,339	163,406	113,474	114,358	–	849 878

155 Mitterahaline panus tuleks tabelis näidata aastatel, mil see on kavas anda.

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

– X Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele.

– ☐ Ettepanekul/algatusel on järgmine finantsmõju:

☐ omavahenditele

☐ muudele tuludele

palun märkige, kas see on kulude eelarveridasid mõjutav sihtotstarbeline tulu ☐

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Tulude eelarverida:	Ettepaneku/algatuse mõju[156]						
	2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Artikkel.....							

Sihtotstarbeliste tulude puhul täpsustage, milliseid kulude eelarveridasid ettepanek mõjutab.

[…]

Muud märkused (nt tuludele avaldatava mõju arvutamise meetod/valem või muu teave)

[…]

[156] Traditsiooniliste omavahendite (tollimaksud ja suhkrumaksud) korral tuleb märkida netosummad, st brutosumma pärast 20 % sissenõudmiskulude mahaarvamist.

FINANTSSELGITUS – UUENDUSLIK TERVISHOID

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

Ettepanek: nõukogu määrus uuendusliku tervishoiu Euroopa partnerluse kohta (uuendusliku tervishoiu algatus)

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad *(programmi teemavaldkond)*

Poliitikavaldkond: Von der Leyeni komisjoni poliitilised prioriteedid aastateks 2019–2024, eelkõige „Inimeste hüvanguks toimiv majandus“ ja „Digiajastule vastav Euroopa“, on mõlemad uuendusliku tervishoiu algatuse jaoks väga olulised (Euroopa roheline kokkulepe on samuti asjakohane, kuigi vähemal määral).

Tegevusvaldkond: programm „Euroopa horisont“ – II samba 1. teemavaldkonna „Tervis“ raames rahastatav teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm.

1.3. Ettepanek/algatus käsitleb:

X **uut meedet**

☐ **uut meedet, mis tuleneb katseprojektist/ettevalmistavast meetmest**[157]

☐ **olemasoleva meetme pikendamist**

☐ **ühe või mitme meetme ümbersuunamist teise või uude meetmesse või ühendamist teise või uue meetmega**

1.4. Ettepaneku/algatuse põhjendused

1.4.1. Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused, sealhulgas algatuse rakendamise üksikasjalik ajakava

Uuendusliku tervishoiu algatuse üldised (pikaajalised) eesmärgid on järgmised.

1. Aidata luua kogu ELi hõlmav tervisealaste teadusuuringute ja innovatsiooni ökosüsteem, mis hõlbustab teaduslike teadmiste kasutamist uuendustes. Selle peamine eesmärk on tegeleda Euroopas loodud teaduslike teadmiste praeguse ebatõhusa kasutamisega tervise- ja hooldusalastes uuendustes, näiteks uutes ennetusstrateegiates, diagnostikas või ravimites.

2. Edendada selliste ohutute, tõhusate, inimesekesksete ja kulutõhusate uuenduste väljatöötamist, mis vastavad rahvatervisealastele rahuldamata strateegilistele vajadustele, mida tööstus praegu piisavalt ei täida. Sellega käsitletakse probleemi, et terviseteenuste osutajateni ei jõua piisaval hulgal uuenduslikke tooteid rahvatervisealaste vajaduste rahuldamiseks. Selliste uuenduste väljatöötamise toetamine, mis ei ole mitte ainult ohutud ja tõhusad, vaid ka inimesekesksed ja kulutõhusad, suurendab tõenäosust, et inimesed ja tervishoiusüsteemid võtavad need uuendused kasutusele, ning toob seega tervishoiusüsteemide tõhusamaks muutumisel kasu ELi kodanikele ja tugevdab majandust.

3. Edendada sektoriülest tervisealast innovatsiooni, et saavutada ülemaailmselt konkurentsivõimeline Euroopa tervishoiusektor. Selle peamine eesmärk on vähendada ohtu ELi tervishoiusektori ülemaailmsele konkurentsivõimele.

[157] Vastavalt finantsmääruse artikli 58 lõike 2 punktile a või b.

Üldeesmärgid on kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ eesmärkidega, eelkõige selle eesmärgiga „tugevdada liidu teaduslikke ja tehnoloogilisi aluseid“ ning „edendada konkurentsivõimet“. Samuti on need kooskõlas ELi strateegiliste prioriteetidega, mis näevad ette edendada kõikide inimeste tervist ja heaolu, sealhulgas juurdepääsu uuenduslikele, jätkusuutlikele ja kvaliteetsetele terviseteenustele, ning kestliku arengu eesmärgiga nr 3 „Tagada kõikidele vanuserühmadele hea tervis ja heaolu“.

Algatus peaks käivituma 2021. aasta teises või kolmandas kvartalis (sõltuvalt kuupäevast, mil nõukogu ühtse alusakti vastu võtab). Luuakse ühisettevõtted, mis tegutsevad kuni 31. detsembrini 2027 ning mille viimased projektikonkursid algatatakse hiljemalt 31. detsembriks 2027. Kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse III lisas sätestatud Euroopa partnerluse kriteeriumidega sisaldab ühtne alusakt erisätteid ühisettevõtete hindamiseks, järkjärguliseks lõpetamiseks ja uuendamiseks. See hõlmab juhatuse kohustust esitada kava programmi „Euroopa horisont“ vahenditest ühisettevõtte rahastamise järkjärguliseks lõpetamiseks ning hinnata perioodiliste läbivaatamiste ja hindamiste raames, milline on edasiseks meetmete võtmiseks tõhusaim poliitikameede.

.

1.4.2. ELi meetme lisaväärtus

Dokumendis kirjeldatud probleemid on laadilt ja ulatuselt sellised, et ELi tasandil kooskõlastatud meetmed on asjakohasemad kui liikmesriikide poolt eraldi välja töötatud algatused. See võimaldab võtta sidusamaid ja paremini kooskõlastatud meetmeid ning vältida dubleerimist.

ELi tasandi meetme põhjused (*ex ante*):

- Praegused terviseprobleemid ja -ohud on ülemaailmsed ega hooli piiridest. Need nõuavad kiiret ja kooskõlastatud reageerimist, samal ajal kui tervisealaste teadusuuringute suutlikkus ja andmed on hajutatud üle kogu Euroopa. Ükski liikmesriik ei suudaks üksinda mobiliseerida ja kaasata eri sidusrühmi ja ettevõtteid ega saavutada nende probleemide lahendamiseks vajalike eksperditeadmiste ja andmete nõutavat kriitilist massi.
- Liikmesriigi tasandil võetavad meetmed oleksid asjaomases riigis kättesaadavate tööstuslike ja akadeemiliste kogemuste poolest piiratud. ELi tasandi meetmetel on palju paremad võimalused tõhusalt koordineerida mitut sidusrühma ja saavutada kavandatud eesmärgid, vältides samal ajal teadusuuringute dubleerimist.
- Enamik liikmesriikides tervisevaldkonnas tegutsevaid ettevõtteid on esindatud kogu ELis. Nende tegevust ja tooteid reguleeritakse kogu ELi hõlmavate õigusraamistikega, mis käsitlevad näiteks ravimeid, meditsiiniseadmeid ja piiriülest tervishoidu. Seetõttu on loogiline luua ELi tasandi algatus, mis keskendub innovatsioonile tervishoiu valdkonnas. Lisaks sellele on ELil parimad võimalused töötada välja ja rakendada tervisealaste uuendustega seotud ühiseid standardeid ja raamistikke, mida kohaldatakse kogu ELi siseturu suhtes.
- Liikmesriikidel üksi ei oleks õigus- ja finantsraamistikku, mis võimaldaks mitut valdkonda hõlmavat koostööd kavandatud ulatuses ja/või mahus.

Oodatav tekkiv liidu lisaväärtus (*ex post*):

ELi algatus võib aidata koondada mitmesuguseid tervisevaldkonna sidusrühmi nii avalikust kui ka erasektorist. Tööstusharu osalemine aitaks suunata akadeemilisi teadusuuringuid kasutatavatele tervisealastele uuendustele, samas kui EL, keda esindab Euroopa Komisjon, tagaks, et projektidega käsitletakse olulisi täitmata tervisevajadusi ja pakutakse uuendusi, mida tervishoiusüsteemid saavad kasutusse võtta. ELi tasandi algatus võib pakkuda vajalikus ulatuses ja mahus investeeringuid, et meelitada ligi täiendavaid investeeringuid või suunata olemasolevad investeeringud teadusuuringutesse ja innovatsiooni, mis käsitlevad rahvatervisealaseid rahuldamata vajadusi valdkondades, kus tööstusharu ei saaks üksi tegutseda. Lisaks looks ELi egiidi all toimuv algatus usaldusväärse ja neutraalse keskkonna oskusteabe, ressursside ja teadmiste jagamiseks. Neid küsimusi käsitletakse põhjalikumalt käesolevale ettepanekule lisatud mõjuhinnangus.

1.4.3. Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid

Ühisettevõtte IMI2 (eelkäija) vahehindamise põhjal „leiti üldiselt üksmeelselt, et ühisettevõtte IMI2 peamine saavutus oli see, et alates ühisettevõtte loomisest sai võimalikuks koostöö erinevate konkureerivate ülemaailmsete ettevõtete, VKEde ja akadeemiliste ringkondade vahel“. Koos olemasoleva eelarve ja pikaajalise strateegiaga peeti sellist koostööd ravimitega seotud Euroopa teadusuuringute jaoks oluliseks eeliseks. Selline koostöö tekitas usaldust ja muutis suhtumist, sest partnerid said paremini aru üksteise vajadustest.

Saadud kogemuse kohaselt on vaja „**toetada teiste tööstussektorite aktiivset koostööd ravimitööstusega, et kasutada ära nende oskusteavet uute tervisealaste sekkumismeetmete väljatöötamisel“**. Seetõttu peavad tööstussektorid hõlmama biofarmaatsia, biotehnoloogia ja meditsiinitehnoloogia sektoreid, sealhulgas digitaalvaldkonnas tegutsevaid ettevõtteid. Need osalejad on vajalikud (kuigi erineval määral) iga konkreetse eesmärgi saavutamiseks. **Parem varajane koostöö reguleerivate asutustega** piiraks tõenäoliselt raiskavat või ebatõhusat teadustegevust ja kiirendaks kasutuselevõttu, kõrvaldades samal ajal ühisettevõtte IMI2 vahehindamises tuvastatud puudused ja täites ühisettevõtte IMI2 teaduskomitee soovitused[158].

1.4.4. Kooskõla ja võimalik koostoime muude asjaomaste meetmetega

Programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse kohaselt peavad kõik Euroopa partnerlused tagama kooskõlastamise ja/või ühistegevuse muude asjakohaste teadus- ja innovatsioonialgatustega, et tagada omavahelise ühendamise optimaalne tase ja tõhus koostoime. Vastavalt sellele on ühtses alusaktis lähtutud põhimõttest, et tihe koostöö ja koostoime ühisettevõtete ja asjaomaste ELi, riikliku ja piirkondliku tasandi algatuste vahel, eelkõige muude Euroopa partnerlustega, on otsustava tähtsusega, et saavutada suurem mõju ja tagada tulemuste kasutuselevõtmine. Sellega seoses toetab ühtne alusakt (esimene osa, kõigi ühisettevõtete suhtes kohaldatavad ühissätted) arvukate rakendussätete kaudu koostoime tekkimist.

[158] Ühisettevõtte IMI2 teaduskomitee soovitas varajast dialoogi reguleerivate asutustega, et tagada avaliku ja erasektori edukas koostöö. Ühisettevõtte IMI2 teaduskomitee soovitused avaliku ja erasektori partnerluse rahastamise kohta – mis muudab teema sellise rahastamismudeli jaoks sobivaks, https://www.imi.europa.eu/sites/default/files/uploads/documents/About-IMI/Governance/sc/SCrecommendations_PPPfunding.pdf.

Teemavaldkonnas „Tervis“ on mitu muud võimalikku partnerlust, kes on tihedalt seotud uuendusliku tervishoiuga, kuid keskenduvad teatavale teemavaldkonnale või geograafilisele piirkonnale: isikustatud meditsiin, harvikhaigused, terviseühtsuse partnerlus antimikroobikumiresistentsuse vastu võitlemiseks ja ülemaailmne tervisealgatus EDCTP3. Uuendusliku tervishoiu algatuse tulemusi võiks rakendada ja laiendada Euroopa keerukas tervishoiukeskkonnas, kus muud tervisealgatused (võimalik Euroopa partnerlus tervishoiu- ja hooldussüsteemide ümberkujundamiseks või Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituudi tervisealgatus EIT Health) võivad neid täiendada. Samuti näib keskkond soodustavat seda, et partnerlus saavutab oma eesmärgid koos järgmiste võimalike partnerlustega: 1) peamised digitehnoloogiad; 2) tehisintellekt, andmed ja robootika ning 3) kõrgjõudlusega andmetöötlus.

Koostoimet ja koostööd jälgitakse iga-aastase tegevusaruande abil.

1.5. Meetme kestus ja finantsmõju

X **Piiratud kestusega**

– X hõlmab ajavahemikku 1.6.2021–31.12.2031 (esialgsed kuupäevad)

– X finantsmõju kulukohustuste assigneeringutele avaldub ajavahemikul 2021–2027 ja maksete assigneeringutele alates 2021. aastast kuni rahastatavate meetmete lõpuni.

☐ **Piiramatu kestusega**

– Rakendamise käivitumisperiood hõlmab ajavahemikku AAAA–AAAA,

– millele järgneb täieulatuslik rakendamine.

1.6. Ettenähtud eelarve täitmise viisid[159]

☐ **Eelarve otsene täitmine** komisjoni poolt

– ☐ oma talituste kaudu, sealhulgas kasutades liidu delegatsioonides töötavat komisjoni personali;

– ☐ rakendusametite kaudu

☐ **Eelarve täitmine koostöös** liikmesriikidega

X **Eelarve kaudne täitmine,** mille puhul eelarve täitmise ülesanded on delegeeritud:

– ☐ kolmandatele riikidele või nende määratud asutustele;

– ☐ rahvusvahelistele organisatsioonidele ja nende allasutustele (nimetage);

– ☐ Euroopa Investeerimispangale ja Euroopa Investeerimisfondile;

– X finantsmääruse artiklites 70 ja 71 osutatud asutustele;

– ☐ avalik-õiguslikele asutustele;

– ☐ avalikke teenuseid osutavatele eraõiguslikele asutustele, kuivõrd nad esitavad piisavad finantstagatised;

– ☐ liikmesriigi eraõigusega reguleeritud asutustele, kellele on delegeeritud avaliku ja erasektori partnerluse rakendamine ja kes esitavad piisavad finantstagatised;

– ☐ isikutele, kellele on delegeeritud Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaste ÜVJP erimeetmete rakendamine ja kes on kindlaks määratud asjaomases alusaktis.

– *Mitme eelarve täitmise viisi korral esitage üksikasjad rubriigis „Märkused“.*

Märkused

Seda haldab uuendusliku tervishoiu algatuse ühisettevõtte programmibüroo.

[159] Eelarve täitmise viise koos viidetega finantsmäärusele on selgitatud veebisaidil https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx.

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad

Täpsustage sagedus ja tingimused

Kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määrusega võtab partnerlus kasutusele järelevalvesüsteemi, mis on kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse artiklis 45 ning III ja V lisas sätestatud nõuetega ning mille andmed sisestatakse koos programmi „Euroopa horisont“ muude komponentidega ühtsesse andmebaasi. Aruandlus- ja järelevalvesüsteem sisaldab peamisi juhtimis- ja rakendamisandmeid (sh üksuste tasandi üksikandmeid) ning võimaldab jälgida edusamme vastavalt peamistele mõjuahelatele (sh ELi prioriteetidega seoses tehtud edusammud) ja partnerluse kriteeriumidele. Lisaks esitab partnerlus konkreetsed näitajad (mida peamised mõjuahelad ei hõlma), mis võimaldavad jälgida lühikeses, keskpikas ja pikas perspektiivis tehtud edusamme partnerluse visiooni ning partnerluse loomist käsitlevas määruses sätestatud eri- ja tegevuseesmärkide, sealhulgas 2030. aastaks seatud eesmärkide saavutamisel. Näitajad, andmeallikad ja metoodika võimaldavad aja jooksul hinnata tulemusi ja mõju saavutamiseks tehtud edusamme, sealhulgas ELi poliitikaeesmärkide saavutamist, ning teha kindlaks parandusmeetmete võimaliku vajaduse. Selles tuleks arvesse võtta nii kvalitatiivseid kui ka kvantitatiivseid andmeid, määrata kindlaks andmete kogumisega seotud kohustused ning sätestada konkreetsed meetodid realistliku lähtealuse, eesmärkide ja/või võrdlusaluste väljatöötamiseks, et teha vajaduse korral kindlaks edusammud ja kooskõla programmi „Euroopa horisont“ mõjul põhineva lähenemisviisiga. Kogu kogutud teave esitatakse komisjoni talitustele peaaegu reaalajas, tuginedes ühistele andmemudelitele, ja sisestatakse ühtsesse andmebaasi, nagu on sätestatud programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse artiklis 45.

Selleks luuakse asjakohased aruandlussüsteemid, mis toetavad pidevat ja läbipaistvat aruandlust, sealhulgas kulukohustustega seotud ja tegelikult antud rahaliste ja mitterahaliste toetuste, nähtavuse ja rahvusvahelises kontekstis positsioneerimise kohta ning erasektori investeeringute mõju kohta teadusuuringute ja innovatsiooniga seotud riskidele. Aruandlus peaks olema kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ standardsete aruandlusnõuetega. Aruandlussüsteemide väljatöötamisse strateegilise koordineerimise protsessi raames kaasatakse ka liikmesriigid ja partnerluse esindajad, et tagada aruandluse ja järelevalve sünkroniseerimine ja kooskõlastamine, sealhulgas seoses andmete kogumise ja aruandluse ülesannete jagamisega. Projekti tasandi aruandlussüsteem sisaldab üksikasjalikku teavet, mis käsitleb rahastatud projekte, nende tulemusi ja peamiste sidusrühmade poolt nende levitamist ja kasutamist ning selle üldist mõju teadusele, majandusele, ühiskonnale ja/või keskkonnale kooskõlas projektide eesmärkide ja kavandanud mõjuga. Seda peaksid täiendama asjakohased andmed partnerluse lisaväärtuse ja mõju kohta Euroopa, riiklikul ja piirkondlikul tasandil. Tagada tuleb programmi „Euroopa horisont“ ühiste järelevalve ja aruandluse andmebaasidega andmete jagamise asjakohane mehhanism.

Euroopa partnerlusi hinnatakse vastavalt programmi „Euroopa horisont“ hindamisraamistikule, nagu on sätestatud määruse artiklis 47.

.

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteem(id)

2.2.1. Eelarve täitmise viisi(de), rahastamise rakendamise mehhanismi(de), maksete tegemise korra ja kavandatava kontrollistrateegia selgitus.

Kaudne eelarve täitmine on põhjendatud, sest uuendusliku tervishoiu algatuse ühisettevõte on avaliku ja erasektori partnerlus ning osa rahalistest vahenditest saadakse muude liikmete kui liidu mitterahalise toetusena.

Otsus uuendusliku tervishoiu algatuse ühisettevõttesse panustamise kohta tehakse igal aastal selleks aastaks vastu võetud ELi eelarve alusel.

Euroopa Komisjoni ja uuendusliku tervishoiu algatuse ühisettevõtte vahelises rahalist toetust käsitlevas lepingus sätestatakse, et komisjon maksab igal aastal täidetavate ülesannete eest rahalist toetust pärast seda, kui uuendusliku tervishoiu algatuse ühisettevõttega on sõlmitud vahendite ülekandmise leping ning ühisettevõte on väljastanud vastavad maksetaotlused muudele liikmetele kui liit.

Komisjon tagab, et uuendusliku tervishoiu algatuse ühisettevõtte suhtes kohaldatavad eeskirjad on täielikult kooskõlas finantsmääruse nõuetega. Kooskõlas määruse (EL, Euratom) 2018/1046 artikliga 71 järgib ühisettevõte usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtet. Uuendusliku tervishoiu algatuse ühisettevõte järgib ka ühisettevõtte suhtes kohaldatava näidisfinantsmääruse sätteid. Kõik näidisfinantsmäärusest tehtavad erandid, mis on vajalikud ühisettevõtte erivajaduste eesmärgil, peavad saama komisjoni eelneva nõusoleku.

Järelevalvekord, sealhulgas uuendusliku tervishoiu algatuse ühisettevõtte juhatuses liidu esindatuse kaudu, ning aruandluskord tagavad, et komisjoni talitused saavad täita nii kolleegiumi kui ka eelarvepädevate institutsioonide ees aruandekohustuse nõudeid.

Uuendusliku tervishoiu algatuse ühisettevõtte sisekontrolli raamistik põhineb järgmisel:

- selliste sisekontrollistandardite rakendamine, mis pakuvad vähemalt komisjoni pakutava garantiiga võrdväärset garantiid;
- menetlused parimate projektide valimiseks sõltumatu hindamise teel ning nende viimiseks õigusaktide kujule;
- projektide juhtimine ja lepingute haldus iga projekti kogu olelustsükli vältel;
- kõikide taotluste eelkontroll, sealhulgas auditeerimistõendite vastuvõtmine ja kulumetoodika eelnev sertifitseerimine;
- valitud taotluste järelauditid programmi „Euroopa horisont“ järelauditite raames;
- projektide tulemuste teaduslik hindamine.

2.2.2. Teave kindlakstehtud riskide ja nende vähendamiseks kasutusele võetud sisekontrollisüsteemi(de) kohta

Uuendusliku tervishoiu algatuse ühisettevõttega seotud huvide konfliktide leevendamiseks on võetud mitmesuguseid meetmeid, eelkõige:

- komisjoni ja muude liikmete kui liidu võrdne hääleõigus juhatuses;
- tegevdirektori valimine juhatuse poolt komisjoni ettepaneku alusel;
- töötajate sõltumatus;
- sõltumatute ekspertide hinnangud, mis põhinevad avaldatud valikukriteeriumidel, ning edasikaebamise mehhanismid ja huvide täielik deklareerimine;

- nõue, et juhatus võtaks vastu eeskirjad ühisettevõttes huvide konfliktide ennetamiseks, ärahoidmiseks ja haldamiseks vastavalt ühisettevõtte finantseeskirjadele ja personalieeskirjadele.

Eetiliste ja organisatsiooniliste väärtuste kehtestamine on ühisettevõtte üks põhiülesandeid ja seda jälgib komisjon.

Uuendusliku tervishoiu algatuse ühisettevõtte tegevdirektor peab eelarvevahendite käsutajana kehtestama kulutõhusa sisekontrolli- ja haldussüsteemi. Ta peab andma vastuvõetud sisekontrolli raamistiku kohta aru komisjonile.

Komisjon jälgib nõuete rikkumise riski aruandlussüsteemi kaudu, mille ta välja töötab, ning jälgides kogu programmi „Euroopa horisont“ hõlmavate järelauditite raames uuendusliku tervishoiu algatuse ühisettevõtte kaudu ELi vahendite saajate kohta tehtud järelauditite tulemusi.

On selge, et eelarvet tuleb hallata tõhusalt ja tulemuslikult ning et pettusi ja raiskamist tuleb vältida. Kontrollisüsteemi puhul tuleb siiski leida õiglane tasakaal vastuvõetava veamäära saavutamise ja nõutava kontrollikoormuse vahel ning hoida ära liidu teadusuuringute programmi atraktiivsuse vähenemine.

2.2.3. Kontrollide kulutõhususe (kontrollikulude suhe hallatavate vahendite väärtusse) hinnang ja põhjendus ning prognoositav veariski tase (maksete tegemise ja sulgemise ajal).

Kuna programmis „Euroopa horisont“ osalemise eeskirjad, mida kohaldatakse uuendusliku tervishoiu algatuse ühisettevõtte suhtes, on sarnased eeskirjadega, mida komisjon kasutab oma tööprogrammis, ja toetusesaajad on komisjoni omadega sarnase riskiprofiiliga, võib eeldada, et veamäär on sarnane komisjoni poolt programmi „Euroopa horisont“ jaoks ette nähtud veamääraga, st annab piisava kindluse, et mitmeaastase kuluperioodi jooksul on veariski määr aastas vahemikus 2–5 %, ning et lõppeesmärk on pärast kõikide auditite ning parandus- ja tagasinõudmismeetmete finantsmõju arvessevõtmist saavutada mitmeaastaste programmide kehtivusaja lõpuks jääkviga, mis on võimalikult 2 % lähedal.

Üksikasjalik teave osalejatega seotud eeldatava veamäära kohta on esitatud programmi „Euroopa horisont“ finantsselgituses.

2.3. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

Nimetage rakendatavad või kavandatud ennetus- ja kaitsemeetmed, nt pettustevastase võitluse strateegias esitatud meetmed.

Komisjon tagab, et uuendusliku tervishoiu algatuse ühisettevõte kohaldab kõigis haldusprotsessi etappides pettuste vastu võitlemise menetlusi.

Programmi „Euroopa horisont“ kohaseid ühisettevõtteid käsitlevate ettepanekute suhtes on kohaldatud pettusekindluse hindamist ja nende mõju hindamist. Üldjoontes peaksid kavandatud meetmed – eelkõige suurem rõhuasetus riskipõhisele auditile ning süvendatud teaduslik hindamine ja kontroll – pettusevastasele võitlusele kasuks tulema.

Komisjon astub vajalikke samme, tagamaks, et käesoleva määruse alusel rahastatavate meetmete rakendamisel kaitstakse liidu finantshuve pettuse, korruptsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse eest ennetustegevusega, tõhusa kontrolliga ja alusetult väljamakstud summade sissenõudmisega ning vajaduse korral tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate karistustega.

Ühisettevõte IMI2 (eelnev algatus) juba teeb koostööd komisjoni talitustega pettuse ja eeskirjade eiramisega seotud küsimustes. Komisjon tagab, et see koostöö jätkub ja seda tugevdatakse.

Kontrollikojal on õigus auditeerida dokumentide ja kohapealsete kontrollide abil kõiki toetusesaajaid, töövõtjaid ja alltöövõtjaid, kes on programmi raames liidu vahendeid saanud.

Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) võib korraldada sellise rahastamisega otseselt või kaudselt seotud ettevõtjate tööruumides kohapealseid kontrolle, mis peavad toimuma määruses (Euratom, EÜ) nr 2185/96 sätestatud korras ning mille eesmärk on teha kindlaks, kas toetuslepingu, toetuse andmise otsuse või liidu eelarvest rahastamise lepinguga seoses esineb pettust, korruptsiooni või mis tahes muud liidu finantshuve kahjustavat ebaseaduslikku tegevust. Ühisettevõtetel on vaja ka ühineda 25. mai 1999. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppega Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahel (mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) sisejuurdlust).

Euroopa Prokuratuur (EPPO) võib korraldada uurimisi kooskõlas nõukogu määruse (EL) 2017/1939 sätete ja menetlustega, et uurida liidu finantshuve kahjustavaid kuritegusid.

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Assigneeringute liik	Rahaline osalus			
	Rubriik 1 **Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond – programm „Euroopa horisont“**	Liigendatud/liigendamata[160]	EFTA riigid[161]	kandidaatriigid[162]	kolmandad riigid	finantsmääruse artikli [21 lõike 2 punkti b] tähenduses
1	01 02 02 11 – uuendusliku tervishoiu algatuse ühisettevõte	Liigendatud	JAH	JAH	JAH	JAH

160 Liigendatud assigneeringud / liigendamata assigneeringud.

161 EFTA: Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.

162 Kandidaatriigid ja vajaduse korral Lääne-Balkani potentsiaalsed kandidaatriigid.

* Selle eelarverea toetus pärineb eeldatavasti järgmistelt eelarveridadelt:

Kulukohustuste assigneeringud (miljonites eurodes, kolm kohta pärast koma)

Eelarverida	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	Pärast 2027. aastat	KOKKU
Programmi „Euroopa horisont“ rakendavate ametnike ja ajutiste töötajatega seotud kulud – kaudne teadustegevus 01 01 01 01	–	–	–	–	–	–	–	–	**–**
Programmi „Euroopa horisont“ rakendavad koosseisuvälised töötajad – kaudne teadustegevus 01 01 01 02	–	–	–	–	–	–	–	–	**–**
Programmi „Euroopa horisont“ muud juhtimiskulud – kaudne teadustegevus 01 01 01 03	–	–	–	–	–	–	–	–	**–**
Teemavaldkond „Tervis“ – 01 02 02 10	100,455	150,928	201,425	201,694	201,976	202,295	141,227	–	**1 200,000**
Kulud kokku	100,455	150,928	201,425	201,694	201,976	202,295	141,227	**–**	**1 200,000**

3.2. Hinnanguline mõju kuludele

3.2.1. Hinnanguline mõju kuludele – ülevaade

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	**1**	**Rubriik „Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond“** Programm „Euroopa horisont“

Ühisettevõte[163][164]			**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**[165]	***Pärast 2027. aastat***	**KOKKU**
Jaotis 1 (personalikulud)	Kulukohustused	(1)	0,300	0,611	0,937	1,115	1,300	1,511	14,100		19,874
	Maksed	(2)	0,300	0,611	0,93	1,115	1,3300	1,511	2,397	11,703	19,874
Jaotis 2 (muud halduskulud, sealhulgas taristukulud, eksperthinnangute kulud jne)	Kulukohustused	(1a)	0,155	0,317	0,488	0,579	0,676	0,784	7,339		10,338
	Maksed	(2 a)	0,155	0,317	0,488	0,579	0,676	0,784	1,250	6,089	10,338
Jaotis 3 (tegevuskulud)	Kulukohustused	(3 a)	100,000	150,000	200,000	200,000	200,000	200,000	119,788		1 169,788
	Maksed	(3b)	–	30,000	50,000	72,000	115,000	157,000	180,000	565,788	1 169,788
Ühisettevõtte assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	=1+1a +3a	100,455	150,928	201,425	201,694	201,976	202,925	141,227	–	1 200,000
	Maksed	=2+2a+3b	0,455	30,928	51,425	73,694	116,976	159,295	183,647	583,580	1 200,000

[163] Jaotistes 1 ja 2 esitatud summad kajastavad ELi osalust (kuni 30 212 miljonit eurot) ühisettevõtte halduskuludes. Ülejäänud osa saadakse ühisettevõtte teiste liikmete osalustest, nagu on näidatud punktis 3.2.4.

[164] Jaotiste 1 ja 2 maksete assigneeringud põhinevad kõigi vastavate kulukohustuste assigneeringute iga-aastasel kasutamisel, jaotise 3 maksete assigneeringud määratakse kindlaks, võttes arvesse kaudseid meetmeid ja nende maksegraafikut (eelmaksed, vahemaksed ja lõppmakse).

[165] Jaotised 1 ja 2 sisaldavad 2027. aasta puhul ühisettevõtte aasta kulukohustusi ning ülejäänud aastate (2027–2031) eeljaotatud kulukohustusi.

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

TEADUSUURINGUTE JA INNOVATSIOONI PEADIREKTORAAT		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	*Pärast 2027*	KOKKU
Personalikulud[166]		0,491	0,503	0,513	0,523	0,533	0,544	0,555	–	3,662
Muud halduskulud		0,128	0,130	0,133	0,135	0,138	0,141	0,144	–	0,949
PEADIREKTORAAT KOKKU	Assigneeringud	0,619	0,633	0,646	0,658	0,671	0,685	0,699	–	4,611

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	*Pärast 2027. aastat*	KOKKU
Programmi vahendite assigneeringud KOKKU – mitmeaastase finantsraamistiku **rubriik 1**	Kulukohustused	101,074	151,561	202,071	202,352	202,647	202,980	141,926	–	1 204,611
	Maksed	1,074	31,561	52,071	74,352	117,647	159,980	184,346	583,580	1 204,611

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	7	Halduskulud

[166] Hõlmab programmi „Euroopa horisont“ meetmete haldamist. Täistööajale taandatud töötajate kulud määratakse kindlaks alates 2021. aasta jaanuarist kasutatavate iga-aastaste keskmiste kulude põhjal, mida põhinevad alaliste töötajate töötasul (0,127 eurot), lepinguliste töötajate töötasul (0,057 eurot) ja muudel halduskuludel (0,0255 eurot), mis on seotud kaudse teadustegevuse töötajate hoone- ja IT-kuludega. Ajavahemikul 2022–2027 on kohaldatud iga-aastast 2 % indekseerimist. Komisjoni peadirektoraatide personalivajadused on soovituslikud ja mittesiduvad.

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	*Pärast 2027. aastat*	KOKKU
Personalikulud		–	–	–	–	–	–	–		–
Muud halduskulud		–	–	–	–	–	–	–		–
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 7 assigneeringud KOKKU	(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)	–	–	–	–	–	–	–		–

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	*Pärast 2027. aastat*	KOKKU
Mitmeaastase finantsraamistiku **RUBRIIKIDE assigneeringud KOKKU**	Kulukohustused	101,074	151,561	202,071	202,352	202,647	202,980	146,926	–	1 204,611
	Maksed	1,074	31,561	52,071	74,352	117,647	159,980	184,346	583,580	1 204,611

3.2.2. Hinnanguline mõju ühisettevõtte personalikuludele

– ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma haldusassigneeringute kasutamist

– ☑ Ettepanek/algatus hõlmab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

Töötajate arv (inimesi täistööaja ekvivalentides)

	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	Pärast 2027. aastat	**KOKKU**
Ametnikud (AD palgaastmed)									
Ametnikud (AST palgaastmed)									
Lepingulised töötajad	15	15	15	15	15	14	14	40	143

Ajutised töötajad (AD palgaastmed)	**33**	**33**	**34**	**34**	**34**	**35**	**35**	120	358
Ajutised töötajad (AST palgaastmed)	6	6	5	5	5	5	5	20	57
Riikide lähetatud eksperdid	1	1	0	0	0	0	0	0	2
KOKKU[167]	55	55	54	54	54	54	54	180	560

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	Pärast 2027. aastat	**KOKKU**
Ametnikud (AD palgaastmed)									
Ametnikud (AST palgaastmed)									
Lepingulised töötajad	0,841	0,858	0,875	0,893	0,911	0,867	0,884	2,656	8,787
Ajutised töötajad (AD palgaastmed)	4,207	4,292	4,510	4,600	4,692	4,927	5,025	18,109	50,364
Ajutised töötajad (AST palgaastmed)	0,337	0,343	0,292	0,298	0,303	0,310	0,316	1,328	3,527
Riikide lähetatud eksperdid	0,061	0,062							0,124
KOKKU	5,447	5,556	5,677	5,791	5,907	6,104	6,226	22,093	62,801

Pärast 2027. aastat

Töötajate arv (inimesi täistööaja ekvivalentides)

	2028. aasta	2029. aasta	2030. aasta	2031. aasta	**KOKKU**
Ametnikud (AD palgaastmed)					
Ametnikud (AST palgaastmed)					
Lepingulised töötajad	10	10	10	10	40

[167] Kõigi programmi „Euroopa horisont“ raames nõukogu määrusega loodud ühisettevõtete täistööajale taandatud töötajate koguarvu vähendatakse aastatel 2024–2027 kümne täistööajale taandatud töötaja võrra pärast ühisettevõtete tegevuse tulemuslikkuse hindamist, võttes nõuetekohaselt arvesse ühise tugiüksuse loomisest tulenevat tõhususe kasvu. Sel eesmärgil saadetakse 2023. aasta lõpuks laiali muudetud tööjõu-uuring, mis hõlmab ajavahemikku 2024–2027.

Ajutised töötajad (AD palgaastmed)	**30**	**30**	**30**	**30**	120
Ajutised töötajad (AST palgaastmed)	5	5	5	5	20
Riikide lähetatud eksperdid					0

KOKKU	45	45	45	45	180

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	2028. aasta	2029. aasta	2030. aasta	2031. aasta	**KOKKU**
Ametnikud (AD palgaastmed)					
Ametnikud (AST palgaastmed)					
Lepingulised töötajad	0,645	0,657	0,670	0,684	2,656
Ajutised töötajad (AD palgaastmed)	4,394	4,481	4,571	4,663	18,109
Ajutised töötajad (AST palgaastmed)	0,322	0,329	0,335	0,342	1,328
Riikide lähetatud eksperdid					
Kokku	5,361	5,467	5,576	5,689	22,093

Ühisettevõtte IMI2 / uuendusliku tervishoiu algatuse ühisettevõtte töötajate arvu jaotus

	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	2028. aasta	2029. aasta	2030. aasta	2031. aasta
Ühisettevõtte IMI2 töötajate arv	50	44	38	35	32	30	16	7	0	0	0
Uuendusliku tervishoiu algatuse ühisettevõtte töötajate arv	5	11	16	19	22	24	38	38	45	45	45
Kokku	55	55	54	54	54	54	54	45	45	45	45

Ühisettevõtte IMI2 / uuendusliku tervishoiu algatuse ühisettevõtte jaotise 1 ja jaotise 2 kulude jaotus

Jaotise 1 kulude jaotus

	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	2028. aasta	2029. aasta	2030. aasta	2031. aasta
Jaotise 1 kulud – ühisettevõte IMI2	2,694	2,422	2,188	2,070	1,950	1,845	1,028	0,448	0	0	0
Jaotise 1 kulud – uuendusliku tervishoiu algatuse ühisettevõte	0,300	0,611	0,937	1,115	1,300	1,511	2,397	2,500	3,007	3,067	3,129
Jaotis 1 kokku	2,994	3,053	3,124	3,185	3,250	3,356	3,425	2,948	3,007	3,067	3,129

Jaotise 2 kulude jaotus

	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	2028. aasta	2029. aasta	2030. aasta	2031. aasta
Jaotise 2 kulud – ühisettevõte IMI2	1,401	1,270	1,138	1,076	1,014	0,960	0,535	0,233	0	0	0
Jaotise 2 kulud – uuendusliku tervishoiu algatuse ühisettevõte	0,155	0,317	0,488	0,579	0,676	0,784	1,250	1,301	1,563	1,595	1,630
Jaotis 2 kokku	1,556	1,587	1,626	1,655	1,690	1,744	1,785	1,534	1,563	1,595	1,630

Jaotis 1 ja jaotis 2 kokku

	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	2028. aasta	2029. aasta	2030. aasta	2031. aasta

Jaotise 1 + jaotise 2 kulud – ühisettevõte IMI2	4,095	3,712	3,325	3,146	2,694	2,805	1,563	0,681	0	0	0
Jaotise 1 + jaotise 2 kulud – uuendusliku tervishoiu algatuse ühisettevõte	0,455	0,928	1,425	1,694	1,976	2,295	3,647	3,801	4,570	4,662	4,759
Kokku	4,550	4,640	4,750	4,840	4,940	5,100	5,210	4,482	4,570	4,662	4,759

Hinnanguline mõju inimressurssidele (lisanduv täistööajale taandatud töötajate arv) – ametikohtade loetelu

Tegevusüksus ja palgaaste	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	2028. aasta	2029. aasta	2030. aasta	2031. aasta	Pärast 2031. aastat
AD16												
AD15												
AD14	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
AD13												
AD12	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
AD11	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
AD10	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
AD9	7	7	7	7	7	7	7	6	6	6	6	6
AD8	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
AD7	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
AD6	11	11	11	11	11	12	12	9	9	9	9	9
AD5	1	1	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1
AD kokku	**33**	**33**	**34**	**34**	**34**	**35**	**35**	**30**	**30**	**30**	**30**	**30**
AST11												
AST10												
AST9												
AST8	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
AST7												
AST6												
AST5												
AST4	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
AST3												
AST2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

AST1												
AST kokku	**6**	**6**	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**
AST/SC 6												
AST/SC 5												
AST/SC 4												
AST/SC 3												
AST/SC 2												
AST/SC 1												
AST/SC kokku	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Hinnanguline mõju inimressurssidele (täiendavad töötajad) – koosseisuvälised töötajad

Lepingulised töötajad	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	2028. aasta	2029. aasta	2030. aasta	2031. aasta	Pärast 2031. aastat
IV tegevusüksus	3	4	4	4	4	4	4	2	2	2	2	2
III tegevusüksus	11	11	11	11	11	11	11	8	8	8	8	8
II tegevusüksus	1	1	1	1	1							
I tegevusüksus												
Kokku	15	15	15	15	15	14	14	10	10	10	10	10

Riikide lähetatud eksperdid	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	2028. aasta	2029. aasta	2030. aasta	2031. aasta	Pärast 2031. aastat
Kokku	1	1										0

3.2.3. Hinnanguline personalivajadus komisjonis

– ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma personali kasutamist.

– ☑ Ettepanek/algatus hõlmab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt[168]:

Hinnanguline väärtus täistööaja ekvivalendina

Aasta		**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
• Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)								
Komisjoni peakorteris ja esindustes								
Delegatsioonides								
Teadusuuringud		3	3	3	3	3	3	3
• Koosseisuväline personal (täistööajale taandatud töötajad): lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud ja noored spetsialistid delegatsioonides[169] Rubriik 7								
Rahastatakse mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 7	- peakorteris							
	- delegatsioonides							
Rahastatakse programmi vahenditest [170]	- peakorteris							
	- delegatsioonides							
Teadusuuringud		2	2	2	2	2	2	2
Muu (märkige)								
KOKKU		5	5	5	5	5	5	5

Personalivajadused kaetakse juba meedet haldavate peadirektoraadi töötajatega ja/või töötajate peadirektoraadi sisese ümberpaigutamise teel. Vajaduse korral võidakse personali täiendada iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades olemasolevate eelarvepiirangutega.

Ülesannete kirjeldus:

Ametnikud ja ajutised töötajad	Komisjoni töötajate ülesanne seoses uuendusliku tervishoiu algatuse ühisettevõtte rakendamisega on tagada eelarve nõuetekohane täitmine ja uuendusliku tervishoiu algatuse ühisettevõtte tegevuse järelevalve. Komisjoni talituste keskastme või kõrgem juhtkond osaleb uuendusliku tervishoiu algatuse ühisettevõtte juhatuses ning algatuse komisjonipoolse igapäevase järelkontrolli tagavad AD/TA töötajad. Komisjoni töötajad aitavad kaasa uuendusliku tervishoiu algatuse juhatuse moodustatavate nõuanderühmade tööle.
Koosseisuvälised töötajad	Koosseisuvälised töötajad aitavad ametnikel ja ajutistel töötajatel tagada eelarve nõuetekohase täitmise ja uuendusliku tervishoiu algatuse ühisettevõtte tegevuse järelevalve.

168 Komisjoni peadirektoraatide personalivajadused on soovituslikud ja mittesiduvad.

169 Lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud, noored spetsialistid delegatsioonides.

170 Tegevusassigneeringutest rahastatavate koosseisuväliste töötajate ülempiiri arvestades (endised B..A read).

3.2.4. Kolmandate isikute rahaline osalus

Ettepanek/algatus:

– ☐ ei hõlma kolmandate isikute poolset kaasrahastamist

– ☑ hõlmab kaasrahastamist, mille hinnanguline summa on järgmine:

– Assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	Pärast 2027. aastat	**KOKKU**
Muude liikmete kui liidu rahaline panus ühisettevõtte halduskulude katteks	0,455	0,928	1,425	1,694	1,976	2,295	3,647	17,792	30,212
Erasektorist pärit osaliste / seotud partnerite rahaline panus tegevuskulude katteks – *summad ei ole praegu kindlaks määratud / kättesaadavad; eeldatavalt esitatakse uuendusliku tervishoiu algatuse rakendamise ajal*									
Osalevate riikide rahaline panus tegevuskulude katteks								–	–
Erasektorist pärit osaliste / seotud partnerite mitterahaline panus[171]	100,000	150,000	200,000	200,000	200,000	200,000	119,788	–	1 169,788
Osalevate riikide mitterahaline panus tegevuskulude katteks									
Kaasrahastatavad assigneeringud KOKKU	100,455	150,928	201,425	201,694	201,976	202,295	123,435	17,792	1 200,000

171 Mitterahaline panus tuleks tabelis näidata aastatel, mil see on kavas anda.

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

– X Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele.

– ☐ Ettepanekul/algatusel on järgmine finantsmõju:

☐ omavahenditele

☐ muudele tuludele

palun märkige, kas see on kulude eelarveridasid mõjutav sihtotstarbeline tulu ☐

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Tulude eelarverida:	Ettepaneku/algatuse mõju[172]						
	2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Artikkel.....							

Sihtotstarbeliste tulude puhul täpsustage, milliseid kulude eelarveridasid ettepanek mõjutab.

[…]

Muud märkused (nt tuludele avaldatava mõju arvutamise meetod/valem või muu teave)

[…]

[172] Traditsiooniliste omavahendite (tollimaksud ja suhkrumaksud) korral tuleb märkida netosummad, st brutosumma pärast 20 % sissenõudmiskulude mahaarvamist.

FINANTSSELGITUS – PEAMISED DIGITEHNOLOOGIAD

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

Nõukogu määrus peamiste digitehnoloogiate ühisettevõtte kohta

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad *(programmi teemavaldkond)*

Poliitikavaldkond: teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Euroopa horisont“ (2021–2027)

Tegevusvaldkond: programm „Euroopa horisont“: sidevõrkude, sisu ja tehnoloogiaga seotud teadusuuringud ja innovatsioon

1.3. Ettepanek/algatus käsitleb:

☐ **uut meedet**

☐ **uut meedet, mis tuleneb katseprojektist/ettevalmistavast meetmest**[173]

☑ **olemasoleva meetme pikendamist**

☐ **ühe või mitme meetme ümbersuunamist teise või uude meetmesse või ühendamist teise või uue meetmega**

1.4. Ettepaneku/algatuse põhjendused

1.4.1. Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused, sealhulgas algatuse rakendamise üksikasjalik ajakava

Euroopa seisab elektrooniliste komponentide ja süsteemide valdkonnas silmitsi mitme probleemiga:

– kiipide projekteerimine ja tootmine, katsetamine ja pakendamine ning süsteemidesse monteerimine;

– suurenenud ülemaailmne konkurents. Seda tõendab osaliselt see, et äriühingud omandavad üha rohkem ettevõtteid, et suurendada suutlikkust, mida nad vajavad uute turgude haaramiseks;

– üleilmset kaubandust mõjutavad üha enam meetmed, mis teenivad riiklikke või piirkondlikke poliitikaeesmärke. COVID-19 pandeemia on tekitanud veelgi rohkem geopoliitilisi pingeid, suurendades piirkondadevahelist konkurentsi ja põhjustades meetmeid, mille eesmärk on toetada kohalikku tööstuskeskkonda ja ühtlasi vähendada sõltuvust impordist;

– digiüleminek kujundab üha enam ülemaailmset nõudlust elektrooniliste komponentide ja süsteemide järele, kuna see tehnoloogia tungib järjest enam eri majandussektoritesse. Kuigi auto-, tootmis-, tervishoiu-, tarbija-, lennundus- ja kaitserakendused moodustavad praegu umbes 40 % pooljuhtide turust, prognoositakse suuremaid kasvumäärasid kui arvuti- ja sidesektori puhul;

[173] Vastavalt finantsmääruse artikli 58 lõike 2 punktile a või b.

– andmete maht ja energiatarbimine. Energiatõhususega seotud elektroonilised komponendid ja süsteemid aitavad digisektoril vähendada CO_2 heidet ning soodustavad rohepööret sektorites, kus neid kasutatakse;

– sellistes valdkondades nagu tervishoid on tehnoloogia arendamise põhieesmärkideks ohutus, turvalisus ja privaatsuse austamine. Turvalisi riist- ja tarkvarakomponente on vaja edasi arendada, et võimaldada internetipõhise digitaalidentiteedi ulatuslikumat kasutamist, vältida häkkimist ja andmetega manipuleerimist ning tagada tulevaste võrgusüsteemide vastavus isikuandmete kaitse üldmäärusele.

Nende probleemide lahendamiseks on kaks peamist tehnoloogilist suundumust:

– pisendus;

– uued andmetöötlusparadigmad, sealhulgas servtöötlus.

1.4.2. ELi meetme lisaväärtus

Tehnoloogia areng ja innovatsioon mõjutavad seda, kuidas sidusrühmad väärtusahelates suhtlevad. Kiiresti muutuv keskkond nõuab kooskõlastatud algatusi, mis ühendavad tarnijad ja kasutajad ning käsitlevad riist- ja tarkvaratehnoloogiat, kooskõlastades Euroopa, liikmesriikide ja tööstusharu jõupingutused. Äriühingud üksi või üksikud riigid ei suuda investeerida samas ulatuses ja mahus kui peamised konkureerivad piirkonnad (Ameerika Ühendriigid, Hiina, Lõuna-Korea, Taiwan ja Jaapan). Vajaliku kriitilise massi saaks tagada ainult investeeringute kaasamise ja kooskõlastamisega üle kogu Euroopa.

Euroopal on elektroonika väärtusahela eri osades palju tugevaid külgi, mis on eri liikmesriikide vahel hajutatud. Konsolideerimine tugevdaks neid tugevaid külgi ja seega Euroopa ülemaailmset positsiooni. Kooskõlastatud tegevus ELi tasandil stimuleeriks selliste ökosüsteemide loomist, kus VKEd ja idufirmad saaksid kiiremini areneda ja kasvada.

Peamiste digitehnoloogiate ühisettevõtte puhul tõmbab selle variandi kolmepoolne mudel, millesse on kaasatud osalevad riigid, ligi riiklikke teadusasutusi ja tagab kõrgeimal tasemel kooskõlastamise riiklike teadusprogrammidega. Eeldades, et komisjoni rahaline toetus sarnaneb teiste variantidega, koondaks selle variandi kolmepoolne mudel oluliselt suuremas mahus vahendeid, ühendades komisjoni, riiklikud ja erasektori toetused, nagu olemasoleva ühisettevõtte ECSEL puhul on tõendatud. See võimaldab koostada kogu ELis ühise tegevuskava ja seda rakendada, tagades vajalikud vahendid, et luua elektrooniliste komponentide ja süsteemide dünaamiline Euroopa ökosüsteem.

ELi tasandi meetme põhjused (*ex ante*) [...]

Oodatav tekkiv liidu lisaväärtus (*ex post*)[...]

1.4.3. Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid

ECSELi vahehindamisel[174] tehti kindlaks täiustamist vajavad valdkonnad ja esitati konkreetsed soovitused:

- pöörata rohkem tähelepanu **strateegilisele lähenemisviisile**, mis on paremini **kooskõlas ELi prioriteetidega.** Praeguse partnerluse lähenemisviisi peeti liiga alt üles suunatuks ning komisjoni ja osalevaid riike innustati rohkem osalema prioriteetide seadmises;

- **elektrooniliste väärtusahelate laiem katvus**, sealhulgas täislahenduste pakkujate[175] osalemine. See oli osaliselt mõeldud selleks, et soodustada paremat koostööd komponentide ja süsteemide tootjate vahel, kuid ka selleks, et teadus- ja arendustegevus oleks juba algusest peale hästi kooskõlas tööstuslike vajadustega, olgu siis pikemas või lühemas perspektiivis. Seda lihtsustaks ka kohaldamisala mõningane laiendamine kõrgematele tarkvarakihtidele;

- püüda **paremini ühtlustada riiklikke** haldustavasid ja -menetlusi, et neid **lihtsustada**. See puudutab kõikides osalevates riikides osalejate suhtes kohaldatavate eeskirjade ja tingimustega seotud tavasid, mida saab lihtsustada. Eelkõige taotlus- ja aruandlusprotsessid ei tohiks olla keerulisemad, kui need oleksid tavapäraste programmi „Horisont 2020“ / Euroopa projektikonkursside puhul,

ja

- püüda edendada **VKEde** ja idufirmade **täiendavat integreerimist** elektroonikaalase innovatsiooni ökosüsteemi. Kuigi VKEde osalus oli kuni 30 %, on rahastamise osakaalu (praegu 17 %) poolest siiski veel ruumi aktiivsemaks osalemiseks partnerluses ja nende kogu potentsiaali ärakasutamiseks.

Kavandatava peamiste digitehnoloogiate algatuse kohaldamisala ja eesmärkide kindlaksmääramisel ning selle rakendamisel võetakse neid kogemusi arvesse. Vajadus suurema kooskõla järele ELi prioriteetidega, väärtusahelate lai katvus ja VKEde parem integreerimine on osa käesoleva algatuse sekkumisloogikast („probleemitegurid“) ning neid käsitletakse selle erieesmärkides. Võimaliku partnerluse loomisel ja rakendamisel tuleb käsitleda riiklike tavade ja menetluste ühtlustamist ja lihtsustamist[176] (praegu arutatakse seda riiklike ametiasutustega).

1.4.4. Kooskõla ja võimalik koostoime muude asjaomaste meetmetega

Algatuse eesmärk on luua koostoime täiendavate rahastamismehhanismidega ning see tagab vajalikud tingimused kooskõlastamiseks ja koostoime loomiseks muude sise- või välisalgatustega ning samuti elektroonilise ökosüsteemi arendamiseks. Täpsemalt võib kavandatud algatus olla seotud mitme hiljuti väljakuulutatud Euroopa poliitika ja prioriteediga:

– tehisintellekt;

– andmestrateegia;

– tööstusstrateegia;

– Euroopa majanduse taastekava;

– roheline kokkulepe;

[174] Euroopa Komisjon, 2018, *Programmi „Horisont 2020“ raames tegutseva ühisettevõtte ECSEL (2014–2016) vahehindamine*, lõpparuanne.

[175] Lõppkasutajad, kes on võimelised süsteeme projekteerima ja tootma.

[176] Ühtlustamist ja lihtsustamist käsitletakse käimasoleva Euroopa Komisjoni ja liikmesriikide vahelise dialoogi raames.

– kavandatud programmi „Euroopa horisont“ II samba teemavaldkonna „Digitaalvaldkond, tööstus ja kosmos“ teadusuuringute ja innovatsiooni eesmärk on anda konkreetne panus kolme üldisesse ELi poliitikasse: digiajastule vastav Euroopa, inimeste hüvanguks toimiv majandus ja Euroopa roheline kokkulepe.

Lisaks hõlmab kavandatav peamiste digitehnoloogiate algatus põhiliste elektrooniliste komponentide ja süsteemide tehnoloogia valdkonnas tehtud edusamme (projekteerimine, tootmine, sardsüsteemid), mis võivad rakenduse tasandil pakkuda suuremat jõudlust või lisafunktsioone. Neile edusammudele tuginevad võrgustumise (nutivõrk ja -teenused), andmetöötluse (EuroHPC) ja integreeritud teabe (tehisintellekt, andmetehnoloogia ja robootika) funktsioonid, luues ja säilitades strateegilised sidemed nende partnerluste ja sidusrühmadega.

1.5. Meetme kestus ja finantsmõju

☑ **Piiratud kestusega**

– ☑ hõlmab ajavahemikku [1.1.]2021–[31.12.]2031

– ☑ finantsmõju kulukohustuste assigneeringutele avaldub ajavahemikul 2021–2027 ja maksete assigneeringutele ajavahemikul 2021–2031.

☐ **Piiramatu kestusega**

– Rakendamise käivitumisperiood hõlmab ajavahemikku AAAA–AAAA,

– millele järgneb täieulatuslik rakendamine.

1.6. Ettenähtud eelarve täitmise viisid[177]

☐ **Eelarve otsene täitmine** komisjoni poolt

– ☐ oma talituste kaudu, sealhulgas kasutades liidu delegatsioonides töötavat komisjoni personali;

– ☐ rakendusametite kaudu

☐ **Eelarve täitmine koostöös** liikmesriikidega

☑ **Eelarve kaudne täitmine,** mille puhul eelarve täitmise ülesanded on delegeeritud:

– ☐ kolmandatele riikidele või nende määratud asutustele;

– ☐ rahvusvahelistele organisatsioonidele ja nende allasutustele (nimetage);

– ☐ Euroopa Investeerimispangale ja Euroopa Investeerimisfondile;

– ☑ finantsmääruse artiklites 70 ja 71 osutatud asutustele;

– ☐ avalik-õiguslikele asutustele;

– ☐ avalikke teenuseid osutavatele eraõiguslikele asutustele, kuivõrd nad esitavad piisavad finantstagatised;

– ☐ liikmesriigi eraõigusega reguleeritud asutustele, kellele on delegeeritud avaliku ja erasektori partnerluse rakendamine ja kes esitavad piisavad finantstagatised;

– ☐ isikutele, kellele on delegeeritud Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaste ÜVJP erimeetmete rakendamine ja kes on kindlaks määratud asjaomases alusaktis.

– *Mitme eelarve täitmise viisi korral esitage üksikasjad rubriigis „Märkused“.*

Märkused

Liikmesriigid kaasrahastavad kaudseid meetmeid.

[177] Eelarve täitmise viise koos viidetega finantsmäärusele on selgitatud veebisaidil https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx.

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad

Märkige sagedus ja tingimused.

Liidu asutusena tegutseb peamiste digitehnoloogiate ühisettevõte rangete järelevalve-eeskirjade alusel. Järelevalves kasutatakse järgmist:

- ühisettevõtte siseauditiüksus ja komisjoni audititalitus;
- juhatusepoolne järelevalve. Tegevdirektor teostab ühisettevõtte tegevuse üle sisemist järelevalvet;
- kvantitatiivsete ja kvalitatiivsete tulemusnäitajate kogum, mis kehtestatakse programmi rakendamise jälgimiseks ja selle mõju mõõtmiseks;
- programmi vahe- ja lõpphindamine väliseksperti poolt komisjoni järelevalve all;
- ühisettevõtte tööprogramm ja iga-aastane tegevusaruanne.

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteem(id)

2.2.1. Eelarve täitmise viisi(de), rahastamise rakendamise mehhanismi(de), maksete tegemise korra ja kavandatava kontrollistrateegia selgitus.

Kaudne eelarve täitmine on põhjendatud, sest peamiste digitehnoloogiate ühisettevõte on avaliku ja erasektori partnerlus ning osa rahalistest vahenditest saadakse muude liikmete kui liidu mitterahalise toetusena.

Otsus peamiste digitehnoloogiate ühisettevõttesse panustamise kohta tehakse igal aastal selleks aastaks vastu võetud ELi eelarve alusel.

Euroopa Komisjoni ja peamiste digitehnoloogiate ühisettevõtte vahelises rahalist toetust käsitlevas lepingus sätestatakse, et komisjon maksab igal aastal täidetavate ülesannete eest rahalist toetust pärast seda, kui peamiste digitehnoloogiate ühisettevõttega on sõlmitud vahendite ülekandmise leping ning ühisettevõte on väljastanud vastavad maksetaotlused muudele liikmetele kui liit.

Komisjon tagab, et peamiste digitehnoloogiate ühisettevõtte suhtes kohaldatavad eeskirjad on täielikult kooskõlas finantsmääruse nõuetega. Kooskõlas määruse (EL, Euratom) 2018/1046 artikliga 71 järgib ühisettevõte usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtet. Peamiste digitehnoloogiate ühisettevõte järgib ka ühisettevõtte suhtes kohaldatava näidisfinantsmääruse sätteid. Kõik näidisfinantsmäärusest tehtavad erandid, mis on vajalikud ühisettevõtte erivajaduste eesmärgil, peavad saama komisjoni eelneva nõusoleku.

Järelevalvekord, sealhulgas peamiste digitehnoloogiate ühisettevõtte juhatuses liidu esindatuse kaudu, ning aruandluskord tagavad, et komisjoni talitused saavad täita nii kolleegiumi kui ka eelarvepädevate institutsioonide ees aruandekohustuse nõudeid.

Peamiste digitehnoloogiate ühisettevõtte sisekontrolli raamistik põhineb järgmisel:

- selliste sisekontrollistandardite rakendamine, mis pakuvad vähemalt komisjoni pakutava garantiiga võrdväärset garantiid;
- menetlused parimate projektide valimiseks sõltumatu hindamise teel ning nende viimiseks õigusaktide kujule;
- projektide juhtimine ja lepingute haldus iga projekti kogu olelustsükli vältel;

- kõikide taotluste eelkontroll, sealhulgas auditeerimistõendite vastuvõtmine ja kulumetoodika eelnev sertifitseerimine;
- valitud taotluste järelauditid programmi „Euroopa horisont“ järelauditite raames;
- projektide tulemuste teaduslik hindamine.

2.2.2. Teave kindlakstehtud riskide ja nende vähendamiseks kasutusele võetud sisekontrollisüsteemi(de) kohta

Peamiste digitehnoloogiate ühisettevõttega seotud huvide konfliktide leevendamiseks on võetud mitmesuguseid meetmeid, eelkõige:

- komisjoni, osalevate riikide (ühiselt) ja erasektorist pärit osaliste (ühiselt) võrdne hääleõigus (üks kolmandik) juhatuses;
- tegevdirektori valimine juhatuse poolt komisjoni ettepaneku alusel;
- töötajate sõltumatus;
- sõltumatute ekspertide hinnangud, mis põhinevad avaldatud valikukriteeriumidel, ning edasikaebamise mehhanismid ja huvide täielik deklareerimine;
- nõue, et juhatus võtaks vastu eeskirjad ühisettevõttes huvide konfliktide ennetamiseks, ärahoidmiseks ja haldamiseks vastavalt ühisettevõtte finantseeskirjadele ja personalieeskirjadele.

Eetiliste ja organisatsiooniliste väärtuste kehtestamine on ühisettevõtte üks põhiülesandeid ja seda jälgib komisjon.

Peamiste digitehnoloogiate ühisettevõtte tegevdirektor peab eelarvevahendite käsutajana kehtestama kulutõhusa sisekontrolli- ja haldussüsteemi. Ta peab andma vastuvõetud sisekontrolli raamistiku kohta aru komisjonile.

Komisjon jälgib nõuete rikkumise riski aruandlussüsteemi kaudu, mille ta välja töötab, ning jälgides kogu programmi „Euroopa horisont“ hõlmavate järelauditite raames peamiste digitehnoloogiate ühisettevõtte kaudu ELi vahendite saajate kohta tehtud järelauditite tulemusi.

On selge, et eelarvet tuleb hallata tõhusalt ja tulemuslikult ning et pettusi ja raiskamist tuleb vältida. Kontrollisüsteemi puhul tuleb siiski leida õiglane tasakaal vastuvõetava veamäära saavutamise ja nõutava kontrollikoormuse vahel ning hoida ära liidu teadusuuringute programmi atraktiivsuse vähenemine.

2.2.3. Kontrollide kulutõhususe (kontrollikulude suhe hallatavate vahendite väärtusse) hinnang ja põhjendus ning prognoositav veariski tase (maksete tegemise ja sulgemise ajal).

Kuna programmis „Euroopa horisont“ osalemise eeskirjad, mida kohaldatakse peamiste digitehnoloogiate ühisettevõtte suhtes, on sarnased eeskirjadega, mida komisjon kasutab oma tööprogrammis, ja toetusesaajad on komisjoni omadega sarnase riskiprofiiliga, võib eeldada, et veamäär on sarnane komisjoni poolt programmi „Euroopa horisont“ jaoks ette nähtud veamääraga, st annab piisava kindluse, et mitmeaastase kuluperioodi jooksul on veariski määr aastas vahemikus 2–5 %, ning et lõppeesmärk on pärast kõikide auditite ning parandus- ja tagasinõudmismeetmete finantsmõju arvessevõtmist saavutada mitmeaastaste programmide kehtivusaja lõpuks jääkviga, mis on võimalikult 2 % lähedal.

Üksikasjalik teave osalejatega seotud eeldatava veamäära kohta on esitatud programmi „Euroopa horisont“ finantsselgituses.

2.3. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

Nimetage rakendatavad või kavandatud ennetus- ja kaitsemeetmed, nt pettustevastase võitluse strateegias esitatud meetmed.

Komisjon tagab, et peamiste digitehnoloogiate ühisettevõte kohaldab kõigis halduprotsessi etappides pettuste vastu võitlemise korda.

Programmi „Euroopa horisont“ kohaseid ühisettevõtteid käsitlevate ettepanekute suhtes on kohaldatud pettusekindluse hindamist ja nende mõju hindamist. Üldjoontes peaksid kavandatud meetmed – eelkõige suurem rõhuasetus riskipõhisele auditile ning süvendatud teaduslik hindamine ja kontroll – pettusevastasele võitlusele kasuks tulema.

Komisjon astub vajalikke samme, tagamaks, et käesoleva määruse alusel rahastatavate meetmete rakendamisel kaitstakse liidu finantshuve pettuse, korruptsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse eest ennetustegevusega, tõhusa kontrolliga ja alusetult väljamakstud summade sissenõudmisega ning vajaduse korral tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate karistustega.

EDCTP ühendus juba teeb koostööd komisjoni talitustega pettuse ja eeskirjade eiramisega seotud küsimustes. Komisjon tagab, et see koostöö jätkub ja seda tugevdatakse.

Kontrollikojal on õigus auditeerida dokumentide ja kohapealsete kontrollide abil kõiki toetusesaajaid, töövõtjaid ja alltöövõtjaid, kes on programmi raames liidu vahendeid saanud.

Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) võib korraldada sellise rahastamisega otseselt või kaudselt seotud ettevõtjate tööruumides kohapealseid kontrolle, mis peavad toimuma määruses (Euratom, EÜ) nr 2185/96 sätestatud korras ning mille eesmärk on teha kindlaks, kas toetuslepingu, toetuse andmise otsuse või liidu eelarvest rahastamise lepinguga seoses esineb pettust, korruptsiooni või mis tahes muud liidu finantshuve kahjustavat ebaseaduslikku tegevust. Ühisettevõtetel on vaja ka ühineda 25. mai 1999. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppega Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahel (mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) sisejuurdlust).

Euroopa Prokuratuur (EPPO) võib korraldada uurimisi kooskõlas nõukogu määruse (EL) 2017/1939 sätete ja menetlustega, et uurida liidu finantshuve kahjustavaid kuritegusid.

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Assigneeringute liik	Rahaline osalus			
	Rubriik 1 **Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond – programm „Euroopa horisont“**	Liigendatud/liigendamata[178]	EFTA riigid[179]	kandidaatriigid[180]	kolmandad riigid	finantsmääruse artikli [21 lõike 2 punkti b] tähenduses
1	01 02 02 41 – peamiste digitehnoloogiate ühisettevõte	Liigendatud	JAH	JAH	JAH	JAH

178 Liigendatud assigneeringud / liigendamata assigneeringud.

179 EFTA: Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.

180 Kandidaatriigid ja vajaduse korral Lääne-Balkani potentsiaalsed kandidaatriigid.

* Selle eelarverea toetus pärineb eeldatavasti järgmistelt eelarveridadelt:

Kulukohustuste assigneeringud (miljonites eurodes, kolm kohta pärast koma)

Eelarverida	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	Pärast 2027. aastat	KOKKU
Teemavaldkond „Digitaalvaldkond, tööstus ja kosmos“ – 01 02 02 40	210,000	250,000	290,000	300,000	260,000	245,000	245,000	–	1 800,000
Kulud kokku	210,623	250,635	290,648	300,661	260,674	245,687	245,701	–	1 804,628

3.2. Hinnanguline mõju kuludele

3.2.1. Hinnanguline mõju kuludele – ülevaade

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	**1**	**Rubriik „Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond“** Programm „Euroopa horisont“

Ühisettevõte[181][182]			**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**[183]	***Pärast 2027. aastat***	**KOKKU**
Jaotis 1	Kulukohustused	(1)	1,425	1,474	1,534	1,567	1,596	1,626	6,292		15,514
	Maksed	(2)	1,425	1,474	1,534	1,567	1,596	1,626	1,656	4,636	15,514
Jaotis 2[184]	Kulukohustused	(1a)	0,559	0,649	0,662	0,691	0,691	0,701	2,623		6,576
	Maksed	(2 a)	0,559	0,649	0,662	0,691	0,691	0,701	0,701	1,922	6,576
Jaotis 3	Kulukohustused	(3 a)	208,016	247,877	287,804	297,742	257,713	242,673	236,085		1 777,910
	Maksed	(3b)									1 777,910

[181] Jaotistes 1 ja 2 esitatud summad kajastavad ELi osalust (kuni 22 090 000 eurot) ühisettevõtte halduskuludes. Ülejäänud osa saadakse ühisettevõtte teiste liikmete osalustest, nagu on näidatud punktis 3.2.4.

[182] Jaotiste 1 ja 2 maksete assigneeringud põhinevad kõigi vastavate kulukohustuste assigneeringute iga-aastasel kasutamisel, jaotise 3 maksete assigneeringud määratakse kindlaks, võttes arvesse kaudseid meetmeid ja nende maksegraafikut (eelmaksed, vahemaksed ja lõppmakse).

[183] Jaotised 1 ja 2 sisaldavad 2027. aasta puhul ühisettevõtte aasta kulukohustusi ning ülejäänud aastate (2027–2031) eeljaotatud kulukohustusi.

[184] Projektiettepanekute hindamise ja projektide läbivaatamise kulud ei ole jaotisega 2 hõlmatud, kuid loetakse hõlmatuks jaotisega 3.

			52,004	113,973	196,325	241,551	270,794	267,987	255,558	379,718	
Ühisettevõtte assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	=1+1a +3a	210,000	250,000	290,000	300,000	260,000	245,000	245,000	–	1 800,000
	Maksed	=2+2a +3b	53,988	116,096	198,521	243,809	273,081	270,314	257,915	386,276	1 800,000

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

SIDEVÕRKUDE, SISU JA TEHNOLOOGIA PEADIREKTORAAT		**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	***Pärast 2027***	**KOKKU**
Personalikulud (3 täistööajale taandatud ametnikku, 2 täistööajale taandatud lepingulist töötajat)[185]		0,505	0,515	0,525	0,536	0,547	0,557	0,569		3,754
Muud halduskulud		0,128	0,130	0,133	0,135	0,138	0,141	0,144		0,949
PEADIREKTORAAT KOKKU	Assigneeringud	0,633	0,645	0,658	0,671	0,685	0,698	0,713	–	4,703

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	***Pärast 2027. aastat***	**KOKKU**
Programmi vahendite assigneeringud	Kulukohustused	210,633	250,645	290,658	300,671	260,685	245,698	245,713	–	1 804,703

[185] Hõlmab programmi „Euroopa horisont“ meetmete haldamist. Täistööajale taandatud töötajate kulud määratakse kindlaks alates 2021. aasta jaanuarist kasutatavate iga-aastaste keskmiste kulude põhjal, mida põhinevad alaliste töötajate töötasul (0,127 eurot), lepinguliste töötajate töötasul (0,057 eurot) ja muudel halduskuludel (0,0255 eurot), mis on seotud kaudse teadustegevuse töötajate hoone- ja IT-kuludega. Ajavahemikul 2022–2027 on kohaldatud iga-aastast 2 % indekseerimist. Komisjoni peadirektoraatide personalivajadused on soovituslikud ja mittesiduvad.

KOKKU – mitmeaastase finantsraamistiku **rubriik 1**	Maksed	54,621	116,741	199,179	244,480	273,766	271,012	258,628	386,276	1 804,703

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	7	Halduskulud

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	*Pärast 2027. aastat*	KOKKU
Personalikulud										
Muud halduskulud										
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 7 assigneeringud KOKKU	(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)									

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	*Pärast 2027. aastat*	KOKKU
Mitmeaastase finantsraamistiku **RUBRIIKIDE assigneeringud KOKKU**	Kulukohustused	210,633	250,645	290,658	300,671	260,685	245,698	245,713	–	1 804,703
	Maksed	54,621	116,741	199,179	244,480	273,766	271,012	258,628	386,276	1 804,703

3.2.2. Hinnanguline mõju ühisettevõtte personalikuludele[186]

– ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma haldusassigneeringute kasutamist

– ☑ Ettepanek/algatus hõlmab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

Töötajate arv (inimesi täistööaja ekvivalentides)

	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	Pärast 2027. aastat	**KOKKU**

186 Kajastatud töötajate arvus ei võeta arvesse kõigi rahaliste toetuste tsentraliseeritud haldamise võimalikku rakendamist. Kui selline süsteem kehtestatakse, võib osutuda vajalikuks kaaluda töötajate arvu suurendamist.

Ametnikud (AD palgaastmed)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ametnikud (AST palgaastmed)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lepingulised töötajad	16	16	16	16	16	16	16	58	170
Ajutised töötajad	14	14	14	14	14	14	14	32	130
Riikide lähetatud eksperdid	0	0	1	1	1	1	1	1	6
KOKKU	30	30	31	31	31	31	31	91	306

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	Pärast 2027. aastat	**KOKKU**
Ametnikud (AD palgaastmed)									
Ametnikud (AST palgaastmed)									
Lepingulised töötajad	0,897	0,915	0,933	0,952	0,971	0,991	1,011	3,829	10,499
Ajutised töötajad	1,785	1,821	1,857	1,894	1,932	1,971	2,010	4,781	18,051
Riikide lähetatud eksperdid			0,065	0,066	0,068	0,069	0,070	0,072	0,410
KOKKU	2,683	2,736	2,855	2,913	2,971	3,031	3,091	8,682	28,960

Hinnanguline mõju inimressurssidele (lisanduv täistööajale taandatud töötajate arv) – ametikohtade loetelu

Tegevusüksus ja palgaaste	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	2028. aasta	2029. aasta	2030. aasta	2031. aasta	Pärast 2031. aastat
AD16												
AD15												
AD14	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
AD13	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
AD12	3	3	3	3	3	3	3	3	1	1	0	0
AD11	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1
AD10	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	0	0
AD9	5	5	5	5	5	5	5	5	3	2	1	1
AD8	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0
AD7												
AD6												
AD5												
AD kokku	14	14	14	14	14	14	14	14	8	6	4	4
AST11												
AST10												
AST9												
AST8												
AST7												
AST6												
AST5												
AST4												
AST3												
AST2												
AST1												
AST kokku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
AST/SC 6												
AST/SC 5												
AST/SC 4												
AST/SC 3												
AST/SC 2												
AST/SC 1												
AST/SC kokku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Hinnanguline mõju inimressurssidele (täiendavad töötajad) – koosseisuvälised töötajad

Lepingulised töötajad	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	2028. aasta	2029. aasta	2030. aasta	2031. aasta	Pärast 2031. aastat
IV tegevusüksus	5	5	5	6	6	6	6	6	7	5	2	2
III tegevusüksus	10	10	10	9	9	9	9	9	12	10	3	3

II tegevusüksus	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
I tegevusüksus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kokku	16	16	16	16	16	16	16	16	20	16	6	6

Riikide lähetatud eksperdid	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	2028. aasta	2029. aasta	2030. aasta	2031. aasta	Pärast 2031. aastat
Kokku	0	0	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0

3.2.3. Hinnanguline personalivajadus komisjonis

– ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma personali kasutamist.

– ☑ Ettepanek/algatus hõlmab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt[187]:

Hinnanguline väärtus täistööaja ekvivalendina

Aasta		**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
• Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)								
Komisjoni peakorteris ja esindustes								
Delegatsioonides								
Teadusuuringud		3	3	3	3	3	3	3
• Koosseisuväline personal (täistööajale taandatud töötajad): lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud ja noored spetsialistid delegatsioonides[188] Rubriik 7								
Rahastatakse mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 7	- peakorteris							
	- delegatsioonides							
Rahastatakse programmi vahenditest [189]	- peakorteris							
	- delegatsioonides							
Teadusuuringud		2	2	2	2	2	2	2
Muu (märkige)								
KOKKU		5	5	5	5	5	5	5

Personalivajadused kaetakse juba meedet haldavate peadirektoraadi töötajatega ja/või töötajate peadirektoraadi sisese ümberpaigutamise teel. Vajaduse korral võidakse personali täiendada iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades olemasolevate eelarvepiirangutega.

Ülesannete kirjeldus:

Ametnikud ja ajutised töötajad	- Liidu esindatus ühisettevõtte juhatuses ja ametiasutuste nõukogus; - koostöö tööstusliitudega (erasektorist pärit osalised) seoses peamiste meetmetega teadusuuringute ja innovatsiooni tasandil; - ühisettevõtte peamiste tulemuste, nt töökava, teadusuuringute ja innovatsiooni strateegilise kava jne järelmeetmed ja haldamine; - koostöö osalevate riikidega kõigis peamiste digitehnoloogiate ühisettevõttega seotud küsimustes, sealhulgas seoses riiklike programmidega saavutatava koostoimega; - õigusabi kõigis peamiste digitehnoloogiate ühisettevõttega seotud küsimustes; - haldusülesanded, nt seoses konkursikutsete ettevalmistamise ja tulemuste rakendamisega; - sise- ja välisaruandluse, sealhulgas eelarve täitmisele heakskiidu andmisega seotud ülesanded (Euroopa Parlament ja kontrollikoda); - oluliste ürituste korraldamise toetamine (kõrgetasemelised konverentsid, rahvusvaheline koostöö jne) ja - teatis peamiste digitehnoloogiate ühisettevõtte tegevuse kohta.

187 Komisjoni peadirektoraatide personalivajadused on soovituslikud ja mittesiduvad.

188 Lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud, noored spetsialistid delegatsioonides.

189 Tegevusassigneeringutest rahastatavate koosseisuväliste töötajate ülempiiri arvestades (endised B..A read).

Koosseisuvälised töötajad	-

3.2.4. Kolmandate isikute rahaline osalus

Ettepanek/algatus:

– ☐ ei hõlma kolmandate isikute poolset kaasrahastamist

– ☑ hõlmab kaasrahastamist, mille hinnanguline summa on järgmine:

(1) Assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

[Juhend:]
– Tuleks esitada teave selle kohta, milline on ELi eeljaotatud (2020. aastal) osalus jooksvate kulude katmiseks pärast 2021. aastat, näidates ära partnerite vastavad panused.

	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	Pärast 2027. aastat	**KOKKU**
Muude liikmete kui liidu rahaline osalus ühisettevõtte halduskulude katteks[190]	1,984	2,123	2,196	2,258	2,287	2,327	8,915	–	22,090
Erasektorist pärit osaliste / seotud partnerite rahaline panus tegevuskulude katteks	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Osalevate riikide rahaline panus tegevuskulude katteks	208,016	247,877	287,804	297,742	257,713	242,673	236,085	–	1 777,910
Erasektorist pärit osaliste / seotud partnerite mitterahaline panus	291,222	347,027	402,926	416,839	360,798	339,743	330,519		2 489,074
Osalevate riikide mitterahaline panus tegevuskul	–	–	–	–	–	–	–	–	–

190 Peamiste digitehnoloogiate ühisettevõtte puhul osalevad peale komisjoni halduskulude katmises ainult erasektorist pärit osalised, mitte osalevad riigid.

ude katteks									
Kaasrahastatavad assigneeringud KOKKU	501,222	597,027	692,926	716,839	620,798	584,743	575,519	–	4 289,074

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

– ☑ Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele.

– ☐ Ettepanekul/algatusel on järgmine finantsmõju:

☐ omavahenditele

☐ muudele tuludele

palun märkige, kas see on kulude eelarveridasid mõjutav sihtotstarbeline tulu ☐

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Tulude eelarverida:	Ettepaneku/algatuse mõju[191]						
	2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Artikkel.....							

Sihtotstarbeliste tulude puhul täpsustage, milliseid kulude eelarveridasid ettepanek mõjutab.

[…]

Muud märkused (nt tuludele avaldatava mõju arvutamise meetod/valem või muu teave)

[…]

[191] Traditsiooniliste omavahendite (tollimaksud ja suhkrumaksud) korral tuleb märkida netosummad, st brutosumma pärast 20 % sissenõudmiskulude mahaarvamist.

FINANTSSELGITUS – EUROOPA LENNULIIKLUSE UUE PÕLVKONNA JUHTIMISSÜSTEEM

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

Ettepanek: nõukogu määrus Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) arendava Euroopa kolmanda partnerluse kohta

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad *(programmi teemavaldkond)*

Tegevusvaldkond: programmi „Euroopa horisont“ teemavaldkond 5 (kliima, energeetika, liikuvus)

1.3. Ettepanek/algatus käsitleb:

☐ **uut meedet**

☐ **uut meedet, mis tuleneb katseprojektist/ettevalmistavast meetmest**[192]

X olemasoleva meetme pikendamist

☐ **ühe või mitme meetme ümbersuunamist teise või uude meetmesse või ühendamist teise või uue meetmega**

1.4. Ettepaneku/algatuse põhjendused

1.4.1. Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused, sealhulgas algatuse rakendamise üksikasjalik ajakava

Ühisettevõtte SESAR3 peamised eesmärgid on järgmised:

a) tugevdada ja integreerida ELi teadus- ja innovatsioonisuutlikkust lennuliikluse korraldamise sektoris, aidates viia Euroopa lennuliikluse korraldamise digiajastusse, et muuta see vastupidavaks ja liikluses esinevatele kõikumisele kohandatavaks ning võimaldada samal ajal kõikide õhusõidukite sujuvat käitamist;

b) tugevdada innovatsiooni kaudu ELi mehitatud ja mehitamata lennutranspordi ning lennuliikluse korraldamise teenuste turgude konkurentsivõimet, et toetada liidu majanduskasvu;

c) Töötada välja uuenduslikud lahendused ja kiirendada nende kasutuselevõttu turul, et luua ühtne Euroopa taevas kui kõige tõhusam ja keskkonnasäästlikum õhuruum maailmas.

Algatus peaks käivituma 2021. aasta teises või kolmandas kvartalis (sõltuvalt kuupäevast, mil nõukogu ühtse alusakti vastu võtab). Luuakse ühisettevõtted, mis tegutsevad kuni 31. detsembrini 2027 ning mille viimased projektikonkursid algatatakse hiljemalt 31. detsembriks 2027. Kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse III lisas sätestatud Euroopa partnerluse kriteeriumidega sisaldab ühtne alusakt erisätteid ühisettevõtete hindamiseks, järkjärguliseks lõpetamiseks ja uuendamiseks. See hõlmab juhatuse kohustust esitada kava programmi „Euroopa horisont“ vahenditest ühisettevõtte rahastamise järkjärguliseks lõpetamiseks ning hinnata perioodiliste läbivaatamiste ja hindamiste raames, milline on edasiseks meetmete võtmiseks tõhusaim poliitikameede.

192 Vastavalt finantsmääruse artikli 58 lõike 2 punktile a või b.

1.4.2. ELi meetme lisaväärtus

Algatuses käsitletud probleemid on laadilt ja ulatuselt sellised, et ELi tasandil kooskõlastatud meetmed on asjakohasemad kui liikmesriikide poolt eraldi välja töötatud algatused. See võimaldab võtta sidusamaid ja paremini kooskõlastatud meetmeid ning vältida dubleerimist.

ELi tasandi meetme põhjused (*ex ante*):

Euroopa lennuliikluse korraldamise süsteemi keerukuse ja sellega seotud probleemide tõttu on liit pidanud võtma viimase kahe aastakümne jooksul järgmisi meetmeid:

- poliitilise konteksti määrab kindlaks 2004. aastal loodud ühtse Euroopa taeva algatus;

- ühisettevõte SESAR koordineerib teadusuuringuid ja innovatsiooni ja

- sünkroniseeritud kasutuselevõtt tagatakse ühisprojektide kaudu.

Euroopa Kontrollikoja hiljutistes aruannetes[193,194] leiti, et praeguse tegevuspoliitika raames on teadusuuringute ja innovatsiooni ning kasutuselevõtu algatused kaasa toonud muutusi, kuid lennuliikluse korraldamise ajakohastamisest täieliku kasu saamiseks on vaja teha suuremaid jõupingutusi: „Seepärast on vaja ELi tasandil kooskõlastatud lähenemisviisi abil kiirendada ja suunata jõupingutusi Euroopa lennuliikluse korraldamise süsteemi muutmiseks digitaalseks, kohandatavaks ja vastupidavaks võrguks“.

Seda on võimalik saavutada üksnes Euroopa õhuruumi killustatuse kõrvaldamisega ja seega õhuruumi tõhusama haldamise võimaldamisega, mis võiks vähendada läbilaskevõime puudujääki, viivitusi ja kahjulikku keskkonnamõju, nagu heited ja müra,[195] ning mis areneks eriotstarbelistest tootepõhistest süsteemidest võrgupõhiseks lähenemisviisiks, mis tugineb teenustel ja koostööl ning on kohandatav. Koostalitlusvõimelise taristu saavutamine on eeltingimus füüsilise taristu lahutamiseks teenuste osutamisest ning lennuliikluse korraldamise andmetele sujuva ja turvalise juurdepääsu tagamiseks. Nii on aeronavigatsiooniteenuseid võimalik osutada sõltumata nende füüsilisest asukohast, igal ajal ja õhuruumi mis tahes osas. See nõuab teadusuuringute ja innovatsiooni märkimisväärset rahastamist, et arendada ja valideerida ümberkujundavaid tehnoloogialahendusi, ning nii liikmesriigid kui ka tööstusharu peavad saavutama selleks suure üksmeele[196].

Oodatav tekkiv liidu lisaväärtus (*ex post*):

193 Ühtne Euroopa taevas: kultuur on muutunud, ent taevas ei ole veel ühtne, eriaruanne nr 18/2018, Euroopa Kontrollikoda.

194 ELi lennuliikluse korraldamise ajakohastamist käsitlev määrus annab lisaväärtust, kuid rahastamine oli suures osas ebavajalik, eriaruanne nr 11/2019, Euroopa Kontrollikoda.

195 Komisjoni muudetud ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus ühtse Euroopa taeva algatuse rakendamise kohta, COM(2020) 579.

196 Täiendavad üksikasjad vajalike ümberkujundavate tehnoloogialahenduste kohta on esitatud 6. lisas.

Nüüdisaegne, digitaalne ja tõhus lennuliikluse korraldamise süsteem toetab lennunduse kestlikku kasvu kooskõlas ELi poliitikameetmetega, nimelt Euroopa rohelise kokkuleppega[197] ja digiajastule vastava Euroopa saavutamisega.

Kui algatus rakendatakse õigel ajal ja edukalt, on selle peamine mõju järgmine: parem suutlikkus käsitleda lende tõhusamalt, mehitamata õhusõidukite uue turu arendamine, Euroopa tööstuse positsiooni tugevdamine ülemaailmsel tasandil, teaduslike teadmiste parandamine ning teadus- ja innovatsioonisuutlikkuse suurendamine, lennumüra ja gaasiheite vähendamine ning reisijate kogemuste parandamine, vähendades reisidega seotud viivitusi ja kulusid.

Neid küsimusi käsitletakse põhjalikumalt käesolevale ettepanekule lisatud mõjuhinnangus.

Üldiselt prognoositakse, et 2050. aastaks võib ühtlustatud Euroopa lennuliikluse korraldamise süsteem tuua Euroopale kasu üle 1 800 miljardi euro,[198] mis suurendab ELi konkurentsivõimet, innovatsioonisuutlikkust ja tööstusharu positsiooni maailmaturul.

1.4.3. Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid

Praeguse ühisettevõtte SESAR[199] vahehindamise käigus kindlaks tehtud mitu süsteemset probleemi võivad juba saavutatud edu vähendada ning neid tuleb lennuliikluse korraldamise alaste teadusuuringute uues algatuses paremini käsitleda. Need probleemid on järgmised:

i) püsivate pikaajaliste eesmärkide sõnastamine ja toetamine;

ii) ühisettevõtte vastutuse tugevdamine ning ELi toetuse andmine eelkõige neile teadus- ja arendustegevuse tulemusel loodud lahendustele, mis vähendavad killustumist ja soodustavad konkurentsivõimelist keskkonda;

iii) teadusuuringute ja industrialiseerimise pika tsükli lühendamine, et tagada SESARi lahenduste kiirem kasutuselevõtt ja käitamine;

iv) rahastamise kontsentreerimise probleemi lahendamine ning vajadus tagada läbipaistvus ja avatus uutele osalejatele, eelkõige nende riikide üksustele, kus osalus on seni olnud väike;

v) parem teadmushaldus ja -siire ning tugevamad sidemed akadeemiliste ringkondade ja uurimisinstituutidega, et parandada lennuliikluse korraldamise teaduslikku baasi ELis.

1.4.4. Kooskõla ja võimalik koostoime muude asjaomaste meetmetega

Programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse kohaselt peavad kõik Euroopa partnerlused tagama kooskõlastamise ja/või ühistegevuse muude asjakohaste teadus- ja innovatsioonialgatustega, et tagada omavahelise ühendamise optimaalne tase ja tõhus koostoime. Vastavalt sellele on ühtses alusaktis lähtutud põhimõttest, et tihe koostöö ja koostoime ühisettevõtete ja asjaomaste ELi, riikliku ja piirkondliku

197 COM(2019) 640 final.

198 Tuginedes majandusanalüüsile ja prognoosidele, mis on tehtud Euroopa lennuliikluse korraldamise üldkava hiljutise 2020. aasta väljaande toetamiseks.

199 Komisjoni talituste töödokument, Programmi „Horisont 2020“ alusel tegutsevate ühisettevõtete vahehindamine (SWD(2017) 339 final).

tasandi algatuste vahel, eelkõige muude Euroopa partnerlustega, on otsustava tähtsusega, et saavutada suurem mõju ja tagada tulemuste kasutuselevõtmine. Sellega seoses toetab ühtne alusakt (esimene osa, kõigi ühisettevõtete suhtes kohaldatavad ühissätted) arvukate rakendussätete kaudu koostoime tekkimist.

Euroopa lennuliikluse korraldamise üldkava kohaselt peaksid järgmise põlvkonna lennuliikluse korraldamise süsteemid olema automatiseeritumad ja kasutama rohkem ära selliseid digitehnoloogiaid nagu suurandmed ja tehisintellekt. Lennuliikluse korraldamise alane tulevane teadus- ja innovatsioonitegevus peaks seetõttu olema seotud laiema teadus- ja innovatsioonitegevusega järgmistes valdkondades:

- lennutransport (nt seos võimaliku keskkonnahoidliku lennunduse partnerlusega). EUROCONTROLi liiklusandmed näitavad, et lennunduse CO_2 heide on suurenenud rohkem kui liiklus. Seega võib lennuliikluse korraldamise killustatud taristu õhusõidukite paranenud keskkonnatõhususe ära nullida. Seetõttu tuleb lennuliikluse korraldamise ja keskkonnahoidliku lennunduse alased teadusuuringute ja innovatsiooni tegevuskavad kooskõlastada, et nendest oleks võimalikult suur kasu eelkõige keskkonnale;

- mitmeliigiline transport: lennuliikluse korraldamise süsteemid tuleks sünkroniseerida ja teiste transpordiliikidega (nt raudteega) tuleks andmeid vahetada, et suurendada prognoositavust ja võimaldada otsepiletite kasutamist või pagasiveo ühtlustamist;

- digitehnoloogiad (nt seos peamiste digitehnoloogiate, nutivõrkude ja -teenuste, tehisintellekti, andmete ja robootikaga) ja kliimateadus, sealhulgas uusim teave kliimamuutuste ja nende mõju kohta. Eelkõige tuleb lennuliikluse korraldamisel olla teadlik andmetega manipuleerimise ja nende levitamise tehnoloogia arengust, küberjulgeolekust, õiguslikest aspektidest (nt andmete omandiõiguse, kohustuse ja vastutusega seotud küsimused), kõrgetasemelistest otsustest, sealhulgas suurandmetest ja tehisintellektist, ning kliimamõju käsitlevatest teaduslikest seisukohtadest, ning lennuliikluse korraldamist tuleb neile kohandada.

Koostoimet ja koostööd jälgitakse iga-aastase tegevusaruande abil.

1.5. Meetme kestus ja finantsmõju

X Piiratud kestusega

– **X** hõlmab ajavahemikku 1.1.2021–31.12.2031 (alguskuupäev sõltub käesoleva määruse jõustumisest)

– **X** finantsmõju kulukohustuste assigneeringutele avaldub ajavahemikul 2021–2027 ja maksete assigneeringutele ajavahemikul 2021–2031.

☐ **Piiramatu kestusega**

– Rakendamise käivitumisperiood hõlmab ajavahemikku AAAA–AAAA,

– millele järgneb täieulatuslik rakendamine.

1.6. Ettenähtud eelarve täitmise viisid[200]

☐ **Eelarve otsene täitmine** komisjoni poolt

– ☐ oma talituste kaudu, sealhulgas kasutades liidu delegatsioonides töötavat komisjoni personali;

– ☐ rakendusametite kaudu

☐ **Eelarve täitmine koostöös** liikmesriikidega

X Eelarve kaudne täitmine, mille puhul eelarve täitmise ülesanded on delegeeritud:

– ☐ kolmandatele riikidele või nende määratud asutustele;

– ☐ rahvusvahelistele organisatsioonidele ja nende allasutustele (nimetage);

– ☐ Euroopa Investeerimispangale ja Euroopa Investeerimisfondile;

– **X** finantsmääruse artiklites 70 ja 71 osutatud asutustele;

– ☐ avalik-õiguslikele asutustele;

– ☐ avalikke teenuseid osutavatele eraõiguslikele asutustele, kuivõrd nad esitavad piisavad finantstagatised;

– ☐ liikmesriigi eraõigusega reguleeritud asutustele, kellele on delegeeritud avaliku ja erasektori partnerluse rakendamine ja kes esitavad piisavad finantstagatised;

– ☐ isikutele, kellele on delegeeritud Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaste ÜVJP erimeetmete rakendamine ja kes on kindlaks määratud asjaomases alusaktis.

– *Mitme eelarve täitmise viisi korral esitage üksikasjad rubriigis „Märkused“.*

Märkused

Erinevalt praegusest ühisettevõttest SESAR luuakse uus liidu asutus finantsmääruse artikli 71 alusel.

[200] Eelarve täitmise viise koos viidetega finantsmäärusele on selgitatud veebisaidil https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx.

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad

Märkige sagedus ja tingimused.

Kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määrusega võtab partnerlus kasutusele järelevalvesüsteemi, mis on kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse artiklis 45 ning III ja V lisas sätestatud nõuetega ning mille andmed sisestatakse koos programmi „Euroopa horisont“ muude komponentidega ühtsesse andmebaasi. Aruandlus- ja järelevalvesüsteem sisaldab peamisi juhtimis- ja rakendamisandmeid (sh üksuste tasandi üksikandmeid) ning võimaldab jälgida edusamme vastavalt peamistele mõjuahelatele (sh ELi prioriteetidega seoses tehtud edusammud) ja partnerluse kriteeriumidele. Partnerlus esitab konkreetsed näitajad (mida peamised mõjuahelad ei hõlma), mis võimaldavad jälgida lühikeses, keskpikas ja pikas perspektiivis tehtud edusamme partnerluse visiooni ning partnerluse loomist käsitlevas määruses sätestatud eri- ja tegevuseesmärkide, sealhulgas 2030. aastaks seatud eesmärkide saavutamisel. Näitajad, andmeallikad ja metoodika võimaldavad aja jooksul hinnata tulemusi ja mõju saavutamiseks tehtud edusamme, sealhulgas ELi poliitikaeesmärkide saavutamist, ning teha kindlaks parandusmeetmete võimaliku vajaduse. Selles tuleks arvesse võtta nii kvalitatiivseid kui ka kvantitatiivseid andmeid, määrata kindlaks andmete kogumisega seotud kohustused ning sätestada konkreetsed meetodid realistliku lähtealuse, eesmärkide ja/või võrdlusaluste väljatöötamiseks, et teha vajaduse korral kindlaks edusammud ja kooskõla programmi „Euroopa horisont“ mõjul põhineva lähenemisviisiga. Kogu kogutud teave esitatakse komisjoni talitustele peaaegu reaalajas, tuginedes ühistele andmemudelitele, ja sisestatakse ühtsesse andmebaasi, nagu on sätestatud programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse artiklis 45.

Selleks luuakse asjakohased aruandlussüsteemid, mis toetavad pidevat ja läbipaistvat aruandlust, sealhulgas kulukohustustega seotud ja tegelikult antud rahaliste ja mitterahaliste toetuste, nähtavuse ja rahvusvahelises kontekstis positsioneerimise kohta ning erasektori investeeringute mõju kohta teadusuuringute ja innovatsiooniga seotud riskidele. Aruandlus peaks olema kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ standardsete aruandlusnõuetega. Aruandlussüsteemide väljatöötamisse strateegilise koordineerimise protsessi raames kaasatakse ka liikmesriigid ja partnerluse esindajad, et tagada aruandluse ja järelevalve sünkroniseerimine ja kooskõlastamine, sealhulgas seoses andmete kogumise ja aruandluse ülesannete jagamisega. Projekti tasandi aruandlussüsteem sisaldab üksikasjalikku teavet, mis käsitleb rahastatud projekte, nende tulemusi ja peamiste sidusrühmade poolt nende levitamist ja kasutamist ning selle üldist mõju teadusele, majandusele, ühiskonnale ja/või keskkonnale kooskõlas projektide eesmärkide ja kavandanud mõjuga. Seda peaksid täiendama asjakohased andmed partnerluse lisaväärtuse ja mõju kohta Euroopa, riiklikul ja piirkondlikul tasandil. Tagada tuleb programmi „Euroopa horisont“ ühiste järelevalve ja aruandluse andmebaasidega andmete jagamise asjakohane mehhanism.

Euroopa partnerlusi hinnatakse vastavalt programmi „Euroopa horisont“ hindamisraamistikule, nagu on sätestatud määruse artiklis 47.

Järelevalves kasutatakse järgmist:

- liikuvuse ja transpordi peadirektoraat kehtestab järelevalvestrateegia. Täpsemalt jälgib liikuvuse ja transpordi peadirektoraat riske, mis on seotud ühisettevõtte toimimise, vahendite kasutamise, kontrollikulude, sisekontrollimenetluste järgimise, pettustevastaste meetmetega jne;

- kõrgema taseme järelevalve tagab ühisettevõtte juhatus, mida juhib komisjon. Tegevdirektor teostab ühisettevõtte tegevuse üle sisemist järelevalvet;
- vahe- ja lõpphindamised tehakse sõltumatute ekspertide abiga läbipaistva protsessi alusel ja komisjoni järelevalve all;
- ühisettevõtte rakendamise jälgimiseks ja selle mõju mõõtmiseks kehtestatakse kvantitatiivsete ja kvalitatiivsete näitajate kogum;
- ühtse programmdokumendi ja iga-aastase konsolideeritud tegevusaruande hindamine;
- korrapärased (iga kolme kuu järel toimuvad) kooskõlastuskoosolekud liikuvuse ja transpordi peadirektoraadi ning ühisettevõtte juhtkonna vahel, et arutada nii halduskui ka sisuküsimusi;

2.2. vajaduse korral komisjoni audititalitus, siseaudiitor, Euroopa Kontrollikoda ja sõltumatud välisaudiitorid. Haldus- ja kontrollisüsteemi(d)

2.2.1. Eelarve täitmise viisi(de), rahastamise rakendamise mehhanismi(de), maksete tegemise korra ja kavandatava kontrollistrateegia selgitus.

Kaudne eelarve täitmine on põhjendatud, sest ühisettevõte SESAR3 on avaliku ja erasektori partnerlus ning osa rahalistest vahenditest saadakse muude liikmete kui liidu mitterahalise toetusena.

Otsus ühisettevõttesse SESAR3 panustamise kohta tehakse igal aastal selleks aastaks vastu võetud ELi eelarve alusel.

Euroopa Komisjoni ja ühisettevõtte SESAR3 vahelises rahalist toetust käsitlevas lepingus sätestatakse, et komisjon maksab igal aastal täidetavate ülesannete eest rahalist toetust pärast seda, kui ühisettevõttega SESAR3 on sõlmitud vahendite ülekandmise leping ning ühisettevõte on väljastanud vastavad maksetaotlused muudele liikmetele kui liit.

Komisjon tagab, et ühisettevõtte SESAR3 suhtes kohaldatavad eeskirjad on täielikult kooskõlas finantsmääruse nõuetega. Kooskõlas määruse (EL, Euratom) 2018/1046 artikliga 71 järgib ühisettevõte usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtet. Ühisettevõte SESAR3 järgib ka ühisettevõtte suhtes kohaldatava raamfinantsmääruse sätteid. Kõik raamfinantsmäärusest tehtavad erandid, mis on vajalikud ühisettevõtte erivajaduste eesmärgil, peavad saama komisjoni eelneva nõusoleku.

Järelevalvekord, sealhulgas ühisettevõtte SESAR3 juhatuses liidu esindatuse kaudu, ning aruandluskord tagavad, et komisjoni talitused saavad täita nii kolleegiumi kui ka eelarvepädevate institutsioonide ees aruandekohustuse nõudeid.

Ühisettevõtte SESAR3 sisekontrolli raamistik põhineb järgmisel:

- selliste sisekontrollistandardite rakendamine, mis pakuvad vähemalt komisjoni pakutava garantiiga võrdväärset garantiid;
- menetlused parimate projektide valimiseks sõltumatu hindamise teel ning nende viimiseks õigusaktide kujule;
- projektide juhtimine ja lepingute haldus iga projekti kogu olelustsükli vältel;
- kõikide taotluste eelkontroll, sealhulgas auditeerimistõendite vastuvõtmine ja kulumetoodika eelnev sertifitseerimine;
- valitud taotluste järelauditid programmi „Euroopa horisont“ järelauditite raames;

- projektide tulemuste teaduslik hindamine.

2.2.2. Teave kindlakstehtud riskide ja nende vähendamiseks kasutusele võetud sisekontrollisüsteemi(de) kohta

Ühisettevõttega SESAR3 seotud huvide konfliktide leevendamiseks on võetud mitmesuguseid meetmeid, eelkõige:

- ühisettevõtte juhatuse liikmete häälte arv on proportsioonis nende osalusega ühisettevõtte eelarves, kuid nii liidul kui ka EUROCONTROLil (rahvusvaheline organisatsioon) on kummalgi vähemalt 25 % häälte koguarvust; kui hääled jagunevad võrdselt, on liidu hääl otsustav;
- tegevdirektori valimine juhatuse poolt komisjoni ettepaneku alusel;
- töötajate sõltumatus;
- sõltumatute ekspertide hinnangud, mis põhinevad avaldatud valikukriteeriumidel, ning edasikaebamise mehhanismid ja huvide täielik deklareerimine;
- nõue, et juhatus võtaks vastu eeskirjad ühisettevõttes huvide konfliktide ennetamiseks, ärahoidmiseks ja haldamiseks vastavalt ühisettevõtte finantseeskirjadele ja personalieeskirjadele.

Eetiliste ja organisatsiooniliste väärtuste kehtestamine on ühisettevõtte üks põhiülesandeid ja seda jälgib komisjon.

Ühisettevõtte SESAR3 tegevdirektor peab eelarvevahendite käsutajana kehtestama kulutõhusa sisekontrolli- ja haldussüsteemi. Ta peab andma vastuvõetud sisekontrolli raamistiku kohta aru komisjonile.

Komisjon jälgib nõuete rikkumise riski aruandlussüsteemi kaudu, mille ta välja töötab, ning jälgides kogu programmi „Euroopa horisont“ hõlmavate järelauditite raames ühisettevõtte SESAR3 kaudu ELi vahendite saajate kohta tehtud järelauditite tulemusi.

On selge, et eelarvet tuleb hallata tõhusalt ja tulemuslikult ning et pettusi ja raiskamist tuleb vältida. Kontrollisüsteemi puhul tuleb siiski leida õiglane tasakaal vastuvõetava veamäära saavutamise ja nõutava kontrollikoormuse vahel ning hoida ära liidu teadusuuringute programmi atraktiivsuse vähenemine.

2.2.3. Kontrollide kulutõhususe (kontrollikulude suhe hallatavate vahendite väärtusse) hinnang ja põhjendus ning prognoositav veariski tase (maksete tegemise ja sulgemise ajal).

Kuna programmis „Euroopa horisont“ osalemise eeskirjad, mida kohaldatakse ühisettevõtte SESAR3 suhtes, on sarnased eeskirjadega, mida komisjon kasutab oma tööprogrammis, ja toetusesaajad on komisjoni omadega sarnase riskiprofiiliga, võib eeldada, et veamäär on sarnane komisjoni poolt programmi „Euroopa horisont“ jaoks ette nähtud veamääraga, st annab piisava kindluse, et mitmeaastase kuluperioodi jooksul on veariski määr aastas vahemikus 2–5 %, ning et lõppeesmärk on pärast kõikide auditite ning parandus- ja tagasinõudmismeetmete finantsmõju arvessevõtmist saavutada mitmeaastaste programmide kehtivusaja lõpuks jääkviga, mis on võimalikult 2 % lähedal.

Üksikasjalik teave osalejatega seotud eeldatava veamäära kohta on esitatud programmi „Euroopa horisont“ finantsselgituses.

2.3. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

Nimetage rakendatavad või kavandatud ennetus- ja kaitsemeetmed, nt pettustevastase võitluse strateegias esitatud meetmed.

Komisjon tagab, et ühisettevõte SESAR3 kohaldab kõigis halduprotsessi etappides pettuste vastu võitlemise menetlusi.

Programmi „Euroopa horisont“ kohaseid ühisettevõtteid käsitlevate ettepanekute suhtes on kohaldatud pettusekindluse hindamist ja nende mõju hindamist. Üldjoontes peaksid kavandatud meetmed – eelkõige suurem rõhuasetus riskipõhisele auditile ning süvendatud teaduslik hindamine ja kontroll – pettusevastasele võitlusele kasuks tulema.

Komisjon astub vajalikke samme, tagamaks, et käesoleva määruse alusel rahastatavate meetmete rakendamisel kaitstakse liidu finantshuve pettuse, korruptsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse eest ennetustegevusega, tõhusa kontrolliga ja alusetult väljamakstud summade sissenõudmisega ning vajaduse korral tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate karistustega.

EDCTP ühendus juba teeb koostööd komisjoni talitustega pettuse ja eeskirjade eiramisega seotud küsimustes. Komisjon tagab, et see koostöö jätkub ja seda tugevdatakse.

Kontrollikojal on õigus auditeerida dokumentide ja kohapealsete kontrollide abil kõiki toetusesaajaid, töövõtjaid ja alltöövõtjaid, kes on programmi raames liidu vahendeid saanud.

Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) võib korraldada sellise rahastamisega otseselt või kaudselt seotud ettevõtjate tööruumides kohapealseid kontrolle, mis peavad toimuma määruses (Euratom, EÜ) nr 2185/96 sätestatud korras ning mille eesmärk on teha kindlaks, kas toetuslepingu, toetuse andmise otsuse või liidu eelarvest rahastamise lepinguga seoses esineb pettust, korruptsiooni või mis tahes muud liidu finantshuve kahjustavat ebaseaduslikku tegevust. Ühisettevõtetel on vaja ka ühineda 25. mai 1999. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppega Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahel (mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) sisejuurdlust).

Euroopa Prokuratuur (EPPO) võib korraldada uurimisi kooskõlas nõukogu määruse (EL) 2017/1939 sätete ja menetlustega, et uurida liidu finantshuve kahjustavaid kuritegusid.

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Assigneeringute liik	Rahaline osalus			
	Rubriik 1 **Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond – programm „Euroopa horisont“**	Liigendatud/liigendamata[201]	EFTA riigid[202]	kandidaatriigid[203]	kolmandad riigid	finantsmääruse artikli [21 lõike 2 punkti b] tähenduses
1	01 02 02 51 – Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) arendav kolmas ühisettevõte	Liigendatud	JAH	JAH	JAH	JAH

201 Liigendatud assigneeringud / liigendamata assigneeringud.

202 EFTA: Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.

203 Kandidaatriigid ja vajaduse korral Lääne-Balkani potentsiaalsed kandidaatriigid.

* Selle eelarverea toetus pärineb eeldatavasti järgmistelt eelarveridadelt:

Kulukohustuste assigneeringud (miljonites eurodes, kolm kohta pärast koma)

Eelarverida	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	Pärast 2027. aastat	KOKKU
Programmi „Euroopa horisont“ rakendavate ametnike ja ajutiste töötajatega seotud kulud – kaudne teadustegevus 01 01 01 01									
Programmi „Euroopa horisont“ rakendavad koosseisuvälised töötajad – kaudne teadustegevus 01 01 01 02									
Programmi „Euroopa horisont“ muud juhtimiskulud – kaudne teadustegevus 01 01 01 03									
Teemavaldkond „Kliima, energeetika ja liikuvus“ 01 02 02 50	40,000	88,576	88,648	93,721	93,794	93,871	101,390	–	600,000
Kulud kokku	40,000	88,576	88,648	93,721	93,794	93,871	101,390	–	600,000

3.2. Hinnanguline mõju kuludele

3.2.1. Hinnanguline mõju kuludele – ülevaade

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	**1**	**Rubriik „Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond“** Programm „Euroopa horisont“

Ühisettevõte[204][205]			**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**[206]	***Pärast 2027. aastat***	**KOKKU**
Jaotis 1	Kulukohustused	(1)		2,392	2,440	2,489	2,538	2,589	7,899		20,347
	Maksed	(2)		2,392	2,440	2,489	2,538	2,589	2,641	5,258	20,347
Jaotis 2	Kulukohustused	(1a)		1,184	1,208	1,232	1,256	1,282	3,491		9,653
	Maksed	(2 a)		1,184	1,208	1,232	1,256	1,282	1,307	2,184	9,653
Jaotis 3	Kulukohustused	(3 a)	40,000	85,000	85,000	90,000	90,000	90,000	90,000		570,000
	Maksed	(3b)	20,000	60,000	70,000	80,000	90,000	100,000	100,000	50,000	570,000
Ühisettevõtte assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	=1+1 a +3a	40,000	88,576	88,648	93,721	93,794	93,871	101,390	–	600,000
	Maksed	=2+2									600,000

[204] Jaotistes 1 ja 2 esitatud summad kajastavad ELi osalust (kuni 30 miljonit eurot) ühisettevõtte halduskuludes. Ülejäänud osa saadakse ühisettevõtte teiste liikmete osalustest, nagu on näidatud punktis 3.2.4.

[205] Jaotiste 1 ja 2 maksete assigneeringud põhinevad kõigi vastavate kulukohustuste assigneeringute iga-aastasel kasutamisel, jaotise 3 maksete assigneeringud määratakse kindlaks, võttes arvesse kaudseid meetmeid ja nende maksegraafikut (eelmaksed, vahemaksed ja lõppmakse).

[206] Jaotised 1 ja 2 sisaldavad 2027. aasta puhul ühisettevõtte aasta kulukohustusi ning ülejäänud aastate (2027–2031) eeljaotatud kulukohustusi.

		a+3b	20,000	63,576	73,648	83,721	93,794	103,871	103,948	57,442	

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

LIIKUVUSE JA TRANSPORDI PEADIREKTORAAT		**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	***Pärast 2027***	**KOKKU**
Personalikulud (3 ametnikku, 2 lepingulist töötajat)[207]		0,493	0,503	0,513	0,524	0,534	0,545	0,556		3,368
Muud halduskulud		0,127	0,129	0,132	0,134	0,137	0,140	0,143		0,942
PEADIREKTORAAT KOKKU	Assigneeringud	0,620	0,632	0,645	0,658	0,671	0,685	0,699		4,610

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	***Pärast 2027. aastat***	**KOKKU**
Programmi vahendite assigneeringud KOKKU – mitmeaastase finantsraamistiku **rubriik 1**	Kulukohustused	40,620	89,208	89,293	94,379	94,465	94,556	102,089	–	604,610
	Maksed	20,620	64,208	74,293	84,379	94,465	104,556	104,647	57,442	604,610

[207] Hõlmab programmi „Euroopa horisont“ meetmete haldamist. Täistööajale taandatud töötajate kulud määratakse kindlaks alaliste töötajate (152 000 eurot) ja lepinguliste töötajate (82 000 eurot) keskmise aastakulu põhjal. Komisjoni peadirektoraatide personalivajadused on soovituslikud ja mittesiduvad.

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	7	Halduskulud

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	***Pärast 2027. aastat***	**KOKKU**
Personalikulud										
Muud halduskulud										
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 7 assigneeringud KOKKU	(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)									

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	***Pärast 2027. aastat***	**KOKKU**
Mitmeaastase finantsraamistiku **RUBRIIKIDE assigneeringud KOKKU**	Kulukohustused	40,620	89,208	89,293	94,379	94,465	94,556	102,089	–	604,610
	Maksed	20,620	64,208	74,293	84,379	94,465	104,556	104,647	57,442	604,610

3.2.2. Hinnanguline mõju ühisettevõtte personalikuludele

– ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma haldusassigneeringute kasutamist

– ☑ Ettepanek/algatus hõlmab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

Töötajate arv (inimesi täistööaja ekvivalentides)

	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	Pärast 2027. aastat	
Ametnikud (AD palgaastmed)									
Ametnikud (AST palgaastmed)									
Lepingulised töötajad	1	1	1	1	1	1	1	1	
Ajutised töötajad	37	37	37	37	37	37	37	37	
Riikide lähetatud eksperdid	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	
KOKKU[208]	40	40	40	40	40	40	40	40	

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	Pärast 2027. aastat	**KOKKU**
Ametnikud (AD palgaastmed)									
Ametnikud (AST palgaastmed)									
Lepingulised töötajad	0,082	0,084	0,085	0,087	0,089	0,091	0,092	0,388	0,998
Ajutised töötajad	5,624	5,736	5,851	5,968	6,088	6,209	6,334	26,626	68,437
Riikide lähetatud eksperdid	0,172	0,175	0,179	0,183	0,186	0,190	0,194	0,814	2,093
KOKKU	5,878	5,996	6,115	6,238	6,363	6,490	6,620	27,829	71,528

[208] Kõigi programmi „Euroopa horisont“ raames nõukogu määrusega loodud ühisettevõtete täistööajale taandatud töötajate koguarvu vähendatakse aastatel 2024–2027 kümne täistööajale taandatud töötaja võrra pärast ühisettevõtete tegevuse tulemuslikkuse hindamist, võttes nõuetekohaselt arvesse ühise tugiüksuse loomisest tulenevat tõhususe kasvu. Sel eesmärgil saadetakse 2023. aasta lõpuks laiali muudetud tööjõu-uuring, mis hõlmab ajavahemikku 2024–2027.

Hinnanguline mõju inimressurssidele (lisanduv täistööajale taandatud töötajate arv) – ametikohtade loetelu

Tegevusüksus ja palgaaste	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	2028. aasta	2029. aasta	2030. aasta	2031. aasta	Pärast 2031. aastat
AD16												
AD15	1	1				1	1	1	1	1	1	1
AD14			1	1	1							
AD13	1	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3
AD12	4	4	4	4	4	4	4	4	6	6	6	6
AD11	3	4	4	4	4	3	4	5	2	3	3	5
AD10	2	2	3	4	5	7	8	7	7	8	8	7
AD9	6	7	7	8	7	6	6	6	6	7	6	5
AD8	7	7	7	6	6	6	5	5	5	4	4	4
AD7	4	5	5	4	4	4	3	3	3	2	2	2
AD6	3	1										
AD5												
AD kokku	31	31	31	31	31	31	31	31	31	31	31	31
AST11											1	1
AST10						1	1	1	1	1		
AST9	1	1	1	1	1				1	1	1	1
AST8					1	1	1	1				
AST7	1	1	1	1				1	1	1	1	2
AST6				1	1	1	1	1	1	1	1	1
AST5				4	3	3	3	2	2	2	2	1
AST4	2	3	4									
AST3	1	1										
AST2	1											
AST1												
AST kokku	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
AST/SC 6												
AST/SC 5												
AST/SC 4												
AST/SC 3												
AST/SC 2												
AST/SC 1												
AST/SC kokku												

Hinnanguline mõju inimressurssidele (täiendavad töötajad) – koosseisuvälised töötajad

Lepingulised töötajad	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	2028. aasta	2029. aasta	2030. aasta	2031. aasta	Pärast 2031. aastat
IV tegevusüksus	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
III tegevusüksus												
II tegevusüksus												

I tegevusüksus												
Kokku	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	

Riikide lähetatud eksperdid	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	2028. aasta	2029. aasta	2030. aasta	2031. aasta	Pärast 2031. aastat
Kokku	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	

3.2.3. Hinnanguline personalivajadus komisjonis

– ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma personali kasutamist.

– ☑ Ettepanek/algatus hõlmab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt[209]:

Hinnanguline väärtus täistööaja ekvivalendina

Aasta		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
• Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)								
Komisjoni peakorteris ja esindustes								
Delegatsioonides								
Teadusuuringud		3	3	3	3	3	3	3
• Koosseisuväline personal (täistööajale taandatud töötajad): lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud ja noored spetsialistid delegatsioonides[210] Rubriik 7								
Rahastatakse mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 7	- peakorteris							
	- delegatsioonides							
Rahastatakse programmi vahenditest [211]	- peakorteris							
	- delegatsioonides							
Teadusuuringud		2	2	2	2	2	2	2
Muu (märkige)								
KOKKU		5	5	5	5	5	5	5

Personalivajadused kaetakse juba meedet haldavate peadirektoraadi töötajatega ja/või töötajate peadirektoraadi sisese ümberpaigutamise teel. Vajaduse korral võidakse personali täiendada iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades olemasolevate eelarvepiirangutega.

Ülesannete kirjeldus:

Ametnikud ja ajutised töötajad	Mitmesugused ülesanded, mis on seotud järgmisega: • ühisettevõtte tegevuse edusammude tehniline järelkontroll; • ühisettevõtte teadusprogrammi edusammude jälgimine; • jälgida teadusuuringute ja innovatsiooni strateegilise kava järgimist; • Euroopa Komisjoni esindus partnerluse juhatuses; • komisjoni positsiooni kujundamine juhatuses (hääletamine/vetoõigus); • partnerluse juhtimisega seotud haldusülesanded, sealhulgas finants-, õigus-, personali- või auditiküsimused; • koostöö riikide esindajate rühma ja transpordiprogrammi komiteega; • konkursi- ja pakkumuskutsete ning uute liikmete vastuvõtmise jälgimine; • osalemine alarühmade ja töörühmade koosolekutel; • vahe- ja lõpphindamiste korraldamine

209 Komisjoni peadirektoraatide personalivajadused on soovituslikud ja mittesiduvad.

210 Lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud, noored spetsialistid delegatsioonides.

211 Tegevusassigneeringutest rahastatavate koosseisuväliste töötajate ülempiiri arvestades (endised B..A read).

Koosseisuvälised töötajad	Mitmesugused ülesanded, mis on seotud järgmisega: • ühisettevõtte tegevuse edusammude tehniline järelkontroll; • ühisettevõtte teadusprogrammi edusammude jälgimine; • jälgida teadusuuringute ja innovatsiooni strateegilise kava järgimist; • Euroopa Komisjoni esindus partnerluse juhatuses; • komisjoni positsiooni kujundamine juhatuses (hääletamine/vetoõigus); • partnerluse juhtimisega seotud haldusülesanded, sealhulgas finants-, õigus-, personali- või auditiküsimused; • koostöö riikide esindajate rühma ja transpordiprogrammi komiteega; • konkursi- ja pakkumuskutsete ning uute liikmete vastuvõtmise jälgimine; • osalemine alarühmade ja töörühmade koosolekutel; • vahe- ja lõpphindamiste korraldamine

3.2.4. Kolmandate isikute rahaline osalus

Ettepanek/algatus:

– ☐ ei hõlma kolmandate isikute poolset kaasrahastamist

– ☑ hõlmab kaasrahastamist, mille hinnanguline summa on järgmine:

– Assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	Pärast 2027. aastat	**KOKKU**
Muude liikmete kui liidu rahaline panus ühisettevõtte halduskulude katteks	6 000 [212]	6,113	6,235	6,360	6,487	6,617	6,749	11,489	50,000
Erasektorist pärit osaliste / seotud partnerite rahaline panus tegevuskulude katteks									
Osalevate riikide rahaline panus tegevuskulude katteks									
Erasektorist pärit osaliste / seotud partnerite mitterahaline panus[213]	50,000	100,000	120,000	130,000	150,000	150,000	150,000	100,000	**950,000**
Osalevate riikide mitterahaline panus tegevuskulude katteks									
Kaasrahastatavad assigneeringud KOKKU	**50,000**	**106,113**	**126,235**	**136,360**	**156,487**	**156,617**	**156,749**	**111,439**	**1 000,000**

[212] 2021. aasta halduskulud kaetakse praeguse programmi „Horisont 2020“ toetustest. Seega ei ole neid programmi „Euroopa horisont“ eelarve arvutamisel arvesse võetud.

[213] Mitterahaline panus tuleks tabelis näidata aastatel, mil see on kavas anda.

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

– X Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele.

– ☐ Ettepanekul/algatusel on järgmine finantsmõju:

☐ omavahenditele

☐ muudele tuludele

palun märkige, kas see on kulude eelarveridasid mõjutav sihtotstarbeline tulu ☐

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Tulude eelarverida:	Ettepaneku/algatuse mõju[214]						
	2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Artikkel.....							

Sihtotstarbeliste tulude puhul täpsustage, milliseid kulude eelarveridasid ettepanek mõjutab.

[...]

Muud märkused (nt tuludele avaldatava mõju arvutamise meetod/valem või muu teave)

[...]

[214] Traditsiooniliste omavahendite (tollimaksud ja suhkrumaksud) korral tuleb märkida netosummad, st brutosumma pärast 20 % sissenõudmiskulude mahaarvamist.

FINANTSSELGITUS – NUTIVÕRGUD JA -TEENUSED

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

Nutivõrkude ja -teenuste Euroopa institutsiooniline partnerlus

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad *(programmi teemavaldkond)*

Poliitikavaldkond: teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Euroopa horisont“ (2021–2027)

Tegevusvaldkond: programmi „Euroopa horisont“ teemavaldkond 4 – digitaalvaldkond, tööstus ja kosmos

Poliitikavaldkond: Euroopa ühendamise rahastu (CEF2)

Tegevusvaldkond: Euroopa ühendamise rahastu (CEF2) digitaalvaldkond

1.3. Ettepanek/algatus käsitleb:

☒ **uut meedet**

☐ **uut meedet, mis tuleneb katseprojektist/ettevalmistavast meetmest**[215]

☐ **olemasoleva meetme pikendamist**

☐ **ühe või mitme meetme ümbersuunamist teise või uude meetmesse või ühendamist teise või uue meetmega**

1.4. Ettepaneku/algatuse põhjendused

1.4.1. Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused, sealhulgas algatuse rakendamise üksikasjalik ajakava

Ettepanekus käsitletakse Euroopa autonoomiat tehnoloogiavaldkonnas, mida peetakse eelkõige komisjoni 29. jaanuari teatises, mis käsitleb 5G-võrkude küberturvalisuse meetmepaketti, Euroopa jaoks strateegilise tähtsusega küsimuseks. Ühenduvustaristute (nutivõrkude ja -teenuste arendamine 6G-le ülemineku suunas) strateegilist olemust on veelgi kinnitanud COVID-19 kriis, mis näitas selgelt ELi majanduse ja ühiskonna sõltuvust ühenduvus- ja teenuseplatvormidest. Sellega seoses on algatuse eesmärgid järgmised:

- Euroopa tööstusharu suutlikkuse tugevdamine ühenduvuse valdkonnas ja seoses järgmise põlvkonna (6G) süsteemidega Aasiast ja Ameerika Ühendriikidest lähtuva karmi konkurentsi tingimustes;

- alternatiivsete tarnijate esilekerkimise toetamine vastavalt küberturvalisuse meetmepaketti käsitlevale teatisele;

- Euroopa tehnoloogilise suutlikkuse arendamine seotud valdkondades (ühendatud seadmed ja teenuseplatvormid), kus Euroopa tööstus on tagasihoidlikumalt esindatud, kuid mis on äärmiselt olulised turvalise ja autonoomse Euroopa tarneahela tagamiseks;

[215] Vastavalt finantsmääruse artikli 58 lõike 2 punktile a või b.

- rohelise kokkuleppe algatuse toetamine uuendusliku tehnoloogia abil, mis võimaldab luua väga väikese energiatarbega ühenduvusplatvorme ja neid täiendavaid väga madala energiatarbega digitaalseid kasutusviise;

- ühenduvusplatvormide kasutuselevõtt strateegilise tähtsusega valdkondades (autotööstus), sillutades teed tulevastele 6G-süsteemidele.

Selle eesmärgi saavutamiseks nähakse ette järgmised meetmed:

- luua üleeuroopaline koostööraamistik, mis hõlmab kõiki teaduse ja tööstuse väärtusahela segmente (side, asjade interneti seadmed, teenused, pilved, komponendid, vertikaalsed tööstuskasutajad), et uurida, arendada ja katsetada järgmise põlvkonna ühenduvus- ja teenuseplatvorme;

- luua üleeuroopaline koostööraamistik ühenduvustaristute kasutuselevõtuks autotööstuse rakenduste piiriülestes koridorides;

- luua liikmesriikidega toimuva koostöö raamistik, et tagada ELi tasandi ja riiklike algatuste koostoime ning viia täiendavus ja suunatus maksimumini;

- valmistada ette kasutuselevõtuga seotud ja partnerlusest kaugemale ulatuvad järgneva etapi meetmed tulemuste ärakasutamiseks, eriti reguleerimis-, standardimis- ja spektrivaldkonnas.

Lõppeesmärk on võimaldada Euroopa osalejatel arendada teadus- ja innovatsioonisuutlikkust 6G-tehnoloogia jaoks, mis on aluseks tulevastele digiteenustele, mis võetakse kasutusele 2030. aastaks. Samuti on algatuse eesmärk toetada seda, et Euroopas saaksid 2025. aastaks välja kujuneda 5G-taristu ja -teenuste juhtivad turud. Nii 5G-taristu kasutuselevõtuga seotud meetmed kui ka 6G-tehnoloogia alane teadus- ja innovatsioonitegevus programmi „Euroopa horisont“ raames aastatel 2021–2027 soodustavad tulevaste nutivõrkude ja -teenuste vastavusse viimist ELi poliitika ja ühiskondlike vajadustega, sealhulgas energiatõhususe, privaatsuse, eetika ja küberturvalisusega.

1.4.2. ELi meetme lisaväärtus

ELi tasandi meetme põhjused (*ex ante*): Nutivõrkude ja -teenuste ühisettevõttel on Euroopa tööstuse konkurentsivõime tagamisel oluline roll. Euroopa mobiilsidesektori toodangu väärtus on vaid 550 miljardit eurot (2017. aasta andmed) ja sektoris töötab 2,5 miljonit inimest. See sektor toetab paljude vertikaalsete tööstusharude (andmesideühendusega autod, arukad tehased) konkurentsivõimet ning sellest on saanud ühiskonnaelu peamine tegur.

Sektori ees seisavad suured probleemid: uue põlvkonna nutivõrkude ja -teenuste taristute arendamiseks vajalikud tohutud ja riskantsed investeeringud, kolmandatest riikidest pärit osalejate ulatuslik konkurents selles strateegiliseks peetavas valdkonnas, uute ettevõtjate esilekerkimine ja uute ärimudelite kujunemine, suurem vajadus avaliku sektori osalejate järele, et luua ühiselt tulevasi süsteeme, mis toetavad üha enam avalikku huvi pakkuvaid valdkondi (ühendatud tervishoid, arukad energiavõrgud, andmesideühendusega autod), Euroopa kodanike ühiskondlikud mureküsimused. Need lisanduvad juba olemasolevatele probleemidele, mis õigustavad selles valdkonnas ELi tasandil meetmete võtmist, näiteks ülemaailmne

konsensus tulevaste standardite, spektri ja kogu ELi hõlmavate kasutuselevõtu stsenaariumide suhtes.

Need probleemid tähendavad, et EL peaks reageerima kiiresti ja kooskõlastatult, et säilitada ja veelgi parandada oma konkurentsivõimet nutivõrkude ja -teenustetehnoloogiate valdkonnas ning nendega seotud tööstusharudes. Programmi „Horisont 2020“ raames sõlmitud 5G-tehnoloogia alasest avaliku ja erasektori partnerlusest saadud positiivne kogemus ei ole piisav, et kaasata suurem hulk vajalikke sidusrühmi, vältides samal ajal ressursside killustumist ja dubleerimist riiklikul tasandil.

Oodatav tekkiv liidu lisaväärtus (*ex post*): ELi tasandil saab selgelt juhtida Euroopa osalejaid võtma kasutusele ühiseid visioone ja ühiseid tehnoloogilisi tegevuskavasid, mis lõpuks muutuvad ülemaailmseteks standarditeks. See on oluline, et saavutada mastaabi- ja mitmekülgsussääst, piirates või isegi vältides jõupingutuste ja riiklike lahenduste killustatust ELis. Nutivõrkude ja -teenuste valdkonnas on viimased 40 aastat GSMi, 3G, 4G ja 5G puhul näidanud, et Euroopa lähenemisviis on ainus mõistlik lähenemisviis, et rahuldada kodanike ilmseid vajadusi, nagu koostalitlusvõime ja teenuste ülekantavus eri teenuseosutajate valdkondades.

Tööstusvaldkondade ja vertikaalsete kasutusjuhtude arenedes väljendub ühiste ja standarditud tehnoloogialahenduste väärtus kulude kokkuhoius ja kapitalikulude optimeerimises.

Selles valdkonnas, kus toimub väga intensiivne teadus- ja innovatsioonitegevus ning mille kapitalikulud on väga suured, on Euroopa tasand parim lahendus, et pidada sammu teistes piirkondades (eelkõige Aasias) tehtavate investeeringutega. Samuti on see vältimatu, kui Euroopa tahab säilitada selles valdkonnas tugevat tööstust, võttes arvesse Ameerika Ühendriikide jõupingutusi alternatiivsete lahenduste ja tööstusliidrite loomisel.

Partnerluse raames käsitletakse piiriüleseid/riikidevahelisi probleeme, ressursside koondamist, strateegilisi tegevuskavasid, vajadust kriitilise massi järele, et saavutada poliitikaeesmärgid, ning vajadust koordineerida eri liiki osalejaid digitaalmajanduse eri sektorites, millega liikmesriigid üksi ei suuda samal määral tegeleda, eelkõige 6G-süsteemidele üleminekut käsitlevate teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas.

1.4.3. Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid

Varasem partnerlus, nagu programmi „Horisont 2020“ raames sõlmitud 5G-tehnoloogia alane avaliku ja erasektori partnerlus, keskendus eelkõige ülemaailmse 5G-standardi tehnoloogiliste elementide väljatöötamisele ja standardi valideerimisele mitme sihtkasutuse jaoks. Selle läbivaatamine näitas vajadust reageerida uutele strateegilistele väljakutsetele. Kuna nutivõrgud ja -teenused muutuvad majanduse ja ühiskonna kõigi osade toimimise jaoks üha olulisemaks, muutub nutivõrkude ja -teenustetehnoloogiate valdamine ning Euroopa osalejate ülemaailmne roll avaliku poliitika võtmeküsimuseks (nt tehnoloogiaalane suveräänsus, küberturvalisus või vähene CO_2 heide).

Sellised avaliku poliitikaga seotud probleemid ei ole tööstusharu jaoks tingimata sama tähtsad ja kindlasti ei saa tööstus neid üksi lahendada. Seetõttu ei saa eeldada, et selline ühiselt kavandatud struktuur nagu 5G-tehnoloogia alane avaliku ja

erasektori partnerlus täidaks mitmesuguseid üha olulisemaks muutuvaid poliitikaeesmärke. Nende küsimuste terviklik ja kooskõlastatud käsitlemine nõuab eelkõige tihedamat institutsioonilist partnerlust, millesse on strateegiliselt kaasatud liikmesriigid.

Samuti ei olnud 5G-tehnoloogia alase avaliku ja erasektori partnerluse eesmärk valmistada ette ja koordineerida kasutuselevõtu programme.

[...]

1.4.4. Kooskõla ja võimalik koostoime muude asjaomaste meetmetega

Koostoime Euroopa ühendamise rahastu (CEF2) digitaalvaldkonnaga on kavandatud saavutada algatuse panusega Euroopa 5G-tehnoloogia kasutuselevõtu tegevuskavasse ühendatud ja automatiseeritud liikuvuse algatuse raames. Samuti on kindlaks tehtud koostoime programmiga „InvestEU“ ja programmiga „Digitaalne Euroopa“.

Võttes arvesse käsitletavate küsimuste vastastikust täiendavust, on oluline partnerluste vaheline koostoime, eelkõige Euroopa partnerlustega: peamised digitehnoloogiad, küberturvalisus, fotoonika, tehisintellekt.

Liikmesriikide kaasamine algatusse strateegilise nõuandva organina võimaldab optimeerida ka ELi ja riiklikul tasandil juhitavate programmide vastastikust täiendavust.

1.5. Meetme kestus ja finantsmõju

☒ **Piiratud kestusega**

– ☒ hõlmab ajavahemikku [1.1.]2021–[31.12.]2027

– ☒ finantsmõju kulukohustuste assigneeringutele avaldub ajavahemikul 2021–2027 ja maksete assigneeringutele ajavahemikul 2021–2030.

☐ **Piiramatu kestusega**

– Rakendamise käivitumisperiood hõlmab ajavahemikku AAAA–AAAA,

– millele järgneb täieulatuslik rakendamine.

1.6. Ettenähtud eelarve täitmise viisid[216]

☐ **Eelarve otsene täitmine** komisjoni poolt

– ☐ oma talituste kaudu, sealhulgas kasutades liidu delegatsioonides töötavat komisjoni personali;

– ☐ rakendusametite kaudu

☐ **Eelarve täitmine koostöös** liikmesriikidega

☒ **Eelarve kaudne täitmine,** mille puhul eelarve täitmise ülesanded on delegeeritud:

– ☐ kolmandatele riikidele või nende määratud asutustele;

[216] Eelarve täitmise viise koos viidetega finantsmäärusele on selgitatud veebisaidil https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx.

– ☐ rahvusvahelistele organisatsioonidele ja nende allasutustele (nimetage);

– ☐ Euroopa Investeerimispangale ja Euroopa Investeerimisfondile;

– ☒ finantsmääruse artiklites 70 ja 71 osutatud asutustele;

– ☐ avalik-õiguslikele asutustele;

– ☐ avalikke teenuseid osutavatele eraõiguslikele asutustele, kuivõrd nad esitavad piisavad finantstagatised;

– ☐ liikmesriigi eraõigusega reguleeritud asutustele, kellele on delegeeritud avaliku ja erasektori partnerluse rakendamine ja kes esitavad piisavad finantstagatised;

– ☐ isikutele, kellele on delegeeritud Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaste ÜVJP erimeetmete rakendamine ja kes on kindlaks määratud asjaomases alusaktis.

– *Mitme eelarve täitmise viisi korral esitage üksikasjad rubriigis „Märkused“.*

Märkused

Liikmesriigid seda ei rahasta, kuid liikmesriikidele antakse asjakohaste juhtimismehhanismide kaudu strateegiliste nõustajate roll, et tagada ELi ja riikliku rahastamise järjepidevus ning vastastikune tugevdamine asjaomases valdkonnas. EASME järglase kaudu rakendatava Euroopa ühendamise rahastu (CEF2) digitaalvaldkonna eelarve puhul on partnerluse roll seotud sidusrühmade strateegilise koordineerimisega, et sõnastada tegevuskava ja järgnevad tööprogrammid.

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad

Märkige sagedus ja tingimused.

Liidu asutusena tegutseb nutivõrkude ja -teenuste ühisettevõte rangete järelevalve-eeskirjade alusel. Järelevalves kasutatakse järgmist:

- ühisettevõtte siseauditiüksus ja komisjoni audititalitus;
- juhatusepoolne järelevalve. Tegevdirektor teostab ühisettevõtte tegevuse üle sisemist järelevalvet;
- kvantitatiivsete ja kvalitatiivsete tulemusnäitajate kogum, mis kehtestatakse programmi rakendamise jälgimiseks ja selle mõju mõõtmiseks;
- programmi vahe- ja lõpphindamine välisekspertide poolt komisjoni järelevalve all;
- ühisettevõtte tööprogramm ja iga-aastane tegevusaruanne.

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteem(id)

2.2.1. Eelarve täitmise viisi(de), rahastamise rakendamise mehhanismi(de), maksete tegemise korra ja kavandatava kontrollistrateegia selgitus.

Kaudne eelarve täitmine on põhjendatud, sest nutivõrkude ja -teenuste ühisettevõte on avaliku ja erasektori partnerlus ning osa rahalistest vahenditest saadakse muude liikmete kui liidu mitterahalise toetusena.

Otsus nutivõrkude ja -teenuste ühisettevõttesse panustamise kohta tehakse igal aastal selleks aastaks vastu võetud ELi eelarve alusel.

Euroopa Komisjoni ja nutivõrkude ja -teenuste ühisettevõtte vahelises rahalist toetust käsitlevas lepingus sätestatakse, et komisjon maksab igal aastal täidetavate ülesannete eest rahalist toetust pärast seda, kui nutivõrkude ja -teenuste ühisettevõttega on sõlmitud vahendite ülekandmise leping ning ühisettevõte on väljastanud vastavad maksetaotlused muudele liikmetele kui liit.

Komisjon tagab, et nutivõrkude ja -teenuste ühisettevõtte suhtes kohaldatavad eeskirjad on täielikult kooskõlas finantsmääruse nõuetega. Kooskõlas määruse (EL, Euratom) 2018/1046 artikliga 71 järgib ühisettevõte usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtet. Nutivõrkude ja -teenuste ühisettevõte järgib ka ühisettevõtte suhtes kohaldatava näidisfinantsmääruse sätteid. Kõik näidisfinantsmäärusest tehtavad erandid, mis on vajalikud ühisettevõtte erivajaduste eesmärgil, peavad saama komisjoni eelneva nõusoleku.

Järelevalvekord, sealhulgas nutivõrkude ja -teenuste ühisettevõtte juhatuses liidu esindatuse kaudu, ning aruandluskord tagavad, et komisjoni talitused saavad täita nii kolleegiumi kui ka eelarvepädevate institutsioonide ees aruandekohustuse nõudeid.

Nutivõrkude ja -teenuste ühisettevõtte sisekontrolli raamistik põhineb järgmisel:

- selliste sisekontrollistandardite rakendamine, mis pakuvad vähemalt komisjoni pakutava garantiiga võrdväärset garantiid;
- menetlused parimate projektide valimiseks sõltumatu hindamise teel ning nende viimiseks õigusaktide kujule;

- projektide juhtimine ja lepingute haldus iga projekti kogu olelustsükli vältel;
- kõikide taotluste eelkontroll, sealhulgas auditeerimistõendite vastuvõtmine ja kulumetoodika eelnev sertifitseerimine;
- valitud taotluste järelauditid programmi „Euroopa horisont“ järelauditite raames;
- projektide tulemuste teaduslik hindamine.

2.2.2. Teave kindlakstehtud riskide ja nende vähendamiseks kasutusele võetud sisekontrollisüsteemi(de) kohta

Nutivõrkude ja -teenuste ühisettevõttega seotud huvide konfliktide leevendamiseks on võetud mitmesuguseid meetmeid, eelkõige:

- komisjoni ja muude liikmete kui liidu võrdne hääleõigus juhatuses;
- tegevdirektori valimine juhatuse poolt komisjoni ettepaneku alusel;
- töötajate sõltumatus;
- sõltumatute ekspertide hinnangud, mis põhinevad avaldatud valikukriteeriumidel, ning edasikaebamise mehhanismid ja huvide täielik deklareerimine;
- nõue, et juhatus võtaks vastu eeskirjad ühisettevõttes huvide konfliktide ennetamiseks, ärahoidmiseks ja haldamiseks vastavalt ühisettevõtte finantseeskirjadele ja personalieeskirjadele.

Eetiliste ja organisatsiooniliste väärtuste kehtestamine on ühisettevõtte üks põhiülesandeid ja seda jälgib komisjon.

Nutivõrkude ja -teenuste ühisettevõtte tegevdirektor peab eelarvevahendite käsutajana kehtestama kulutõhusa sisekontrolli- ja haldussüsteemi. Ta peab andma vastuvõetud sisekontrolli raamistiku kohta aru komisjonile.

Komisjon jälgib nõuete rikkumise riski aruandlussüsteemi kaudu, mille ta välja töötab, ning jälgides kogu programmi „Euroopa horisont“ hõlmavate järelauditite raames nutivõrkude ja -teenuste ühisettevõtte kaudu ELi vahendite saajate kohta tehtud järelauditite tulemusi.

On selge, et eelarvet tuleb hallata tõhusalt ja tulemuslikult ning et pettusi ja raiskamist tuleb vältida. Kontrollisüsteemi puhul tuleb siiski leida õiglane tasakaal vastuvõetava veamäära saavutamise ja nõutava kontrollikoormuse vahel ning hoida ära liidu teadusuuringute programmi atraktiivsuse vähenemine.

2.2.3. Kontrollide kulutõhususe (kontrollikulude suhe hallatavate vahendite väärtusse) hinnang ja põhjendus ning prognoositav veariski tase (maksete tegemise ja sulgemise ajal).

Kuna programmis „Euroopa horisont“ osalemise eeskirjad, mida kohaldatakse nutivõrkude ja -teenuste ühisettevõtte suhtes, on sarnased eeskirjadega, mida komisjon kasutab oma tööprogrammis, ja toetusesaajad on komisjoni omadega sarnase riskiprofiiliga, võib eeldada, et veamäär on sarnane komisjoni poolt programmi „Euroopa horisont“ jaoks ette nähtud veamääraga, st annab piisava kindluse, et mitmeaastase kuluperioodi jooksul on veariski määr aastas vahemikus 2–5 %, ning et lõppeesmärk on pärast kõikide auditite ning parandus- ja tagasinõudmismeetmete finantsmõju arvessevõtmist saavutada mitmeaastaste programmide kehtivusaja lõpuks jääkviga, mis on võimalikult 2 % lähedal.

Üksikasjalik teave osalejatega seotud eeldatava veamäära kohta on esitatud programmi „Euroopa horisont“ finantsselgituses.

2.3. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

Nimetage rakendatavad või kavandatud ennetus- ja kaitsemeetmed, nt pettustevastase võitluse strateegias esitatud meetmed.

Komisjon tagab, et nutivõrkude ja -teenuste ühisettevõte kohaldab kõigis halldusprotsessi etappides pettuste vastu võitlemise menetlusi.

Programmi „Euroopa horisont“ kohaseid ühisettevõtteid käsitlevate ettepanekute suhtes on kohaldatud pettusekindluse hindamist ja nende mõju hindamist. Üldjoontes peaksid kavandatud meetmed – eelkõige suurem rõhuasetus riskipõhisele auditile ning süvendatud teaduslik hindamine ja kontroll – pettusevastasele võitlusele kasuks tulema.

Komisjon astub vajalikke samme, tagamaks, et käesoleva määruse alusel rahastatavate meetmete rakendamisel kaitstakse liidu finantshuve pettuse, korruptsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse eest ennetustegevusega, tõhusa kontrolliga ja alusetult väljamakstud summade sissenõudmisega ning vajaduse korral tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate karistustega.

5G-taristute ühendus juba teeb koostööd komisjoni talitustega pettuse ja eeskirjade eiramisega seotud küsimustes. Komisjon tagab, et see koostöö jätkub ja seda tugevdatakse.

Kontrollikojal on õigus auditeerida dokumentide ja kohapealsete kontrollide abil kõiki toetusesaajaid, töövõtjaid ja alltöövõtjaid, kes on programmi raames liidu vahendeid saanud.

Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) võib korraldada sellise rahastamisega otseselt või kaudselt seotud ettevõtjate tööruumides kohapealseid kontrolle, mis peavad toimuma määruses (Euratom, EÜ) nr 2185/96 sätestatud korras ning mille eesmärk on teha kindlaks, kas toetuslepingu, toetuse andmise otsuse või liidu eelarvest rahastamise lepinguga seoses esineb pettust, korruptsiooni või mis tahes muud liidu finantshuve kahjustavat ebaseaduslikku tegevust. Ühisettevõtetel on vaja ka ühineda 25. mai 1999. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppega Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahel (mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) sisejuurdlust).

Euroopa Prokuratuur (EPPO) võib korraldada uurimisi kooskõlas nõukogu määruse (EL) 2017/1939 sätete ja menetlustega, et uurida liidu finantshuve kahjustavaid kuritegusid.

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Assigneeringute liik	Rahaline osalus			
	Rubriik 1 **Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond – programm „Euroopa horisont“**	Liigendatud/liigendamata[217]	EFTA riigid[218]	kandidaatriigid[219]	kolmandad riigid	finantsmääruse artikli [21 lõike 2 punkti b] tähenduses
1 – ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond	01 02 02 43 – nutivõrkude ja -teenuste ühisettevõte	Liigendatud	JAH	JAH	JAH	JAH

[217] Liigendatud assigneeringud / liigendamata assigneeringud.
[218] EFTA: Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.
[219] Kandidaatriigid ja vajaduse korral Lääne-Balkani potentsiaalsed kandidaatriigid.

* Selle eelarverea toetus pärineb eeldatavasti järgmistelt eelarveridadelt:

Kulukohustuste assigneeringud (miljonites eurodes, kolm kohta pärast koma)

Eelarverida	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	Pärast 2027. aastat	KOKKU
Programmi „Euroopa horisont“ rakendavate ametnike ja ajutiste töötajatega seotud kulud – kaudne teadustegevus 01 01 01 01									
Programmi „Euroopa horisont“ rakendavad koosseisuvälised töötajad – kaudne teadustegevus 01 01 01 02									
Programmi „Euroopa horisont“ muud juhtimiskulud – kaudne teadustegevus 01 01 01 03									
01 02 02 40 – teemavaldkond „Digitaalvaldkond, tööstus ja kosmos“	121,128	121,929	134,445	131,015	130,15	130,9	130,433	–	900,000
Kulud kokku	121,128	121,929	134,445	131,015	130,15	130,9	130,433	–	900,000

3.2. Hinnanguline mõju kuludele

3.2.1. Hinnanguline mõju kuludele – ülevaade

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	**1**	**Rubriik „Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond“** Programm „Euroopa horisont“

Ühisettevõte[220][221]			**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**[222]	***Pärast 2027. aastat***	**KOKKU**
Jaotis 1	Kulukohustused	(1)	1,030	1,143	1,192	1,129	1,063	0,994	2,797		9,348
	Maksed	(2)	1,030	1,143	1,192	1,129	1,063	0,994	0,922	1,875	9,348
Jaotis 2	Kulukohustused	(1a)	0,505	0,560	0,584	0,553	0,521	0,487	1,371		4,581
	Maksed	(2 a)	0,505	0,560	0,584	0,553	0,521	0,487	0,452	0,919	4,581
Jaotis 3[223]	Kulukohustused	(3 a)	119,593	120,226	132,669	129,333	128,566	129,419	126,265		886,071
	Maksed	(3b)		163,001	134,99	123,841	140,101	133,343	126,802	63,993	886,071
Ühisettevõtte assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	=1+1a +3a	121,128	121,929	134,445	131,015	130,15	130,9	130,433		900,000
	Maksed	=2+2a +3b	1,535	164,704	136,766	125,523	141,685	134,824	128,176	66,787	900,000

[220] Jaotistes 1 ja 2 esitatud summad kajastavad ELi osalust (kuni 13 929 000 eurot) ühisettevõtte halduskuludes. Ülejäänud osa saadakse ühisettevõtte teiste liikmete osalustest, nagu on näidatud punktis 3.2.4.

[221] Jaotiste 1 ja 2 maksete assigneeringud põhinevad kõigi vastavate kulukohustuste assigneeringute iga-aastasel kasutamisel, jaotise 3 maksete assigneeringud määratakse kindlaks, võttes arvesse kaudseid meetmeid ja nende maksegraafikut (eelmaksed, vahemaksed ja lõppmakse).

[222] Jaotised 1 ja 2 sisaldavad 2027. aasta puhul ühisettevõtte aasta kulukohustusi ning ülejäänud aastate (2027–2031) eeljaotatud kulukohustusi.

[223] Projektiettepanekute hindamise ja projektide läbivaatamise kulud ei ole jaotisega 2 hõlmatud, kuid loetakse hõlmatuks jaotisega 3.

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

SIDEVÕRKUDE, SISU JA TEHNOLOOGIA PEADIREKTORAAT	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	*Pärast 2027*	KOKKU
Personalikulud[224]	0,491	0,503	0,513	0,523	0,533	0,544	0,555	–	3,662
Muud halduskulud	0,128	0,130	0,133	0,135	0,138	0,141	0,144		0,949
PEADIREKTORAAT KOKKU	0,619	0,633	0,646	0,658	0,671	0,685	0,699	–	4,611

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	*Pärast 2027. aastat*	KOKKU
Programmi vahendite assigneeringud KOKKU – mitmeaastase finantsraamistiku **rubriik 1**	Kulukohustused	121,747	122,562	135,091	131,673	130,821	131,585	131,132		904,611
	Maksed	2,154	165,337	137,412	126,181	142,356	135,509	128,875	66,787	904,611

[224] Hõlmab programmi „Euroopa horisont“ meetmete haldamist. Täistööajale taandatud töötajate kulud määratakse kindlaks alates 2021. aasta jaanuarist kasutatavate iga-aastaste keskmiste kulude põhjal, mida põhinevad alaliste töötajate töötasul (0,127 eurot), lepinguliste töötajate töötasul (0,057 eurot) ja muudel halduskuludel (0,0255 eurot), mis on seotud kaudse teadustegevuse töötajate hoone- ja IT-kuludega. Ajavahemikul 2022–2027 on kohaldatud iga-aastast 2 % indekseerimist. Komisjoni peadirektoraatide personalivajadused on soovituslikud ja mittesiduvad.

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	7	Halduskulud

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

SIDEVÕRKUDE, SISU JA TEHNOLOOGIA PEADIREKTORAAT		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	*Pärast 2027. aastat*	KOKKU
Personalikulud[225]										
Muud halduskulud										
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 7 assigneeringud KOKKU										

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	*Pärast 2027. aastat*	KOKKU
Mitmeaastase finantsraamistiku **RUBRIIKIDE assigneeringud KOKKU**	Kulukohustused	121,747	122,562	135,091	131,673	130,821	131,585	131,132		904,611
	Maksed	2,154	165,337	137,412	126,181	142,356	135,509	128,875	66,787	904,611

[225] Täistööajale taandatud töötajate kulud määratakse kindlaks alates 2021. aasta jaanuarist kasutatavate iga-aastaste keskmiste kulude põhjal, mida põhinevad alaliste töötajate töötasul (0,127 eurot), lepinguliste töötajate töötasul (0,057 eurot) ja muudel halduskuludel (0,0255 eurot), mis on seotud kaudse teadustegevuse töötajate hoone- ja IT-kuludega. Ajavahemikul 2022–2027 on kohaldatud iga-aastast 2 % indekseerimist.

3.2.2. Hinnanguline mõju ühisettevõtte personalikuludele

– ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma haldusassigneeringute kasutamist

– ☑ Ettepanek/algatus hõlmab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

Töötajate arv (inimesi täistööaja ekvivalentides)

	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	Pärast 2027. aastat	**KOKKU**
Ametnikud (AD palgaastmed)									
Ametnikud (AST palgaastmed)									
Lepingulised töötajad	9	10	10	10	10	10	10	23	
Ajutised töötajad	5	6	7	7	7	7	7	12	
Riikide lähetatud eksperdid									
KOKKU	14	16	17	17	17	17	17	35	

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	Pärast 2027. aastat	**KOKKU**
Ametnikud (AD palgaastmed)									
Ametnikud (AST palgaastmed)									
Lepingulised töötajad	0,523	0,593	0,605	0,617	0,629	0,642	0,655	1,570	5,834
Ajutised töötajad	0,648	0,793	0,943	0,962	0,982	1,001	1,021	1,840	8,19
Riikide lähetatud eksperdid									
KOKKU	1,171	1,386	1,548	1,579	1,611	1,643	1,676	3,41	14,024

Hinnanguline mõju inimressurssidele (lisanduv täistööajale taandatud töötajate arv) – ametikohtade loetelu

Tegevusüksus ja palgaaste	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	2028. aasta	2029. aasta	2030. aasta	2031. aasta	Pärast 2031. aastat
AD16												
AD15												
AD14												
AD13	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
AD12												
AD11	1	1	2	2	2	2	2	1	1	1	1	
AD10	1	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	
AD9	2	2	2	2	2	2	2					
AD8												
AD7												
AD6												
AD5												
AD kokku	5	6	7	7	7	7	7	3	3	3	3	
AST11												
AST10												
AST9												
AST8												
AST7												
AST6												
AST5												
AST4												
AST3												
AST2												
AST1												
AST kokku												
AST/SC 6												
AST/SC 5												
AST/SC 4												
AST/SC 3												
AST/SC 2												
AST/SC 1												
AST/SC kokku												

Hinnanguline mõju inimressurssidele (täiendavad töötajad) – koosseisuvälised töötajad

Lepingulised töötajad	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	2028. aasta	2029. aasta	2030. aasta	2031. aasta	Pärast 2031. aastat

IV tegevusüksus	4	5	5	5	5	5	5	5	3	2	2	
III tegevusüksus	4	4	4	4	4	4	4	4	1	1	1	
II tegevusüksus	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
I tegevusüksus												
Kokku	9	10	10	10	10	10	10	10	5	4	4	

Riikide lähetatud eksperdid	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	2028. aasta	2029. aasta	2030. aasta	2031. aasta	Pärast 2031. aastat
Kokku												

3.2.3. Hinnanguline personalivajadus komisjonis

– ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma personali kasutamist.

– ☑ Ettepanek/algatus hõlmab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt[226]:

Hinnanguline väärtus täistööaja ekvivalendina

Aasta		**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
• Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)								
Komisjoni peakorteris ja esindustes								
Delegatsioonides								
Teadusuuringud		3	3	3	3	3	3	3
• Koosseisuväline personal (täistööajale taandatud töötajad): lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud ja noored spetsialistid delegatsioonides[227] Rubriik 7								
Rahastatakse mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 7	- peakorteris							
	- delegatsioonides							
Rahastatakse programmi vahenditest [228]	- peakorteris							
	- delegatsioonides							
Teadusuuringud		2	2	2	2	2	2	2
Muu (märkige)								
KOKKU		5	5	5	5	5	5	5

Personalivajadused kaetakse juba meedet haldavate peadirektoraadi töötajatega ja/või töötajate peadirektoraadi sisese ümberpaigutamise teel. Vajaduse korral võidakse personali täiendada iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades olemasolevate eelarvepiirangutega.

Ülesannete kirjeldus:

Ametnikud ja ajutised töötajad	- Liidu esindus ühisettevõtte organites (juhatus, riikide esindajate rühm), ühisettevõtet esindav Euroopa Komisjoni üksus; - koostöö tööstusliitudega (erasektorist pärit osalised) seoses peamiste meetmetega teadusuuringute ja innovatsiooni ning kasutuselevõtu tasandil; - ühisettevõtte peamiste tulemuste, sealhulgas nt töökavade, teadusuuringute ja innovatsiooni strateegiliste kavade, strateegiliste kasutuselevõtukavade jne järelmeetmed ja haldamine; - õigusabi kõigis nutivõrkude ja -teenuste ühisettevõttega seotud küsimustes; - erasektorist pärit osalise juhtimine muude kui teadusuuringute ja innovatsiooniga seotud meetmete, väärtustamise ja kasutuselevõtu puhul; - kontaktid liikmesriikidega ja läbirääkimised koostoime üle riiklike programmidega; - haldusülesanded, nt seoses konkursikutsete ettevalmistamise ja tulemuste

226 Komisjoni peadirektoraatide personalivajadused on soovituslikud ja mittesiduvad.

227 Lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud, noored spetsialistid delegatsioonides.

228 Tegevusassigneeringutest rahastatavate koosseisuväliste töötajate ülempiiri arvestades (endised B..A read).

	rakendamisega; - sise- ja välisaruandluse, sealhulgas eelarve täitmisele heakskiidu andmisega seotud ülesanded (Euroopa Parlament ja kontrollikoda); - oluliste ürituste korraldamise toetamine (kõrgetasemelised konverentsid, rahvusvaheline koostöö); - nutivõrkude ja -teenuste ühisettevõtte tegevusega seotud teabevahetus.
Koosseisuvälised töötajad	

3.2.4. Kolmandate isikute rahaline osalus

Ettepanek/algatus:

– ☐ ei hõlma kolmandate isikute poolset kaasrahastamist

– ☑ hõlmab kaasrahastamist, mille hinnanguline summa on järgmine:

– Assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	2021. aasta	2022. aasta	2023. aasta	2024. aasta	2025. aasta	2026. aasta	2027. aasta	Pärast 2027. aastat	**KOKKU**
Erasektorist pärit osaliste rahaline panus ühisettevõtte halduskulude katteks	0,383	0,568	0,761	0,906	1,056	1,212	1,373	2,794	9,053
Erasektorist pärit osaliste / seotud partnerite rahaline panus tegevuskulude katteks									
Osalevate riikide rahaline panus tegevuskulude katteks									
Erasektorist pärit osaliste / seotud partnerite mitterahaline panus		53,95	46,363	95,837	146,662	131,159	130,422	286,554	890,947
Osalevate riikide mitterahaline panus tegevuskulude katteks									
Kaasrahastatavad assigneeringud KOKKU	0,383	54,518	47,124	96,743	147,718	132,371	131,795	289,348	900,000

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

– ☑ Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele.

– ☐ Ettepanekul/algatusel on järgmine finantsmõju:

☐ omavahenditele

☐ muudele tuludele

palun märkige, kas see on kulude eelarveridasid mõjutav sihtotstarbeline tulu ☐

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Tulude eelarverida:	Ettepaneku/algatuse mõju[229]						
	2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Artikkel.....							

Sihtotstarbeliste tulude puhul täpsustage, milliseid kulude eelarveridasid ettepanek mõjutab.

[...]

Muud märkused (nt tuludele avaldatava mõju arvutamise meetod/valem või muu teave)

[...]

229 Traditsiooniliste omavahendite (tollimaksud ja suhkrumaksud) korral tuleb märkida netosummad, st brutosumma pärast 20 % sissenõudmiskulude mahaarvamist.